ALEXANDRU VOEVIDCA

CÎNTECE POPULARE din BUCOVINA

EDITURA MUZICALĂ

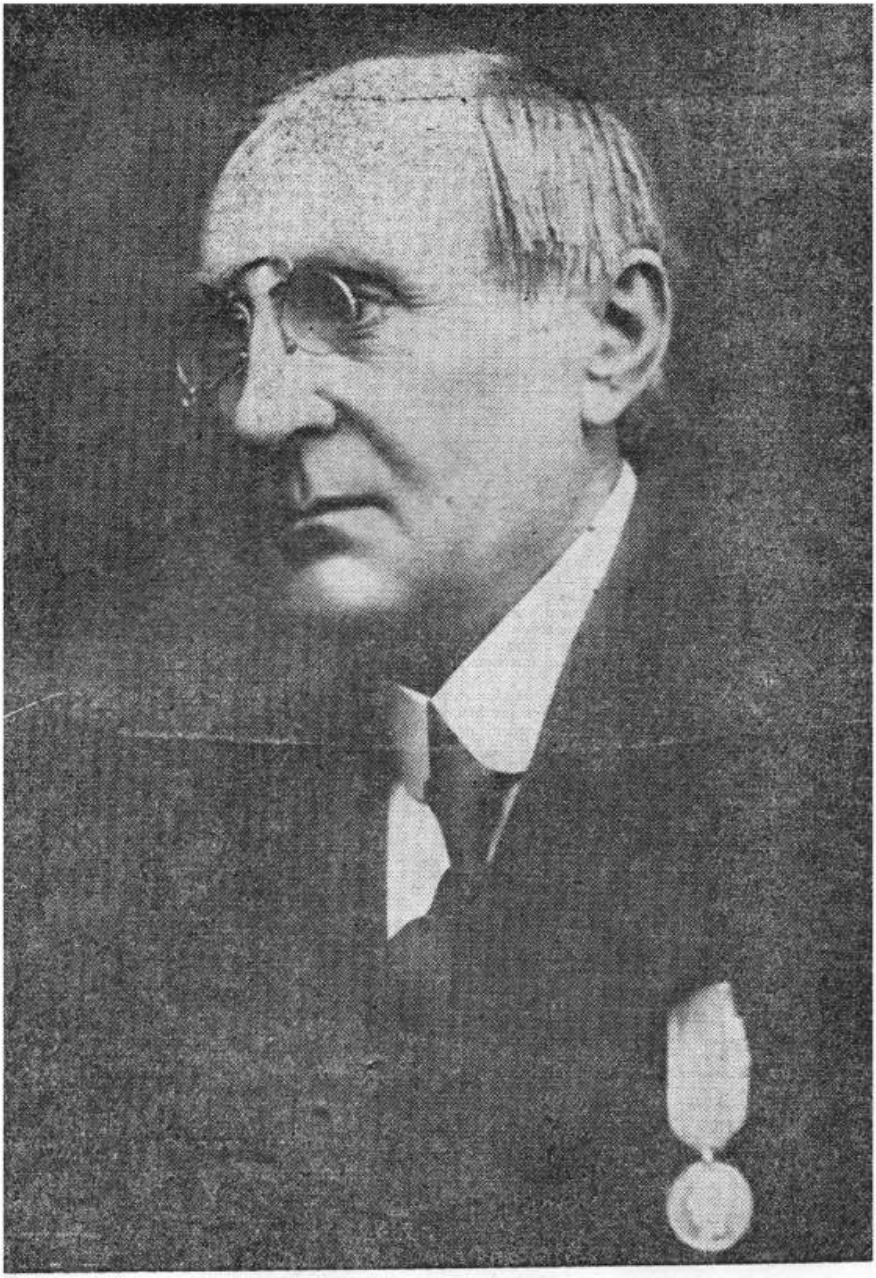

Alexandru Voevidca (1862—1931)

ALEXANDRU VOEVIDCA

CÎNTECE POPULARE din BUCOVINA

Ediţie îngrijită de VASILE NICOLESCU şi CRISTINA RĂDULESCU-PAŞCU

Studiu introductiv, note, indici şi glosar de CRISTINA RĂDULESCU-PAŞCU

EDITURA MUZICALĂ
Bucureşti, 1990

STUDIU INTRODUCTIV

Istoria folcloristicii românești este, de fapt, istoria celor care, în mai mare sau în mai mică măsură, au contribuit la revelarea, punerea în valoare, caracterizarea fenomenului creației artistice populare. Fără pretenția de a dezvolta aici vastul subiect — au făcut-o deja cu deosebită competență distinși reprezentanți ai folcloristicii și istoriografiei muzicale românești contemporane [1] — considerăm că jalonarea celor mai importante contribuții în plan muzical vor ajuta la o corectă evaluare a semnificației pe care o capătă în acest context tema abordată în lucrarea de față : **colecția de melodii populare românești** realizată la începutul veacului nostru de bucovineanul **Alexandru Voevidea**.

O îndelungată perioadă, ale cărei începuturi pot fi cu aproximație fixate la jumătatea secolului al XVI-lea și care se prelungește pînă către mijlocul secolului al XIX-lea, interesul pentru muzica de circulație orală s-a manifestat doar prin notații, mai mult sau mai puțin sporadice și întîmplătoare, ale unor melodii, în general din categoria celor dansante, creații muzicale obișnuite în mediul curților domnești, princiare sau boierești, așa cum sînt cele două dansuri notate în **Tabulatura lui Jan din Lublin** (1540) sau cele două **„balete valahe"** semnate de **Daniel Speer** (1688). Mai apropiate de factura muzicii populare românești transilvănene par a fi cele 10 melodii notate de **Ioan Căianu** în **Codicele** său (1652—1671) : 8 dansuri, cîntecul Voievodesei Lupul și un cîntec de stea. Primele melodii tipărite și a căror origine folclorică românească nu poate fi contestată [2] sînt cele 8 dansuri și 2 cîntece incluse de **Franz Joseph Sulzer** în volumul II al amplei și mult discutatei sale lucrări *Geschichte des transalpinischen Daciens* (1781 — 1782). Preocuparea pentru cîntecul de proveniență predominant urbană și pentru respectarea unității muzică-poezie caracterizează culegerile lui **Anton Pann**, publicate între anii 1832 — 1852.

Într-o a doua etapă, mult mai concentrată, limitată la perioada de mijloc a secolului al XIX-lea, melodiile românești, înveșmîntate în haina prea puțin potrivită a prelucrărilor pentru pian, au fost un sprijin pentru cauza nobilă a celor ce doreau să scoată din anonimat cultural națiunea română, să dovedească, și pe această cale, apartenența românilor la „ginta

---

[1] Pentru date mai ample privind istoria folcloristicii românești pot fi consultate : Ovidiu Bîrlea, *Istoria folcloristicii românești*, Editura enciclopedică română, București, 1974 ; Gheorghe Ciobanu, *Culegeri de folclor și cîntece de lume*, în Colecția „Izvoare ale muzicii românești", vol. 1, Editura muzicală, București, 1976 ; Id., *Muzică instrumentală, vocală și psaltică din secolele XIV—XIX*, în Col. „Izvoare ale muzicii românești", vol. 2, Editura muzicală, București, 1978 ; Id., *Culegerea și publicarea folclorului muzical românesc*, în „Studii de etnomuzicologie și bizantinologie", (I), Editura muzicală, București, 1974 ; Octavian Lazăr Cosma, *Hronicul Muzicii Românești*, vol. I—VI, Editura muzicală, București, 1975—1984 ; Emilia Comisel, *Contribuții la cunoașterea folclorului muzical din Evul Mediu (sec. IX - XVI)* și *Folclorul în România secolelor XVII—XVIII*, în „Studii de etnomuzicologie", Editura muzicală, București, 1986 ; Id., *Folclor muzical* (Curs), Editura didactică și pedagogică, București, 1967.

[2] Gheorghe Ciobanu, *Muzică instrumentală...*, op. cit., p. 40.

latină". Menționăm aici contribuțiile lui **Johann Andreas Wachmann, Henri Ehrlich, Carol Miculi, Alexandru Berdescu.**

Sfîrșitul secolului al XIX-lea și, mai cu seamă, primele decenii ale secolului al XX-lea marchează o nouă etapă în evoluția folcloristicii muzicale românești. Culegerile din această perioadă mărturisesc din ce în ce mai mult interesul științific pentru folclor, consolidîndu-se ideea necesității păstrării în forme cît mai apropiate de original a melodiilor notate, a nonintervenției și obiectivității cercetătorului, a înzestrării pieselor cu date legate de locul și momentul culegerii, de vîrsta și profesia informatorului. Un imbold substanțial l-a constituit și perfecționarea fonografului, care devine un instrument deosebit de prețios în mîna unor culegători, deși nu au fost mulți cei care au putut beneficia de un astfel de aparat. Este, fără îndoială, o etapă de acumulare care va culmina, după 1928, cu activitatea de culegere și de interpretare teoretic-științifică desfășurată de **Constantin Brăiloiu**, „adevăratul întemeietor al folcloristicii muzicale românești", cum pe bună dreptate îl consideră Ovidiu Bîrlea [3].

Revenind la primele trei decenii ale veacului nostru, cîteva nume se impun cu o sonoritate deosebită : **Béla Bartók** cu cele 3.500 de melodii românești culese, între 1908 — 1914, de pe aproape întreg teritoriul Transilvaniei [4], constituind un important reper pentru toate culegerile și studiile ulterioare referitoare la această zonă ; **Tiberiu Brediceanu**, atras mai întîi de Maramureș (1910)[5], apoi, în mod firesc, de spațiul bănățean de unde adună (1921 — 1922, 1923, 1925) un număr de 810 melodii[6], colecție premiată de Societatea Compozitorilor Români (1925) ; **Dumitru Georgescu Kiriac** care, pe lîngă colecția de aproximativ 170 de melodii culese cu fonograful în cîteva zone muntene și moldovene (1912 — 1927)[7], conturează pentru prima dată principiile de bază ale unei metode științifice de culegere și studiere a folclorului (**Propunere relativă la cîntecul popular românesc și la muzica bisericească orientală** și **Schiță asupra cîntecului popular românesc**, 1898). De mai mică rezonanță dar cu contribuții de netăgăduit la completarea tabloului culegerilor de folclor din acest început de secol, sînt lucrările lui **Pompiliu Pîrvescu** (63 de melodii de joc dobrogene transcrise de pe cilindrii de fonograf de C. M. Corduneanu — 1908)[8], **Alexandru Vasiliu** (43 cîntece din Tătărași-Suceava transpuse pe portativ de Sofia Musicescu-Teodoreanu — 1909)[9], **Petre Ciorogariu** (60 de cîntece din Muntenia, Transilvania și Banat — 1909)[10], **Romul Popa** (99 de piese

---

[3] Ovidiu Bîrlea, op. cit., p. 511.

[4] Béla Bartók, *Cîntece poporale românești din comitatul Bihor*, culese și notate de... București, 1913 ; *Volksmusik der Rumänen von Maramures*, München, 1923 ; *Melodien der rumänischen Colinde (Weihnachtslieder)*, Wien, 1935 ; *Rumanian Folk Music*, vol. I—V, Edited by Benjamin Suchoff, The Hague, Martinus Nijhoff, 1967, 1975.

[5] Tiberiu Brediceanu, *170 melodii populare românești din Maramureș*, ESPLA, 1957

[6] Id., *Melodii populare românești din Banat*, din Colecția „810 melodii populare românești din Banat", Editura muzicală, București, 1972.

[7] D. G. Kiriac, *Cîntece populare românești*, Editura muzicală, București, 1960.

[8] Pompiliu Pîrvescu, *Hora din Gorial*, București, 1908.

[9] Alexandru Vasiliu, *Cîntece, urături și hoațe de-ale poporului*, București, 1909.

[10] Petre Ciorogariu, *Cîntece din popor*, București, Editura Librăriei Socec, 1909.

bănățene culese între 1909 — 1911)[11], **Gheorghe Fira** (78 de cîntece din diferite zone ale țării — 1916)[12].

Cea mai amplă colecție, provenind dintr-o zonă relativ restrînsă, depășită numeric doar de culegerile lui Béla Bartók, rămîne, însă, colecția de aproximativ 3.000 de melodii populare românești realizată, începînd cu anul 1907, de învățătorul bucovinean ALEXANDRU VOEVIDCA. Deși semnalată în diferite lucrări de specialitate care îi recunosc importanța[13], a fost cunoscută doar parțial, prin intermediul volumului, de restrînsă circulație, **Rumänische Volkslieder aus der Bukowina** publicat de Dr. Matthias Friedwagner în anul 1940, într-o editură germană[14], volum ce cuprinde aproape 1.000 de texte poetice dintre care 384 însoțite de melodiile notate de Voevidca. Restul colecției, de fapt cea mai mare parte, a rămas multă vreme inaccesibilă cercetării.

Circumstanțele în care profesorul austriac Matthias Friedwagner ia contact cu învățătorul Alexandru Voevidca sînt legate de inițiativa Ministerului cultelor și învățămîntului din Viena[15], în anul 1904, de a culege, în vederea publicării, cîntece populare — texte și muzică — de la toate națiunile ce intrau, pe atunci, în componența Imperiului Austro-Ungar. În acest scop ia ființă un *Comitet principal de conducere*, între membrii căruia se numărau și compozitorul român Eusebie Mandicevschi, profesor la „Akademie für Musik und darstellende Kunst" din Viena, ca și Matthias Friedwagner, profesor de filologie romanică și de istorie literară (1900 — 1911) și rector al Universității din Cernăuți (1910 — 1911)[16].

---

[11] Rodica Giurgiu, *Cîntece populare adunate de Romul Popa (1909—1911) — O culegere inedită de folclor muzical bănățean*, în „Studii de muzicologie", XVI, București, Editura muzicală, 1981, p. 397—432; Octavian Lazăr Cosma, *Hronicul Muzicii Românești*, vol. VI, Editura muzicală, București, 1984, p. 418—421.

[12] Gh. Fira, *Cîntece și bore. Cîteva cuvinte*, București, 1916.

[13] Ovidiu Bîrlea, op. cit., p. 403; George Breazul, *Pagini din istoria muzicii românești*, vol. V, Editura muzicală, București, 1981, p. 379—430; Id., *Patrium Carmen. Contribuții la studiul muzicii românești*, Melos, I, Craiova, Editura Scrisul Românesc, [1941], p. 414—417; Octavian Lazăr Cosma, op. cit., vol. VI, p. 415—418; Viorel Cosma, *Muzicieni români. Lexicon*, Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1970, p. 458—459; Iordan Datcu, *Dicționarul folcloriștilor*, vol. II, Editura Litera, București, 1983, p. 206—209; Liviu Rusu, *Pentru culegătorul de cîntece Alexandru Voevidca*, în „Junimea literară", anul XXII, 1933, nr. 7—9, p. 191—195; Id., *Muzica în Bucovina*, în „Muzica românească de azi", Cartea sindicatului artiștilor instrumentiști din România, scoasă de P. Nițulescu, București, 1939, p. 785—789; Emil Satco, *Muzica în Bucovina. Ghid*, Suceava, 1981, p. 86—87; Grațian Jucan, *Note*, în „Muzica", an XI, nr. 9, sept. 1961.

[14] Matthias Friedwagner, *Rumänische Volkslieder aus der Bukowina*, I. Band: Liebeslieder, mit 380 von Alex. Voievidca aufgezeichneten Melodien, Konrad Triltsch, Würzburg, 1940.

[15] Cf. Liviu Rusu, *Muzica în Bucovina...*, op. cit., p. 782: „autorul marelui plan de culegere [...] *Das Volkslied in Österreich*" a fost Dr. Josef Pommer (1845—1918).

[16] Matthias Friedwagner se naște la 3 februarie 1861 la Gallspach, Austria. Urmează studii de filologie romanică la Viena, cu Adolf Mussafia, și la Paris, cu Gaston Paris; susține doctoratul în limbi romanice la Universitatea din Viena (1898—1900), după care devine profesor (1900—1911) și pentru un timp (1910—1911) rector al Universității germane din Cernăuți, perioadă din care datează și alegerea sa ca membru corespondent al Academiei Române (18 mai 1911). Între anii 1911—1935 este profesor de filologie romanică la Universitatea din Frankfurt am Main, unde înființează, pe lîngă Catedră, un lectorat de limba română. Se stinge din viață la 5 aprilie 1940, în Vornwald, Austria. (Cf. Iordan Datcu, *Dicționarul folcloriștilor*, vol. I, Editura științifică și enciclopedică, București 1979, p. 199; v. și Octavian Lupu, *Matthias Friedwagner și românii*, în „Revista de istorie și teorie literară", tom 26, nr. 1, 1977, București, Editura Academiei RSR, p. 85—90).

Interesul lui Friedwagner pentru folclorul românesc se manifestase curînd după numirea sa la Cernăuți, astfel încît în anul 1905 publică deja la Halle, în cadrul unui volum omagial închinat fostului său maestru Adolf Mussafia, o primă culegere de texte poetice populare [17], însoțită de o introducere în care își exprimă admirația pentru poporul român și cultura sa, enumerînd totodată contribuțiile de pînă atunci la punerea în valoare a poeziei populare românești [18]. Cele 53 de texte, notate în limba

Matthias Friedwagner (1861-1940) (Fond. V. Nicolescu

[17] Matthias Friedwagner, *Rumänische Volkslieder aus der Bukowina*, mitgeteilt von Dr. ..., o. Professor der Romanischen Philologie an der Universität Czernowitz, în „Bausteine zur romanischen Philologie" Festgabe für Adolfo Mussafia, Halle, Verlag von Max Niemeyer, 1905, 34 p. Lucrarea, aflată în posesia lui Ion Vicoveanu, a fost pusă la dispoziția lui V. Nicolescu, prin intermediul ing. Eusebie Fochi din Iași (Cf. Corespondență E. Fochi, Iași, 20 febr. 1973, fond V. Nicolescu).

[18] Dintre primele culegeri de folclor literar din Bucovina, menționăm: Ion Gh. Sbiera, *Cîntece poporale*, în „Foaia Societății pentru literatură și cultură română în Bucovina", Cernăuți, an II, nr. 8-11, aug.-nov. 1866, p. 263-266; an II, nr. 12, dec. 1866, p. 280-287; an III, nr. 5-6, iun. 1867, p. 138-141; an III, nr. 9-10-11, sept.-oct. nov., 1867, p. 274-280; Id., *Poveşti populare româneşti*, Cernăuți, 1886; Simeon Florea Marian, *Poezii poporale române*, Adunate și Intocmite de ..., Cernăuți, Tip. G. Pietrovski, vol. I-1873, vol. II-1875; Id., *Hore și chiuituri din Bucovina*, Academia Română, Colecția „Din viața poporului român", IX, București, 1911.

română, fiecare cu observații relativ la circulația cîntecului în publicațiile timpului și cu unele precizări de natură lingvistică, nu au fost culese de autor ci i-au fost oferite de diferiți colaboratori așa cum reiese din introducerea lucrării: „*Cele mai multe* (cîntece, *n. n.*) *provin din valea Moldoviței (...) și au fost notate direct din gura sătenilor de către Traian Mircovici, pe atunci elev al școlii normale — astăzi învățător la Frumosu, în vara anului 1902 în Vatra Moldoviței și Frumosu. (...) Alte cîteva din Horodnic și Vicovul de Jos mi le-a procurat, împreună cu explicația unor lucruri și obiceiuri necunoscute mie, profesorul principal de la școala de aici, Dl.* L(eonida) *Bodnarescu, care însuși activează ca folclorist; numerele 18, 22, 46 precum și comunicarea de variante și relații asupra circulației lor le-am primit de la domnul student în filozofie Laurent Tomoioagă din Suceava-al cărui tată a făcut și el aceleași servicii colecției lui Marion*"[19]. Friedwagner își exprimă regretul că poezia populară adunată în colecții nu este însoțită și de notația muzicală, „*melodia, fără de care un text de cîntec rămîne numai un schelet*"[20].

Tipărirea acestei lucrări a contribuit, probabil, și ca, într-o anumită măsură, la solicitarea lui Matthias Friedwagner (10 februarie 1906) pentru organizarea culegerilor în Bucovina, devenind astfel președintele *Comitetului local de lucru* alcătuit din personalități bucovinene ale acelei perioade. Pentru a asigura o minimă unitate în metoda de culegere și notare a cîntecelor populare, acest comitet a editat, în limba germană, într-un tiraj de 1.000 de exemplare, versiunea pentru culegătorii români a unui **Ghid** și a unui **Chestionar (Anleitung zur Sammlung und Aufzeichnung. Fragebogen)**[21] care ne pot da o idee asupra nivelului științific la care ajunsese, la începutul secolului, folcloristica și metodologia cercetării.

Ghidul precizează mai întîi scopul acțiunii inițiate, acela de a culege *întreaga poezie și muzică populară* care, în urma unei analize științifice și critice, va fi editată în volume separate pe națiuni. Urmează cîteva indicații în legătură cu cei care sînt mai potriviți pentru a participa la munca de culegere („*Toți oamenii culți care se interesează de viața poetică și muzicală a poporului (...) mai ales cei care au contact cu poporul sau provin din mijlocul acestuia*"), cu necesitatea de a transmite Comitetului numele bunilor interpreți de cîntece (în cazul în care cel ce face comunicarea nu poate, din cauza insuficientei pregătiri, să culeagă el însuși), cu problema onorariului („*1 — 2 coroane pentru două jumătăți de coală scrise pe o parte*" ca și asigurarea menționării numelui colaboratorului în viitoarea lucrare). La întrebarea „*Ce urmează a fi culeș?*" se precizează: „*Trebuie adunat tot și orice a posedat sau mai posedă încă poezia și muzica populară*", și, mai departe, încercîndu-se o delimitare a cîntecului popular în sens strict de creația de largă circulație în stil popular sau de cea răspîndită prin școli:

[19] Matthias Friedwagner, op. cit., p. 10.

[20] Id., ibid., p. 9.

[21] *Vom Arbeitsausschuss für die Sammlung und Herausgabe des rumänischen Volksliedes der Bukowina. „Das Volkslied in Österreich". (Rumänisches Volkslied in der Bukowina). Anleitung zur Sammlung und Aufzeichnung. Fragebogen.* Druck von Schneider & Lux, Wien. [Din partea Comitetului de lucru pentru culegerea și editarea cîntecului popular românesc din Bucovina. „Cîntecul popular în Austria". (Cîntecul popular românesc în Bucovina). *Ghid pentru culegere și notare. Chestionar.* Tipografia Schneider & Lux, Viena, 28 p.] Pe coperta interioară a broșurii se precizează că materialul a fost elaborat de către Comitetul de lucru alcătuit prin decizia Ministerului Cultelor și Învățămîntului din 6 iunie 1906, nr. 17.347. (Document donat de T. Simionovici, fond V. Nicolescu).

„Urmează a fi consemnat tot ceea ce poporul a cîntat sau cîntă în felul său, **pe de rost,** (...), *fără să-i fi fost transmis la școală sau în asociațiile muzicale"*. Sînt solicitate, pentru fiecare piesă, informații referitoare la data

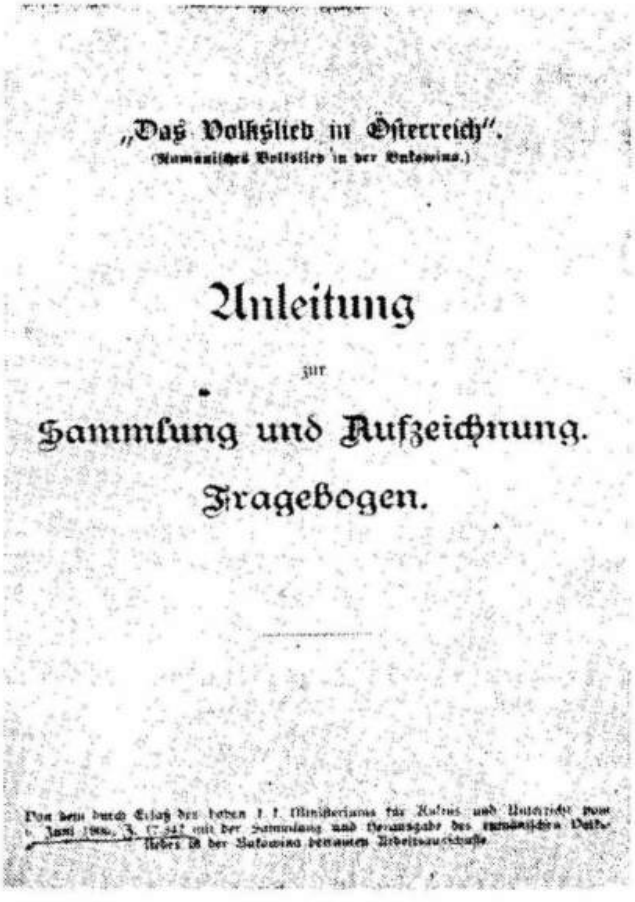

„Das Volkslied in Österreich".
(Rumänisches Volkslied in der Bukowina.)

Anleitung

zur

Sammlung und Aufzeichnung.

Fragebogen.

Coperta *Ghidului pentru culegere și notare* difuzat în anul 1906 pentru îndrumarea culegerii cîntecelor populare în Bucovina (Fond Vasile Nicolescu).

și locul culegerii, numele informatorului, vechimea probabilă a cîntecului; numele culegătorului, ca și explicarea expresiilor dialectale, numelor proprii sau de localități, observații pentru înțelegerea textului.

Un alt aspect important abordat în *Ghid* este cel al respectării sincretismului specific cîntecului popular: *„În cîntecul popular, poezia și muzica sînt legate într-o unitate vie, indisolubilă (...). Dacă (interpretul* popular *n.n.) trebuie să transmită cuvintele cîntecului, textul, nu o poate face decît cîntîndu-le și, invers, cine dorește să asculte numai melodia trebuie să accepte și cuvintele"*; în concluzie *„Ambele trebuie, deci, notate"*. Față de aceste indicații, judicioase, denotînd o orientare corectă față de fenomenul

folcloric, soluțiile sugerate culegătorilor care nu posedă un fonograf și care nu au pregătirea necesară pentru a transcrie muzica (cum ar fi memorarea melodiei pentru a fi ulterior notată de un muzician), ca și scurta lecție de „dictat muzical" apar ca lipsite de orice fundament științific, naive și nepractice. În schimb, este binevenit îndemnul pentru menținerea unei atitudini obiective față de materialul notat, respingîndu-se de la început orice prelucrare, armonizare, realizare de acompaniament: *„Fidelitatea fotografică față de cuvînt și melodie este cea mai importantă cerință a muncii de culegere. Deci, se va nota fără ezitare, exact, ce și cum se aude"*.

Pentru notarea textelor se recomandă folosirea semnelor grafice uzuale, cu care să se încerce, totuși, redarea cît mai precisă a rostirii dialectale, oferindu-se și o serie de exemple lămuritoare în acest sens. În ceea ce privește notarea melodiilor, se indică stabilirea „tonalității" și a „treptei armonice" de început, ca și identificarea măsurii, aspecte neconcordante cu specificul melodiei populare românești de esență modală, monodică și cu o desfășurare ritmică, în general, liberă.

Cîteva sfaturi legate de conduita culegătorului în raport cu interpretul popular (*„Să avem răbdare, să așteptăm, să nu presăm. Încrederea nu se poate obține cu forța. Să încercăm să transpunem pe oameni într-o stare sufletească propice cîntatului și cu bucurie de a cînta..."*) încheie acest curs ad-hoc de metodologie a culegerii.

Chestionarul care completează *Ghidul*, alcătuit din 22 de întrebări, urmărește prospectarea vieții folclorice a localităților în care se fac culegeri.

În finalul broșurii se menționează, în ordine alfabetică, componența *Comitetului de lucru pentru culegerea și editarea cîntecului popular românesc din Bucovina*: *Temistocle Bocancea* [22], judecător adjunct pensionar și avocat, Cîmpulung; *Leonida Bodnarescu* [23], profesor la Institutul de pregătire al profesorilor și profesoarelor din Cernăuți; *Dimitrie Dan* [24]

---

[22] Temistocle Bocancea este menționat de Emil Satco în *Ghidul* său (v. nota 13) drept coautor al textului care a servit ca libret operetei „Moș Ciocîrlan" de Tudor Flondor (premiera: 4 mai 1901); M. Friedwagner, în *Introducerea* vol. „Rumänische Volkslieder... (1940, p. VIII; v. nota 14), menționează și faptul că T. Bocancea i-a predat o colecție de 400 de texte poetice populare adunate personal.

[23] Leonida Bodnarescu, „profesor la Școala normală de învățători" (Cf. Corespondență I. Vicoveanu, Vicovul de Jos, 10 nov. 1967, fond V. Nicolescu) este menționat de Emil Satco (op. cit., p. 60, 64) drept autor al lucrărilor *Scrierile lui Ilcelie Porumbescu adunate și însoțite de o schiță biografică*, Partea I, Cernăuți, Societatea tipografică bucovineană, 1898. (V. și M. Gr. Posluşnicu, *Istoria muzicii la Bucovina*, Cartea Românească, București, [1928], p. 456) și *Autori români bucovineni*, Cernăuți, 1903; I. Datcu, în bibl. ref. la *Marian S. Fl.* (*Dicționarul folcloriștilor*, vol. I, București, 1979, p. 271—276) menționează și articolul *Simeon Florea Marian și ceilalți* publicat de L. Bodnarescu în Rev. *Făt-Frumos*, Suceava, an VII, nr. 3—4, mai-aug. 1932, p. 103—105.

[24] Dimitrie Dan (1856—1927), preot, folclorist, membru al Societății pentru cultură și literatură română în Bucovina (din 1870), membru al Comisiunii Centrale din Viena pentru cercetarea și conservarea monumentelor artistice și istorice, Membru corespondent al Academiei Române (1904), colaborator la diferite publicații ale vremii; printre lucrările sale se menționează mai ales studiul monografic *Cenușa Strajo și locuitorii ei* (Cernăuți, 1897, 112 p.), ca și contribuția în legătură cu controversata etimologie a refrenului „Ler" (Cf. I. Datcu, op. cit. vol. II, p. 101—102; v. și Lucia Predescu, *Enciclopedia „Cugetarea"*, București, 1940, p. 252).

vicar arhiepiscopal, exarh și preot ortodox la Straja; *Tudor Flondor*[25], moșier, deputat, Cernăuți; *Nicolae Flondor*[26], moșier, Cernăuți; *Dr. Matthias Friedwagner*, profesor universitar, Cernăuți — președintele Comitetului; *George Mandicevschi*[27], profesor de muzică la Seminarul arhiepiscopal din Cernăuți; *Simeon Florea Marian*[28], profesor la Gimnaziul ortodox din Suceava; *Dionisie Simionovici*[29], inspector școlar la Cernăuți. În introducerea volumului **„Rumänische Volkslieder aus der Bukowina"**, publicat la Würzburg în 1910[30], rezultat parțial și mult întîrziat al culegerilor începute în 1906, Matthias Friedwagner completează lista cu încă două nume: învățătorii Ion Vicoveanu (Bolocan)[31] din Vicovul de Sus și Tudor Simionovici[32] din Vicovul de Jos, a căror activitate de culegere o apreciază în mod deosebit (le datorează *„cele mai multe texte de cîntece"*), precizînd totodată că Simeon Florea Marian, deși a intrat în Comitet, nu a putut participa la activitatea acestuia și a murit în scurt timp (24 aprilie 1907). Același lucru este de presupus și în legătură cu George Mandicevschi (decedat la 23 martie 1907) care nici măcar nu este amintit de Friedwagner.

Ce ecou a putut avea acest Ghid în rîndul învățătorilor, în general al intelectualității satelor, este greu de precizat. Din corespondența purtată de muzicologul Vasile Nicolescu cu Ion Vicoveanu și cu Tudor Simionovici reiese că primul, deși membru în Comitet, nu a folosit niciodată Ghidul sau Chestionarul (*„Chestionar metodic pentru colectarea cîntecului*

---

[25] Tudor Flondor (1862—1908), compozitor și dirijor bucovinean. A compus muzică de teatru, de pian și corală. (v. Viorel Cosma, *Muzicieni români*..., op. cit., p. 204—205).

[26] Nicolae Flondor, frate cu Tudor Flondor, muzician amator, ca și alți membri ai familiei Flondor. (Cf. E. Satco, op. cit., p. 13).

[27] Gheorghe Mandicevschi (1870—1907), profesor de muzică, dirijor, compozitor (muzică de teatru, de cameră, corală); frate al compozitorului Eusebie Mandicevschi (1857—1929). (Cf. V. Cosma, *Muzicieni români*..., p. 287; E. Satco, op. cit., p. 33). Avînd în vedere data morții sale, este puțin probabil că a putut activa efectiv în cadrul Comitetului.

[28] Simeon Florea Marian (1847—1907), folclorist și etnograf, membru al Academiei Române, „autorul unei impresionante opere folcloristice și etnografice în care cultura populară este cercetată — monografic, analitic-descriptiv și morfologic — pentru prima dată în aproape toate compartimentele ei" (I. Datcu, op. cit., vol. I, p. 271—276).

[29] Dionisie Simionovici (1856—1928) a contribuit în calitatea sa de inspector școlar general (din 1902) la antrenarea cadrelor didactice în activitatea de colectare a materialului folcloric, ca și la obținerea concediului necesar lui Al. Voevidea pentru notarea melodiilor. (Cf. M. Friedwagner, *Rumänische Volkslieder*..., 1940, p. VII). În panegiricul semnat de M. Vicol în revista „Voința școalei" (nr. 3, anul IV, martie 1928) este conturat, pe lîngă activitatea sa didactică, și profilul unui bun patriot: „A trezit și a cultivat în rîndul cadrelor didactice entuziasmul și ideea solidarității naționale și a format în școala primară o cetadelă de apărare a limbii, a obiceiurilor și a credinței strămoșești".

[30] V. nota 14.

[31] Ion Vicoveanu (Bolocan) (1879—1973), învățător în Vicovul de Jos (1904—1951), membru al Societății muzicale „Armonia" și al Reuniunii muzicale dramatice „Ciprian Porumbescu", a colaborat la diverse publicații abordînd și probleme legate de viața muzicală a Bucovinei: *Junimea literară*, *Făt-Frumos*, *Scînteia*, *Zori noi*, *Muzica*; a colecționat partituri muzicale (tipărituri, litografii, manuscrise etc.), însumînd aprox. 16.000 de piese, donate în 1965 Muzeului Regional din Suceava. (Cf. E. Satco, op. cit., p. 84; v. și I. Datcu, op. cit., vol. II, p. 204). În cadrul corespondenței purtate cu muzicologul V. Nicolescu (1964—1968) furnizează o serie de date în legătură cu viața și activitatea lui Al. Voevidea și cu acțiunea de culegere a cîntecelor populare din Bucovina condusă de M. Friedwagner.

[32] Tudor (Teodor) Simionovici (1858—1971), învățător în diferite localități bucovinene (Vicovul de Sus, Pojorîta, Pașcani-Fîntînele, Vatra Dornei etc.). În cadrul corespondenței cu V. Nicolescu, oferă date și documente legate de acțiunea de culegere a cîntecului popular.

popular n-am și nici n-am avut") [33], iar Tudor Simionovici, posesor al unei astfel de broșuri, consideră că instrucțiunile erau „*puține și naive*", singura valabilă fiind „*aceea care spunea ca textele să fie notate întocmai așa cum au fost auzite, fără de absolut nici o modificare*", recunoscîndu-i, totuși, meritul de a fi „*pus în mișcare pe iubitorii de folclor*" [34]. Friedwagner însuși, în Introducerea lucrării susmenționate, precizează: „*Chestionarul anexă (...) nu a fost completat decît o singură dată. Prin multe călătorii, contacte personale și o corespondență voluminoasă am reușit mai multe*" [35].

În orice caz, pentru muzică, soluția culegătorilor ocazionali și a trimiterilor prin corespondență nu a dat nici un rezultat. În această situație Friedwagner, la recomandarea unui membru al Comitetului local — se pare inspectorul școlar Dionisie Simionovici — apelează la Alexandru Voevidea.

Fiu natural al Axeniei Voevidea, Alexandru a văzut lumina zilei în comuna Vășlăuți la 27 mai/8 iunie 1862 [36]. Cel care i-a pus vioara în mînă și i-a dat, probabil, primele noțiuni practice de muzică a fost bunicul său, muzicantul-lăutar Grigore Voevidea. Școala primară (1868—1872), studiile liceale (1872—1877) și Școala Normală (1877—1881) le urmează la Cernăuți. Ca normalist, face studii muzicale cu Anton Kuzela (teorie-solfegiu, armonie, dirijat coral); dovedind aptitudini deosebite, devine instructor de muzică și dirijor al corului și orchestrei Institutului, muncă pentru care este remunerat. Paralel frecventează și cursurile școlii de muzică de pe lîngă Societatea Filarmonică [37] (teorie, armonie, instrumente de coarde) sub îndrumarea directorului școlii, profesorul și compozitorul austriac Adalbert Hrimaly [38], colaborînd frecvent, ca instrumentist, la concertele organizate sub egida Societății.

După absolvirea Școlii Normale, va funcționa succesiv ca învățător, diriginte și director școlar în localitățile: Suceava (1882—1884), Sinăuții de Jos (1884—1903), Siret (1903—1904), din nou Suceava (1904—1910), Boian (1910—1913), Cozmeni (1915—1919), pentru a-și încheia

---

[33] Cf. Corespondență I. Vicoveanu, Vicovul de Jos, 11 august 1967 (fond V. Nicolescu).

[34] Cf. Teodor Simionovici, caiet-manuscris *Informațiuni privind cartea vol. I*, „*Rumänische Volkslieder aus der Bukowina*" de *Prof. Mathias Friedwagner*, Slatina, 15 mai 1967. (Fond V. Nicolescu).

[35] O mică parte din această corespondență, mai ales scrisori care însoțeau trimiterile de texte poetice populare, se păstrează la secția manuscrise a B.C.S. (ms. 22.229, 22.231, 22.238)

[36] Datele în legătură cu originea și primii ani din viața lui Alexandru Voevidea sînt puține și vagi. Au fost extrase dintr-un manuscris al lui Dragoș Luța din Deva (nepot al folcloristului), din corespondența Dimitrie Voevidea — George Voevidea (fii folcloristului), ca și din „schița biografică" (redactată, probabil, de însuși Voevidea) aflată în Arhiva I.C.E.D., ms. 6 (v. și nota 13).

[37] Societatea Filarmonică din Cernăuți, înființată în anul 1862, a patronat o școală de muzică și o orchestră, contribuind astfel la dezvoltarea vieții muzicale bucovinene. (Cf. E. Rusu, *Muzica în Bucovina...*, op. cit., p. 805; M. Gr. Posluș nicu, *Istoria muzicii...*, op. cit., p. 448—451; O. L. Cosma, *Hronicul...*, op. cit., vol. IV, 1973, p. 61; E. Satco, op. cit., p. 177).

[38] Adalbert Hrimaly (1842—1908), compozitor și dirijor austriac; după studii la Conservatorul din Praga, devine șef de orchestră mai întîi la Göteborg apoi la Teatrul național și la Teatrul german din Praga (1868—1873); în 1874 vine la Cernăuți unde conducea Școala de muzică a Societății Filarmonice (pînă în 1896). (Cf. M. Gr. Posluș nicu, *Istoria muzicii...*, op. cit., p. 449, nota 1; vezi și E. Rusu, *Muzica în Bucovina...*, op. cit., p. 805).

cariera didactică în Cernăuți, ca profesor de muzică (1919 – 1921), maestru propagandist și inspector de muzică pentru regiunea a XIV-a școlară (din 1923); paralel (din 1919) a îndeplinit și funcția de translator la Prefectura județului Cernăuți. Fără îndoială, a fost un bun pedagog, cei care l-au cunoscut în această calitate păstrîndu-i o amintire vie și duioasă. Iată o emoționantă relatare făcută la vîrsta senectuții de un fost elev al Școlii Normale din Vășcăuți — Teofil Costing Lianu: „*Cînd auzeam că a venit la școală Alexandru Voevidca, bucuria noastră era mare căci cel puțin cîte-o oră, mai cu seamă ora de muzică, era o plăcere deosebită pentru noi. Parcă-l văd și acuma: statura potrivită, spătos, cu plete pînă pe grumaz, însoțit de profesorul amaro, trecea la catedră. Ne vorbea de bogăția folclorului nostru muzical și de frumusețea lui, după care scotea din cutie vioara. Acordarea ei ne încînta și ne făcea nerăbdători. Apoi, își ridica pe vioară capul și ne purta prin horele și dainele bucovinene, spunîndu-ne înainte din ce sat este (fiecare dintre ele). Și noi, cu dorul de casele noastre și de muzicanții de pe la noi, le ascultam cu sfințenie. Apoi ne îndemna ca, atunci cînd ne vom întoarce ca învățători prin sate, să ne facem și culegători de cîntece, în sens muzical și literar, de pe la bătrînii care cu timpul se duc cu toate cîte le știu și, în urma lor, puțini sînt cei care le moștenesc cu dragoste. Înainte de încheierea orei de muzică, profesorul Voevidca ne spunea cîte o poveste scurtă, așa ca pentru copii, în imagini muzicale onomatopeice pe vioară*" [39].

Un alt aspect remarcabil al activității lui Alexandru Voevidca constă în organizarea și dirijarea unor formații corale, orchestrale și de fanfară, cele mai importante fiind corul și orchestra elevilor din Sinăuții de Jos, fanfara Societății „Veteranii" din Suceava, corurile de învățători din Suceava și Cernăuți, corul Societății muzicale „Doina" din Cozmeni. În anul 1907 va fi cooptat și în conducerea *Reuniunii muzicale dramatice „Ciprian Porumbescu"* din Suceava [40].

Alexandru Voevidca a dovedit și înclinații componistice. Din propriile mărturii ca și din cele ale unora care l-au cunoscut mai îndeaproape, aflăm că cea mai mare parte a lucrărilor sale (în general piese corale și pentru diferite instrumente: „*potpuriuri, valsuri, hore, marșuri etc.*") s-au pierdut în timpul primului război mondial. Astăzi, pentru a-l putea aprecia pe compozitorul Voevidca ne stau la dispoziție doar cîteva coruri publicate în revista **Izvorașul** (1925), cîntecele școlărești din **Manualul metodic** și manuscrisul vodevilului *Doi morți vii*, pe un libret de Vasile Alecsandri (după piesa *L'homme blasé* de Duvert și Lausanne) compus în anul 1928, manuscris aflat în prezent la Cabinetul de muzică al Academiei R.S.R.

În anul 1923, Alexandru Voevidca dă la iveală și un **Manualul metodic pentru predarea cîntului în școalele primare alcătuit după principiile cele mai noui ale pedagogiei muzicale — Partea I — Predarea cîntului după auz.** În prefață, autorul subliniază importanța activității corale care „*pe lîngă deșteptarea și formarea simțului muzical are următoarea menire: 1. Să înnobileze caracterul și sufletul copiilor, și 2. Să sădească și să învio-*

---

[39] Această „Aducere aminte" a învățătorului pensionar Teofil Costing Lianu a fost transmisă de preotul Nicolae Pentelescu din Suceava. (Cl. Corespondenții, Suceava, 4 iunie 1931, fond V. Nicolescu)

[40] Cf. E. Satco, *Muzica în Bucovina...*, op. cit., p. 173.

reze în inimile micilor cetăteni sentimentul patriotic", insistînd totodată asupra necesității folosirii cîntecului popular ca material didactic : „*Regulamentul acestei discipline impune (. . .) a se cultiva, îndeosebi, cîntecul popular, negreșit din cauză că acesta — pe lîngă melodiile frumoase și cuprin-*

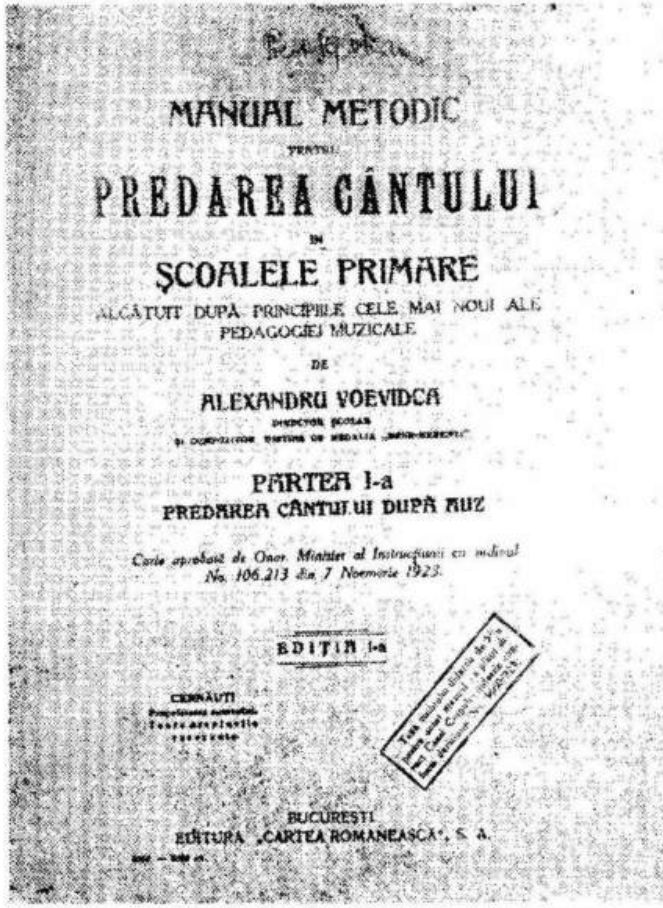

MANUAL METODIC

PENTRU

PREDAREA CÂNTULUI

ÎN

ŞCOALELE PRIMARE

ALCĂTUIT DUPĂ PRINCIPIILE CELE MAI NOUI ALE PEDAGOGIEI MUZICALE

DE

ALEXANDRU VOEVIDCA

DIRECTOR ŞCOLAR

PARTEA I-a

PREDAREA CÂNTULUI DUPĂ AUZ

Carte aprobată de Onor. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 106.213 din 7 Noembrie 1923.

EDIȚIA I-a

CERNĂUȚI

BUCUREȘTI

EDITURA „CARTEA ROMÂNEASCĂ", S. A.

Coperta Manualului de muzică publicat de Alexandru Voevidca în 1923.

sul său naiv, umoristic și moral — preamărește pe eroii neamului, ai patriei"[41]. Pentru a fi mai convingător, Voevidca include în manual, alături de compoziții proprii, și o serie de melodii populare „aranjate" pentru uz școlar. Tipărirea manualului a întîmpinat dificultăți de ordin financiar, Voevidca găsindu-se în situația de a solicita revistei *Izvorașul* publicarea unui *Apel* pentru deschiderea unei liste de subscripție. De asemenea, sugerează

[41] Alexandru Voevidca, *Manualul metodic pentru predarea cîntului în școalele primare — alcătuit după principiile cele mai noui ale pedagogiei muzicale de..., director școlar și compozitor distins cu medalia „Bene merenti". Partea I-a. Predarea cîntului după auz. Carte aprobată de Onor. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 106213 din 7 noembrie 1923.* Ediția I-a, București, Editura „Cartea Românească", 1923.

directorului revistei, Gheorghe Dumitrescu-Bistrița, alternativa de a publica manualul ca supliment al publicației: „*În cazul dacă subscripțiile n-ar atinge suma susmenționată, necesară pentru tipărirea acestui volum, m-am gîndit dacă n-ar fi bine ca manualul să se publice, pe serii, ca supliment la Revista* „Izvorașul". *Vă asigur D-le Coleg că metoda mea e foarte*

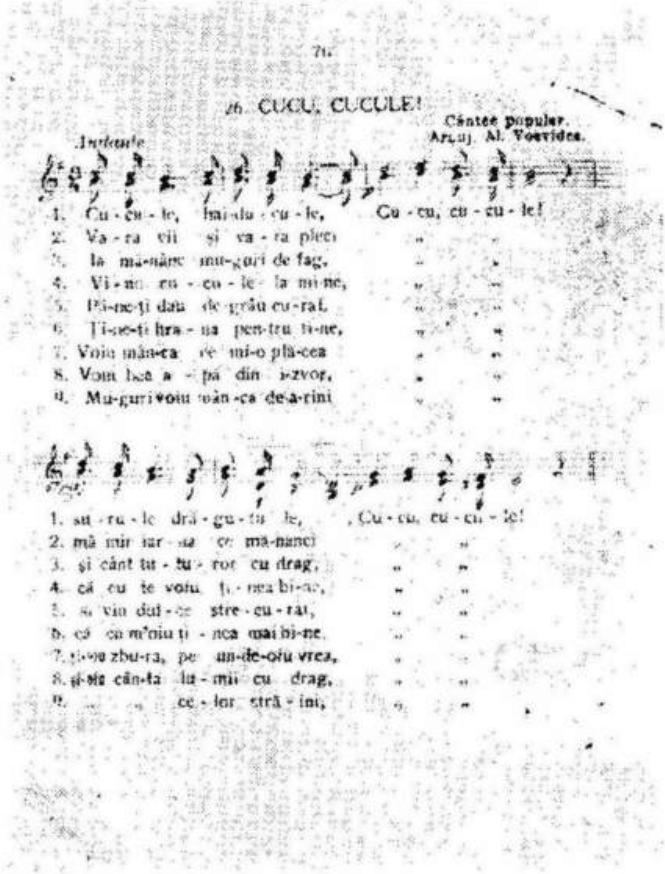

O pagină din Manualul Metodic întocmit de Alexandru Voevidea.

bună și practică, unică în felul ei, și va înlesni foarte mult predarea sistematică a cîntului după toate regulele artei muzicale și principiile didactice, și aceasta îndeosebi în clasele elementare" [42].

În cele din urmă, lucrarea va apare la București, în Editura Cartea Românească, fiind semnalată de Mihail Gr. Poslușnicu, mai întîi într-un articol dedicat autorului, „*Un muzician al Bucovinei*" (1923): „*Pe terenul*

[42] Scrisoare trimisă din Cernăuți, la 22 august 1923; originalul se află în arhiva revistei „Izvorașul", dosar 2015.

didacticii muzicale, e creatorul unui sistem original de proponiment muzical după auz, în care metodica sa se evidențiază prin anumite principii de dezvoltare a sensibilității organului auditiv și prin care cei, chiar refractari muzicei vocale, parvin a distinge, în practică, intervalele melodice cît de dificile"[43], apoi într-o recenzie apărută în *Revista profesorilor de muzică* (1925): „*Iată o carte de muzică care umple, în adevăr, golul simțit în școala primară. Sistema, preconizată de autor, duce la izbîndă sigură, de aceea lucrarea D-lui Voevidea se recomandă prin însăși valoarea ei*"[44]. De altfel, datorită acestui manual a fost numit „*la propunerea inspectorului N. Saxu*, **Maestru de muzică** *cu însărcinarea de a aplica metoda sa în Regiunea a XIV-a școlară*"[45].

Cea mai interesantă latură a activității învățătorului bucovinean rămîne, fără îndoială, activitatea folcloristică. Așa cum, deja, am menționat, la data de 2 iulie 1907, Matthias Friedwagner solicită colaborarea lui Alexandru Voevidea în vederea culegerii și notării melodiilor populare românești ce urmau a fi incluse în volumul dedicat Bucovinei din ampla lucrare proiectată[46], oferindu-i condiții care sînt acceptate: „*eliberarea din funcția didactică pentru mai mult timp cu salariul întreg și supliment separat pentru călătoriile sale*"[47]. Aceste înlesniri, la care se adaugă o hotărîre a Comitetului principal ce prevedea că nici unul dintre colaboratori nu are vreun drept personal asupra materialului cules[48], au stat la baza neînțelegerilor de mai tîrziu dintre Friedwagner și Voevidea; indiferent, însă, de contextul în care a fost realizată colecția, meritul acțiunii propriu-zise de culegere și notare revine integral folcloristului român, remunerația „oarecare" primită neputînd „*să tragă în cumpănă, nici pe departe, valoarea muncii sale*"[49].

Deși pînă la data solicitării sale nu se ocupase în mod special de culegeri de folclor muzical, Voevidea se arată vădit interesat, astfel încît primele transcrieri sînt realizate cîteva zile mai tîrziu, pe data de 11 iulie 1907, în Suceava, de la o țărancă din Mitocul Dragomirnei. Metoda sa de lucru era foarte obișnuită pentru acea epocă: nefiind în posesia unui fonograf, bucurîndu-se, în schimb, de un auz fin și o îndemînare deosebită

---

[43] Mihail Gr. Poslușnicu, *Un muzician al Bucovinei — Alexandru Voevidea. Insemnări*, în „Adevărul literar și artistic", anul IV, nr. 155, 25 noiembrie 1923, p. 8.

[44] Id., *Recenzie*, în „Revista profesorilor de muzică", an II, nr. 1—2, 1925, p. 11.

[45] Cf. „Schiță biografică", arhiva I.C.E.D., ms. 6.

[46] Izbucnirea primului război mondial a împiedicat realizarea acestui proiect.

[47] Matthias Friedwagner, *Rumänische Volkslieder...*, 1940 p. XII. Trebuie subliniat că este vorba de o subvenție a statului austriac și nu de una personală a lui Friedwagner.

[48] În acest sens, Ion Vicoveanu ne-a pus la dispoziție două documente: 1) — *Procesul verbal* al ședinței Comitetului principal de conducere pentru publicația „Cîntecul popular din Austria" ținută la Academia de Muzică și Arte plastice din Viena în zilele de 15 și 16 decembrie 1910 care consemnează discutarea unor probleme legate de culegerea propriu-zisă, de organizarea materialului, de tipărire, de drepturile și îndatoririle comitetului principal și alecelor naționale etc. Pornind de la faptele concrete, semnalate de reprezentanții diferitelor comitete locale, se ia hotărîrea de a interzice publicarea separată a unor materiale destinate lucrării în discuție: cei care ar fi contravenit acestei decizii urmau să fie excluși din comitetele locale respective și să înapoieze eventualele subvenții sau onorarii. 2) — Scrisoare, nedatată, semnată de Matthias Friedwagner, adresată unuia dintre membrii Comitetului local din Bucovina (Ion Vicoveanu?), prin care face cunoscută hotărîrea Comitetului principal din Viena. (Fond V. Nicolescu).

[49] Liviu Rusu, *Pentru culegătorul de cîntece Alexandru Voevidea*, în „Junimea literară", Cernăuți, an XXII, nr. 7—9, iul. — sept., 1933, p. 111—195.

în reținerea și notarea melodiilor populare, va transcrie după auz, ajutîndu-se, uneori, de vioara sa. Iată cîteva mărturii în acest sens: „... *era un muzician practicant destoinic, cu o ureche fină și cu mult talent pentru această misiune*" (M. Friedwagner)[50]; „*Îi cînta cîntecul o dată sau de mai multe ori, apoi cînta el cîntecul pe vioară și după aceea punea pe note muzicale, pe foi cu portative*" (I. Vicoveanu)[51]; „... *îl admiram cu cîtă ușurință punea pe note melodia auzită*" (T. Simionovici)[52]; „*Colindînd orașe și mai ales sate, căuta bărbați și femei care știau cîntece și pe la ei pe acasă, la un pahar de vin și o vorbă de duh, îi punea să cînte: după ce stabilea cu creionul pe portativ melodia, îl punea să repete pe cîntăreț, de două sau de trei ori, aceeași melodie, apoi scria cuvintele. Materialul cules era scris apoi în curat. Prin urmare bunicul culegea «cu urechea»*" (Dragoș Luța)[53]; „*Nu avea nici fonograf și nici vreun instrument muzical, ci asculta melodiile cu viu interes, notînd arie după arie, iar a urmă trecea cuvintele respective, înscriind apoi pe fiecare foaie numele, vîrsta și localitatea de unde era colindătorul. (...) culegea cu răbdare și meticulozitate cîntecele ce i se păreau mai deosebite, cerînd ca unele să fie repetate de 2 — 3 ori pînă le prindea și le trecea bine pe portativ*" (NicodimIțeuș)[54]. În munca de culegere era ajutat și de ținuta sa, ca și de o anumită știință de a se purta cu oamenii. Teodor Simionovici, care l-a cunoscut în anul 1910, deci la vîrsta de 48 de ani, impresionat de personalitatea lui, îi face următorul portret: „*Avea vîrsta matură, cultură generală remarcabilă, cultură muzicală aleasă, tehnician perfect, fire energică, impulsivă, neobosit. Povestea snoave populare, era glumeț, știa să creeze situații comice, își cîștiga repede simpatia și încrederea*"[55]. Alte descrieri îl surprind pe Alexandru Voevidca la o vîrstă mai înaintată: „*Era o fire voioasă, deschisă, veșnic zîmbind, extrem de popular*" (Onică Vasile)[56]; „*Parcă îl văd și acum pe bătrînul Alexandru Voevidca: o figură frumoasă de artist, cu plete și puțin adus de spate de greutatea anilor*" (Nicolae Pentelescu)[57]; „*L-am cunoscut mai deunăzi, în orașul amintirilor de glorie, în Suceava. Un bătrîn prea simpatic, cu trăsături de un pronunțat clasicism, care, deși aflător în al șaptelea deceniu al vieții sale, promite o largă activitate în direcția folclorului muzical, unde, pînă-n prezent, e colectorul a peste 3.000 (trei mii) de cîntece populare, a 3.000 (trei mii) de notațiuni muzicale melodice, care constituiesc o însemnată contribuție la tezaurul muzical al neamului*" (Gr. M. Poslușnicu)[58].

Alexandru Voevidca va colabora cu Matthias Friedwagner pînă în anul 1914[59], fapt confirmat și de compararea datelor la care au fost culese piesele incluse de filologul austriac în volumul tipărit în 1940. După anul 1914, Voevidca va continua să culeagă folclor, independent de orice obligații, într-un ritm mult mai lent, profitînd de unele ocazii, cum a

---

[50] Matthias Friedwagner, op. cit., p. XII.

[51] Cf. Corespondență Ion Vicoveanu, Vicovul de Jos, 29 dec. 1966. (Fond. V. Nicolescu).

[52] Cf. Teodor Simionovici, caiet-manuscris *Informațiuni privind cartea „Rumänische Volkslieder...*, p. 23.

[53] Cf. Corespondență Dragoș Luța, Deva, 27 decembrie 1966. (Fond V. Nicolescu).

[54] Cf. Corespondență NicodimIțeuș, Suceava, 27 aprilie 1967. (Fond V. Nicolescu).

[55] Cf. Teodor Simionovici, caiet-manuscris ..., p. 19.

[56] Cf. Corespondență Vasile Onică, Suceava, 27 iulie 1980. (Fond V. Nicolescu).

[57] Cf. Corespondență Nicolae Pentelescu, Suceava, 4 iunie 1981. (Fond V. Nicolescu).

[58] Mihail Gr. Poslușnicu, *Un muzician al Bucovinei...*, op. cit., ibid.

[59] Matthias Friedwagner, op. cit., p. XIII.

fost cea oferită de organizarea unui concurs de colinde la 14 decembrie 1924 în Rădăuți, de către Societatea culturală *Academia Populară* din Cernăuți. Alexandru Voevidca, fiind și membru al juriului, a notat cu acest prilej 17 colinde, cîntece de stea și urături de Anul Nou, litografiate, un an mai tîrziu, într-o publicație a sus-menționatei societăți [60].

Coperta colecției de colinde realizată de Alexandru Voevidca în anul 1924 (Fond V. Nicolescu)

Istoria frămîntată a acestei colecții [61] face ca să nu se poată determina cu precizie nici anul pînă în care a cules Voevidca (1924 după Iordan Datcu, 1926 după Viorel Cosma), nici numărul exact al transcrierilor sale, apreciindu-se în general, un număr de 3.000 de melodii. În prefața

[60] Alexandru Voevidca, *17 colinde, cîntece de stea și urări de Anul Nou*, notate de..., Societatea culturală „Academia populară", Cernăuți, Fascicula 1, 1925, Lit. A. Sydor.

[61] După moartea lui Alexandru Voevidca (6 iunie 1931), colecția a trecut în posesia fiului său Dimitrie, dispărînd, în timpul refugiului, din podul casei unde fusese adăpostită (Cf. Corespondență Dragoș Luța, Deva, 27 decembrie 1966); în anul 1956, Dimitrie Voevidca oferă, totuși, Institutului de Folclor caietele nr. XXXVI – XXXVII și XLI – XLV; în anul 1968, cea mai mare parte a colecției aflată în străinătate a fost reacusă în țară și încredințată Bibliotecii Centrale de Stat.

volumului publicat în Germania, Friedwagner menționează 2.250 de piese care i-au parvenit, cu mare greutate, după plecarea sa din țară (1911), adăugînd acestora și un număr de 249 notații care ar fi fost distruse în timpul războiului[62]. Voevidea însuși furnizează date diferite în această privință. În oferta făcută Academiei Române la 8 iulie 1919, consemnează: „*Colecțiunea cuprinde 2.300 piese naționale de diferit caracter: doine, hori, dansuri, colinzi, bocete etc.*"[63]; în răspunsul către același for, datat 12 iulie 1920, precizează: „*În calitatea mea de colector am adunat numărul considerabil de 2.334 arii populare*"[64], iar în scrisoarea adresată lui Gh. Dumitrescu-Bistrița, la 12 ianuarie 1927, indică: „*Toată colecția cuprinde 3.000 piese, dintre care 2.500 sunt deja transcrise în curat, restul în macular*"[65]. Mulți ani mai tîrziu, unul dintre nepoții lui Voevidea, Dragoș Luța, își amintește: „*La moartea bunicului au rămas 3.232 foi cu cîntece populare, înregistrate în registrul de care am amintit* (un registru-inventar, dispărut, *n.n.*), *ceva în plus vreo 80 — 180 (!) bucăți erau încă în lucru și deci neterminate, puse într-un caiet deosebit*".

După 1918, Voevidea încearcă să valorifice colecția, urmărind, în primul rînd, publicarea ei. Astfel, o oferă Editurii „Cartea Românească", Academiei Române și Revistei „Izvorașul". Forul cel mai competent, Academia, consideră, însă, suma solicitată (60.000 lei) drept exagerată și își exprimă, totodată, unele nelămuriri în legătură cu dreptul de proprietate asupra colecției. În această privință, cere deslușiri inclusiv membrului său corespondent Dr. Matthias Friedwagner, pe atunci profesor la Universitatea din Frankfurt/Main. În calitatea sa de fost coordonator al acțiunii de culegere în Bucovina, acesta solicită respingerea ofertei, considerîndu-se singurul în drept de a folosi materialul poetic și muzical adunat de diferiți colaboratori, inclusiv de Alexandru Voevidea a cărui contribuție încearcă să o minimalizeze, accentuînd asupra interesului pur financiar pe care învățătorul l-ar fi avut în această activitate. În răspunsul trimis Academiei, Voevidea nu-și recunoaște nici o obligație față de Friedwagner: „*Alte concepțiuni n-am avut cu D-lui nici oral, nici în scris. Pe motivul că m-a ajutat cu cîteva sute de coroane D-lui spune acum că e proprietarul colecției în chestiune. Aceasta însă nu e adevărat, căci nici eu n-am vîndut dreptul meu de autor, dară nici D-lui n-a umblat pe vreme bună sau rea, prin munți și văi, hîrtopi și prăpăstii, să adune acele cîntece*"[66]. Diferendul a determinat, probabil, neachiziționarea colecției, cel puțin în timpul vieții autorului ei. În scrisoarea trimisă lui Gh. Dumitrescu-Bistrița 7 ani mai tîrziu (12 ianuarie 1927) Voevidea notează: „*Colecția de cîntece populare adunate de prin Bucovina nu e nici tipărită, nici vîndută. (...) Sunt dispus să vînd lucrarea așa cum se află, sau să predau totul scris în curat, în schimbul sumei de 250 mii lei*"[67].

---

[62] Matthias Friedwagner, op. cit., p. XII — XIII.

[63] V. Arhiva Academiei R.S.R., Dosar P IV (1914—1919), f. 335^{v}, nr. 1580/14 iulie 1919.

[64] V. Arhiva Academiei R.S.R., Dosar P IV (1920—1926), f. 141^{v}—142, nr. 1604/3 august 1920.

[65] V. Arhiva Revistei „Izvorașul", Dosar 2015, nr. 28/1927.

[66] V. Arhiva Academiei R.S.R., Dosar P IV (1914—1919), nr. 1580/14 iulie 1919.

[67] V. nota 65.

Interesul financiar, care nu poate fi contestat dar care a fost permanent dublat și de un interes de cu totul altă natură, așa cum demonstrează întreaga activitate a folcloristului, se datora, în bună parte, unor dificultăți de ordin material ce au marcat, nu o dată, viața familiei Voevidca. Alexandru și soția sa Varvara (Veronica) au avut patru copii, iar în urma decesului prematur al fiicei lor au crescut și educat patru nepoți rămași orfani. Sînt semnificative amintirile acestora în legătură cu bunicul lor: „*Parcă-l văd și astăzi, la ora 8 dimineața așezat la biroul lui, lucrînd fără întrerupere ore în șir pînă la amiază, iar după masă de pe la 5 pînă pe la 8½ — 9 seara. (...) În afară de munca de birou, dedicată aproape exclusiv prelucrării materialului adunat, făcea rare întreruperi pentru corespondență sau armonizări ale compozițiilor originale. (...) Locuiam în casa bunicului de cînd aveam 5 ani, de la moartea tatălui meu. Eram patru nepoți. (...) Bunicul ne-a luat sub oblăduirea lui, ajutînd pe mama, pînă în 1924 cînd mama a decedat, iar de-aici înainte cheltuind el singur pentru creșterea și educarea noastră. Desigur că pentru a crește patru orfani avea și cheltuieli mari. Era ordonat în cheltuieli, gospodar...*" (Dragoș Luța)[68]; „*Cînd eram mici (...) bunicul se ocupa de noi în timpul liber, ne învăța să cîntăm cîntece patriotice (...), ne învăța și cîntece populare românești bucovinene (...) și bunicul ne acompania la armoniu*" (Lidia Lucan)[69].

Chiar dacă, în totalitatea ei, colecția Voevidca nu a fost publicată, cercetată și nici prea bine cunoscută, munca folcloristului nu a putut trece fără a fi remarcată de muzicienii timpului și, în oarecare măsură, valorificată. Unul dintre cei care au apreciat în mod deosebit colecția a fost compozitorul Eusebie Mandicevschi. Aflat la Viena, primește din țară, de la fratele său Constantin, culegerea de cîntece populare pe care o studiază cu atenție și interes, armonizînd 200 dintre ele pentru diferite formații vocale (solist, cvartet vocal, cor) cu sau fără acompaniament de pian; primul volum cuprinde 52 de piese (1922), cel de-al doilea — 80 de cîntece (1923), ultimul — 68 de piese (1924). În manuscrisele acestor prelucrări, Mandicevschi consemnează atît numărul de ordine al cîntecului în colecție cît și numele și vîrsta informatorului, locul și data culegerii, demonstrînd astfel nu numai prețuirea pentru valoarea artistică a culegerii, ci și pentru valoarea ei științifică. Pînă în prezent au fost publicate 35 dintre aceste armonizări[70], celelalte așteptînd încă lumina tiparului.

În anul 1925, Voevidca va participa, alături de alți muzicieni folcloriști și culegători ai timpului (Tiberiu Brediceanu, Gheorghe Cucu, Ion Dicu, Gheorghe Fira, Emil Monția, I. Mușiu) la primul concurs organizat de Societatea Compozitorilor Români (5 februarie 1925) cu scopul de a încuraja culegerile de folclor muzical românesc pe întreg teritoriul țării[71]. A fost un alt prilej de cunoaștere a reliazărilor sale, cîteva dintre

---

[68] Cf. Corespondență Dragoș Luța, Deva, 27 decembrie 1966. (Fond V. Nicolescu).

[69] Cf. Corespondență Lidia Lucan, Baia Mare, 5 septembrie 1980. (Fond V. Nicolescu).

[70] Eusebie Mandicevschi, *Opere alese*, Ediție îngrijită de Liviu Rusu, Editura muzicală, București, 1957, p. 78—109 (15 piese); *Cîntece populare din colecția Voevidca armonizate de Eusebie Mandicevschi*, în Supliment la revista „Muzica" nr. 8 (1957), cu o notă biografică de Liviu Rusu (20 piese); V. și George Breazul, *Pagini din istoria muzicii românești*, vol. I, Ediție îngrijită și prefațată de Vasile Tomescu, Editura muzicală, București, 1966, p. 392—393.

[71] V. Tiberiu Alexandru, *Societatea compozitorilor români, factor militant pentru afirmarea ființei noastre spirituale (1920—1948)*, în „Studii de muzicologie", vol. XVI, Editura muzicală, București, 1981 p. 5—18.

cele 151 de cîntece trimise fiind incluse în două dintre publicațiile *Arhivei de Folklore: Treizeci cîntece populare* (1927)[72] și *Cîntece bătrînești din Oltenia, Muntenia, Moldova și Bucovina* (1932)[73].

Cea mai substanțială recunoaștere a activității folcloristice a lui Alexandru Voevidca rămîne, însă, publicarea de către Matthias Friedwagner la Würzburg, în 1940, a volumului **Rumänische Volkslieder aus der Bukowina**[74] pentru care selecționează 955 de numere, toate cu tematică de dragoste: 571 de texte, dintre cele peste 10.000 colectate de către diferiți colaboratori în perioada 1906 — 1912, și 384[75] melodii cu text, alese tot după criteriul tematicii literare, dintre cele 2.250 primite de la Voevidca. Piesele incluse în volum provin din 130 de localități și au fost culese de 65 de persoane, mai ales învățători, ale căror nume sînt date într-un index la sfîrșitul lucrării, alături de lista localităților, catalogul temelor poetice, un glosar și o hartă a regiunii cercetate; ilustrația este realizată cu 6 planșe color după tablourile pictorului bucovinean Eugen Maximovici.

Lucrarea a fost subvenționată de Statul Român și a apărut, simultan, în două variante: una adresată publicului german, conținînd și o selecție de 100 de texte în traducere germană plasată la sfîrșitul cărții, și o a doua, pentru circulație românească avînd, în plus, pe foaia de gardă și titlul în limba română — **Cîntece populare românești din Bucovina. De-ale dragostei**[76]. Tomul, editat într-un tiraj redus (1.000 de exemplare), a ieșit de sub tipar la puțin timp după moartea lui Friedwagner (5 aprilie 1940), în țară ajungînd doar puține volume, trimise de fiica savantului împreună cu ferparul morții tatălui ei[77]. Vremurile tulburi ale războiului au făcut ca tipărirea colecției românești să nu aibă răsunetul așteptat, deși nu se poate spune că în țară ar fi trecut neobservată. Mărturie stă seria de 10 articole apărută în ziarul *Acțiunea* din iunie-august 1941[78],

---

[72] *Treizeci de cîntece populare* alese din culegerile premiate sau menționate în anul 1925, București, 1927.

[73] *Cîntece bătrînești din Oltenia, Muntenia, Moldova și Bucovina*, Culegere îngrijită de Constantin Brăiloiu, București, 1932.

[74] V. nota 14.

[75] În titlul lucrării se indică doar 380 de melodii: în realitate Friedwagner include în volum 384 de piese dintre care una (nr. 52 în colecția Voevidca) se repetă în două capitole diferite: IV, nr. 18 și X, nr. 30.

[76] V. și *Scrisori către Ovid Densușianu*, vol. II, Ediție îngrijită, introducere, note, tabel cronologic și indici de Liviu Onu, Ileana Vîrtosu și Maria Rafaila, sub redacția lui Liviu Onu, Editura Minerva, București, 1981, p. 58, nota 4. În volum sînt incluse patru scrisori ale lui Matthias Friedwagner către Ovid Densușianu din care aflăm unele amănunte în legătură cu acțiunea de culegere, cu relația Voevidca — Friedwagner, cu strădania savantului austriac de a tipări un prim volum din colecția de cîntece populare bucovinene.

[77] Cf. Dragoș Vîtcu, *Două scrisori ale lui Matthias Friedwagner*, în „Revista de istorie și teorie literară", 29, iulie-septembrie, nr. 3, Editura Academiei R.S.R., București, 1980, p. 475—482.

[78] George Breazul semnează în „Acțiunea", referitor la volumul tipărit de Friedwagner, următoarele articole: *Culegerea cîntecelor populare bucovinene* (15 iunie 1941), *Matthias Friedwagner, Rumänische Volkslieder aus der Bukowina. I Band. Liebeslieder* (22 iunie 1941), *Cîntece populare românești din Bucovina publicate de Matthias Friedwagner* (29 iunie 1941), Idem (continuare — 6 iulie 1941), *Melodiile cîntecelor populare românești din Bucovina publicate de Matthias Friedwagner* (13 iulie 1941), *Studiul melodiilor populare bucovinene publicate de Matthias Friedwagner* (20 iulie 1941), *Studiul lui Reinhold Harprecht asupra melodiilor bucovinene publicate de M. Friedwagner* (27 iulie 1941), Idem (continuare — 3 august 1941), *Ritmul melodiilor buco-*

în care George Breazul salută cu entuziasm apariția volumului, considerîndu-l drept „*un mare eveniment cultural*" și, în același timp, un nou îndemn pentru „*a căuta mai în adîncuri, peste vremelnicia evenimentelor, la izvoarele de viață ale neamului, la firea poporului și a plăsmuirilor artistice*". Lucrarea mai este semnalată și în periodicele *Revista Bucovinei* și *Voința școalei* în recenzii alcătuite de Alexandru Vitencu și, respectiv, Filimon Rusu [79].

Colecția propriu-zisă, structurată în 33 de capitole tematice (I — Preludiu, II — Dragostea din ce-i făcută?, III — Dragoste tainică, IV — Dor și jale, V — Speranțe, VI — Dragoste fericită, VII — Stăruință în dragoste, VIII — Visuri, IX — Vești și semne, X — Bucurie, XI — Mîndrie, XII — Întîlniri de dragoste, XIII — La fîntînă, XIV — În zori de zi, XV — De ce nu-mi vii?, XVI — Înstrăinare, XVII — Vorbe rele, XVIII — Vrăji și descîntece, XIX — Fugă sau măritiș, XX — Despărțire și nădejde, XXI — Dragoste trecătoare, XXII — Ispită, XXIII — Dragoste cu păcat, XXIV — Părăsire, XXV — Dragoste nefericită, XXVI — Dragoste stricată, XXVII — Despărțire și blăstămuri, XXVIII — Refuz, XXIX — Împotriviri, XXX — Căință și împăcare, XXXI — Mănăstire, boală sau moarte, XXXII — Mai bine o stîncă de piatră decît fată, XXXIII — Sfîrșit amar), este anticipată de un amplu studiu conceput în trei secțiuni: primele două (*Vorwort* și *Einleitung*) aparținînd lui Matthias Friedwagner, cea de a treia (*Über die musikalische Wesensart der Lieder*), muzicologului Reinhold Harprecht.

În *Cuvînt înainte*, Friedwagner descrie împrejurările în care s-a inițiat culegerea textelor și melodiilor bucovinene, dificultățile întîmpinate, menționează numele celor mai asidui culegători, subliniază faptul că el personal nu a participat la acțiunea propriu-zisă de culegere („*În secretele sufletului poporului nu pătrunde un străin chiar dacă vorbește aceeași limbă*"), asumîndu-și, în schimb, munca de selecție, ordonare și comparare a vastului material obținut. Referitor la contribuția lui Alexandru Voevidca, Friedwagner se exprimă destul de reținut, ceea ce nu este de mirare dacă ținem seamă de neînțelegerile intervenite între ei, recunoscîndu-i, totuși, atît calitățile muzicale, cît și hărnicia de culegător („*colecția sa a crescut pînă la dimensiunile unei comori de muzică populară frumoasă și necunoscută*").

Introducerea reprezintă un veritabil eseu asupra poeticii populare țărănești. Limitîndu-se la lirica de dragoste și bazîndu-se exclusiv pe criteriul estetic de selecție, Friedwagner consideră *doina* drept „*piesa centrală și strălucitoare a poeziei populare românești*", sesizează că „*ea nu este însă exclusiv cîntec de dragoste, toate sentimentele furtunoase își găsesc expresia aici*" și poate oglindi, în aceeași măsură, „*dorul de patrie, singurătatea*

---

vinene publicate de Matthias Friedwagner (10 august 1941), *Concluzii cu privire la simțul muzical al poporului român* (17 august 1941). Republicate în: George Breazul, *Pagini din istoria muzicii românești*, vol. V, „Cercetări de istorie și folclor", Ediție îngrijită și prefațată de Gheorghe Ciobanu, Editura muzicală, București, 1981, p. 379—430.

[79] Alexandru Vitencu, *Matthias Friedwagner, Rumänische Volkslieder aus der Bukowina. I Band. Liebeslieder — Cîntece populare românești din Bucovina. De-ale dragostei* în „Revista Bucovinei", anul I, nr. 6, Cernăuți, iunie 1942, p. 272—274; Filimon Rusu, *Rumänische Volkslieder aus der Bukowina*, în „Voința școalei", anul XIX, nr. 4, Cernăuți, septembrie 1942, p. 25—27.

păstorului în munți și oricare însingurare și neliniște a inimii". Iubirea, dorul în diversele lui ipostaze — personificat adesea într-un cuc sau o turturică —, farmecele de dragoste și antidoturile lor, idealul frumuseții feminine și masculine, comuniunea om-natură și modalitățile în care ea se exprimă, devin pe rînd subiecte de analiză, Friedwagner reușind, așa cum observă George Breazul, să contribuie la „*deslușirea și clarificarea fondului psihologic al liricii de iubire bucovinene, dîndu-ne cele mai caracteristice trăsături ale sufletului popular, ferindu-se necontenit de a cădea în exagerările elogiilor romantice*" [80]. Într-adevăr, autorul se desolidarizează de concepția idilică asupra țăranului și a modului său de viață: „*Cîntecele populare sînt adevărate, asemănătoare cu natura, fără sentimentalisme, pătimașe și deseori dure*" [81]. Friedwagner nu insistă asupra caracteristicilor versificației și metricii populare, considerînd, evident exagerat, că Gustav Weigand ar fi lămurit „pe deplin" aceste aspecte [82]; menționează în trecere: dimensiunea redusă a textelor și structurarea lor nestrofică, predominanța rimei pereche și existența versurilor fără rimă, ritmul trohaic cu cezură, mai ales după al doilea picior metric și cu accente principale pe arsisul troheilor 2 și 4, apariția silabelor de completare (*re, ri, u*) atunci cînd muzica solicită un tipar metric complet. În legătură cu modalitățile de interpretare specifice folclorice se subliniază caracterul monodic al cîntecelor și doinelor, intonate predominant vocal, enumerîndu-se și instrumentele care, uneori, pot înlocui vocea: cel mai simplu — frunza, cel mai obișnuit — fluierul, apoi cavalul, buciumul, vioara, cobza. Este menționată și existența muzicantului profesionist al satului: *zicălaș, lăutar* sau *cîntăreț sătesc*.

Adept al comparatismului, Friedwagner se arată preocupat și de problema plasării culturii populare românești în contextul mai larg al ariei sud-est europene, reluînd păreri susținute în epocă de cercetători printre care B. Bartók, K. Dietrich, G. Weigand. Deși apreciază demersul teoretic al savantului german, George Breazul remarcă, relativ la „*surprinzătoarea unitate a culturii în sud-est*", faptul că „*în ceea ce privește muzica, această unitate este mult mai îndoielnică decît s-a crezut și s-a scris pînă azi, deși aparențele se opresc la unele analogii care nu sunt de explicat nici prin fundamentul tracic, nici prin identitatea condițiilor de viață ale popoarelor, ci pe temeiul unor legi de dezvoltare proprii muzicii*" [83]. De reținut afirmația lui Friedwagner legată de inexistența influențelor reciproce între cîntecul popular german din Bucovina și cel românesc [84], ca și constatarea, apărută într-o notă de subsol, relativ la „*unitatea (concordanța) cîntecelor populare pe suprafața largă a teritoriului locuit de români*" [85]. În finalul studiului sînt formulate și unele observații de natură lingvistică asupra „dialectului" bucovinean.

---

[80] George Breazul, op. cit., p. 395.

[81] M. Friedwagner, op. cit., p. XXXI: „Die rumänischen Volkslieder sind wahr, naturgetreu, ohne Sentimentalität, leidenschaftlich und öfters hart".

[82] Gustaw Weigand, *Die Dialekte der Bukowina und Bessarabiens*, Leipzig, 1904.

[83] George Breazul, op. cit., p. 403.

[84] Matthias Friedwagner, op. cit., p. XXXIII: „Das deutsche Volkslied in der Bukowina ist von rumänischen Einflüssen frei, und umgekehrt".

[85] Id., Ibid., p. XXXIII, nota 25: „Auch die Übereinstimmung der Volkslieder im weiten Umkreis des von Rumänen bewohnten Landes ist bemerkenswert".

păstorului în munți și oricare însingurare și neliniște a inimii". Iubirea, dorul în diversele lui ipostaze — personificat adesea într-un cuc sau o turturea —, farmecele de dragoste și antidoturile lor, idealul frumuseții feminine și masculine, comuniunea om-natură și modalitățile în care ea se exprimă, devin pe rînd subiecte de analiză, Friedwagner reușind, ași cum observă George Breazul, să contribuie la „*deslușirea și clarificarea fondului psihologic al liricii de iubire bucovinene, dîndu-ne cele mai caracteristice trăsături ale sufletului popular, ferindu-se necontenit de a cădea în exagerările elogiilor romantice*" [80]. Într-adevăr, autorul se desolidarizează de concepția idilică asupra țăranului și a modului său de viață: „*Cîntecele populare sînt adevărate, asemănătoare cu natura, fără sentimentalisme, pătimașe și deseori dure*" [81]. Friedwagner nu insistă asupra caracteristicilor versificației și metricii populare, considerînd, evident exagerat, că Gustav Weigand ar fi lămurit „pe deplin" aceste aspecte [82]; menționează în trecere: dimensiunea redusă a textelor și structurarea lor nestrofică, predominanța rimei pereche și existența versurilor fără rimă, ritmul trohaic cu cezură, mai ales după al doilea picior metric și cu accente principale pe arsisul troheilor 2 și 4, apariția silabelor de completare (*re, ri, u*) atunci cînd muzica solicită un tipar metric complet. În legătură cu modalitățile de interpretare specific folclorice se subliniază caracterul monodic al cîntecelor și doinelor, intonate predominant vocal, enumerîndu-se și instrumentele care, uneori, pot înlocui vocea: cel mai simplu — frunza, cel mai obișnuit — fluierul, apoi cavalul, bucîumul, vioara, cobza. Este menționată și existența muzicantului profesionist al satului: *cicălaș, lăutar* sau *cîntăreț sătesc*.

Adept al comparatismului, Friedwagner se arată preocupat și de problema plasării culturii populare românești în contextul mai larg al ariei sud-est europene, reluînd păreri susținute în epocă de cercetători printre care B. Bartók, K. Dietrich, G. Weigand. Deși apreciază demersul teoretic al savantului german, George Breazul remarcă, relativ la „*surprinzătoarea unitate a culturii în sud-est*", faptul că „*în ceea ce privește muzica, această unitate este mult mai îndoielnică decît s-a crezut și s-a scris pînă azi, deși aparențele se opresc la unele analogii care nu sunt de explicat nici prin fundamentul tracic, nici prin identitatea condițiilor de viață ale popoarelor, ci pe temeiul unor legi de dezvoltare proprii muzicii*" [83]. De reținut afirmația lui Friedwagner legată de inexistența influențelor reciproce între cîntecul popular german din Bucovina și cel românesc [84], ca și constatarea, apărută într-o notă de subsol, relativ la „*unitatea (concordanța) cîntecelor populare pe suprafața largă a teritoriului locuit de români*" [85]. În finalul studiului sînt formulate și unele observații de natură lingvistică asupra „dialectului" bucovinean.

---

[80] George Breazul, op. cit., p. 395.

[81] M. Friedwagner, op. cit., p. XXXI: „Die rumänischen Volkslieder sind wahr, naturgetreu, ohne Sentimentalität, leidenschaftlich und öfters hart".

[82] Gustaw Weigand, *Die Dialekte der Bukowina und Bessarabiens*, Leipzig, 1904.

[83] George Breazul, op. cit., p. 403.

[84] Matthias Friedwagner, op. cit., p. XXXIII: „Das deutsche Volkslied in der Bukowina ist von rumänischen Einflüssen frei, und umgekehrt".

[85] Id., Ibid., p. XXXIII, nota 25: „Auch die Übereinstimmung der Volkslieder im weiten Umkreis des von Rumänen bewohnten Landes ist bemerkenswert".

În ceea ce privește selecționarea melodiilor incluse în volum, Friedwagner a solicitat succesiv sprijinul unor muzicieni și cercetători ai vremii: Victor Vasilescu[86] controlează materialul muzical chiar în perioada culegerii lui de către Voevidca, încercînd apoi și o clasificare pe criterii melodice, care, însă, nu îl va satisface pe filologul austriac, acesta preferind organizarea pe criterii tematice; Adalbert Hrimaly la Cernăuți, Eusebie Mandicevschi la Viena, profesorii Moritz Bauer și Friedrich Gennrich la Frankfurt am Main îi confirmă valoarea muzicală a colecției. În volum va fi inclus și studiul *„Despre natura muzicală a cîntecelor"*, încredințat lui Reinhold Harprecht. Superficial, denotînd o prea puțină cunoaștere a caracteristicilor muzicii populare românești, debutează cu o afirmație cel puțin surprinzătoare: *„Originea prezentelor melodii este desigur foarte variată. Nu numai poporul respectiv le-a creat, se pot dovedi clar și influențe slave, vesteuropene și ungurești"*[87], afirmație pe care autorul nu găsește necesar să o argumenteze, ceea ce îl face pe George Breazul să observe că *„nu este dovedită și, după cît se pare, nici nu poate fi dovedită"*[88]. De altfel, Harprecht este permanent urmărit de ideea de a găsi, cu orice preț, influențe de tot felul în diversele aspecte morfologice ale melodiei românești. În analiza sa, muzicologul german are în vedere trei aspecte ale cîntecelor: 1) *Construcția*, 2) *Succesiunea sunetelor, inclusiv armonia*, 3) *Ritmul*. Analiza formală distinge construcții de 4, 6, 8 și 12 măsuri, cu cezuri clare. În mod evident, teoretizarea este favorizată de maniera, forțată de cele mai multe ori, în care Alexandru Voevidca încorsetează în măsură orice fel de melodie, puținele piese în care renunță la acest sistem de încadrare fiind sesizate și de Harprecht în mod corespunzător: *„Există și unele cîntece la care lipsește cu totul orice construcție strictă"*[89]. Melodia este analizată exclusiv prin prisma tonalității de tip major sau minor. În comparație cu cîntările vesteuropene, abundența inflexiunilor modale specifice cîntecului popular românesc este înregistrată drept *„o bogăție mult mai mare de schimbări de tonalitate"* (Tonartwechsel). Treptele mobile sau cele care nu se încadrează într-o presupusă tonalitate (tonartfremde) sînt privite cu suspiciune (*„Și sunete străine de tonalitate se găsesc uneori presărate în melodii. (...) Prezența acestor sunete trebuie acceptată deci cu anumită precauție"*[90]), Harprecht prevalîndu-se de o observație a lui Béla Bartók legată de dificultatea notării înălțimii sunetelor cu ajutorul semiografiei muzicale europene. Muzicologul german surprinde

---

[86] Id., Ibid., p. XXXVI, nota 35: Victor Vasilescu (1856—1938), licențiat al Facultății de drept, compozitor și dirijor de cor, a contribuit la propășirea vieții muzicale bucovinene (Cf. Viorel Cosma, *Muzicieni români...*, op. cit., p. 444—445; v. și Liviu Rusu, *Victor Vasilescu—un compozitor amator*, în „Studii muzicologice", nr. 3, București, 1957, p. 3—18).

[87] Id., Ibid., p. XXXIX: „Der Ursprung der vorliegenden Melodien ist sicher sehr mannigfaltig. Nicht nur der eigene Volksstamm hat sie geschaffen, auch slavische, west-europäische und magyarische Einflüsse sind deutlich nachzuweisen".

[88] George Breazul, op. cit., p. 409.

[89] Matthias Friedwagner, op. cit., p. XL: „Es findet sich auch einige Lieder, die ganz bestimmt jeden strengen Aufbau vermissen lassen".

[90] Id., Ibid., p. XL — XLI: „Auch *tonartfremde Töne* finden sich mitunter in die Melodien eingestreut. (...) Das Vorhandensein dieser Töne ist also mit einer gewissen Vorsicht entgegenzunehmen".

și subliniază o caracteristică importantă a melodiei bucovinene, ceea ce astăzi numim alternare sau pendulare major-minor, pe care o interpretează ca o modulație de la o tonalitate majoră la relativa ei minoră. Menționează și existența tonalității „țigănești", sub această denumire integrînd toate structurile modale cromatice caracterizate prin existența intervalului de secundă mărită, ca și a unor asemănări, în unele melodii considerate de el „mai vechi din punct de vedere istoric", cu vechile „tonalități" bisericești. În sfîrșit, remarcă prezența unor „*grupuri de sunete*", motive ritmico-melodice tipice, în special în secțiunea cadenței finale care, incluzînd succesiunea cvartă — terță mică — secundă mică — fundamentală, conferă melodiei „*o anumită melancolie*". Este vorba, deci, de cadența frigică, atît de pregnantă, care îl frapează pe Harprecht, dar, și în acest caz, aceasta consideră că s-ar putea datora unei intonații imprecise, „*sunetul cîntat aflîndu-se, probabil, între secunda mare și cea mică*"[91]. În ceea ce privește ritmica, analiza are din nou în vedere, ca element definitoriu, măsura, referindu-se la gruparea măsurilor (Gruppierung der Takte) și la tipurile de măsură (Taktart). Mai multă atenție se acordă ritmului propriu-zis, în interiorul măsurilor (Rhythmik innerhalb der Takte), pe care Harprecht îl consideră „*neobișnuit de bogat*". Ritmul este privit în afara relației lui cu dimensiunea și structura versului, tabelul comparativ al caracteristicilor ritmice în „vest" și în „răsărit" luînd în considerație doar modalitățile diferite de divizare ale „părților bune" și ale celor „rele" din măsură („*Gliederung des guten und schlechten Taktteiles*"). Se sesizează, în mod corect, că majoritatea cîntecelor încep cu măsură completă și că, de multe ori, secțiunile dinaintea cezurilor sau din finalul cîntecelor se caracterizează printr-o lărgire a ritmului, apreciindu-se că unele combinații ritmice sînt greu accesibile pentru simțul ritmic vesteuropean. În concluzie, Reinhold Harprecht își va exprima încă o dată admirația față de muzicalitatea românilor, față de „*sentimentul muzical general, am spune aproape natural, al acestei populații*".

Fiecare dintre cele 33 de capitole ale volumului este însoțit de observații cu caracter muzical, redactate de același Reinhold Harprecht împreună cu Siegmund von Frauendorfer (ginerele lui Friedwagner), în termeni vagi, reflectînd concepția analitică a studiului muzical. Abundă formulări de tipul: „*Delicat, melancolic, oarecum monoton*", „*Melodie cu formă frumoasă și expresivă*" sau „*Alternanță ciudată între Sol major și fa diez minor*" (pentru o melodie cu cadență pe treapta a doua), „*Schimbare neobișnuită a tonalității după măsura 2. Melodie încîntătoare, sfîrșitul neclar*" (pentru o melodie cu evinta mobilă și cadență finală frigică) etc.

În ciuda deficiențelor, unele inerente pericadei în care a fost conceput, trebuie să recunoaștem volumului lui Matthias Friedwagner merite de necontestat: cea mai amplă culegere de poezie și cîntec popular românesc dintr-o arie relativ restrînsă a țării publicată în prima jumătate a veacului nostru, ținuta științifică notabilă, contribuția la cunoașterea și prețuirea, în plan european, a folclorului muzical românesc.

Din păcate, lucrarea a apărut la 9 ani după dispariția lui Alexandru Voevidea, harnicul învățător și folclorist neputîndu-se bucura de această

---

[91] Id., Ibid., p. XLI, nota 1: „Der gesungene Ton liegt wahrscheinlich mitten zwischen grosser und kleiner Sekunde".

atît de dorită confirmare a pasionatei și pasionantei sale munci de culegător. Ultima perioadă a vieții se caracterizează printr-o activitate în diverse planuri. Alături de munca didactică, va continua să participe, ca instrumentist, la diferite manifestări cu caracter muzical. „*Duminică 3 Iulie a.c., Liceul Aron Pumnul a dat în matineu o serbare școlară cu un program foarte variat. La partea muzicală (orchestră) am colaborat și eu*" — mărturisește într-o scrisoare adresată, în iulie 1923, prietenului Gh. Dumitrescu-Bistrița [92], iar compozitorul Alexandru Zavulovici își amintește: „*În turneele mele cu corul școlilor normale din Cernăuți, el m-a însoțit cîntînd în orchestră, la violă*" [93]. Cu un deosebit entuziasm, susținea conferințe în diferite localități, orașe sau sate, vorbind mai ales despre cîntecul popular, despre frumusețea lui, despre necesitatea de a fi păstrat și notat. Deseori, în astfel de ocazii, își îmbogățea colecția cu cîteva transcrieri. „*În anii 1923—26 am dezvoltat în foarte multe centre diferite demonstrațiuni muzicale cu caracter școlar și cultural și am înregistrat succese foarte frumoase*" [94] scrie, în 1927, aceluiași Gh. Dumitrescu-Bistrița. Găsim confirmări în amintirile celor care l-au întîlnit în acea perioadă. Teodor Simionovici rememorează ultima conferință la care a asistat personal la Sadagura: „*a vorbit despre valoarea și însemnătatea cîntecului popular, despre conținutul lui, iar în încheiere a arătat cum cîntă cîntărețul popular: flăcăii cu energie, fetele blînd și dulce, bătrînii tremurat, bătrînele liniștit și tînguitor*" [95]; Nicodim Ițcuș, pe atunci director al liceului din Rădăuți, și-l amintește vorbind, în anul 1925, în calitate de inspector de muzică, la o conferință ținută în cadrul societății „Academia Populară" la Casa Națională din Rădăuți, despre muzica și cîntecul nostru popular [96]; profesorul Ștefan Pavelescu, coleg de catedră cu cei doi fii ai folcloristului la liceul „Ștefan cel Mare" din Suceava, a asistat la o astfel de conferință, organizată în aula școlii, pe care vorbitorul a ilustrat-o „*prin intermediul viorii*" [97]; preotul Vasile Onică, elev în acea vreme, relatează o vizită a lui Voevidea, prin 1926, în Horodnicul de Sus, atribuindu-i următoarele cuvinte adresate sătenilor: „*Am nevoie de D-stră — vreau să culeg din popor, de la țărani, ceea ce au mai frumos și mai de preț, rămas din moși-strămoși (...) pentru că acestea n-au voie și nu trebuie să se piardă*" [98].

Meritele lui Alexandru Voevdica sînt recunoscute și de oficialitățile timpului: în 1921 i se conferă titlul onorific de „Director școlar" [99], iar un an mai tîrziu primește Medalia „Bene merenti" Cl. II [100]. Acordarea distincției este înregistrată și de presa vremii, *Adevărul literar și artistic*

---

[92] Scrisoare expediată din Cernăuți la data de 8 iulie 1923. Arhiva Revistei „Izvorașul" dosar 2015.

[93] Corespondență intermediată de ing. Eusebie Fochi din Iași. Amintirile compozitorului Alexandru Zavulovici (1889—1976) în legătură cu Voevidea sînt redactate la Suceava, 17 februarie 1973 (Fond V. Nicolescu).

[94] V. nota 65.

[95] Cf. Teodor Simionovici, caiet-manuscris..., p. 23—24.

[96] Cf. Corespondență Nicodim Ițcuș, Suceava, 27 aprilie 1967. (Fond V. Nicolescu).

[97] Cf. Corespondență Ștefan Pavelescu, Timișoara, 17 mai 1981. (Fond V. Nicolescu).

[98] Cf. Corespondență Vasile Onică, Suceava, 27 iulie, 1980. (Fond V. Nicolescu).

[99] Cf. „Schiță biografică", arhiva I.C.E.D., ms. 6, p. 2: „Cu ordinul Secret. gen. al Instrucțiunii în Cernăuți No. 4094 din 30 iulie 1921".

[100] Id., Ibid., p. 2—3: „Cu Decretul No. 5837 din 30 Decembrie 1922".

subliniind că medalia a fost decernată *„pentru merite deosebite în domeniul culturii și răspîndirii muzicii, în special a cîntecului național român"* [101]. Nici asociațiile profesionale locale nu rămîn mai prejos: este numit membru de onoare al *Societății muzicale* **„Doina"** din Coțmani (1923) [102], ca și al *Asociației învățătorești din Bucovina* (1925) [103], locuitorii comunei Sinăuții de Jos oferindu-i o diplomă de recunoștință împreună cu un album semnat de toți foștii săi elevi, cu ocazia împlinirii a 40 de ani de la înființarea școlii (1924) [104].

Învățătorul, folcloristul, susținătorul și propagatorul culturii populare românești, Alexandru Voevidca s-a stins din viață în anul 1931. *„Sîmbătă în 6 iunie, la orele 10,30 a.m., s-a izbăvit din chinuitoru-i sfîrșit, în vîrstă de 69 de ani, veteranul dascăl al școlii noastre primare și maestrul culegător al cîntecului nostru popular Alexandru Voevdica (ajuns oficial chiar și „inspector de muzică")"* — își începe Leca Morariu necrologul publicat în revista *Făt-Frumos* [105], iar revista *Armonia* consemnează: *„În ziua de 6 Iunie a.c. s-a săvîrșit din viață, la Cernăuți, Alexandru Voevdica, entuziast bătrîn bucovinean care, cu toată vîrsta înaintată, a rămas același sprinten și însuflețit folclorist muzical"* [106]. Doi ani mai tîrziu, Liviu Rusu, realizînd prima prezentare documentată a vieții și activității lui Alexandru Voevidca, conchide: *„Viața lui s-a stins ca o flacără care nu mai avea putere să ardă. Modestă, fără sgomot, apăsată de griji materiale i-a fost și moartea. N-au țipat ziarele, n-au ținut discursuri (...). Și totuși — se poate spune — viața aceasta a înfăptuit opera cea mai de seamă pentru muzica românească din Bucovina: colecția de 3.000 de cîntece populare..."* [107]

[101] *O distincție. Medalia „Bene merenti" acordată compozitorului Alexandru Voevidca*, în „Adevărul literar și artistic", București, seria III, anul IV, nr. 117, 18 februarie 1923, p. 7.

[102] Cf. „Schiță biografică", arhiva I.C.E.D., ms. 6, f. 3.

[103] Cf. Corespondență Nicolae Simionovici (fost inspector general primar în ținutul Suceava), Rm. Sărat, 1 mai 1967.

[104] Id.

[105] Revista „Făt-Frumos" (Suceava), VI, 1931, nr. 3 (mai-iunie), p. 126. Acest necrolog va redeschide diferendul Friedwagner-Voevidca. Lezat de unele aluzii ale lui L. Morariu (referindu-se la Voevidca acesta scrie: „Biet dascăl mincat de măruntele necazuri ale vieții, cum s-a găsit întotdeauna, zbuciumîndu-se între atîtea griji familiare, *talentul* lui ajunsese să fie foarte bine...„utilizat" de o anumită asociație pe acțiuni academice austriecești pentru... culegerea cîntecului popular românesc. Dar din voința unei superioare dreptăți *acea* (...) colecție s-a ajuns să fie publicată"), Friedwagner îi trimite o scrisoare (10 iulie 1931) în care încearcă să diminueze importanța activității lui Voevidca, punîndu-l, totodată, într-o lumină defavorabilă. L. Morariu va răspunde imediat profesorului austriac (15.VII.1931) luînd apărarea lui Voevidca. După mai bine de patru ani Leca Morariu va publica această corespondență împreună cu o scrisoare nedatată a lui George Voevidca, fiul lui Alexandru, prin care acesta își exprimă indignarea față de afirmațiile făcute în legătură cu munca părintelui său (Revista „Făt-Frumos" (Cernăuți), X, 1935, nr. 5-6 (sept.-dec.), p. 179-185). Friedwagner se va plînge de această „indiscreție nemaiauzită" într-o scrisoare adresată lui Ovid Densușianu (27 dec. 1935). (V. *Scrisori către Ovid Densușianu*, op. cit., p. 53-54 și p. 55). Cu toate acestea M. Friedwagner va recunoaște și va aprecia, în prefața volumului publicat în 1940, contribuția lui Alexandru Voevidca.

[106] Revista „Armonia", VIII, 1931, nr. 7, 8, 9, p. 57-58.

[107] Liviu Rusu, *Pentru culegătorul de cîntece Alexandru Voevidca*, în „Junimea literară", XXII, 1933, nr. 7-9, p. 191-195.

Pînă în momentul de față, au fost recuperate cele mai multe dintre piesele masivei colecții (peste 2.500, cifră în care se includ și dubletele-tripletele). În Arhiva Institutului de Cercetări Etnologice și Dialectologice figurează, în mapa de manuscrise nr. 6, un prim dosar (147 file, 147 melodii) ce cuprinde transcrieri realizate între anii 1907—1921; este volumul cu care Alexandru Voevidca a participat la primul concurs de culegeri folclorice organizat de Societatea Compozitorilor Români în februarie 1925 [108]. În aceeași mapă (ms. 6) se mai află încă 7 caiete numerotate: XXXVI (50 file), XXXVII (50 file), XLI (50 file), XLII (50 file), XLIII (50 file), XLIV (49 file), XLV (50 file), achiziționate de Institutul de Folclor, în anul 1956, de la urmașii folcloristului [109]. Fiecare caiet poartă pe copertă, scris de mînă, următoarele: titlul *Cîntece populare culese de Alexandru Voievidca, director al școalei primare centrale în Boian. Melodii cu și fără text*, numărul caietului (XXXVI, XXXVII, XLI etc.), numerele de ordine între care se înscriu piesele incluse în caiet. Astfel caietul XXXVI cuprinde nr. 1751—1800, caietul XXXVII: nr. 1801—1850, caietul XLI: nr. 2001—2050, caietul XLII: 2051—2100, caietul XLIII: 2101—2150, caietul XLIV: 2151—2200, caietul XLV: 2201—2250. Această grupare, în caiete a câte 50 melodii fiecare, combinată cu numărul de ordine cel mai mare identificat pînă acum (piesa nr. 2359 aflată la B.C.S.) ne sugerează existența a 48 de caiete (I—XLVIII) și a unui total de 2.400 de piese.

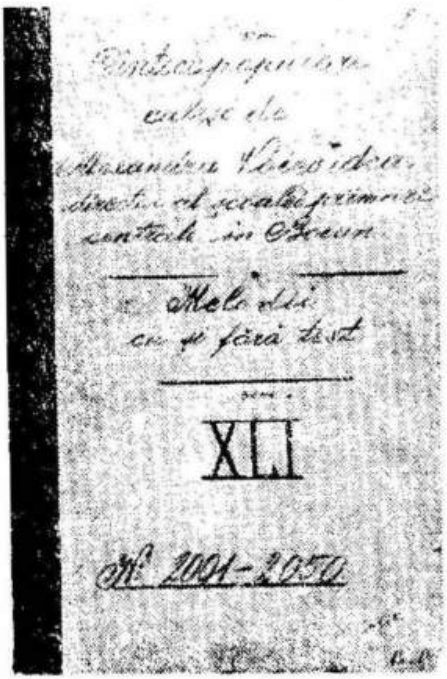

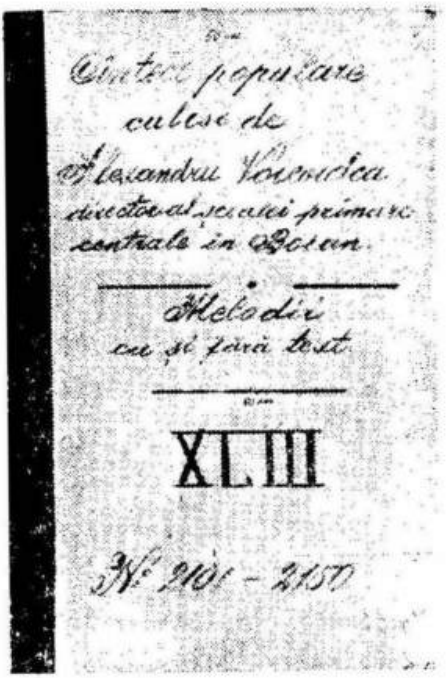

Copertele unora dintre caietele-dosar în care Alexandru Voevidca își ordona transcrierile definitivate (Arhiva I.C.E.D.).

[108] V. și Iordan Datcu. *Dicționarul folcloriștilor*, vol. II, op. cit., p. 297.

[109] Cl. Grațian Jucan. *Figuri de folcloriști. Alexandru Voevidca (1862—1931)*. Cîmpulung Mold[ovenesc], 1961, ms., 4 p.

ordonate, probabil, la rîndul lor în 10 volume, așa cum menționează în mai multe rînduri muzicologul și compozitorul Liviu Rusu, bun cunoscător al culturii muzicale bucovinene, al activității lui Alexandru Voevidca [110]. Totalul transcrerilor aflate în Arhiva I.C.E.D. este de 496 de piese.

La secția de manuscrise a Bibliotecii Centrale de Stat se află restul colecției, peste 2000 de piese muzicale, ca și o mare parte dintre textele poetice culese de către diferiți colaboratori ai lui M. Friedwagner, recuperată de la moștenitorii savantului austriac în anul 1968, prin strădania muzicologului George Onciul. Transcrierile muzicale figurează în mapele de manuscrise nr. 22.218—22.227 (59 de *balade* în ms. 22.218, 40 *colinde*

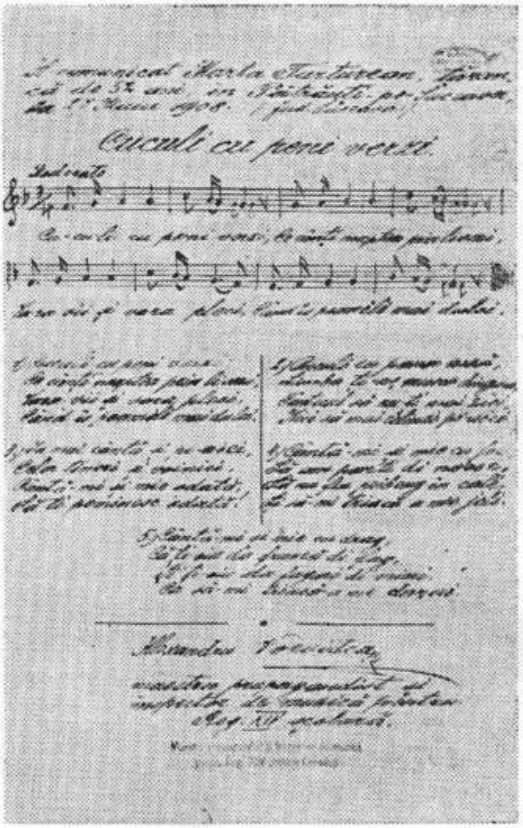

Filă din manuscrisul lui Alexandru Voevidca
(Secția de ms. a B.C.S.)

[110] În studiul publicat în *Junimea literară* (v. nota 107), Liviu Rusu indică următoarea grupare în 10 volume: vol. I — cules în 1907 (nr. 1—250), vol. II — cules între anii 1907—1908 (nr. 250—500), vol. III — 1908 (nr. 501—750), vol. IV — 1907—1909 (nr. 751—1000), vol. V — 1909 (nr. 1001—1250), vol. VI — 1909 (nr. 1251—1500), vol. VII — 1909—1912 (nr. 1501—1750), vol. VIII — 1912 (1751—2000), vol. IX — 1913—1914 (nr. 2001—2250), vol. X — 1916—1919 (nr. 2251—2400). Tot aici face mențiunea: „între anii 1919—1924, Alexandru Voevidca a mai cules un număr de 300 și iarăși o serie de cîntece al căror număr nu a fost stabilit". Aceleași date sînt reluate și în amplul studiu „*Muzica în Bucovina*" (V. nota 13).

și cîntece de stea în ms. 22.219, 19 *bocete* în ms. 22.220, 13 cîntece cu texte licențioase în ms. 22.221, 346 *melodii instrumentale de joc* în ms. 22.226, celelalte mape conținînd, în general, cîntece propriu-zise, printre care sînt amestecate, însă, și alte genuri). Ms. 22.228 cuprinde contribuția unui alt colaborator al lui Friedwagner, Isidor Ieșan din Bihači-Bosnia (35 de cîntece auzite în Cernănți între anii 1878—1884 și notate din memorie în 1911). Colecția de texte poetice este inventariată în mapele ms. 22.229—22.248. Printre acestea se află și un mic număr de transcrieri muzicale aparținînd altor persoane (10 cîntece notate de învățătorul Vasile Huțan din Vatra-Dornei, 10 notații muzicale din Voitinel, transcrieri ale unor piese rutene etc.)

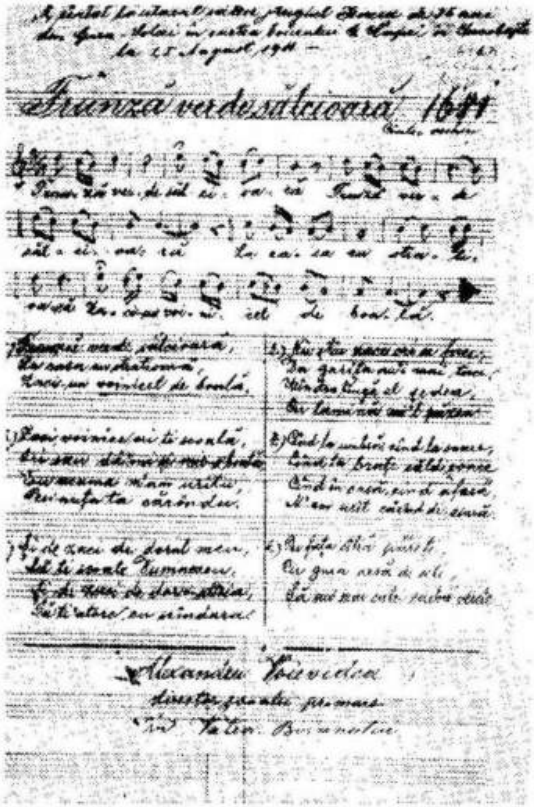

Filă din manuscrisul lui Alexandru Voevidca (Arhiva I.C.E.D.)

La totalul pieselor muzicale păstrate în Arhiva I.C.E.D. și la Secția de manuscrise a B.C.S., pot fi adăugate încă aproximativ 250 de piese incluse de Friedwagner în volumul publicat în anul 1940, piese care lipsesc din materialul aflat în țară.

Transcrierile sînt consemnate cu multă grijă, tipizate am putea spune. Filele cu portative, egale ca dimensiune (cca. 21 cm/33 cm) au notate în partea superioară datele unei fișe fonogramice : numele, prenumele, ocu-

pația, vîrsta informatorului, localitatea de origine, localitatea în care s-a făcut culegerea (cînd este cazul), județul (doar în volumul trimis la concursul organizat de Societatea Compozitorilor Români în anul 1925), data, toate cuprinse într-o formulare de genul : „*A cîntat* (*A comunicat* ... *Comunicat de* ..., *Auzit de la* ...) *Ana Timu* (*Ana a lui Nistor Timu*), *țărancă de 22 ani, în Gura Sadorei, la 16 august 1913*". Urmează titlul piesei, de obicei primul vers al textului (frecvent o formulă invocativă tipică : „*Frunză verde* ...", „*Foaie verde* ..."), uneori refrenul („*Mîndruliță dragă*", „*Măi bădiță, bădișor*" etc.), rareori titluri care să sugereze conținutul sau stilul piesei („*Canada*", „*Cum cîntă cucii*", „*Doina voinicilor*"). Unele titluri sînt urmate de mențiunea „*Cîntec vechi*" care exprimă, de cele mai multe ori, impresia interpretului în legătură cu melodia cîntată și nu realitatea situării ei în timp.

Urmează transcrierea propriu-zisă. Voevidca notează doar prima strofă melodică a cîntecului, făcînd abstracție de eventualele variații din strofele ulterioare ; realizează, probabil, mai multe versiuni grafice dintre care alege pe aceea considerată mai fidelă realității sonore. La această concluzie ne conduce compararea dubletelor, mai rar a tripletelor, identificate. În astfel de situații, datele melodiei (informator, loc, dată) sînt identice, transcrierile prezentînd însă modificări de scriitură. Pentru exemplificare am ales una dintre numeroasele variante melodice ale cîntecului „*Frunză verde, iarbă neagră*", binecunoscut și datorită antologicei prelucrări corale aparținînd compozitorului Constantin Baciu. În ms. 22.223 (B.C.S.) această piesă, purtînd nr. crt. 1, culeasă în Suceava de la Maria Trifoiu, țărancă de 29 ani, din Mitocul Dragomirnei, la data de 11 iulie 1907, apare de două ori : la fila 21 și la fila 246, prezentînd următoarele asemănări și deosebiri :

	f.21	f.246
Indicația de tempo	Andante cantabile	Moderato
Măsura	$\frac{2}{4}$	$\frac{3}{4}$ (4 măsuri) + $\frac{5}{4}$ (4 măsuri)
Ritm	punctat	egal
Armura	fa diez	fa diez
Finala	mi	mi
Formula inițială	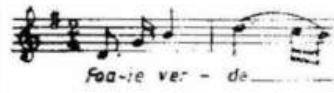	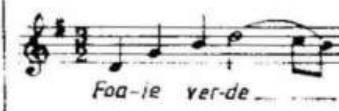
Ambitus	VII — 7	VII — 7
Aspect modal predominant	frigic	frigic cu trepte mobile
Trepte mobile	fa diez	fa diez, sol

Iată spre comparație cele două transcrieri :

Andante cantabile

f. 21

Foa-ie ver - de ___ me-ri-șo - ru,

Foa-ie ver - de ___ me-ri-șo - ru,

Cînd e - ram ___ mai ___ bol-nă ___ vio - ru,

Cînd e - ram ___ mai ___ bol-nă ___ vio - ru,

Moderato

f. 246

Foa-ie ver-de ___ me-ri-șo-ru,

Foa-ie ver-de ___ me-ri-șo-ru, Cînd e-ram mai

bol-nă-vio-ru, Cînd e-ram mai ___ bol-nă-vio-ru

Linia melodică este redată în aspectele ei esențiale, notele ornamentale, desenele melismatice apărînd foarte rar. În felul acesta cîntecul este schematizat, sărăcit uneori, prin absența uneia dintre componentele care îi conferă specificitate. Voevidea privește melodia populară prin prisma unei interpretări tonale. Folosește o notare relativă, în sensul că nu respectă înălțimea reală la care au fost intonate melodiile vocale, și alege pentru fixarea pe portativ o finală pe care o înzestrează cu atributele tonicii, notînd la cheie armura presupusei tonalități, indiferent de configurația modului sau de ambitus. Ca urmare sînt frecvente cazu-

rile cînd sunete prevăzute cu alterații constitutive la armură nu apar în cîntecul respectiv sau sînt anulate sistematic pe parcursul desfășurării melodice. Sînt și situații, de altfel puține, în care Voevidca nu pune nici o armură, alterațiile fiind notate pe parcurs. Pentru structurile de tip major se preferă tonalitățile Sol major, Fa major, mai rar Re, Si bemol, Mi sau Mi bemol major. Pentru melodiile minore sînt folosite tonalitățile sol minor sau mi minor, mai rar la, re sau fa minor. De multe ori, melodiile cu subton sau cu structura pendulatorie *re—mi* sînt considerate în tonalitatea indicată de sunetul-subton, finala apărînd ca o cadență pe treapta a doua.

Și în ceea ce privește notarea ritmului, Voevidca se dovedește tributar teoriei clasice occidentale : toate melodiile sînt încadrate în măsuri. Este preferată măsura de $\frac{2}{4}$; destul de frecvent apar măsurile de $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$ sau $\frac{6}{8}$, cea din urmă chiar și în situații care n-au nici o legătură cu mult îndrăgitul ritm de horă moldovenească (în doină, spre exemplu); mult mai rar pot fi întîlnite măsurile $\frac{4}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{5}{4}$, $\frac{6}{4}$. În mod ocazional, pe parcursul aceleiași piese pot alterna două măsuri : $\frac{3}{4}$ cu $\frac{2}{4}$, $\frac{6}{8}$ sau $\frac{3}{8}$; $\frac{3}{8}$ cu $\frac{4}{8}$ etc. Relativ la ritmurile dansante, remarcăm faptul că Voevidca nu sesizează caracteristicile sistemului aksak, folosind pentru notarea acestuia măsura de $\frac{3}{8}$. Fără îndoială, forțarea ritmului de a se încadra în măsuri a avut consecințe, cel puțin în ceea ce privește cîntecul propriu-zis : modificarea unor desene ritmice, a raportului dintre valori, suprimarea, introducerea sau schimbarea duratei pauzelor, debutul anacruzic al unor fraze muzicale etc. Făcînd abstracție, însă, de relația cifrică de la începutul cîntecului, ca și de barele de măsură, nu este prea dificil de reconstituit aspectul real, fluența, specifice ritmurilor de tip „parlando" (giusto-silabic, parlando-rubato). De altfel, Voevidca însuși încearcă să sugereze atmosfera pieselor transcrise și, într-o oarecare măsură, unele aspecte de agogică, prin indicarea riguroasă a termenilor de mișcare, combinați adesea cu termeni de expresie, consacrați în literatura muzicală universală. Pentru categoria cîntecului propriu-zis mișcarea cea mai obișnuită este *Andante*, mai rar *Andantino* sau *Moderato ;* foarte puține melodii sînt plasate în mișcările extreme : Largo, Lento, Adagio sau Allegro. Indicația de expresie completează termenul de mișcare și, uneori, îl substituie : con espressione, con sentimento, con motto, lamentoso, doloroso, cantabile, amoroso, risoluto etc. Cîteodată Voevidca simte nevoia folosirii unor termeni care să exprime mai plastic apartenența melodiilor la spațiul românesc : *nationale, pastorale, recitativo, legănat* etc. Mențiunea *ad libitum* sau *rubato* indică o desfășurare ritmică mai liberă, în timp ce *tempo giusto* se referă la o respectare strictă a tempoului ; pe parcursul unor transcrieri se menționează prin *rit . . . a tempo* modificarea gradată a mișcării. Piesele instrumentale sau cîntecele vocale de joc se situează în tempouri mai rapide : cel mai frecvent *Allegretto* (giocoso, scherzando etc.); *Allegro* și *Vivo* poartă în general mențiuni care tempe-

rează mișcarea inițială (ma non troppo, moderato etc.). Abundă melodiile cu indicația *Tempo di hora* și chiar *Tempo di sîrba*.

În continuarea transcrierii muzicale, Voevidca redă textul integral al cîntecului indicînd sau nu gruparea versurilor în strofe; repetarea versurilor se notează cu „bis"; refrenele sînt integrate în strofă sau, la sfîrșitul textului, se face o unică mențiune: „*După fiecare vers* « Mîndruliță dragă! »" etc. Dintre elementele lexicale cu caracter improvizatoric specifice momentului interpretării, Voevidca notează cu destulă consecvență *silaba de completare*, atît în versurile de sub portative, cît și în restul textului. *Anacruza de sprijin* (că, și, da etc.) nu este sesizată ca element în afara versului și a frazei muzicale, integrarea ei în rîndul melodic determinînd aspecte heterometrice, în contrast cu izometria tiparului octosilabic aproape generalizat (cazuri de versuri hexasilabice sînt extrem de rare). Alte cazuri de heterometrie, puține de altfel, sînt consecința unor inabilități de transcriere sau a preferinței pentru forme literare în defavoarea celor populare. O situație ambiguă în relația vers—melodie apare la sfîrșitul rîndurilor melodice interioare sau finale atunci cînd un vers acataleclic corespunde cu o frază muzicală mai scurtă cu o unitate ritmico-melodică:

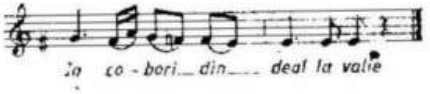

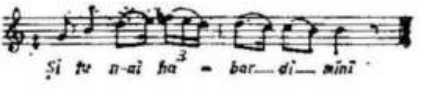

Sînt posibile două interpretări: fie o apocopă simplă finală, fie o diviziune ritmică, nesesizate și nenotate de transcriitor. În volumul prezentat la concurs în anul 1925, Voevidca remediază în mare parte această inadvertență, optînd pentru soluția diviziunii ritmice:

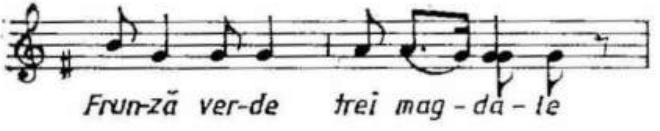

În ceea ce privește modalitatea de transcriere a textelor, Voevidca se conformează, deși nu consecvent, indicațiilor cuprinse în *Ghidul pentru culegere și notare*, încercînd să redea în scris efectele sonore ale vorbirii populare, fără a folosi semne diacritice. Aspectele de lexic sînt notate cu grijă, chiar dacă expresiile dialectale nu sînt glosate.

Fiecare filă poartă în partea inferioară semnătura culegătorului (ortografiată atît „Vo*ie*vidca", în primii ani de culegere, cît și „Voevidca" în manuscrisul din 1925), urmată de funcția pe care acesta o deținea în momentul culegerii.

Cercetînd și comparînd datele înscrise pe fiecare transcriere, rezultă o serie de aspecte deosebit de interesante. Astfel, perioada în care are loc acțiunea de colectare începe la 11 iulie 1907 în Suceava, ultimele piese identificate pînă în prezent fiind notate la 21 martie 1921 în Cernăuți. În această perioadă Voevidca lucrează în *259 de localități* (sate, comune,

orașe), luînd legătura cu un număr de *762 de informatori*: majoritatea țărani (514, incluzînd în această cifră și cei 11 răzeși, 2 mazili, 3 ciobani, 1 sculptor sătesc, 2 vizitii, 3 servitoare, 1 cojocar, 1 factor poștal). A doua categorie socială destul de bine reprezentată este cea a cadrelor didactice (59 de învățători și un profesor de liceu la care se adaugă 12 soții și fiice de învățători). Grupul lăutarilor cuprinde 57 de reprezentanți („lăutari sătești", „cîntăreți sătești" etc., inclusiv o fiică de lăutar). Urmează un grup de 43 elevi și studenți, un altul de 23 de orășeni (printre care un inginer hotarnic și un funcționar C.F.R.), 7 preoți și 2 soții de preot, 9 cantori și 2 soții de cantor, 1 pălimar, 1 mare proprietar, 1 supraveghetor de fierăstrău, 1 calfă de fierar, 1 țigan; în 28 de cazuri nu se precizează ocupația sau apartenența socială a informatorului. Dintre acești 762 de informatori, 434 sînt femei, de la care a fost notat un total de 1.280 de piese, iar 328 sînt bărbați care au furnizat 1.133 piese. Dintr-o analiză a grupelor de vîrstă rezultă următoarea situație:

		Femei	Bărbați	Total
I	10—15 ani	77	17	94
II	16—25 ani	165	79	244
III	26—40 ani	109	130	239
IV	41—60 ani	53	57	110
V	peste 60 ani	14	19	33
	Neprecizat	16	26	42
	TOTAL	434	328	762

Observăm că majoritatea interpreților aparțin grupelor de vîrstă II și III ceea ce explică, într-o oarecare măsură, alături de compoziția socială și profesională, unele aspecte eterogene ale materialului muzical cules, știut fiind că tineretul este mai supus influențelor de tot felul, în timp ce vîrstnicii sînt mai conservatori. Voevidca nu ezită să culeagă de la copii: 94 de interpreți se situează între 10 și 15 ani — deși repertoriul propriu-zis al copiilor este absent — dînd chiar titulatura de „cîntăreț sătesc" unui băiat de 13 ani de la care culege 6 piese. Cele mai tinere informatoare au vîrsta de 10 ani (Catrina Boca, elevă din Botușana, Minodora Cojoc, elevă din Mihoveni și Casandra Lupu, țărancă din Pojorîta); cel mai vîrstnic este Toader Palamar, de 81 de ani, cantor bisericesc în Sf. Onufri.

Ritmul culegerilor este inconstant: cele mai multe notații sînt făcute între anii 1907—1909 cînd Voevidca se deplasează în aproximativ 120 de localități la care se adaugă consemnările din Suceava unde-și avea domiciliul în această perioadă. Frecvența deplasărilor scade în anii următori: în 1910 culege în 12 localități în lunile ianuarie, februarie și august; în 1911, din iunie pînă în decembrie, cercetează 4 localități, stînd în fiecare cîte 1—2 zile; în 1912 face cîte o deplasare pe lună (din ianuarie pînă în octombrie) culegînd din 11 localități; în 1913 străbate 9 localități la care se adaugă culegeri în Cernăuți unde-și mutase între timp domiciliul (în total 15 zile din mai pînă în decembrie); anul 1914 înregistrează 24 zile de culegere, din ianuarie pînă în august, în 9 localități, inclusiv Cernăuți; anul 1915 — doar 3 zile, 2 în Cernăuți, 1 în Rădăuți. Din perioada 1916—1918 nu a parvenit nimic. După războ

și-a reluat activitatea de culegere, dar majoritatea notațiilor din această perioadă s-au pierdut.

După cum a mai fost menționat, repertoriul cules de Alexandru Voevidea este destul de eterogen, reflectînd imaginea generală a genurilor aflate în circulație la începutul secolului nostru în satele bucovinene. Colecția cuprinde atît folclor tradițional țărănesc, piese vădind caracteristicile stratului arhaic alături de exemplare ale stilului modern, cît și folclor orășenesc răspîndit în mediul sătesc mai ales prin lăutari, după cum vom întîlni și creații a căror sursă au constituit-o școala și biserica. Sînt reprezentate, în proporții inegale însă, genuri ale folclorului neocazonal (doină, baladă, cîntec propriu-zis, cîntec vocal de joc, romanță, melodie instrumentală de dans), ca și piese ale repertoriului condiționat de anumite evenimente din viața colectivității sau a individului (colind, cîntec de stea, cîntec și joc ritual de nuntă, bocet).

Volumul de față include piese aparținînd genurilor **doină** și **cîntec propriu-zis.** Cele 13 melodii grupate în categoria *„doină"* au fost selecționate în urma analizei modale și formale, avînd în vedere și studiile dedicate genului de către diferiți cercetători [111]. Acest tip melodic, specific Bucovinei, are la bază o scară pentacordică minoră (nr. 2, 7, 8, 10, 11, 12), care poate evolua către un hexacord (nr. 3, 6, 9, 13), mai rar către un heptacord (nr. 1) doric. Treapta a patra este de obicei mobilă, determinînd inflexiunea cromaticului 1, cu secunda mărită între treptele 3 –4 [112] (nr. 1, 3, 6, 7, 9, 12). Două melodii (nr. 4, 5) prezintă materialul sonor redus la o tritonie cu o alunecare recitativă, în ultimul rînd melodic, pînă la treapta a cincea sub finală.

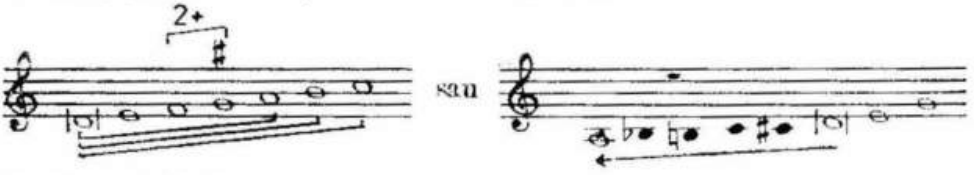

Țesătura rîndurilor melodice insistă pe anumite trepte: primul rînd melodic pe *la*, ultimul pe *re* sau *mi*, cele interioare pe *sol*, *mi* sau *re*. Cadențele preferă aceleași sunete, fapt ce ne sugerează existența, și în această zonă, a unui substrat prepentatonic. Predomină caracterul silabic, recitativ, dar Voevidea notează aici, mai mult decît în alte piese, desenele

---

[111] Eugenia Cernea, *Aspecte ale structurii, particularităților și evoluției doinei bucovinene* în „Studii de muzicologie", vol. XV, Editura muzicală, București, 1980, p. 297–341. De menționat că autoarea se referă în mod direct la cîteva dintre melodiile culese de Voevidea (nr. 1829, 1909, 17): Constantin Zamfir, *Despre obîrșia și filiația unor melodii de doină*, în „Studii de muzicologie", vol. VIII, Editura muzicală, București, 1972, p. 263–295; Florin Bucescu, Silvia Ciubotaru, Viorel Birleanu, *„Bătrînească" — doine, bocete, cîntece și jocuri din finalul Rădăuților*, Caietele Arhivei de Folclor, I, Iași, 1979; Emilia Comișel, *Preliminarii la studiul științific al doinei*, în „Studii de etnomuzicologie", Editura muzicală, București, 1986, p. 231–253; Vasile D. Nicolescu, Constantin Gh. Prichici, *Cîntece și jocuri populare din Moldova*, Editura muzicală, 1963, p. 11. În antologie este inclusă și o doină din colecția Voevidea (nr. 845), alături de cîteva cîntece propriu-zise (nr. 769, 775, 801, 823, 850); Larisa Agapie, *Doina bucovineană*, în „Revista de etnografie și folclor", tom 16, nr. 3, 1971.

[112] În interpretarea modurilor cromatice am avut în vedere studiile pe această temă ale etnomuzicologului Gheorghe Ciobanu (V. *Studii de etnomuzicologie și bizantinologie*, vol. I–II, Editura muzicală, București, 1974, 1979) care grupează diferitele structuri modale cromatice după locul primei secunde mărite și după frecvența lor în muzica populară românească.

ornamentale, melismatice, împletirea celor două aspecte melodice fiind specifică doinei bucovinene.

Forma arhitectonică, a doua coordonată definitorie a genului, prezintă, în această zonă a țării mai multe faze evolutive [113]: o formă amplă improvizatorică, cea mai veche, o formă mică, strofică, de tranziție și o formă amplă cristalizată corespunzătoare ultimei faze de evoluție. Doinele din colecția Voevidca ilustrează toate aceste trei faze diacronice. Melodia nr. 1 se desfășoară liber, improvizatoric, fapt ce l-a determinat pe culegător să o transcrie în întregime; nr. 2—8 se încadrează formei mici cristalizate de 3—4 rînduri melodice; nr. 9—13, cu 7—8 rînduri melodice, exemplifică forma amplă cristalizată.

Aspectul ritmic nu poate constitui o bază pentru analiză, datorită încadrării artificiale în măsuri ($\frac{6}{8}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{2}{4}$), deși, abstracție făcînd de acestea, pot fi intuite caracteristicile ritmului parlando-rubato cu preponderența celulelor piric, troheu și iamb în diferite combinații.

Cel mai bine reprezentat în colecția Alexandru Voevidca este genul *„cîntecului propriu-zis"*, cu un amplu registru stilistic, de la tipul vechi *cu elemente arhaice, la cel „modern"* [114], alături de care își afirmă prezența creația lăutărească, cea urbană ca și cea promovată de manualul școlar.

Tematica, parțial comună cu a doinei, investighează toate zonele liricului; sfera eroticului, dominantă, cu întreaga rezonanță a sentimentului iubirii în sufletul omenesc, accentuînd afectele specifice registrelor grave (jale, dor, vrajbă, imprecație), intersectează sfera liricului cu accent social (înstrăinare, cătănie, armată grea în condițiile stăpînirii austriece), ca și cea a satiricului, prezent în multiplele sale nuanțe, de la ironie la sarcasm. Nu ne-am propus să facem aici o analiză a mijloacelor artistice folosite de creatorul popular în realizarea textelor de cîntec bucovinene, trebuie totuși să remarcăm un aspect ce poate șoca și anume contrastul, sesizabil uneori în aceeași piesă, dintre exprimări de o remarcabilă frumusețe și surprinzătoare duritați de limbaj. Este și acesta, credem, un fenomen ce ține de acel *„sistem structural alb-negru"* atît de specific mentalității populare [115].

Selecția de *cîntece propriu-zise* constituind volumul de față, primul dintr-o serie care ar urma să cuprindă întreaga colecție Voevidca, urmă-

---

[113] V. și Eugenia Cernea, *Aspecte ale structurii...*, op. cit., p. 329.

[114] Termenul de *cîntec propriu-zis* este folosit pentru prima dată de Constantin Brăiloiu în anul 1931, pentru a detașa acest gen de cele cu o implicație funcțională mai bine precizată: „Cînd singur e «autonom», cîntecul liric, cîntat oricînd și oriunde, cîntecul propriu-zis" (C. Brăiloiu, *Schiță unei metode de folklore muzical*, (1931), în „Opere", vol. IV, Prefață, traducere și îngrijire de Emilia Comișel, Editura muzicală, București, 1979, p. 31—54). În același studiu (p. 36) remarcă și apariția unui nou stil muzical, diferit de cel vechi, „dialectal": „... un stil muzical popular *modern* s-a născut în România. Stilul acesta, în care uimitorul instinct de adaptare al colectivității țărănești a topit elemente de tot felul într-o sinteză neasteptată, e în plină floare azi și produce în fiecare zi specimene mai mult sau mai puțin fericite".

[115] „S-a arătat de multă vreme cum creatorii folclorului se ferese să exploreze nuanțele, studiile intermediare și reduc faptele la laturile lor opozante, zugrvindu-le numai în cele două culori, alb și negru. Apecarea spre contrastul dual ține fără îndoială de un fel arhaic de a gîndi, dar e în același timp și o consecință a ocalității (...). (...) Sistemul structural alb-negru s-a dovedit deosebit de apropiat de mentalitatea omenirii arhaice, cum atestă persistența credinților de această natură, mereu reluate de la iranienii îndepărtați pînă la bogomilii medievalicu refugiul ultim în straturile populare." (Ovidiu Birlea, *Poetică folclorică*, Editura Univers, București, 1979, p. 20).

reşte sublinierea varietăţii structurilor sonore, a elementelor modale specifice zonei, ca şi evidenţierea unei anumite evoluţii melodice. De asemenea, în limita posibilităţilor, s-a avut în vedere apropierea variantelor. În gruparea melodiilor am optat pentru criteriul *sistem sonor-sistem cadenţial*, considerînd că aceşti doi parametri conferă caracter distinct melodiei bucovinene, prezentînd în acelaşi timp, şi cel mai mare grad de siguranţă în ceea ce priveşte corectitudinea transcrierii.

Primul grup cuprinde melodii bazate pe sisteme oligocordice — tricordii, tritonii, tetracordii, tetratonii — şi, prin extindere, penta- şi hexacordii cu substrat tri- sau tetratonic. Multe dintre aceste cîntece aparţin aşa numitului stil de „bătrînească", corespunzător stratului arhaic bucovinean, stil de o mare vitalitate dacă avem în vedere faptul că s-a conservat pînă în perioada contemporană, fiind observat, descris şi analizat în zona Rădăuţilor de către cercetătorii ieşeni [116]. Pe lîngă osatura modală prepentatonică, „bătrînească" se individualizează prin ambitus restrîns, alcătuirea frazelor din celule şi motive repetabile cu sens descendent, caracter silabic neornamentat, cadenţe interioare şi finale pe treapta întîia a modului, combinaţii ritmice bazate pe piric, iamb, mai rar troheu, forme simple de tip primar sau binar, fixe sau improvizatorice. Semnificativ este şi faptul că acest tip melodic se adaptează cu uşurinţă diferitelor genuri (doină, cîntec, cîntec de joc, cîntec ceremonial de nuntă, bocet, melodie instrumentală de joc), conferind o remarcabilă unitate repertoriului vechi bucovinean. În prezentul volum stilul de bătrînească este ilustrat prin doinele nr. 4—5 şi prin cîntecele din categoria tritonii, tricordii şi, parţial, tetratonii.

Tricordia minoră apare în melodiile nr. 14—16 (ex. *a* [117]).

---

[116] Florin Bucescu, Silvia Ciubotaru, Viorel Birlean, „*Bătrînească*"... op. cit.

[117] În notarea scărilor am folosit următoarele convenţii:

— *pe portativ*: ○ = sunet pilon; = ● pien; ⊙ = pien în curs de emancipare;

● / ♮● = sunetul respectiv apare în unele melodii natural, în altele diez: ♮ sau ♮● = sunetul respectiv alternează cele două aspecte pe parcursul aceleiaşi melodii; /○/ = sunetul respectiv apare într-unul sau în puţine exemple, majoritatea melodiilor prezentînd scara de bază; |○| = sunet de cadenţă finală; ¦○¦ = finală temporară în relaţiile pendulatorii.

— *sub portativ*: la/re/sol/(fa diez) = sunetele de cadenţă interioară în ordinea descrescătoare a frecvenţei lor, în paranteză cele cu o frecvenţă foarte mică; re/si = sunetul de cadenţă se află pe o treaptă superioară celei de a treia linii a portativului/inferioară primei linii suplimentare de sub portativ; mi = sunetul cadenţei finale.

În definirea tipurilor de cadenţă finală, notate sub portativ după sunetul încadrat în ordinea descrescătoare a frecvenţei de apariţie, am folosit următoarea terminologie: *recitativ* (cel puţin trei silabe pe sunetul final), *frigic* (cadenţă pe *mi* prin secundă mică descendentă), *eolic* (cadenţă pe *mi* prin secundă mare descendentă), *subton* (cadenţă pe *mi* prin secundă mare ascendentă), *sensibilă* (cadenţă pe *mi* prin secundă mică ascendentă), *sall* (se precizează intervalul şi sensul saltului), *mixt* (cadenţa implică mai multe aspecte într-un desen ornamental, cel mai frecvent frigic şi subton).

Melodiile nr. 17—29 reprezintă categoria *tritoniilor*[118]: tipurile „incipit tricordal I" (nr. 17—24, ex. *b*) și „incipit tricordal II" (nr. 25—29, ex. *c*). De remarcat substratul bitonic al nr. 25—26, ca și substituirea sunetului pilon *la* prin *si* în nr. 29.

Sistemele tetratonice exemplificate prin cîntecele nr. 30—43, unele cu substrat tritonic, prezintă următoarele tipuri:

— tetratonic II cu/fără pien (nr. 30—31, ex. *d*)

— tetratonic III cu/fără pien (nr. 32—35, ex. *e*); în ultimele două piese, pienul manifestă tendința de afirmare. Remarcăm un aspect ce va deveni caracteristic în următoarele grupări melodice: oscilația fa diez — fa becar, atît în interiorul melodiei, cît și în secțiunea finală, unde impune tipul cadențial frigic.

— tetratonic IV, într-o variantă în care sunetul pilon *re* este substituit prin *si*, reconstituind pienonul de terță mare, cu/fără pien (nr. 36—43, ex. *f*). Procesul de emancipare al pienului se poate urmări în melodiile nr. 39—43.

Substratul tetratonic IV este ușor de sesizat în melodiile pentacordice nr. 44—46 (ex. *g*); ultimele două extind ambitusul prin repetarea la octava inferioară a sunetului *si*.

Melodiile nr. 47—51 (ex. *h*) prezintă caracteristicile unor pentacordii minore. Insistența pe sunetul *fa diez* (cu o mobilitate mai scăzută), apariția lui pe silabe accentuate, ca sunet „incipit" sau ca treaptă de cadență finală, scot aceste piese de sub incidența sistemului tetratonic.

Varianta tetratonicului IV apare și amplificată în partea superioară a scării cu cel de al doilea pien — *do*, mai ales ca maxim melodic (nr. 52—57, ex. *i*). Fără a avea mobilitatea și pregnanța pienului inferior, pienul *do* determină evoluția scării către sistemul hexacordic (nr. 58—61, ex. *j*).

În melodiile tricordice, tritonice și tetratonice formula cadențială preponderentă este cea de tip recitativ, urmată de cea eolică, alături de care începe să se afirme și cadența frigică datorată, de cele mai multe ori, mobilității pienului *fa diez*.

Al doilea grup de cîntece ilustrează sistemul pentatonic anhemitonic, prezent sub două forme: *pentatonic IV* și *pentatonic V* (nr. 62—96). Starea pură, fără pieni, a pentatonicului IV este puțin frecventă (nr. 62—64, ex. *k*). Cu un singur pien (*fa*: natural, diez sau mobil) melodiile încadrate aici relevă adesea un substrat tri- sau tetratonic (nr. 65—73, ex. *l*). Apariția celui de al doilea pien — *do* (mai ales ca maxim melodic) extinde ambitusul (nr. 74—77, ex. *m*), tendința de emancipare a pienilor conducînd spre sisteme hexacordice cu subton în care substratul pentatonic este încă foarte clar (nr. 78—79, ex. *n*). Cadența finală se face întotdeauna pe *mi*, sunetul *re* fiind preferat în cadențele interioare ceea ce prefigurează un anumit tip de relație modală pendulatorie *re-mi*.

---

[118] În teoretizarea modurilor pentatonice și prepentatonice am avut în vedere: Constantin Brăiloiu, *O problemă de tonalitate* și *Despre o melodie rusă*, în „Opere", vol. I, traducere și prefață de Emilia Comișel, Editura muzicală, București, 1967, p. 281—304, 305—400; Mariana Kahane, *Baza prepentatonică a melodiei din Oltenia subcarpatică*, în „Revista de etnografie și folclor", tom 9, nr. 4—5, 1964, p. 387—411; Emilia Comișel, *Folclor muzical*, Editura didactică și pedagogică, București, 1967, p. 93—100.

a)

mi/(fa♯)- mi recit.
eolic

b)

sau

re- re recit.

c)

mi/sol- mi recit.
eolic
salt 3m ↓

d)

sau

re/(la)- re recit.

e)

sau

sol/mi- re recit.

sol/mi/re- mi frigic

f)

sau

mi/sol/si/la- mi recit.
frigic
eolic

g)

(♯)

(♮)

mi/si/si- mi recit
frigic
eolic

j)

(♮)

(♮)

sol/(fa♯)/(mi)- mi frigic
salt 3m

h)

sau

fa♯/mi- mi frigic
eolic

mi- fa♯ frigic pe
tr. 2

i)

(♮)

mi/si/sol- mi frigic
recit.

Formula cadențială finală recitativă cedează, din ce în ce mai mult, în favoarea celei frigice.

Pentatonicul V apare fie cu un singur pien (nr. 80—81, ex. *o*), fie cu ambii pieni dintre care *do* este întotdeauna stabil, în timp ce *fa* prezintă una dintre cele trei ipostaze caracteristice: natural, diez, mobil (nr. 82—96, ex. *p*). Substratul prepentatonic (tri- sau tetratonic) poate fi perceput în unele exemple, după cum, în altele, tendința de emancipare a pienilor sugerează o posibilă evoluție către moduri heptacordice. Cadențele interioare se fac îndeosebi pe *sol*, cea finală numai pe *mi*, prefigurînd o altă relație modală de tip pendulatoriu, cea de terță mică, *sol-mi*. În formula cadențială finală aspectul frigic devine predominant.

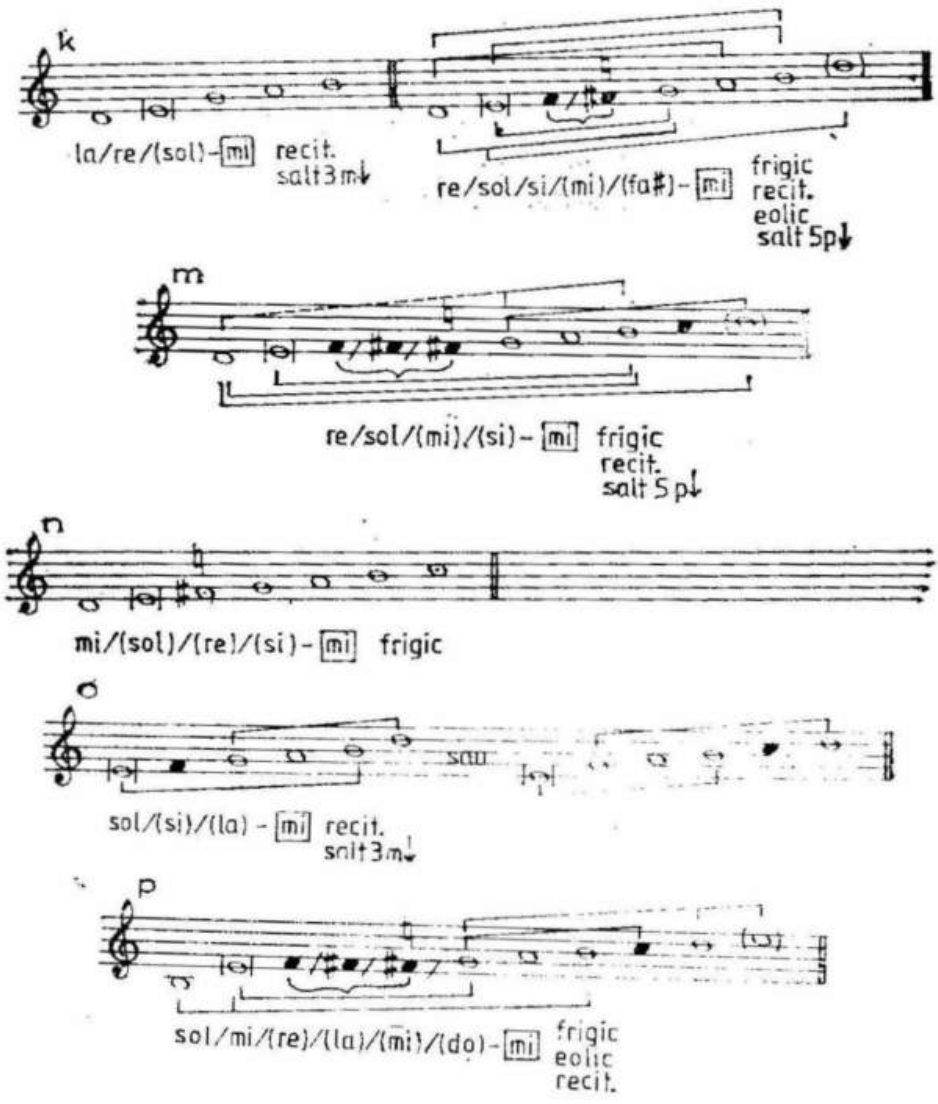

Al treilea grup de cîntece, cel mai numeros, se distinge prin existența în evoluția melodică a relațiilor modale de tip pendulatoriu. În mod obișnuit pendularea se face între o structură majoră și una minoră, cea de a doua aflîndu-se fie la interval de terță mică descendentă — *Sol-mi* —, fie la interval de secundă mare ascendentă — *Re-mi* [119]. Aceste două relații pot să apară independent, cea mai frecventă fiind *Sol-mi*, sau combinate în diferite formule: *Sol-Re-mi*, *Re-Sol-mi*, *Sol-Re-Sol-mi*, *Sol-mi-Re-mi* etc. [120]; în orice caz, aspectul modal final este minor. Aceste raporturi caracteristice între sunetele polarizatoare, corelate cu treptele preferate pentru cadențe interioare *(sol, re, la, si)* și finale *(mi)*, sprijină ideea potrivit căreia structurile pendulatorii disimulează un substrat prepentatonic sau pentatonic. Mult mai rar apar pendulări, în aceleași relații intervalice, între structuri minore *(sol-mi, re-mi* etc.). Proporția dintre secțiunile majore și cele minore variază. Există situații în care secțiunea majoră este egală cu cea minoră, dar, de cele mai multe ori, secțiunea majoră este mai amplă, cea minoră reducîndu-se la ultimul rînd melodic, dacă nu chiar la motivul cadențial final. Cazurile în care secțiunea minoră este mai dezvoltată sînt extrem de rare.

Grupul melodiilor caracterizate prin *relația major-minor Sol-mi* (nr. 97—138) cuprinde scări penta-, hexa- și heptacordice, cu/fără subton, substratul pentatonic fiind prezent permanent într-o manieră mai pregnantă sau mai estompată. Relația *Sol-mi* se poate succede de două ori pe parcursul unei strofe (Sol-mi-Sol-mi). Structura minoră se nuanțează divers prin mobilitatea unor sunete: cel mai frecvent *eolic-frigic* (fa diez — fa becar), dar și *istorie-locric* (si bemol, fa diez — si bemol, fa becar), (nr. 113, 124—126). Cîteva melodii afirmă la început caracterul minor, apoi pe cel major, finalul readucînd aspectul minor (nr. 133—138).

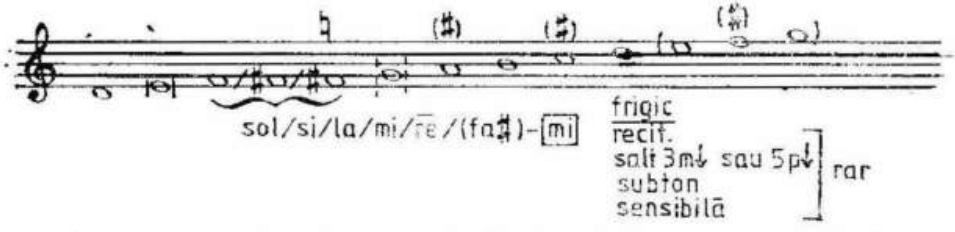

În această categorie de melodii, instabilitatea sunetului *fa* este uneori însoțită și de mobilitatea sunetului *si* ceea ce determină, pe de-o parte „minorizarea" structurii majore pe *Sol* (si — si bemol) posibil de realizat în rînduri melodice succesive (Sol-sol-mi) sau în același rînd melodic (Sol/$_{sol}$-mi), pe de altă parte, în raport cu finala *mi*, un foarte specific joc de nuanțe modale: frigic (fa diez — fa becar), locric (si bemol — fa becar), istric (si bemol — fa diez), (nr. 139—157). În cele

[119] Vezi și Eugenia Cecum, *Aspectul pendulatoriu al melodiilor la sistemul popular liric din Bihor și Valea Almăjului*, în „Revista de etnografie și folclor", tom 12, nr. 2, 1967, p. 119—126.

[120] Stabilirea acestor relații și ierarhizarea grafică a diferitelor mărimi ale portativului s-a făcut pornind de la o scară generală convenională, cu J. P. de Carpentras, *Valoarea relativă a melodiilor populare pe baza integrării lor într-un sistem organic*, în „Revista de folclor", tom 5, nr. 1—2, 1960, p. 7—21.

două cazuri care înregistrează mobilitatea sunetului *do* (do — do diez), se obțin desene melodice descendente colorate cromatic (nr. 148–149).

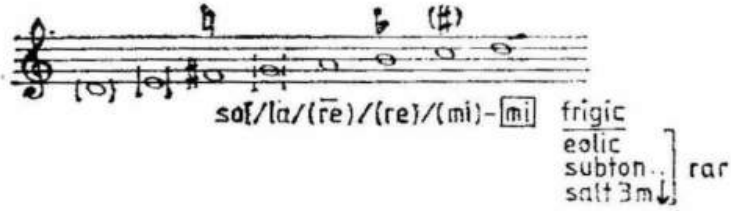

Cîteva melodii care, privite în ansamblu, prezintă caracteristicile modurilor istric-locric (si bemol constant, fa mobil: diez — becar), oscilează în alcătuirea lor interioară între două structuri minore (sol-mi) (nr. 158–162).

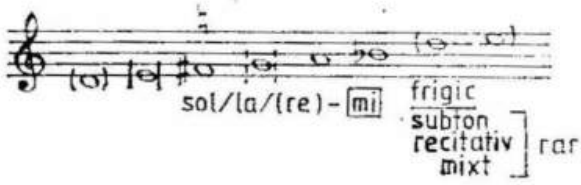

Relația major-minor Re-mi este specifică unui număr apreciabil de melodii (nr. 163–185). Scările acestora, indiferent de numărul de trepte, includ *subtonul re* cu rol de sunet polarizator, sunetul *fa diez* căpătînd ponderea mai ales în desene arpegiate (re — fa diez — la), mobilitatea sa înregistrîndu-se doar în cadența finală frigică pe *mi* (nr. 173–179). De obicei secțiunea majoră este mai extinsă decît cea minoră, astfel încît putem percepe o evoluție majoră cu cadență finală pe treapta a doua. Uneori mobilitatea sunetului *fa* generează o triplă determinare modală în cadrul relației Re-mi: *fa diez* conturează structura majoră pe *re*; *fa becar* „minorizează" aceeași structură; finalul aduce obișnuita cadență frigică pe *mi* (Re-re-mi, $Re/_{re}$-mi etc.), (nr. 180–187). În desene descendente alterarea suitoare a sunetului *sol* nuanțează cromatic (nr. 184).

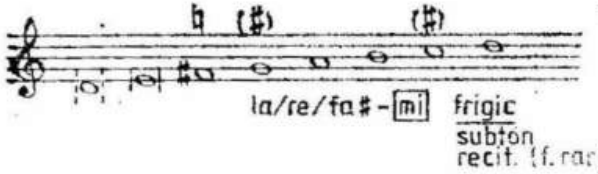

Conexarea celor două relații modale constituie caracteristica principală a următorului grup de cîntece. Formula de pendulare ca și proporția secțiunilor dependente de un anumit centru polarizator sînt diverse:

— Sol-Re-mi, Sol-re-mi (nr. 188–215); $Sol/_{sol}$-Re-mi (nr. 216–220). Alterarea suitoare a sunetului *sol* creează variante cromatice (nr. 213–216).

— Re-Sol-mi, $Re/_{re}$-Sol-mi (nr. 221—227).

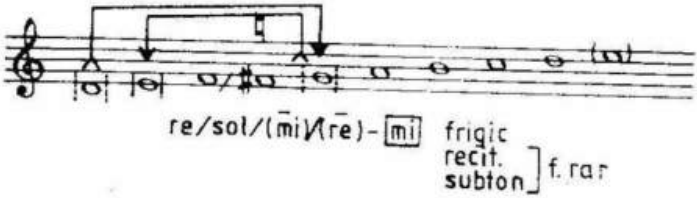

— Sol(sol)-mi-Re(re)-mi, Sol-Re-Sol-mi, mi-Sol-re-mi (nr. 228—243).

— Re(re)-Sol-Re(re)-mi, Re-mi-Sol-mi (nr. 244—248).

Structura minoră pe *mi* este de obicei frigică, foarte rar eolică, uneori, prin alterarea coborîtoare a sunetului *si*, locrică. Cadențele interioare și tipul cadenței finale nu aduc nimic nou față de cele menționate anterior.

Ultimul grup de melodii inclus în acest prim volum ilustrează sistemul modal cromatic. Destul de puțin numeroase, cîntecele din această categorie vădesc, în mai mare măsură decît cele de pînă aici, influențe ale folclorului urban. Dintre modurile cromatice [121], melodiile bucovinene preferă tipurile 1, 2 și 4:

— *Cromaticul 1*, pe *re*, cu secunda mărită între treptele 3—4 (nr. 249—252). Datorită mobilității sunetelor *fa* și *sol* există și momente în care melodia se diatonizează.

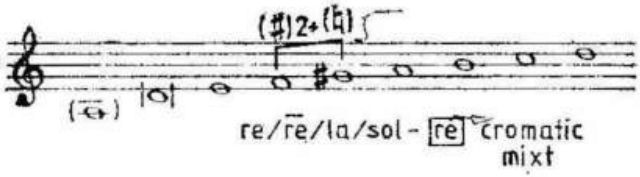

— *Cromaticul 2*, pe *mi*, cu secunda mărită între treptele 2—3, cu/fără subton și, uneori, cu o sensibilă a subtonului; insistența pe subton poate sugera o inflexiune către cromaticul 1 (nr. 253—256).

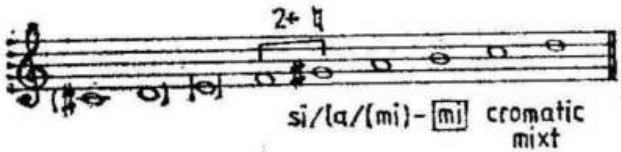

[121] V. nota 112.

Această caracteristică se accentuează în următoarele cîntece (nr. 257—265) în care melodia oscilează între cromaticul 1 și cromaticul 2. Atunci cînd secțiunea în cromatic 1 este mai extinsă, finalul pe *mi* poate fi perceput ca o cadență pe treapta a doua.

— *Cromaticul 4* (nr. 266—275) caracterizat prin cvintă micșorată între treptele 1—5 și secundă mărită între treptele 5—6, nu apare întotdeauna ca o structură unitară. De obicei se realizează prin suprapunerea parțială a unui cromatic 1 centrat pe *sol* cu un pentacord locric pe *mi*. Treptele mobile, ca și aspectele pendulatorii, creează nuanțe modale variate.

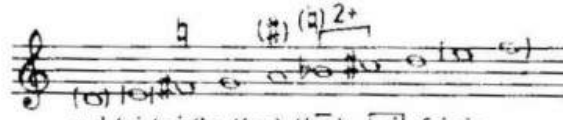

După cum am mai arătat, încadrarea melodiilor în măsuri îngreunează considerațiile asupra ritmului. Făcînd abstracție de măsuri, comparînd și cu materiale culese în perioade ulterioare, credem că nu greșim atribuind cîntecelor bucovinene trăsăturile sistemului ritmic perlando-rubato. Schemele ritmice sînt bogate și includ, în diferite variante, toate formulele ritmice provenite din îmbinarea celulelor simple binare (piric, spondeu, iamb, troheu). Dintre cele mai frecvent întîlnite remarcăm formulele: dipiric, peon 4, safic și, în special în motivele cadențiale finale, epitrit 3.

În ceea ce privește arhitectonica, definitorie pentru cîntecul propriu-zis este forma strofică, cîntecul bucovinean nefăcînd excepție, deși în unele melodii din tipul „bătrînească" sînt de presupus și evoluții libere. Strofa este alcătuită predominant din 2—4 rînduri melodice, în cîteva exemple în care se simte, uneori, influența lăutărească, fiind amplificată la 5—8 rînduri. Semnalăm și prezența refrenelor.

*

Nu vom pune punct acestor rînduri fără a face o cuvenită precizare. Primii pași în direcția elaborării acestei lucrări au fost făcuți de muzicologul și folcloristul Vasile Nicolescu încă din anul 1966. Din acel moment și pînă în 1983, anul stingerii sale din viață, a purtat o intensă corespondență cu persoane care l-au cunoscut, direct sau indirect, pe Alexandru Voevidca — prieteni, simple cunoștințe, foști elevi, rude — adunînd un material prețios (date, documente, lucrări, fotografii etc.) care a stat la baza redactării primei părți a prezentului studiu. De asemenea, Vasile Nicolescu a selectat și analizat piese din arhiva I.C.E.D. și, parțial, transcrieri aflate la secția de manuscrise a B.C.S., în vederea alcătuirii unor volume. Preluînd, continuînd și finalizînd această muncă, am dorit să punem în valoare încă o pagină a istoriei folcloristicii autohtone, să readucem în circuitul contemporan muzica și poezia începutului de veac din Bucovina unul dintre cele mai interesante și bogate ținuturi românești.

NOTA ASUPRA EDITIEI

NOTA ASUPRA EDIȚIEI

1. Melodiile au fost transpuse conform normelor notării relative (v. nota 120). Finala originală ca și armura notate de Voevidca sînt menționate la sfîrșitul fiecărei transcrieri.
2. S-a renunțat la măsură, aceasta fiind, de asemenea, precizată la sfîrșitul fiecărei transcrieri.
   Bara plină s-a folosit la sfîrșitul rîndului melodic, iar semibara în interiorul lui.
   S-au păstrat nemodificate duratele și formulele ritmice utilizate de Voevidca.
   Valorile legate peste bară de măsură au fost cumulate.
   În cazurile cînd s-a folosit semnul ⌒ (lungirea ușoară a valorii) s-a consemnat deasupra, în paranteză, valoarea din notația inițială. Semnul * deasupra portativului marchează locul unde, în transcrierea originală, se schimbă măsura.
3. Indicațiile de tempo menționate de Voevidca au fost păstrate și trecute, dat fiind relativitatea lor, între paranteze drepte.
4. La fiecare piesă se precizează : în partea stîngă, numărul manuscrisului (ms.), numărul caietului (pentru arhiva I.C.E.D., notîndu-se cu *C* piesele provenite din volumul prezentat la concursul din 1925), fila și numărul cîntecului (f. /nr.) așa cum figurează în materialele aflate la I.C.E.D. și B.C.S. ; în partea dreaptă — datele fișei fonogramice într-o formulă concentrată.
   Cu semnul ? s-au marcat lipsurile din unele fișe.
5. Nu au fost respectate întotdeauna titlurile date de Voevidca. S-a folosit în acest scop primul sau al doilea vers, atunci cînd cel dintîi consta dintr-o formulă tipizată.
   Subtitlurile sau mențiunea „cîntec vechi", aparținînd lui Voevidca, au fost trecute dedesubt, între ghilimele.
6. În consemnarea textelor s-a respectat notarea fonetică originală, cu toate inconsecvențele ei, aplicîndu-se, însă, normele ortografice și de punctuație moderne. S-au subliniat silabele de completare și refrenele. Refrenele s-au notat doar sub transcrierea muzicală.
   Textul a fost redat fără precizarea grupării în strofe, Voevidca fiind inconsecvent în notarea acestui aspect.
   În cazul în care lipsește în mod evident un cuvînt care poate fi reconstituit, acesta a fost pus între paranteze drepte.

7. Abreviația R.V.B. = *Rumänische Volkslieder aus der Bukowina*, (1940), de Matthias Friedwagner.
8. Abreviația 30 C.P. = *30 cîntece populare* alese din culegerile premiate sau menționate cu prilejul concursului instituit de Societatea Compozitorilor Români în anul 1925, București, 1927.
9. Abreviata C.J.P.M. = *Cîntece și jocuri populare din Moldova*, de Vasile D. Nicolescu și Constantin Gh. Prichici, Editura muzicală, 1963.

I. DOINE

1. Arde-ai, lumi, într-un cias

Ms. 6, C, 125/1909 AIEF

Paraschiva Săhleanu, țărancă, 25 ani
Bucşoaia, 12 august 1913

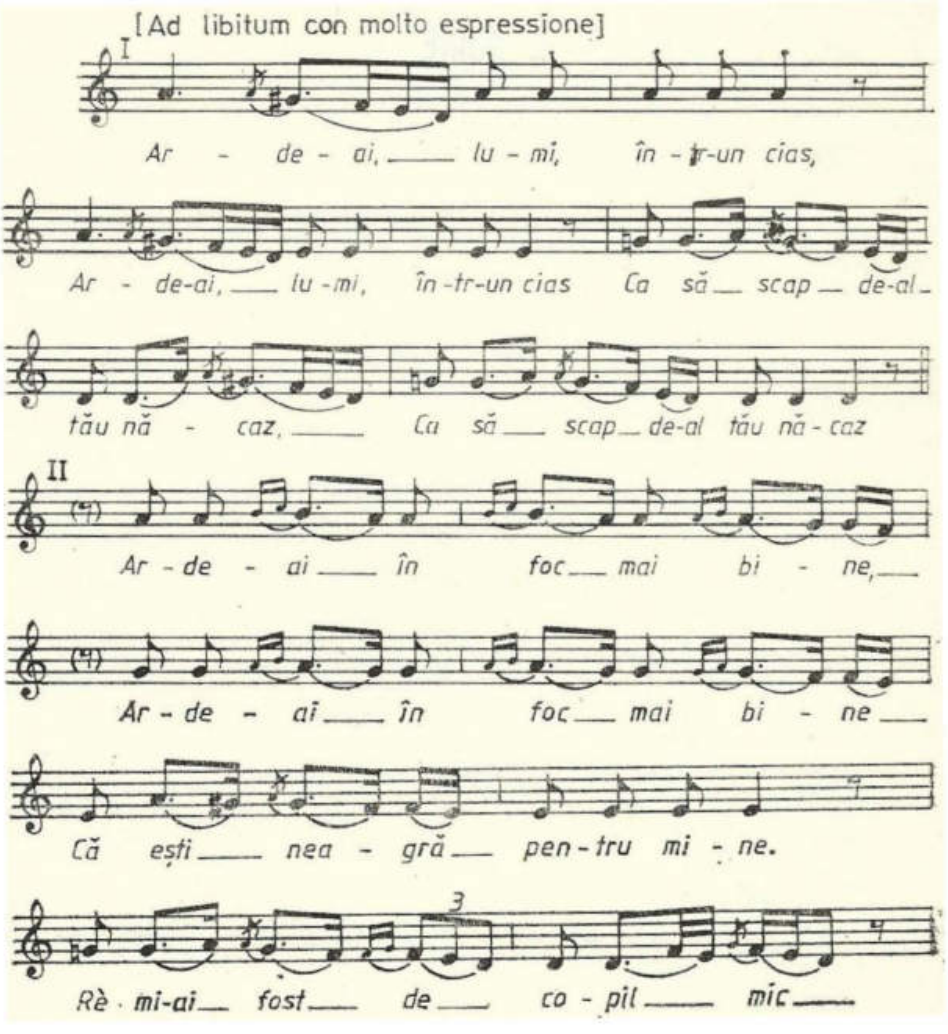

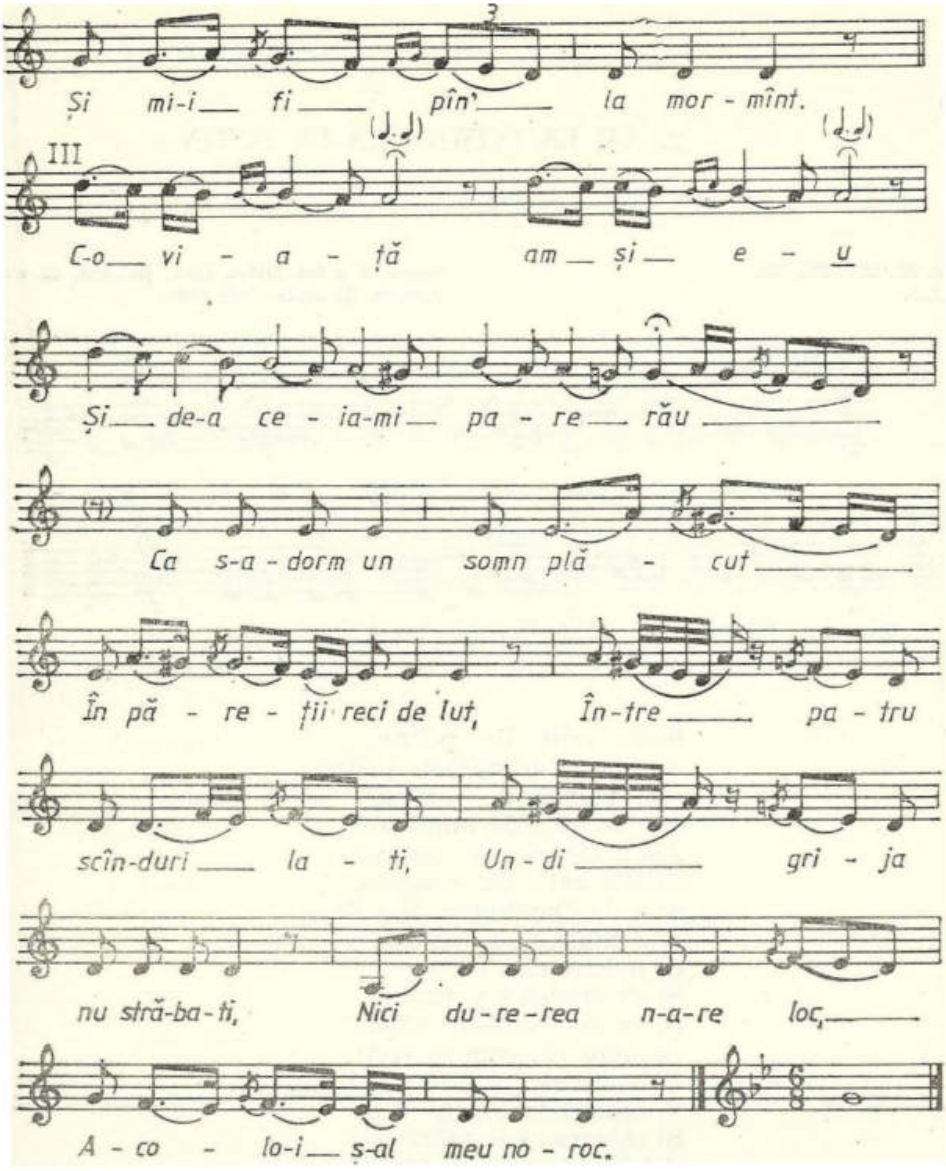

Arde-ai, lumi, într-un cias,
Ca să scap de-al tău năcaz;
Arde-ai în foc mai bine
Că eşti neagră pentru mine.
Rè mi-ai fost de copil mic
Şi mi-I fi pân' la mormânt,
C-o viață am şi eu

Şi de-aceea-mi pare rău,
Ca s-adorm un somn plăcut
În păreții reci de lut,
Între patru scânduri lati
Undi grija nu străbati,
Nici durerea n-are loc,
Acolo-i ş-al meu noroc.

2. Am la inimioară-un schin

Ms. 22.224, 223/366 BN

Casandra a lui Trifon Isac, țărancă, 40 ani
Arbore, 20 septembrie 1908

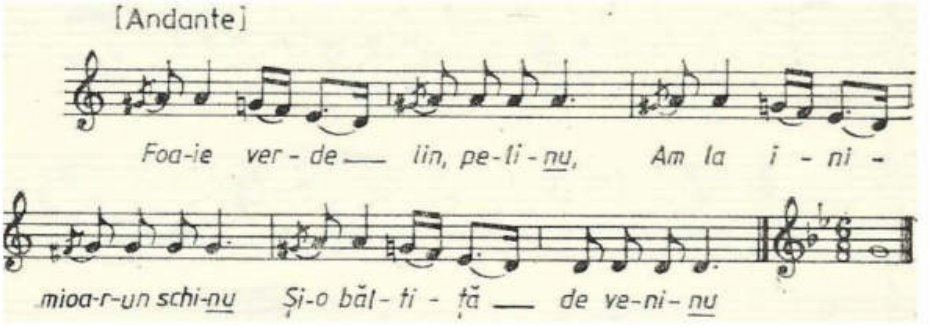

Foaie verde lin, pelin*u*,
Am la inimioară-un schin*u*
Și-o băltiță de venin*u*.
Mai în gios de inimioară
Am o chetrice de moară,
Scârba tare mă omoară.
Și-a da Dumnezeu și-a da,
Și schinuțu s-a usca
Și băltița că-a seca
Și chetricica s-a sfârma
Și eu de scârbă-oi scăpa.
, Ce folos că, cum se vede,
Că schinuțu odrăslește
Și băltița izvorăște
Și chiatra că se-ntărește,
Scârba, dară, mă gătește.

3. Nu mai ieste om pe lume

Ms. 22.224, 262/760 BN

Axinia Iumău, țărancă, 74 ani
Fundu Moldovei, 31 iulie 1903

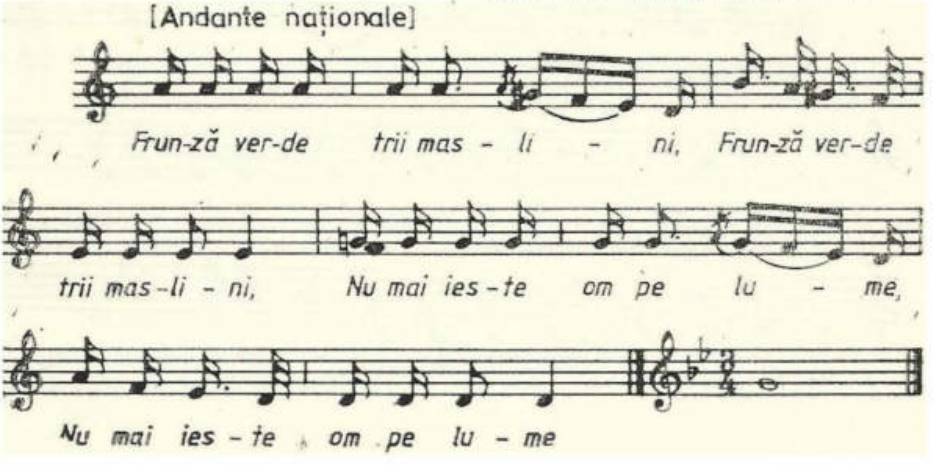

Frunză verde trii masline,
Nu mai ieste om pe lume
Să fie scârbit ca mine,
Să nu se priceapă nime.
Că ieu pe unde mă duc
Voie bună tot arunc
Ș-inimioara mi-o usuc
Ca și frunza cea de nuc.
Mă ususc, mă prăpădesc,
Ca omătu mă topesc.

4. Fă-mă Doamne, cie mă-i face

Ms. 6, XXX VII, 32/1832 AIEF

Irina Bălici, țărancă, 25 ani
Vicovul de Sus, 15 iunie 1912

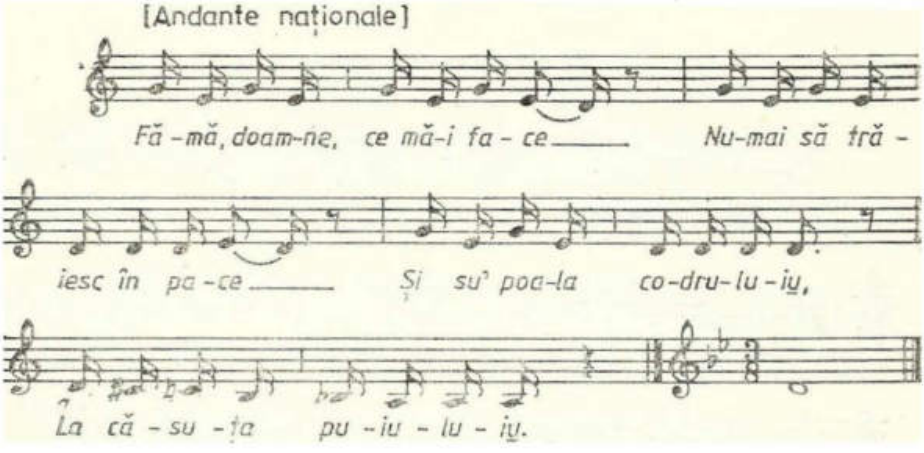

Fă-mă Doamne, cie mă-i face
Numai să trăiesc în pacie
Şi su' poala codruluiu,
La căsuța puiuluiu.
Eu la doru strâng să iasă,
Doru mă pofteştie-n casă
Să şăd cu dânsu la masă.
Eu mănânc carne şi pânie,
Şi mănânc şi mai rămânie.
Dorul vedi şi chiteştie
Mâncarea ce nu-mi ticneştie.

Da' pi masă cie mai sta?
Două căni alăturea
Cu vin acru şi-ndulcit,
Nu pot bea că sânt scârghit;
Da' pi masă cie mai sta?
Două pâni alăturea,
Di jelie nu pot mânca;
Da' pi masă cie mai sta?
O găină-alăturea,
Da' di jelie n-o pot mânca!

5. Nu știu undi-i al meu bginie

Ms. 6, XXXVII, 29/1829 AIEF

Dochița Ursachi, țărancă, 38 ani
Vicovul de Sus, 15 iunie 1912

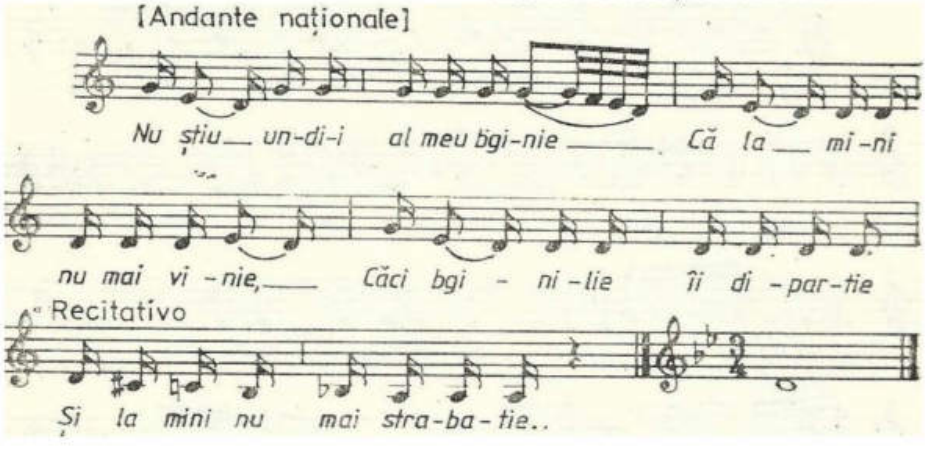

Nu ştiu undi-i al meu bginie
Că la mini nu mai vinie,
Căci bginilie îi dipartie
Şi la minie nu mai strabatie.
Bginilie dipartie fugie,
La minie nu mai ajungie,
Dară a vrea Dumnezeu
Şi-a veni bginilie meu;
Şi-a da Dumnezeu vrun bginie
Şi-a veni şi pi la minie
Măcar pi două, trii zilie
Să mă hrănesc şi-eu di bginie.
Dumnezeu meu şiel dragu
Tot mă-nvaţă şie să facu;
Dumnezeu meu şiel dulşie
M-a-nvăţa pi uni m-oi duşie!

6. Făr' să vreu mă depărtez

Ms. 6, C, 70/518 AIEF

Mihai Tipa, elev liceu, 17 ani
Soloneţ (în Suceava), 20 mai 1908

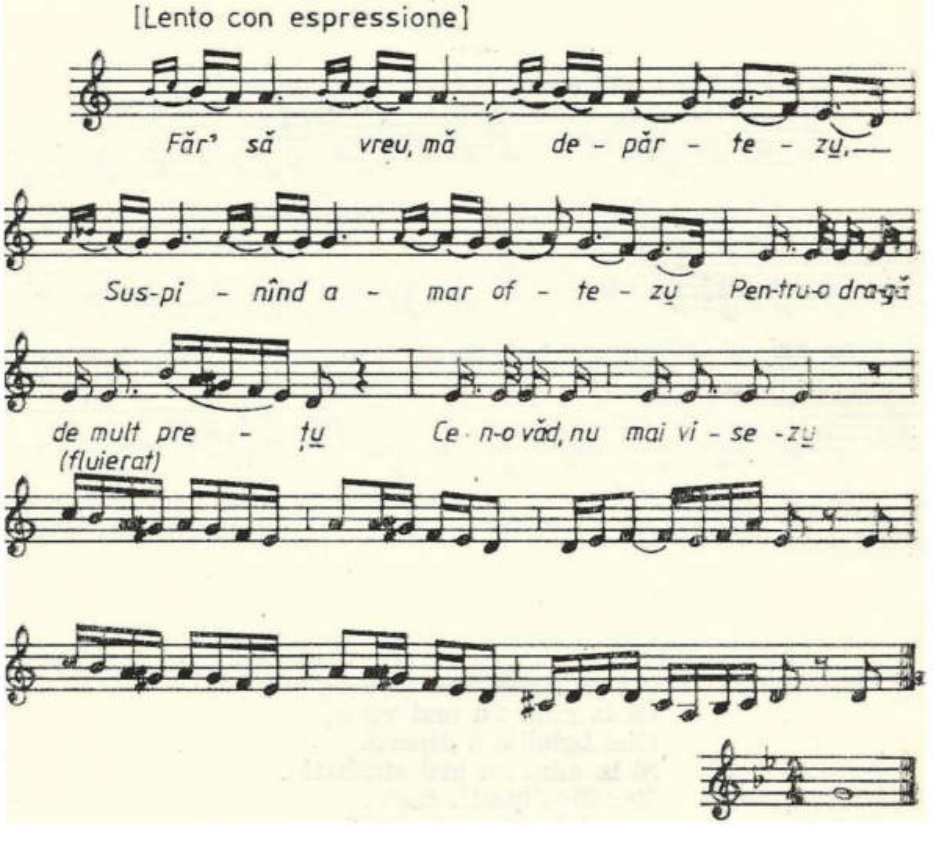

Făr' să vreu mă depărtez*u*,
Suspinând amar oftez*u*
Pentru-o dragă de mult preţ*u*
Ce n-o văd, nu mai visez*u*
Că-mi da gură şi ochi verzi*u*
Fără plată, să mă crez*u*.
Cu amar mă depărtez*u*
Şi din inimă oftez*u*.

Eu mă duc că sânt chemat*u*
La oaste, la împărat*u*,
Ca să vadă de-s bărbat*u*.
Şi de am mândruţă-n sat*u*,
Ardă-l focu de necaz*u*,
Eu mă duc, mândră, te las*u*,
Dar mă tem că tu-i griji
Şi-oi vini, nu ti-oi găsi.

Eu te las în voie bună,
Să nu mergi sara pi lună,
Pe afară ori prin şură,
Că toţi ti-or purta prin gură,

Că-napoi când oi vini
Despre tini toati-oi şti
Şi ţi-oi spuni cum ai fost
Ca din cărţi, pi di-a rost.

7. Cât am pătimit şi-am tras

Ms. 22.223, 263/182 BN

Gheorghe Marţineac, ţăran, 26 ani
Liteni, 27 octombrie 1907

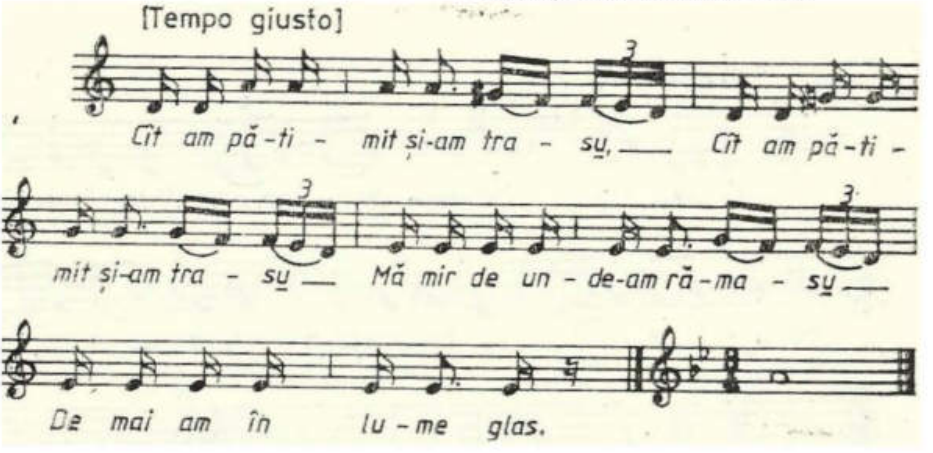

Cât am pătimit şi-am tras*u*,
Mă mir de unde-am rămas*u*
De mai am în lume glas;
Cât am tras şi-am pătimit*u*,
Mult mă mir de unde sânt*u*,
De mai stau cu lumea-n rând*u*

Şi cu oameni la cuvânt.
Amărât cum sânt în lume
Nimic nu-mi ştie de nume.
Dar îi bunul Dumnezău
Şi-oi scăpa la largul meu
Şi-oi face pe gustul meu.

8. Hai bădiţă-n jos, în lume

Ms. 22.223, 163/228 BN	Eduard Pral, învăţător, 45 ani, Soloneţ, 19 noiembrie 1907

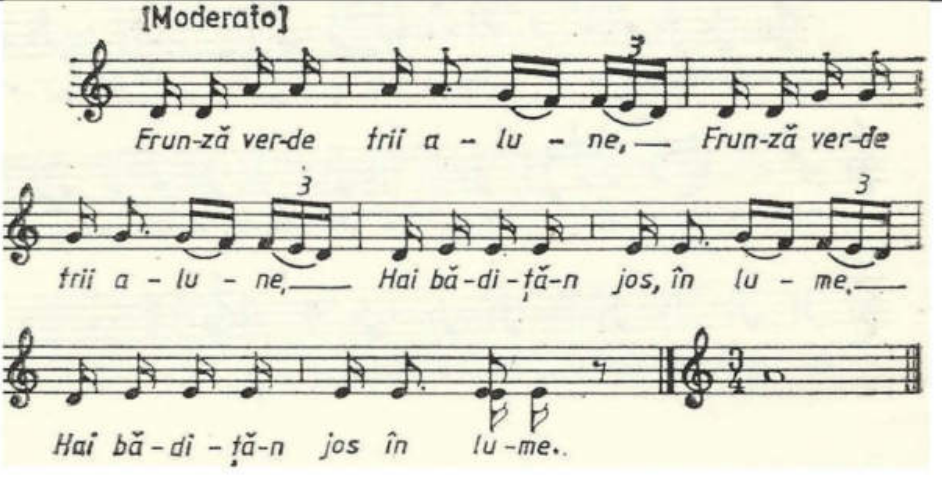

Frunză verde trii alune,
Hai bădiță-n jos, în lume.
Nu ni trebe nuni, nici nune,
Nici preot să ne cunune.
Frunză verde trei masline,
Numai de-am trăi noi bine,
Că sânt mulț necununați
Și trăiesc ca niște frați.
Și dușmanii s-or miera
Când om trece hranița.

9. Mi-a trecut vara de coasă

Ms. 22.222, 56/682 BN	Chirilă a lui Neculai Scripcă, țăran, 31 ani, Frumosu, 17 iulie 1908

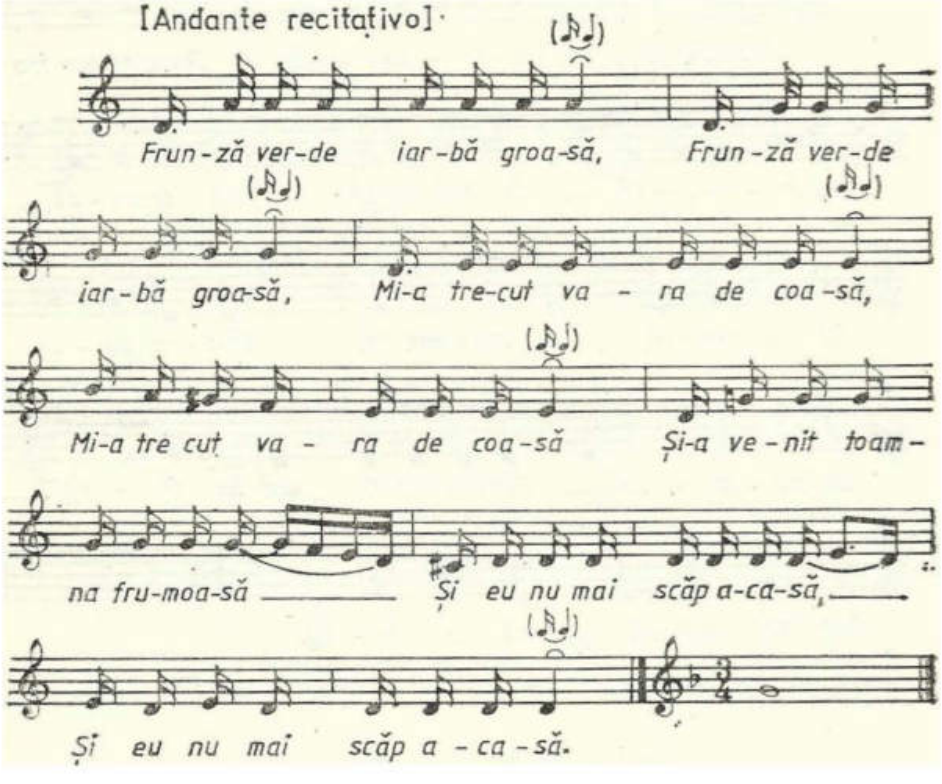

Frunză verde iarbă groasă,
Mi-a trecut vara de coasă
Și-a venit toamna frumoasă
Și eu nu mai scăp acasă.
Oamenii strâng de pe camp,
Eu fac "nieder" la pământ;
Oamenii strâng de pe țară,
Eu tot țin pușca școală;
Oamenii-și cată câștig,
Eu la vartă-ngheț de frig,
Zăpada mă bate-n față,
Vai și-amar de-a mea viață!
La vartă, la garnizon,
Fără nici un pic de somn;
La vartă de la hauptvahe,
Cu pușcuță grea în spate
Și picioarele-nghețate,
Și mâinile degerate.
N-am unde să le-ncălzesc,
Să le mai dișțăpenesc,
Batâr de voi și muri,
De aici nu pot ieși.
Vai de viața cătănească,
Dumnezeu s-o-afurisească!

10. Doamne, partea muierească

Ms. 22.224, 40/565 BN	Marius Roşca, ţărancă, 41 ani Ilişeşti, 28 iunie 1908

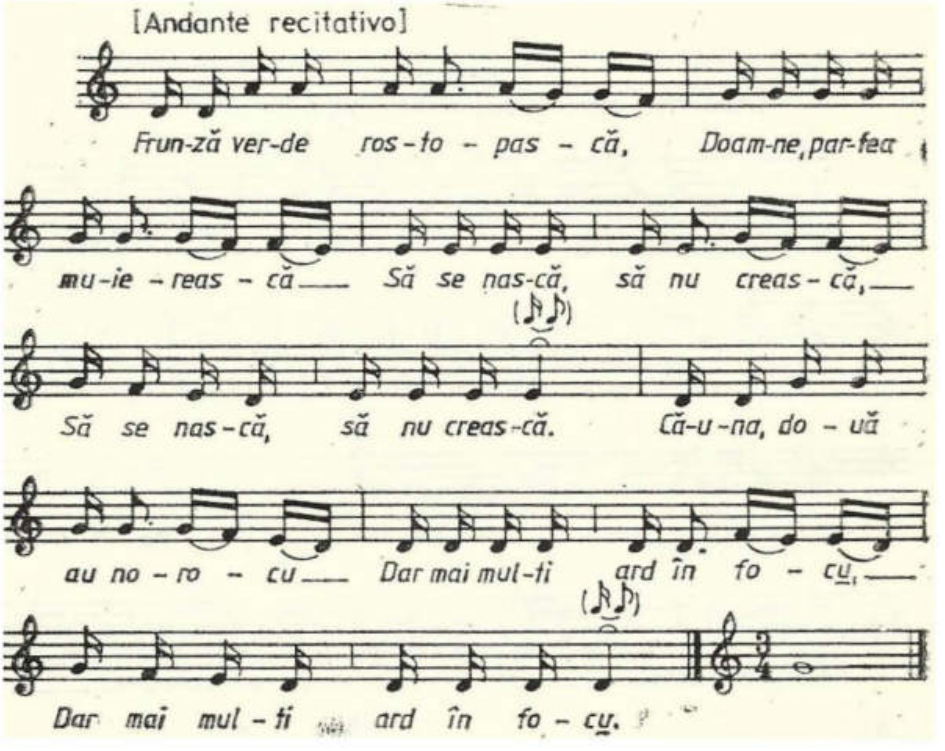

Frunză verdi rostopască,
Doamne, partea muierească
Să se nască, să nu crească.
Că-una, două au noroc*u*,
Dar mai multi ard în foc*u*;
Una, două au ticneală,
Dar mai multe ard în pară;
Una, două-s norocite,
Dar mai multi-s prăpădite.

11. Colo-n deal, de după deal

Ms. 22.227, 261/1541 BN	Saveta a lui Vasile Rumedia, țărancă, 36 ani, Pârhăuți, 30 ianuarie 1910

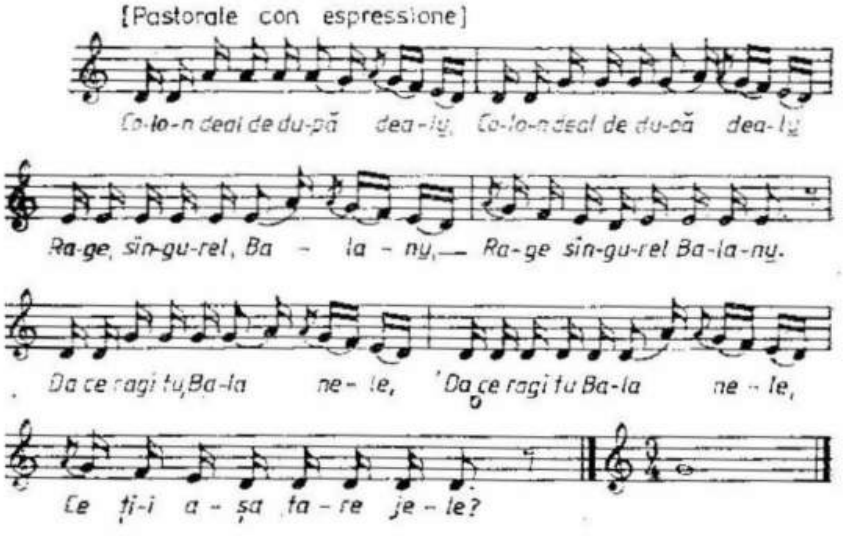

Colo-n deal, de după deal*u*,
Rage sângurel Balan*u*.
- D ace ragi tu, Balanele,
Ce ți-i așa tare jele?
- Cum n-oi rage, că ni-i jele.
Când eram eu cu păreche,
Ieram fruntea cirezii,
Păşteam numai schicu ierghii,
Mâncam fânu cu stogu,
Ligeam sare cu drobu
Şi beam apă din izvor*u*
Şi purtam giugu uşor*u*.

Da' de când nu am păreche,
Îmi vine s-apuc să strechii.
Acuma-s coada cirezii
Şi pasc rădăcina ierghii,
Mănânc fânu cu pala*u*
Şi sare cu lingura*u*,
Giugu nu mi-l pot purta*u*
Că am prăpădit puteria.
Când socot ca să trăiesc*u*,
Mai tare mă prăpădesc*u*;
Când socot să scap de-un rău,
Vine altul şi mai greu.

12. Ista an n-a fost al meu

Ms. 6, C, 8/17 AIEF	Mihai Ieroftei, lăutar, 50 ani Horodnicul de Jos, (în Suceava), 16 septembrie 1907

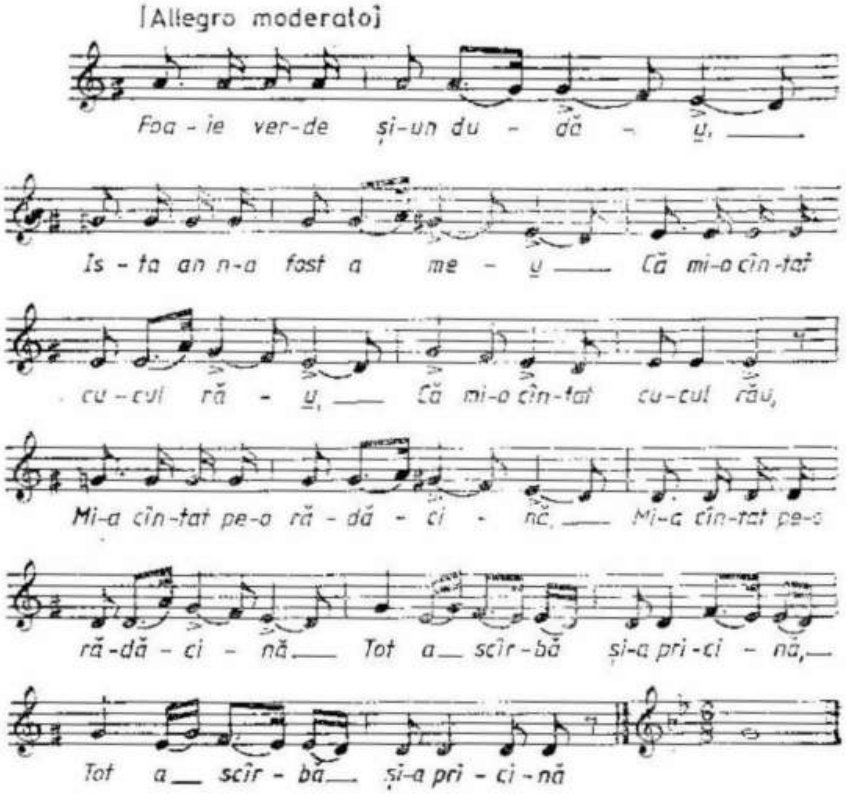

Foaie verde şi-un dudău,
Ista an n-a fost al meu
Că mi-a cântat cucul rău,
Mi-a cântat pe-o rădăcină
Tot a scârbă şi-a pricină.
Cucule cu pene verzi,
Ce-mi cânţi seara prin livezi,
Ce-mi cânţi într-un glas subţire
Pentru-a noastră despărţire!
De-ai gândi că ne lăsăm,
Hai la crâşmă să mai bem,
Să bem vin, bere fierbinte,
Să n-avem slabe cuvinte
Bunăoară ca-nainte.
Leliţo de la părău,
Am auzit că ţi-e cam rău,
Dar nici mie nu mi-e bine
Că nu pot veni la tine.
Vină, bade, nu-i veni,
Numai nu mă-nşelui,
Că şeluită-s eu bogăt,
Mult mă uit şi nu te văd.
Uitându-mă după tine
Mult lucru bade-mi rămâne;
Tot mă uit şi nu te văd
Şi foarte mult lucru pierd.

13. Măi bărbate, bărbătuț

Ms. 22.224, 246/839 BN	Toader Dornean, cantor bisericesc, 51 ani Câmpulung, 21 august 1908

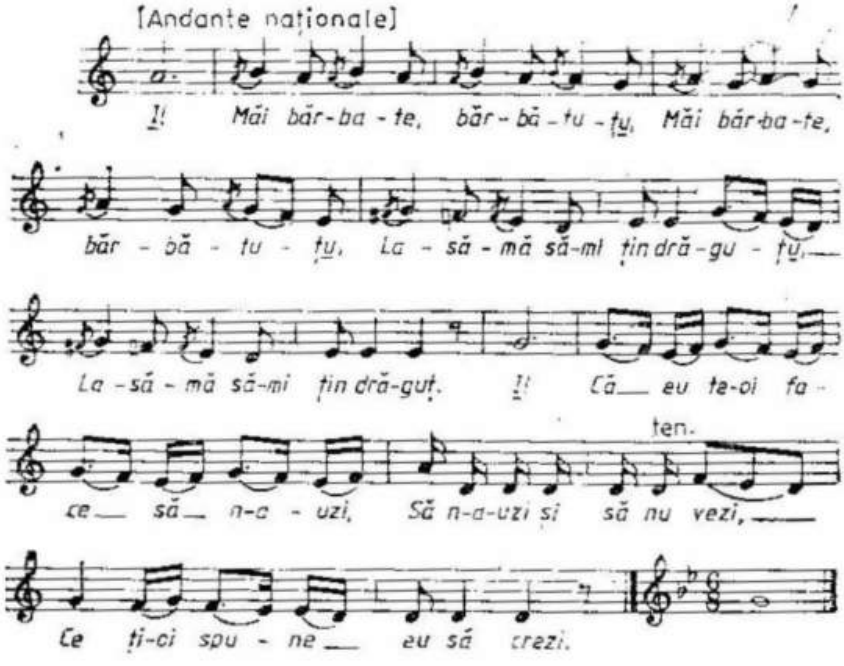

Măi bărbate, bărbătuț*u*,
Lasă-mă să-mi țin drăguț*u*
Că eu te-oi face să n-auzi,
Să n-auzi şi să nu vezi,
Ce ți-oi spune eu să crezi.
Asară pe la-nsărat
Mi s-a dus bărbatu-n sat
Şi-au venit cu capu spart.

Nu mi-i de durerea lui
Cum mi-i de năcazul meu,
Cum mă pune să-l leg eu,
Vai, trăznească-l Dumnezeu,
Tare-i prost şi nătărău,
Să nu-l văd pe capul meu
Şi să-mi țin pe cine vreu.

II. CÂNTECE PROPRIU-ZISE

14. Bade de la Valea Sacă

Ms. 22.225b, 33/1472 BN	Zamfira a lui George Puiu, țărancă, 37 ani Poieni, 25 decembrie 1909

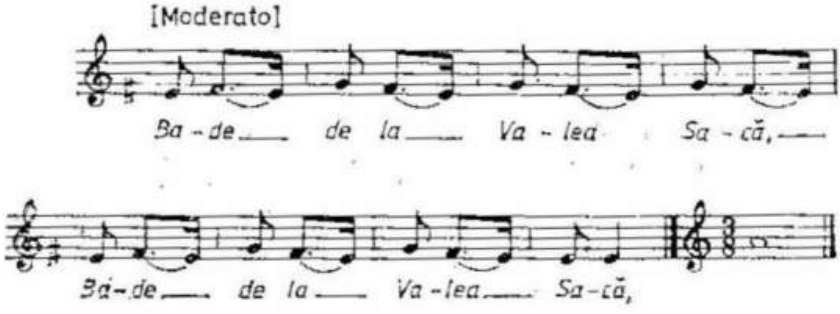

- Bade de la Valea Sacă,
De ce porți cămeșă neagră?
- Las' s-o port c-așa ni-i dragă,
Că ni-i nevasta beteagă,
Și-i beteagă rău de-o mână
Mai bine de-o săptămână,
N-a spălat cămeși de-o lună!
- Lasă, bade, c-oi spala eu
Cu-apă rece din părău
Și sopon de la Bacău.

15. Doamne-ajută cucului

Ms. 6, XLII, 7/2057 AIEF	Pavel Bodnariuc, țăran, 25 ani Calafindești, 27 ianuarie 1914

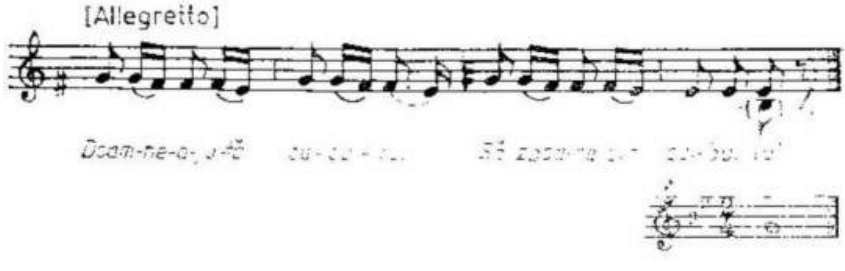

Doamne-ajută cucului
Să zboare din cuibul lui
În mijlocul câmpului,
Pe coarnele plugului,
Să zboare din sat în sat
Că Dumnezeu l-a lăsat;
Să zboare din pom în pom
Să-l asculte orice om;
Să zboare din curti-n curti,
Toți copiii să-l asculti.
Cucul de nu ni-or cânta,
N-am ști că-i primăvara.

16. Și-asară și-alaltă sară

Ms. 22.227, 31/1831 BN	Dochița Ursachi, țărancă, 38 ani Vicovul de Sus, 15 iunie 1912

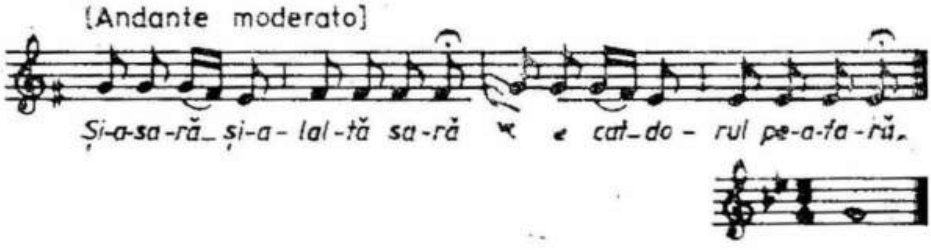

Și-asară și-alaltă sară
M-o cercat dorul pe-afară.
Eu eram într-o chilie,
Podobgiam o pălărie

Cu gaidan și cu hârtie,
Ca l-al meu pui să nu hie;
Cu gaidan și cu șireturi,
Ca l-al meu [pui] să nu vădu.

17. La poartă la cireșel

Ms. 22.227, 158/1816 BN	Eugenia Muntean, țărancă, 16 ani Vicovul de Sus, 14 iunie 1912

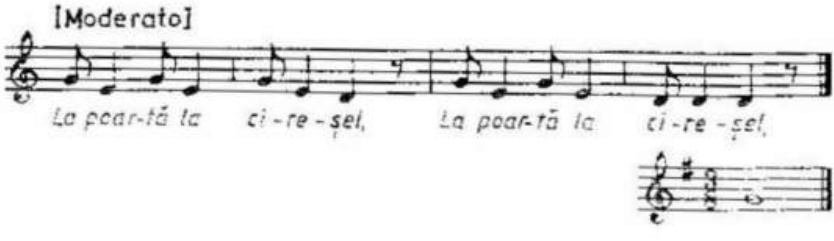

La poartă la cireşel
Esti-o fată, mamă hăi,
Dă holercă la flăcăi
Cu şipu păi sub suman.

Să trăieşti, măi băietan,
Că nu te-am văzut de-un an;
Să trăieşti cu voie bună
Că nu te-am văzut de-o lună.

18. Nu credi flăcăului

Ms. 6, XXXVII, 12/1812 AIEF	Aglaia Motescu, 19 ani şi Ana Schipor, 16 ani, țărance, Vicovu de Jos, 14 iunie 1912

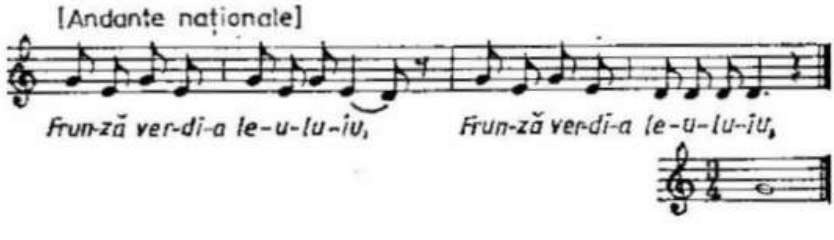

Frunză verde-a leului,
Nu credi flăcăului,
Că flăcău-i mare câni,
El ti pupă şî te ţini
Şi te scoati la ruşini.
El a merge la strânsură,
Tu-i şidie sub pânzătură;
El a mergie şi-a giuca,
Tu-i şidie şi-i legăna,
Cu mânuţile-i lucra,
Cu picioru-i legăna
Şi cu gura-i blăstăma.

19. Pe din gios de Orăşie

Ms. 6, XXXVII, 6/1806 AIEF	Maria Şorodoc, elevă, 13 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

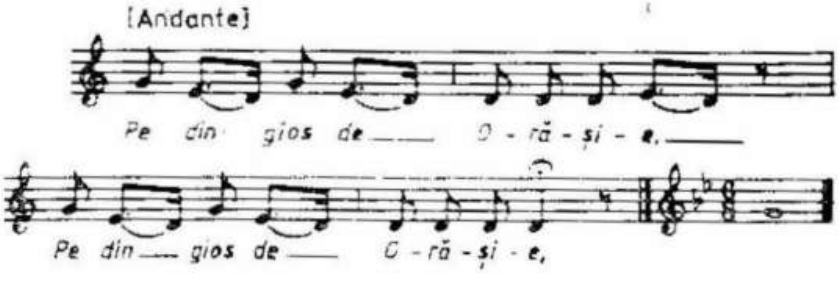

Pe din gios de Orăşie
Vin doi veri din cătănie.
Şi-au spus unul cătră altul:
- Pune-ţi, vere, mâna-n şelie
Şi trage una de jelie,
Şi-mi trage una şi mie
Că-am scăpat de cătănie.

20. Îmblă lumia hărăţâie

Ms. 6, XXXVI, 51/1797 AIEF	Zenovia Cifan, ţărancă, 53 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

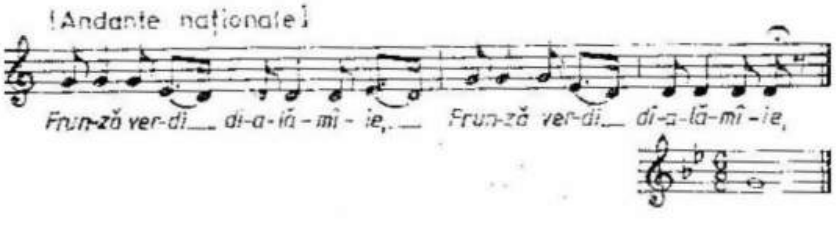

Frunză Verdi di-alămâie,
Îmblă lumia hărăţâie,
Gândia că ni-a strica nie.
Da' nie nu ni-a strica*u*
Că eu ştiu a mă purta*u*:
Albuţă ca lebăda*u*,
Rumână ca calina.

21. Munte, munte, piatră sacă

Ms. 6, XXXVII, 2/1802 AIEF	Domnica Burciu, țărancă, 16 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

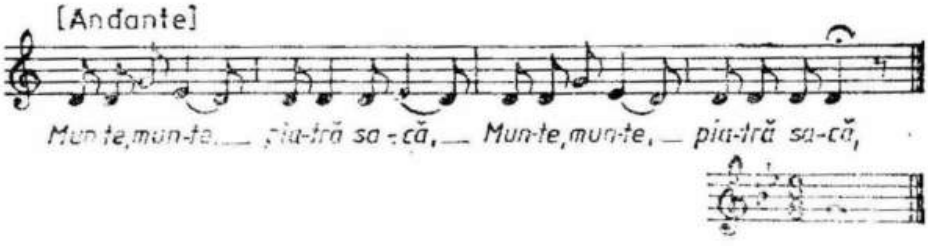

Munte, munte, piatră sacă,
Lasă voinicii să treacă,
Să scape de cătănie
Şi să meargă-n starostie.
Lasă-mă, neamțule,-acasă,
Că iarba-I bună de coasă
Şi grâul îi de secerat
Şi mândruța-i de maritat.
Cătăni-aş fără frică
De-ar fi mândra mititică,
Dară mândra ni-i cam mare,
După ficiori se omoară.

22. Până codrul frunza-şi ține

Ms. 6, XVII, 32/2082 AIEF	Pancrati Melneciuc, țăran, 40 ani Şerbăuți, 30 ianuarie 1914

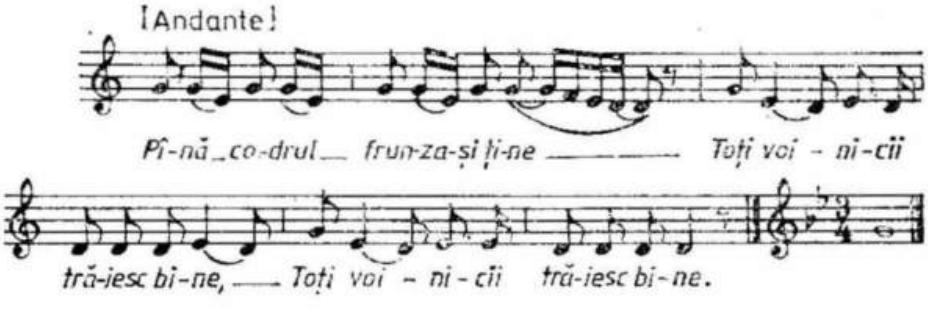

Până codrul frunza-şi ține
Toți voinicii trăiesc bine;
Dacă codru frunza-şi lasă,
Toți voinicii merg pi-acasă.
Măi frățică, măi fărtate,
Hai să coborâm la sate
Că din codru frunza cade
Şi-om peri făr' de dreptate.
Om peri, ni+om prăpădi,
Nime-n lume nu ne-a şti,
Numai codrii cu molizii
Că aceia ni-s părinții.

23. Cucule cu pene multe

Ms. 22.227, 286/776 BN	Zamfira a lui Isac Stipor, servitoare, 13 ani Vicovul de Sus (în gara Karlsberg), 7 august 1908

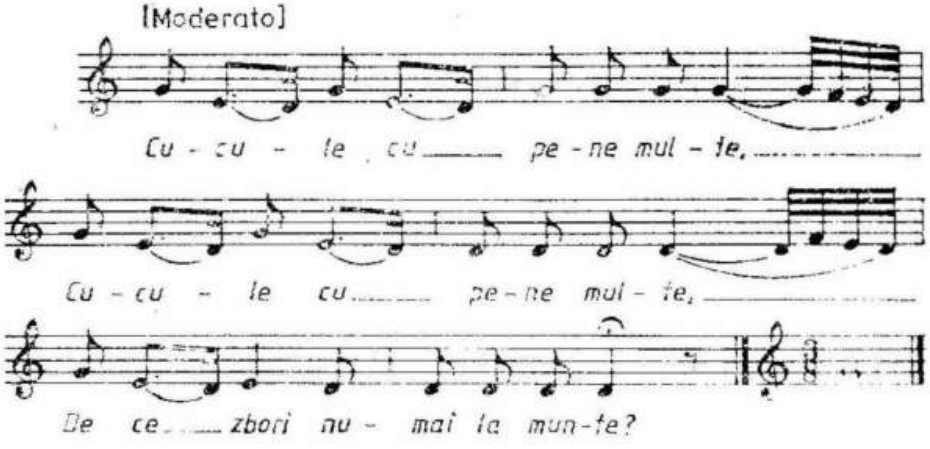

- Cucule cu pene multe,
De ce zbori numai la munte?
Da' ia zboară-nco la țară
Şi cântă pe-o luncă rară
Şi-a ieşi o mândră-afară
Şi cu drag te-a asculta,
Cucule, cum îi cânta.
Mândr-afară c-o ieşit
Şi pe cuc l-o fugărit:
- Zboară, uliule, la dracu,
Nu-mi mai sparge mie capu!
- Mândră, mândră, mândră hăi,
Am îmblat lumea-mprejur
Dară nime nu mi-a zâs uli,
Da' n-am venit din capu meu
Că m-a trimes un om al meu
Ca să cânt în pomătu tău.
Şi-am venit la casa ta
Şi tu mi-ai şi pus porecla.
- Măi cucule, cucule hăi,
Să nu mai ajungi să-ți scoți pui
Până nu-i cânta şi lui
Pe-o crenguță de arțari,
În poartă la cremenari.

24. Ştii, bădiță, cum ziceai

Ms. 6, XXXVII, 18/1818 AIEF	Eugenia Muntean, țărancă, 16 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

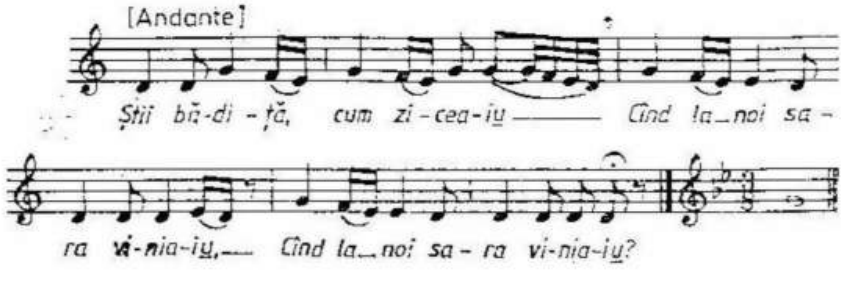

Ştii, bădiță, cum ziceai*u*
Când la noi sara viniai*u*,
Tu pi mini mi-i urâ*u*
Când soarili s-a sfârşi*u*.

Soarili nu s-a sfârşit*u*,
Tu pi mini m-ai urăt*u*,
Altă mândră ți-ai cătat*u*
Şi pi mini m-ai lăsat*u*.
Urască-ti-un neam de-al tău
Şi-ndrăgi-te-ar un ceas rău;
Urască-te-ar neamurili,
Îndrăgi-te-ar frigurili.
Şi mă-ta să ti urască,
Bolilie să ti-ndrăgească,
Şepte boli şi o lungoare
Pe tini să ti doboare!

25. Codrule, frunză subțire

Ms. 22.227, 114/1815 BN	Domnica Burlă şi Aglaia Motescu, țărance, 17 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

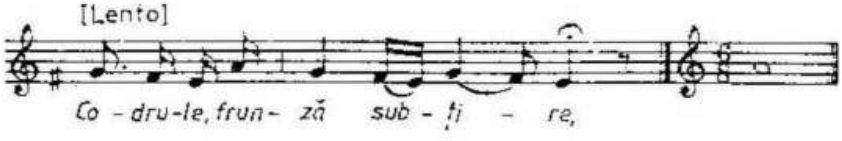

Codrule, frunză subțire,
Lasă-mă să trec prin tine
Că nimic nu ți-oi strica*u*,
Numai o creangă ți-oi plica*u*,
Poate mult oi zabavi*u*
Şi-n napoi calea n-oi şti*u*.
Trandafir crească prin tini
Că de-amu nu trec prin tini.

26. Di te-ar putea mama creşti

Ms. 6, C, 128/1945 AIEF	Ana a lui Nistor Timu, țărancă, 22 ani Gura Sadovei, 17 august 1913

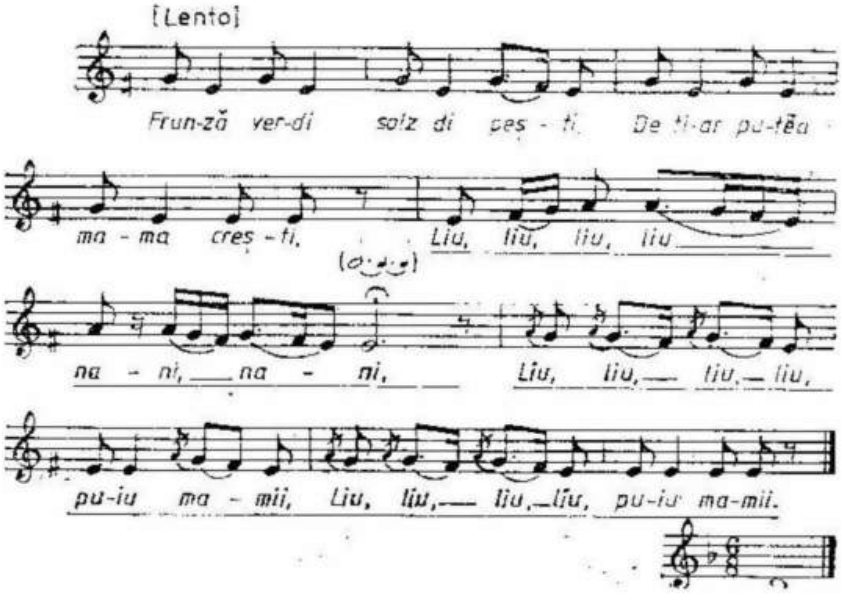

Frunză verdi solz di peşti,
Di te-ar putea mama creşti,
Rf: Liuliu, liuliu, nani, nai,
Liuliu, liuliu, puiu mamii,

Liuliu, liuliu, puişoru,
Doară-i creşti mai uşor*u*,
Să ti văd umblând în casă,
Să şedzi cu mama la masă,
Să faci mamii trebuşoară
Care ţi-a fi mai uşoară,
S-aduci mamii surceluţă,
Apuşoară cu-o cofiţă,
Să ti văd umblând la şcoală,
Să-mi fii de-ajutor la boală,
Liuliu, liuliu, puiu mamii,
Să ti vadă mama mari,
Să ti văd în camp lucrând,
Şi cu feti mari giucând,
Sara cu flăcăi umblând,
Logodnica alergând,
Să tie ieie la catanie,
Să mănânci prifont cu carnie,
Şi-apoi, mamă, să ti-nsoriu,
Să fii mamii de-ajutoriu.

27. Hai liuluţu, dragu mamei

Ms. 22.225a, 253/790 AIEF	Cristina a lui Gheorghe Juravlia, ţărancă, 26 ani, Straja, 9 august 1908

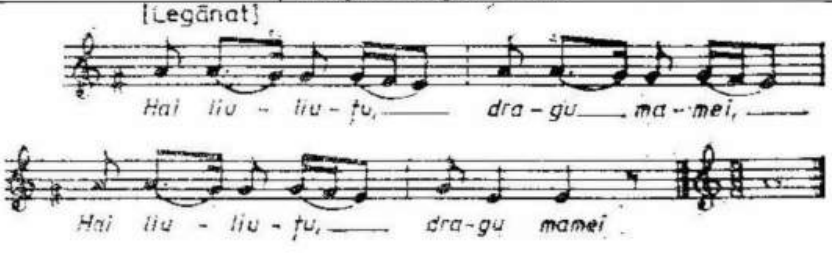

Hai liuluţu, dragu mamei,
Că tătuţa-i în cătani.
Hai liuluţu, liulişor,
Dragu mamii puişor,
Doară-i creşti mai uşor,
Doară-I creşti mărişor
În locu tatii-ajutor.
Te-aş trimeti la ciurceli,
Mărg a miele pchiciorele;
Te-aş trimete la lemnuţă,
Merg a mele pchicioruţă.

28. Iubita mea, floare mândră

Ms. 6, XXXVII, 24/1824 AIEF	Dochiţa Ursachi, ţărancă, 38 ani Vicovul de Sus, 15 iunie 1912

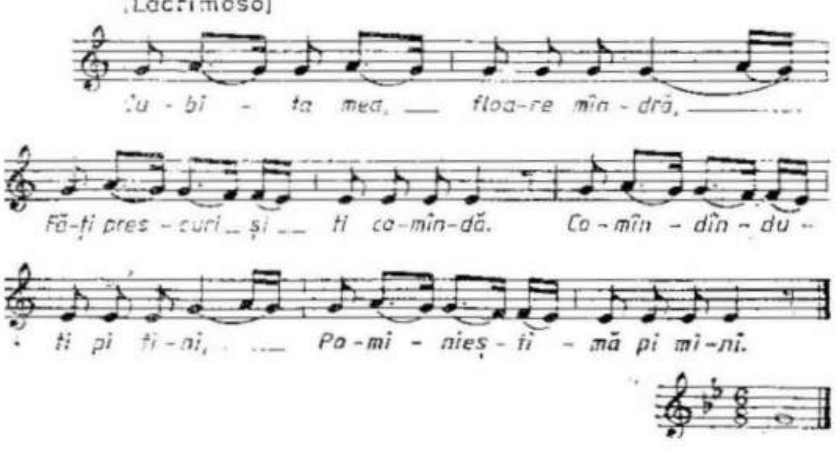

- Iubita mea, floare mândră,
Fă-ți prescuri şi ti comândă,
Comândându-ti pi tini,
Pominieşti-mă pi mini;
Comândându-ți sufletu,
Pominieşti şi draguțu.
- Iubitu meu suflet, badi,
Din dragosti nu mai râdi
Că tot cerasul plâng cu jelie
Că n-am pi lumi greşelie.

- Iubita me, floare dragă,
Lacrima ta, of, să mă bată
În tăt ceasul câti-odată
De-i şi di mini uitată!
Că eu atunci te-oi lăsar*i*
Când ceriul s-a răsturnar*i*
Şi pi ceri or şi nuieli,
Pe pământ nouri cu stelie
Şi-atunci ti-oi lăsa cu jelie
Că tu-ai fost iubita mel*i*.

29. Pe cel deal, pe cel deluț

Ms. 22.224, 36/860 BN	Gheorghe Burciu, învățător, 37 ani Vicovul de Sus (în Botoşana), 19 septembrie 1908

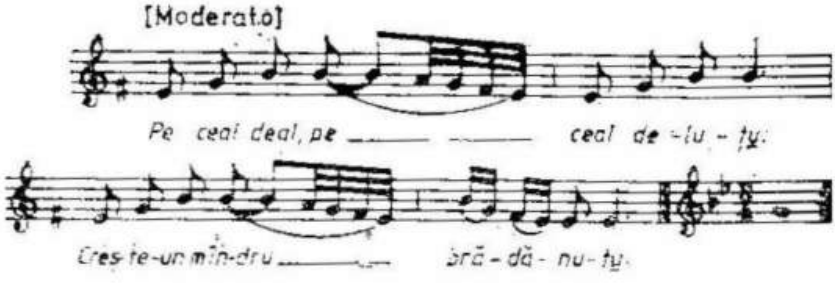

Pe cel deal, pe cel deluț*u*,
Creşte-un mândru brădănuț*u*.
Bati vântu şi-l clatină
Din vârf pân' la rădăcină.
Da' nu-i de jină crenguța
Cum îi de jină maicuța.
Lasă, maică, să mă iubăsc

Eu cu cini mă potrijesc;
Lasă, maică, să ne iubim
Că bine ne mai lojim.
Nu lega, maică, lumea
Cu cini nu mi-i cu voia;
Leagă-ni lumea, maică, -ni leagă
Cu cini ni e mai dragă.

30. Măi bădiț-al meu iubit

Ms. 22.218-22.221, III, 43/1243 BN	Glicheria a lui Ioan Scherciuc, țărancă, 37 ani Voitinel, 11 august 1909

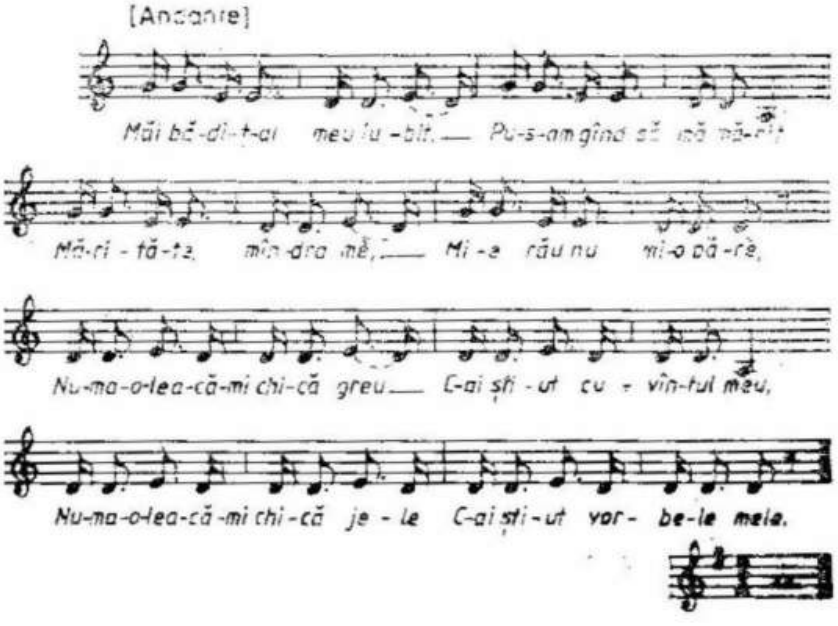

- Măi bădiț-al meu iubit,
Pus-am gând să mă mărit.
- Mărită-te, draga me,
Mie rău nu mi-a păre.
Numa-oleacă-mi chică greu
C-ai ştiut cuvântul meu;
Numa-oleacă-mi chică jele
C-ai ştiut vorbele mele.

Am iubit un om frumos
Şi-am luat un ticălos;
Am iubit o chiatră scumpă,
Am luat o hâdă slută,
Nici nu be, nici nu mănâncă,
Numai şede şi se uită,
Să usucă pe chicioare
Ca pânza la gilitoare.

31. Seleaca inima mea

Ms. 22.227, 329/2189 BN	Paraschiva Ciobotar, țărancă, 30 ani Solca, (în Cernăuți), 4 august 1914

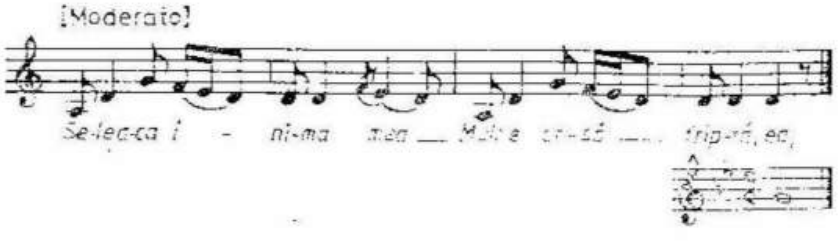

Seleaca inima mea,
Mult e arsă, friptă ea,

Pe trii părți cu lemne verzi,
Pe de-o parte cu uscate

Că n-avui în lume parte
Nici în față, nici în spate.
N-avui parte, nici noroc,
Parcă nu-s de-aici de loc.

Nu ştiu singur, locu-i rău
Ori oate noroc n-am eu.
Da' locu s-a primenit
Şi-am rămas de prăpădit.

32. Cuculeţu din paduri

Ms. 22.222, 89/531 BN	Catinca a lui Sava Urâtu, ţărancă, 70 ani Pătrăuţi pe Suceava, 27 mai 1908

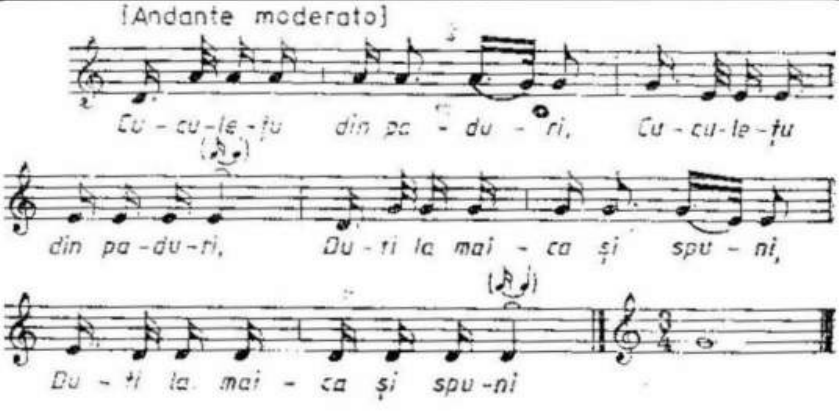

Cuculeţu din paduri,
Du-ti la maica şi-i spuni
Că undi m-au dat nu mi-i bini,
Că mi-i patu di ciulini
Şi-aşternut di-amărăciuni.
Pelin beu, pelin mănânc,
Sara pe pelin mă culc.
Dimineaţa când mă scol*u*
Cu pelin pi ochi mă păl*u*.

Negru-i, Doamne, urâtu
Să ţâi casa cu dânsu.
De urât mă duc în lumi
Şi urâtu-i după mini.
Mult m-am rugat, Doamne, ţâie
Să nu-mi dai urâtu mie;
Doamne, mult m-am mai rugat*u*
Şi tot mie mi l-ai dat*u*,
Om frumos mi-ai depărtat*u*.

33. Eu pi cap nu am pchicat

Ms. 6, XLII, 16/2066 AIEF	Ileana Tiron, ţărancă, 15 ani Mănăstirea Humorului, 11 august 1913

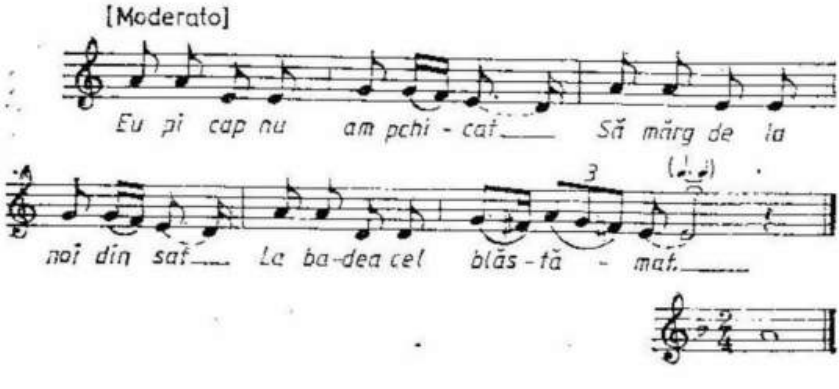

Eu pi cap nu am pchicat
Să mărg de la noi din sat
La badea cel blăstămat.
Bate-i, Doamne, şi-i trăzneşte
Câţi se-nsoară pentru zestre
Şi fac din babe neveste.
M-am lăcomit la averi,
Vai di mama mamei meli,
Am să rămân făr' di pcheli.
Bine-o zis frunza de jiie
Că dragostea nu-i moşie
Ci harţă şi duşmănie.
Cât eram eu încă fată
Li eram la flăcăi dragă,
Mă iubeau ca şi pe-o fragă.
Da' de când m-am măritat
La mini nimi s-o uitat,
Parc-aş fi de lepădat.
Drăguţu meu m-o lăsat
Pentru că l-am învăţat
Să îmbli sara prin sat.

34. Puişorule de cuc

Ms. 6, XLII, 16/2066 AIEF	Toader a lui Vasile Lavric, ţăran, 13 ani Calafindeşti, 28 ianuarie 1914

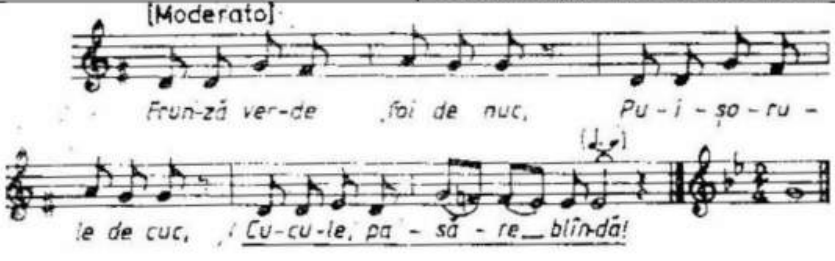

Frunză verde foi de nuc,
Puişorule de cuc,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănânci!
- Ia, mănânc mugur de fag
Şi cant codrului cu drag;
Şi beu apă din izvor
Şi cant codrului cu dor;
Şi mănânc faguri de miere
Şi cant codrului cu jele.
Zbor din codru în zăvoi
Şi-apoi cant şi pentru voi.

35. Tot mă-ntreabă frunza crudă

Ms. 22.223, 201/87 BN	Catrina Bodron (?) Păltinoasa, 8 octombrie 1907

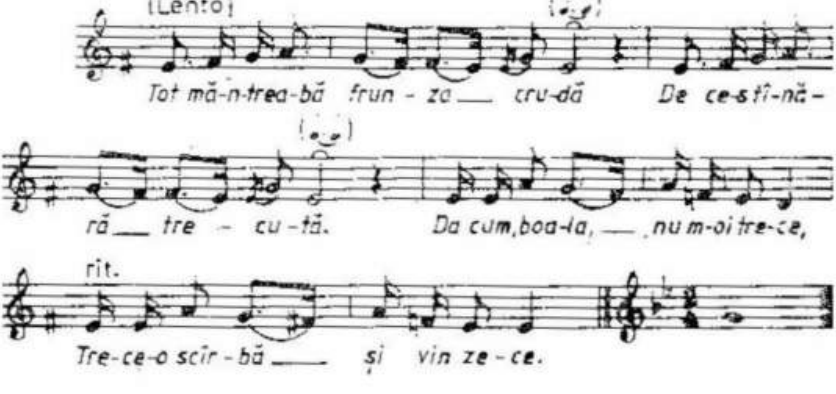

Tot mă-ntreabă frunza crudă
De ce-s tânără trecută.
Dar cum, boala, nu m-oi trece,
Trece-o scârbă şi vin zece;
Dar cum nu voi fi trecută,
Trece-o scârbă, vin o sută.
Tot mă-ntreabă oarecine
Unde-i carnea de pe mine.

Carne-a fost dar s-a uscat
Că hojmă tot am lucrat*u*,
N-am avut zile senine
Şi n-am trăit o zi bine.
Colo-n deal, colo în vale,
Râsădise-mi câte-o floare.
Dar nici una nu s-au prins*u*,
De năcazul meu s-au stâns*u*.

36. Nu crede flăcăului

Ms. 22.225 a, 140/1128 BN	Maria Furcaş, ţărancă, 20 ani Margine, 26 iulie 1909

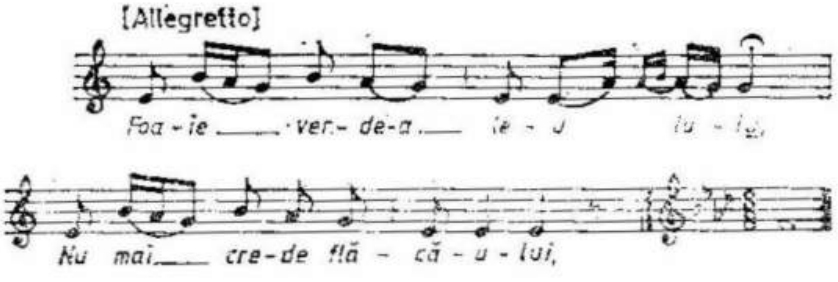

Foaie verde-a leului*u*,
Nu mai crede flăcăului,
Că flăcău-i mare cane,
Peste multe dealuri vine
Şi te pune pi genunchi
Şi-ţi înşiră mii şi suti,

Până te scoati din minti
Şi-apoi se duce şi râde.
El a merge şi-a giuca,
Da' tu-i sta şi-i legăna.
Cu stânga li-i legăna,
Cu dreapta ţâţă îi da.

37. Constantine Volociene

Ms. 22.227, 212/1787 BN	Dimitrie a lui Maftei Popescul, ţăran, 26 ani Horodnicul de jos, 13 iunie 1912

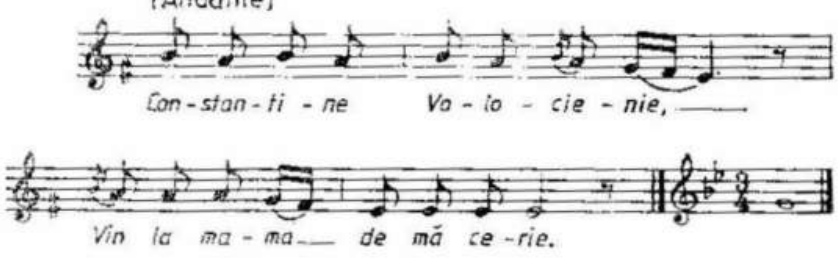

Constantine Volociene,
Vin la mama de mă cerie,
De m-a da, de nu m-a da,

Pi fereastă m-ei fura
Şi m-ei pune-n buzunari
Sub o frunză de marari.

38. Mamă, decât mă făceai

Ms. 6, XXXVI, 54/1809 AIEF	Domnica Burciu, elevă, 16 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

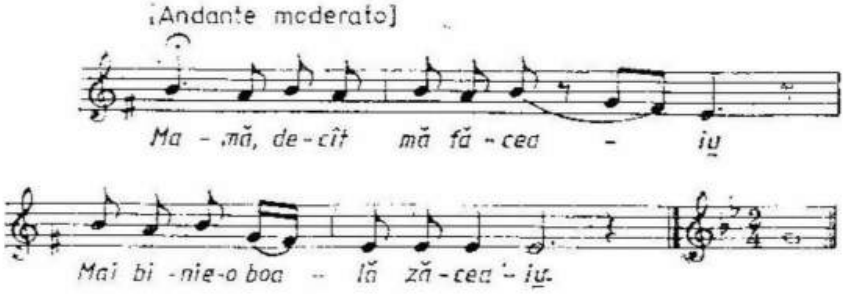

Mamă, decât mă făceai*u*
Mai bine-o boală zăceai*u*.
Din boală te întreziai*u*,
Pi mini nu mă făceai*u*.
Decât m-ai şi făcut fată,
Mai bine-o stâncă de ciatră,
M-ai şi pus la o fântână
Şi făciem o apă bună.
Câţi voinici pe drum or trecie,
Toţi la minie să se plecie
Şi să beie apă recie,
Să le pară nierie dulcie.

39. Vai nanaşă, nanaşucă

Ms. 6, XLV, 33/2233 AIEF	Pancratie Prelipceanu, ţăran, 30 ani Satul Mare (în Cernăuţi), 18 august 1914

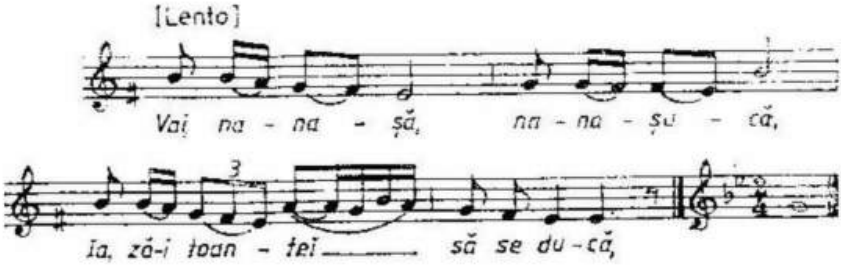

- Vai nanaşă, nanaşucă,
Ia zi-i toantei să se ducă
Că de zile mă mănâncă
Şi capul mi se usucă.
- Măi băiete, tu ieşti prost,
Ochii, mintea uni ţi-o fost
Când la cununie-ai stat
Şi pe sluta ai luat?
- Că noi când ne-am cununat
Era pâclă şi-nourat
Şi-olecuţă eram bat,
Hâdă, toantă mi-am luat!

40. Am avut o sorioară

Ms. 6, XLV, 50/2250 AIEF	Eugenia Slimac, țărancă, 33 ani Poeni-Solca (în Cernăuți), 20 august 1914

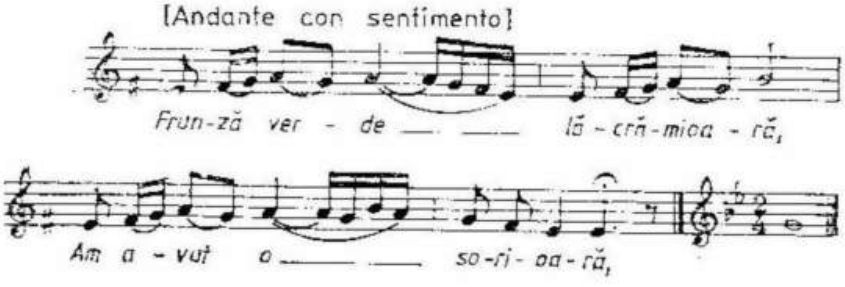

Frunză verde lăcrămioară,
Am avut o sorioară
Iubitoare, cântătoare,
Născută la foc de soare.
Vai de mine, soarte proastă,
Din copilăria noastră
Ochi cu dânsa n-am mai dat*u*,
Timpul greu ne-a apăsat*u*.
Şi de-ar fi orice să fie
Noi tot vom fi sorioare,
Că-n noi dorul nu mai tace,
Sânge apa nu se face.
Două inimi sorioare
Sânt ca raze arzătoare
Care soare le trimete
Chiar prin negurile dese,
Ce-n văzduh se rătăcesc*u*
Şi-apoi iarăşi se-ntâlnesc*u*.
Glas de soră, glas de frate,
Trec hotare depărtate
Şi s-adună, se-mpreună
Ca două raze de lună.

41. De-ar şti, Doamne, cineva

Ms. 22.218-22.221, VI, 20/162 BN	Ana Gemeniuc, țărancă, 28 ani Stroieşti, 25 octombrie 1907

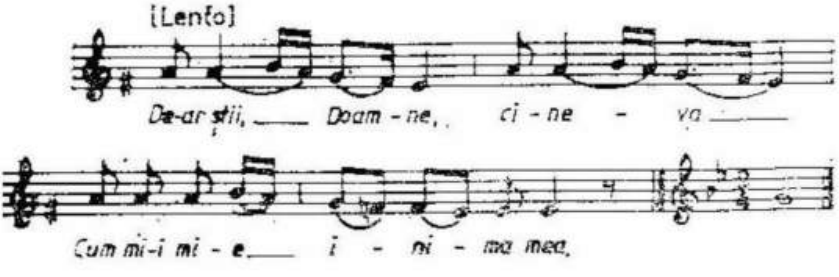

De-ar şti, Doamne, cineva
Cum mi-i mie inima mea,
Ar sta pi loc şi s-ar mira
Cum mai pot eu trăi aşa.
Câte rele şi nu-s bune,
Toate m-o mâncat pi lume;
Câte rele sânt pe pământ,
Toate m-o mâncat pi rând*u*.
Că-s mâncată de străini
Ca iarba de boi bătrâni:
Şi-s mâncată de duşmani
Ca iarba de boi balani.

42. Oi plânge o săptămână

Ms. 22.225 a, 15/1548 BN	Eleonora Gutău, țărancă, 13 ani Grănicești, 2 februarie 1910

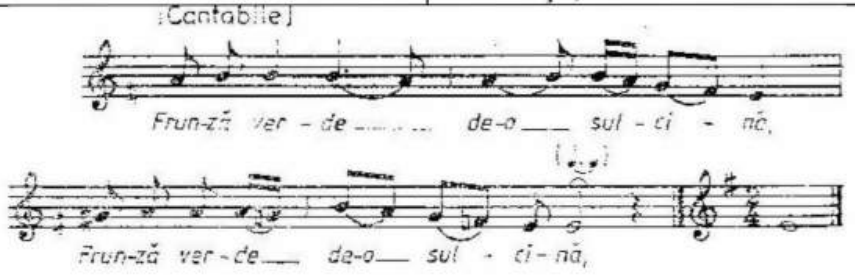

Frunză verde de sulcină,
Oi plânge o săptămână
Supt o tufă de gheorghină
Până s-a face fântână
Şi-oi strâga sara pe lună:
"Puică, vin la apă bună!"
De te-i mărita, tu dragă,
Să-mi trimiți răvaş în țară
Pe trii şire de sacară,
Pe trii şire de alun
Ca să vin să te cunun,
Că ni-ai fost dragă drăguță
Şi să-mi şii dragă şinuță.

43. De la Straja mai la vale

Ms. 22.225 c, 5/1240 BN	Glicheria a lui Ioan Scherciuc, țărancă, 37 ani Voitinel, 11 august 1909

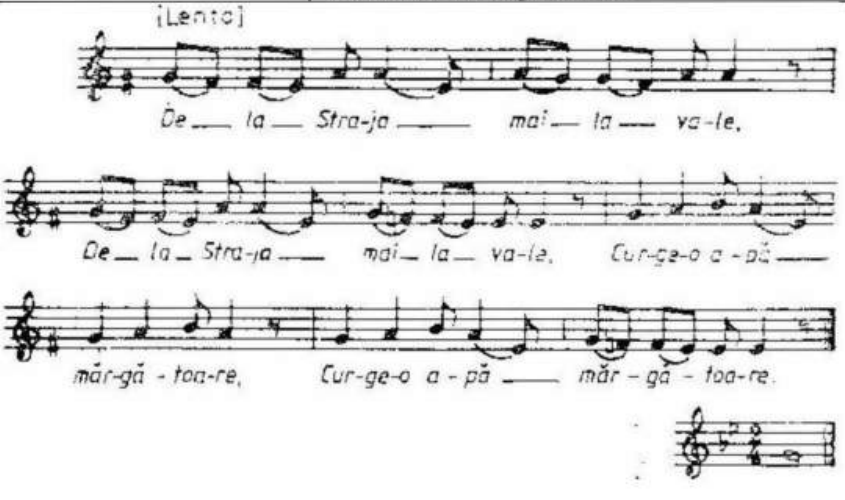

De la Straja mai la vale
Curge-o apă curgătoare,
Apa curge, flori mi-aduce
Şi Marița mi le strange
Şi le ține-n gurişoară
Şi le pune-n țâțişoară.
Țâța n-are flori de dat*u*
Că-astă vară n-a plouat*u*
Şi-o plătit de le-o udat*u*
Cu bani di pi sărutat*u*;
Şi-o plătit de li-o plijit*u*
Cu banii di pi iubit*u*.
Dar iubitu are-un dor*u*;
Întâi dulci, -n urmă-amar,
N-am iubitu mai de-un an*u*
Şi trăiesc tot cu alean*u*.

44. Măi bădiță, măi Tănasă

Ms. 22.227, 276/1840 BN	Irina Bălici, țărancă, 19 ani Vicovul de Sus, 15 iunie 1912

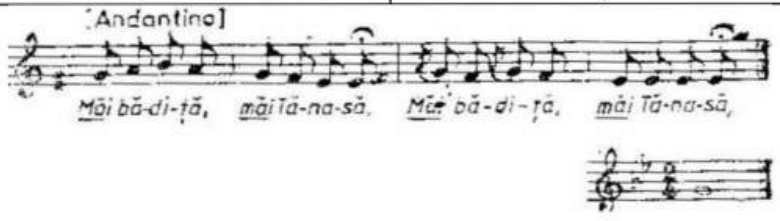

Măi bădiță, măi Tănasă,
Nu ține oglinda-n casă
Că nevasta ți-i frumoasă.

S-a gătiș, s-a-mpopoța,
În oglindă s-a uita
Și pi tini te-a lăsa.

45. Dragostea din ce-i făcută

Ms. 6, XLIII, 15/2115 AIEF	Nicanor Moldovan, orășan, 36 ani Suceava, 7 iunie 1914

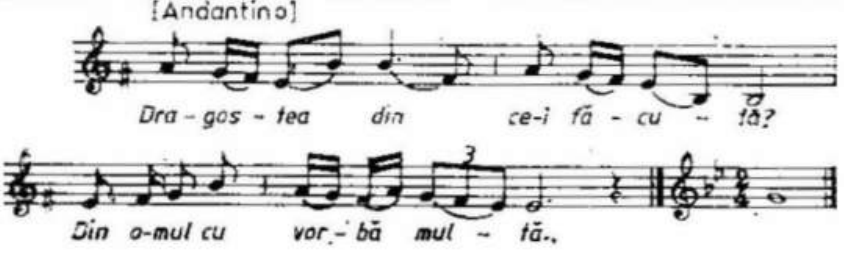

Dragostea din ce-i făcută?
Din omul cu vorbă multă:
Zice una, zice alta,
Și dragostea, iacă, -i gata.

Urâtul din ce-i făcut*u*?
Din omul care-i tăcut*u*:
Ce i-ai zice el tot tace,
Vezi urâtul cum se face.

46. Rage Balan după deal

Ms. 22.224, 234/1067 BN	Vasile a lui Simion Lucescu, țăran, 38 ani Bădeuți, 12 iulie 1909

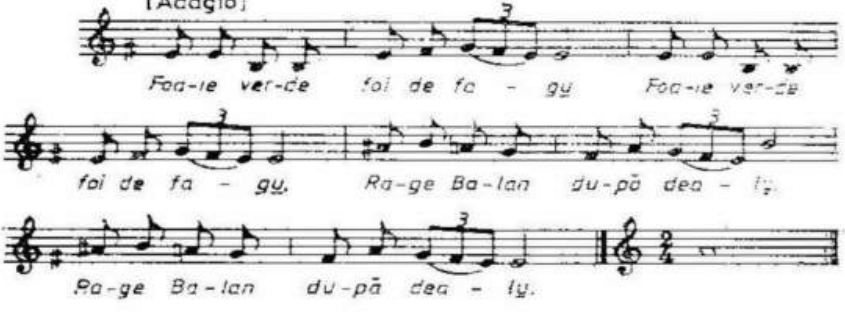

Foaie verde foi de fag*u*,
Rage Balan după deal*u*.
- Ce ragi tu, măi, Balanele?
- Cum n-oi rage, bădițele!
Când ieram cu părinț*u*
Mâncam fânu din stog*u*

Și beam apă din izvor
Și purtam jugu ușor;
Da de când nu-a cu părinții
Mânânc fânu cu pala
Și beu apă cu vadra
Și jugu nu pot purta.

47. Pe ulița armenească

Ms. 6, XLIII, 10/2110 AIEF	Fevronia Gălătuș, orășancă, 23 ani Suceava, 7 iunie 1914

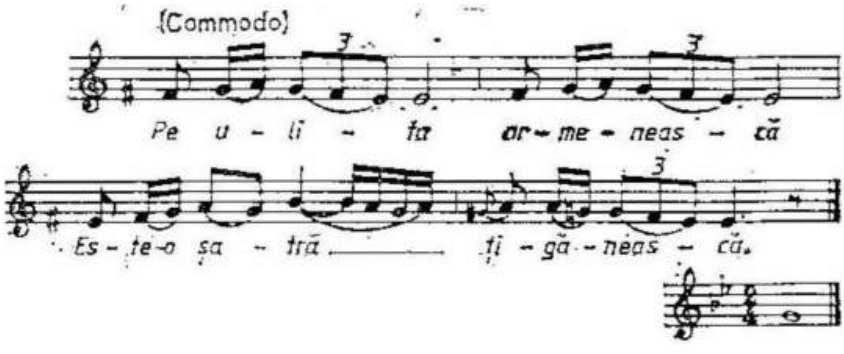

Pe ulița armenească
Este-o șatră țigănească.
Da' la șatră cine este?
Badea calu-și potcovește
Și lelița mi-l privește

Cu gura de-abia vorbește:
"Bată-te pustia, cioară,
De-ai greși o potcovioară
Ca murgu să poticnească,
Și badea să nu pornească".

48. Cât ie omul tinerel

Ms. 22.225 c, 11/374 BN	Nicanor Verenca, cantor bisericesc, 58 ani Rus-Mănăstioara, 21 februarie 1903

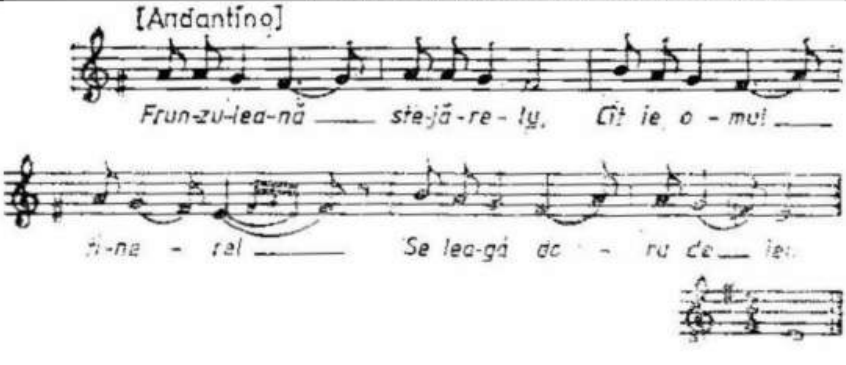

Frunzuleană stejărel,
Cât ie omul tinerel
Se leagă dorul de iel.

Dacă omu-mbătrânește,
Dorul se călătorește,
Pune paie și-l pârlește,

Nimărui nu-i trebuieşte.
Frunzuleană de molid*u*,
N-am gândit, n-am socotit
Că doru are sfârşit*u*
Şi dragostile urât.
Dragostea mi-au scos musteață
Da' urâtu mi-au scos barba.
Frunzuleană trei zmicele,
Dragile maicii copile,
Amu-i timp să vă măritați.
De v-ați duce la bărbați,
Bărbații v-or ține bine,
Fericire şi de mine;
V-or ține bărbații rău,
Amărel sufletul meu.

49. Despăgubeşte-mă, lelie

Ms. 22.222, 84/1978 BN	Ilie Moroşan, țăran, 47 ani Ciocăneşti, 18 august 1913

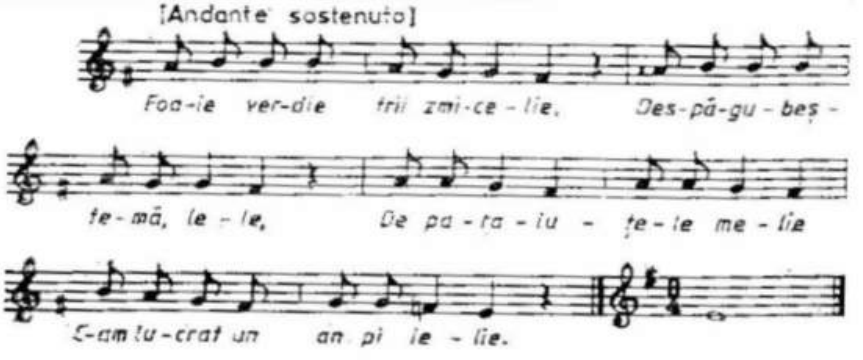

Foaie verde trii zmicele,
Despăgubeşte-mă, lelie
De paraluțele mele,
C-am lucrat un an pi ieli.
Am cosât şi-am secerat,
Ți li-am dat pi sărutat;
Am secerat şi-am cosât
Şi ți-am dat pentru iubit.
Câti straï sânt pi tini
Îs cumpărate di mini,
Şi cerceii şi mărgelie,
Tot cu paralelie melie.
După ce m-ai scos din minți
Şi paralie cheltuitie,
Alt drăguț tu ți-ai găsit,
Pi mini m-ai fugărit.

50. Mare-i lumia şi nu-ncap

Ms. 6, XXXVII, 21/1821 AIEF	Zenovia Cifan, 53 ani; Maria Şorodoc, 13 ani, țărance Vicovul de Jos, 15 iunie 1912

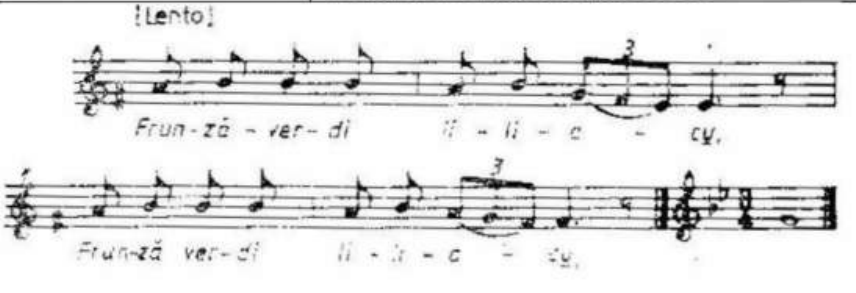

Frunză vrede liliac*u*,
Mare-i lumia şi nu-ncap*u*
Şi nimica nu li fac*u*.
Nici păharu nu li beu,
Nici drăguţu nu li ieu.
Eu îmi beu păharu meu
Şi iubesc pi cini vreu.

51. Cât am îmblat pe lumuţă

Ms. 22.225 c, 56/1225 BN	Ileana Istrati, ţărancă, 17 ani Frătăuţul Vechi, 9 august 1909

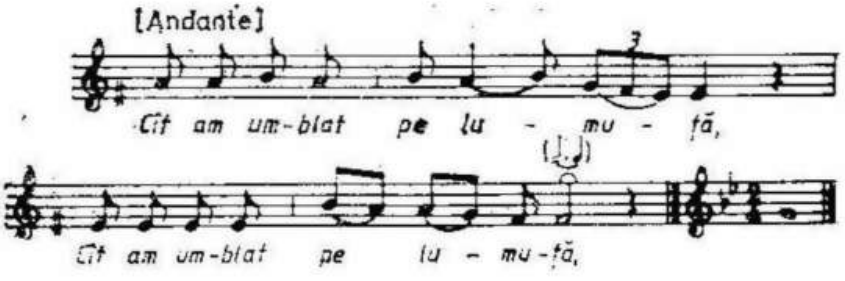

Cât am îmblat pe lumuţă
N-am aflat iarbă şi frunză
Ca la mândra-n grădiniţă.
Busuioc cu trii crenguţă,
De ce ninge şi-l îngheaţă,
De-aceea frunza-i mai creaţă;
De ce ninge şi-l mai plouă,
De-aceea frunza-i mai rouă.

52. Ce te mai căineşti, bogate

Ms. 22.227, 330/2181 BN	Tanasi a lui Toader Gherman, ţăran, 23 ani Crasna (în Cernăuţi), 4 august 1914

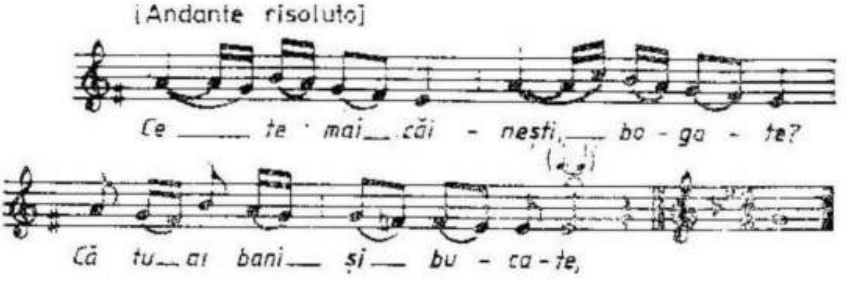

Ce te mai căineşti, bogate,
Că tu ai bani şi bucate,
Cirezi mari şi turme multe.
Dar ca mâni îţi rămân toate,
Căci ca mine moartea vine
Şi averea îţi rămâne
Şi la groapă mi te-or duce
Ş-napoi nu te-or aduce.

53. Frunzuliță foi de fag

Ms. 22.224, 34/1083 BN	Iulia, soția lui Zazonti Șotropa, săteancă, 54 ani Mușenița, 13 iulie 1909

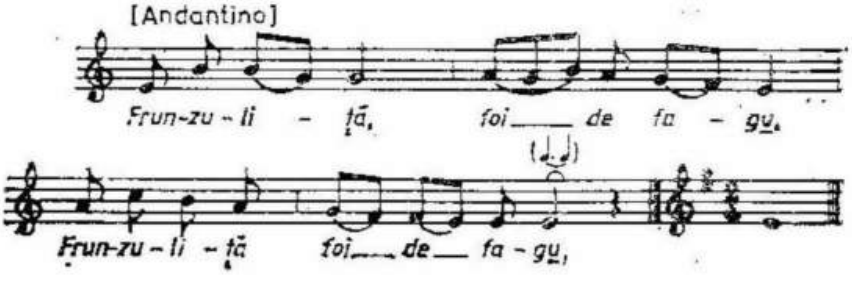

Frunzuliță foi de fag,
Mult te-am privit eu cu drag,
Tătă vara prin zăvoi
Doar om da ochii-amândoi.

Însă vara au trecut
Și noi nu ne-am mai văzut.
Verdze vin, vredze se duc,
Eu de doru-ți mă usuc.

54. Dragă mi-a fost lumia mie

Ms. 22.227, 313/2093 BN	Domnica Găină, orășeancă, 62 ani Suceava, 15 februarie 1914

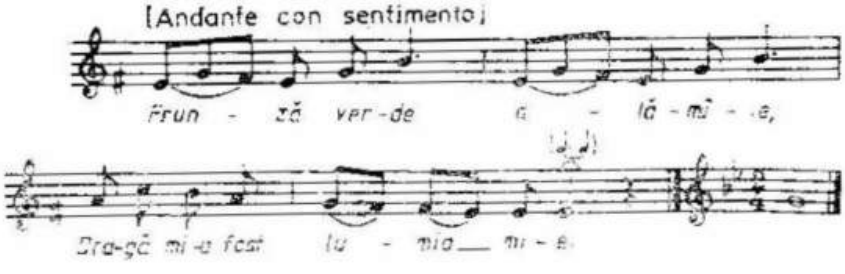

Frunză verde alămâie,
Dragă mi-a fost lumia mie.
Nici acu nu mi-e urâtă,
Da-s cu multe-nvăluită.
Val cu val mă-nvăluiește,
Scârba nu mă-ngăduiește

Și nu trece niciun ceas*u*
Să n-am scârbă și nacaz*u*;
Și nu trece nicio oră
Inima să nu mă doară;
Și nu trece nicio noapte
Să nu am nacaz de moarte.

55. Lasă vântul să mă bată

Ms. 22.224, 74/949 BN	Ileana a lui Sârghi Turcu, țărancă, 57 ani Pârteștii de Sus, 11 octombrie 1903

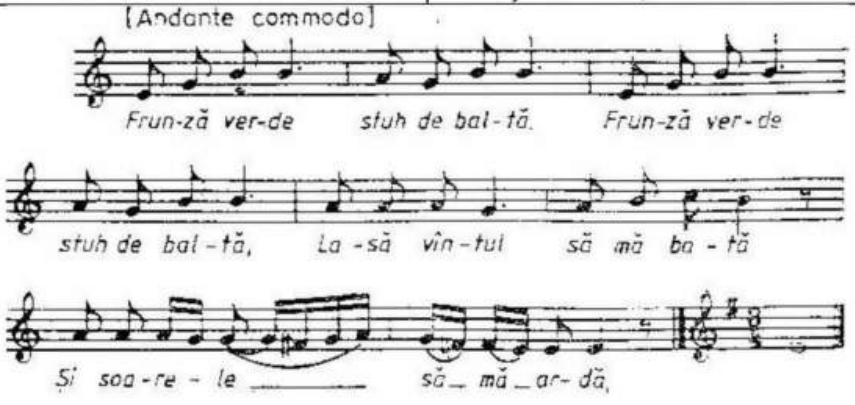

Frunză verde stuh de baltă,
Lasă vântul să mă bată
Şi soarele să mă ardă
Că cunosc că-s vinovată
Că m-ama cerut măritată,
De soacră să fiu mustrată
Şi de bărbat ne-ntrebată.
Frunzuliță trii zmicele,
Cine nu-I mâncat de rele
Nu ştie-a cânta de jele
Cum cânt eu doinile mele.
Te rele-au fost pe lume
Tăte le-am tras eu anume;
Câte rele-s pe pământ*u*
Toate le-am tras eu pe rând*u*.
Saraca lumia de paie
Arde-ai în palalaie,
Eu n-oi sări a te stânge,
Dar mai tare te-oi aprinde.
Stejărel frunză subțire,
Scârbă de mine se ține;
Frunza ta nu se lățeşte,
Scârba tare mă găteşte.
Frunză verde grâu mărunt*u*,
De m-a ține scarab mult*u*
Ca mane-oi hi în pământ*u*.

56. Poruncit-au puica mea

22.218-22.221, III, 34/1071BN	Catrina a lui Gheorghi Cazac, 29 ani Bădeuți, 12 iulie 1909

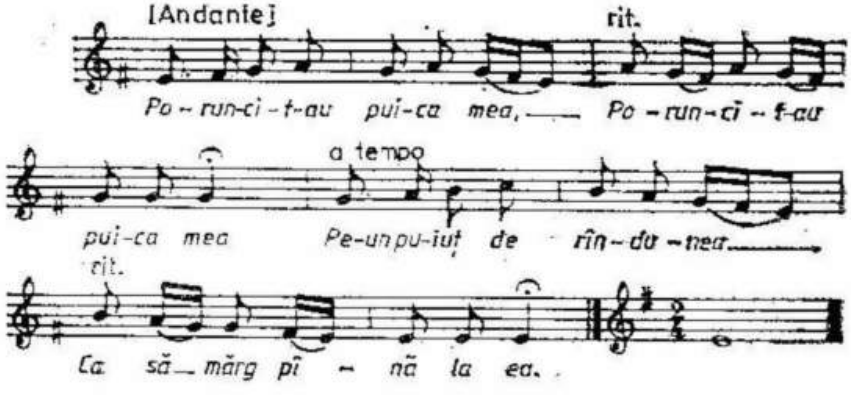

Poruncit-au puica mea
Pe-un puiuț de rândunea
Ca să mărg până la ea.

I-am răspuns pe-un pui de cuc
Că n-am vreme să mă duc.

57. Sărmanul sufletul meu

Ms. 22.222, 80/330 BN	Ioan Popovici, lăutar sătesc, 21 ani Sfântu Ilie, 5 ianuarie 1908

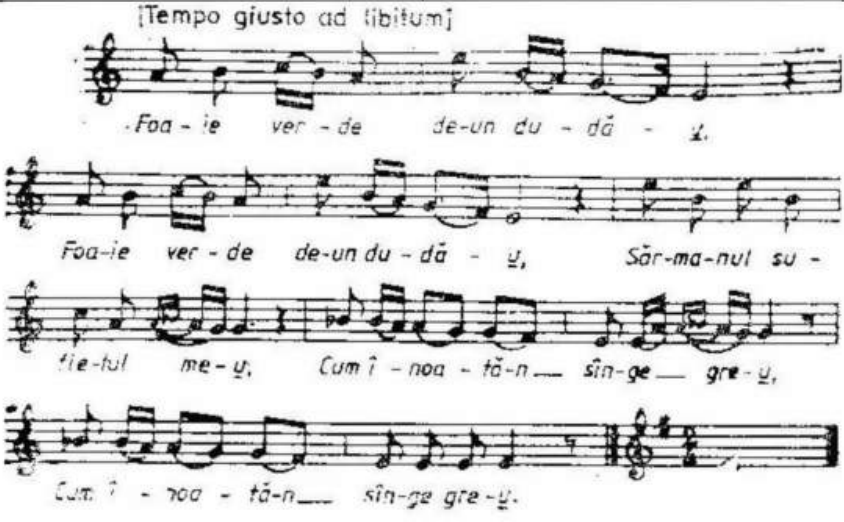

Foaie verde de-un dudău,
Sărmanul sufletul meu
Cum înoată-n sânge greu.
Las' să-noate cât de tare,
La dușmani bine le pare
Și au bucurie mare.
Stați dușmani și nu râdeți
Că și voi copii aveți
Și nu știți ce mai crește ți.
Copiii vor crește mari,
Vor fi curve și tâlhari
Și-or peri prin crămănari
Și-i vormânca zidurile,
Li-or putrezi ciolanele
Cum mă usucă gândurile.

58. Cucule cu peni rari

Ms. 22.225, b, 82/1064 BN	Nastasia Lupu, țărancă, 48 ani Pojorâta, 17 august 1913

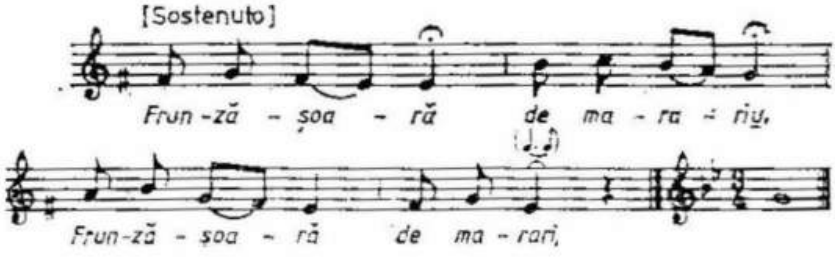

Frunzăşoară de mărari*u*,
Cuculi cu peni rari*u*
Nu-mi cxânta sara-n livezi
Că de-amu nu mă mai vezi.
Căci mi-a venit vesti-asară
Să mă dipărtez din țară
Pân' la gura Nistrului,
Pân' la țara Niamțului,
Să-i port caii di zăbreli,
Să duc doru mândrii meli.
Di m-a ținie Neamțul bini
Va avè folos di mini;
Di m-a ținie Neamțul rău,
Frunza şi codru-i al mieu.

59. Cucule cu pene scumpe

Ms. 6, XLIV, 35/2186 AIEF	Nicolai Ciobotar, țăran, 24 ani Solea (în Cernăuți), 4 august 1914

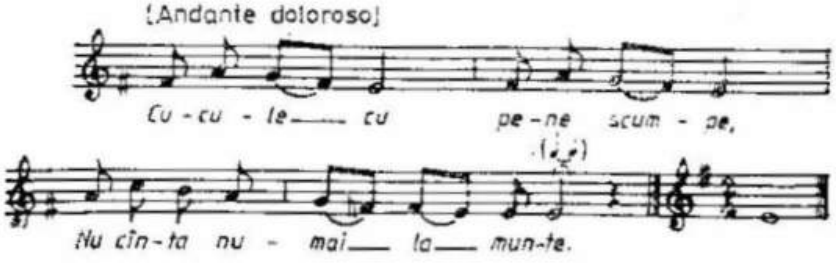

Cucule cu pene scumpe
Nu cânta numai la munte,
Cântă mai şi prin luncuță
S-audă şi-a mea drăguță;
Cântă vrun ceas şi mai bine
S-o ajungă dor de mine.

60. Pe drumu ist ce merg eu

Ms. 22.224, 128/852 BN	Casandra Ciocan, țărancă, 36 ani Cacica, 18 septembrie 11908

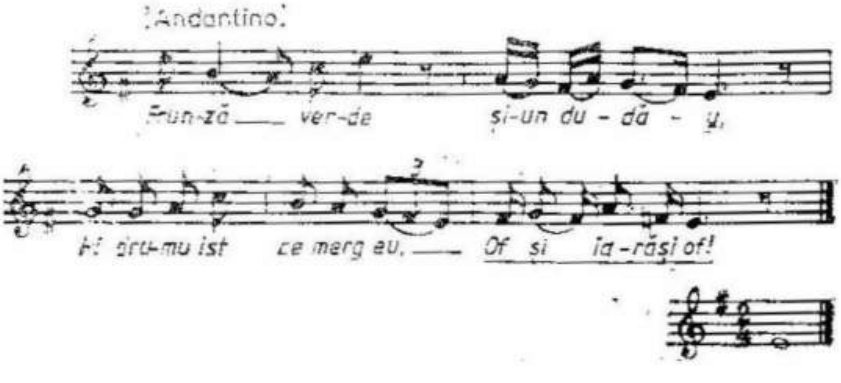

Frunză verde şi-un dudău,
Pe drumul ist ce merge u,
Nu-i fântână, nici părău,
Să mă plec să beu şi eu,

Setea să mi-o potolesc,
Sufletu să-mi răcoresc.
Sufletu l-oi stâmpăra
Numai să mă pot pleca.
Apă rece, izvorâtă,
Inima-mi şi răcorită;
Apă rece am gustat,
Sufletu mi-am aşezat,
Suflet mândru şi voios
Lăsat de Domnu Hristos.
Noaptea mândru m-am sculat
Şi-am stat gata de cântat.
Of, of, Doamne! – mă gândesc
Cum în lume să trăiesc
Şi din greu să nu muncesc,
Parale să dobândesc.

61. Saraca inima me

22.225a, 171/1241 BN	Glicheria a lui Ioan Scherciuc, ţărancă, 37 ani Voitinel, 11 august 1909

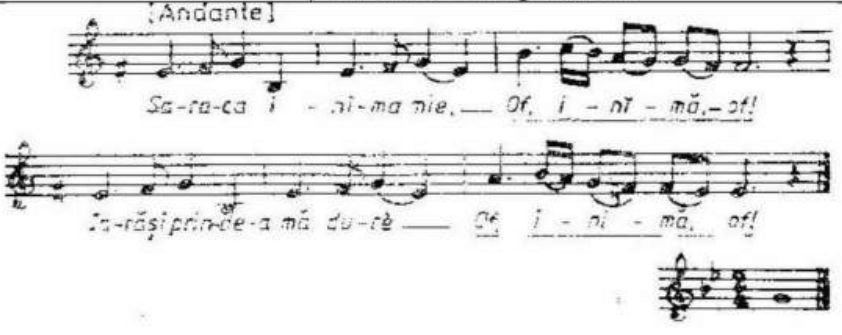

Saraca inima mè,
Iarăşi prinde-a mă durè.
Nu mă doare cum se doare
Dar mă ie de la picioare;
Nu mă doare de durere,
Mă doare de mare jele;
Nu mă doare de durut,
Da' mă doare de urât.
Inimă de putregai,
Dă-mi un cuţit să te tai
Să văd ce durere ai.
Di-i avè durerea mea
De-odată te-aş junghiè;
De te doare de vrun dor
Atunci trebuie să mor.

62. Cat la lună, luna-i sus

Ms. 22.225 a, 36/1143 BN	Raveca Ivoleţ, copilă, 15 ani Horodnicul de Sus, 12 iulie 1909

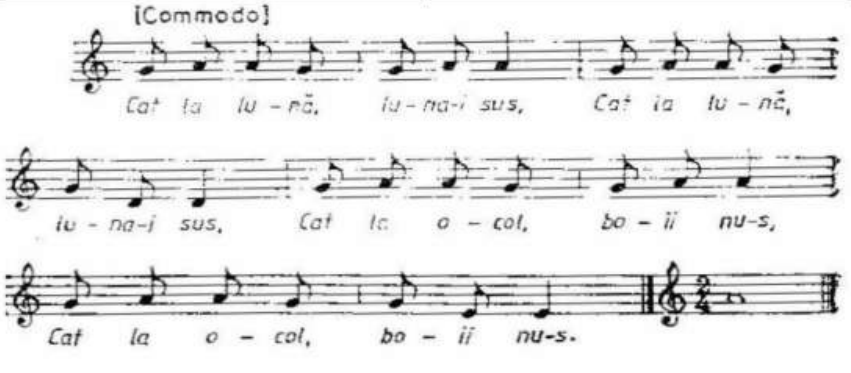

Cat la lună, luna-i sus,
Cat la ocol, boii nu-s.
Eu dau fuga de pe boi,
Mândra mă strâgă-napoi.

Câte flori pe deal în sus,
Tăte cu mândra le-am pus;
Câte flori pe iaz în gios,
La tăte cu mândr-am fost.

63. Cântă cucu în pădure

Ms. 22.227, 73/778 BN	Marina Bob, servitoare, 13 ani Vicovul de Sus (în gara Karlsberg), 7 august 1908

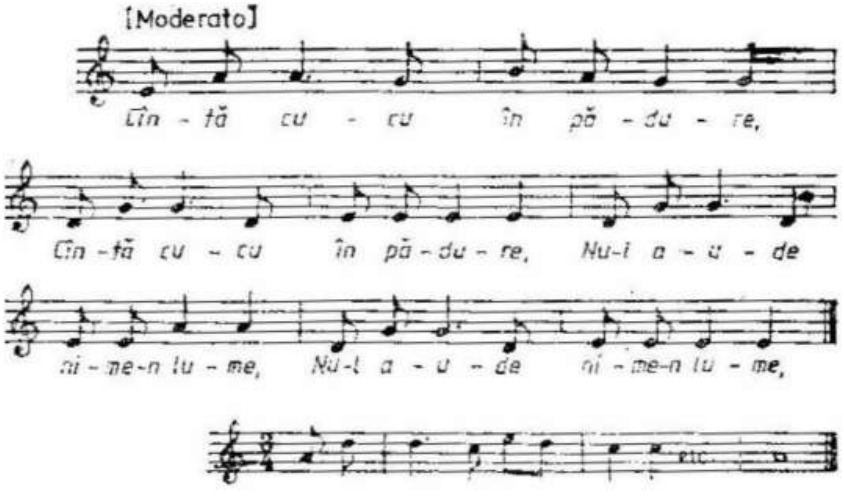

Cântă cucu în pădure,
Nu-l aude nime-n lume,
Numai doamna de la curte:
- In cântă-mi şi ie-o ţâră
Că te-oi hrăni tot cu pane
Şi jin strecurat prin sâtă.
- Eu cu jin m-oi îmbăta,
Cu pane m-oi îneca,
Da-oi mânca mugur de fag
Şi-oi cânta celui ce-s drag;
Şi-oi mânca mugur de-arin
Şi-oi cânta celui străin;
Mănânc mugur de răchită
Şi-oi cânta şi lui Nichită;
Şi-oi mânca mugur de salce
Şi-oi cânta celui ce zace.
Cel ce zace mult aşteaptă,
De pe vatră până jos,
Să se vadă sănătos
Şi să iasă pân-afară,
S-audă paseri din ţară,
Paserile ţârâind
Şi bereznici buciumând.

64. Cum nu-i mintea fetei proastă?

Ms. 22.223, 171/660 BN	Ioana a lui Grigori Gemanar, țărancă, 65 ani Dorotea-Plotonița, 14 iulie 1908

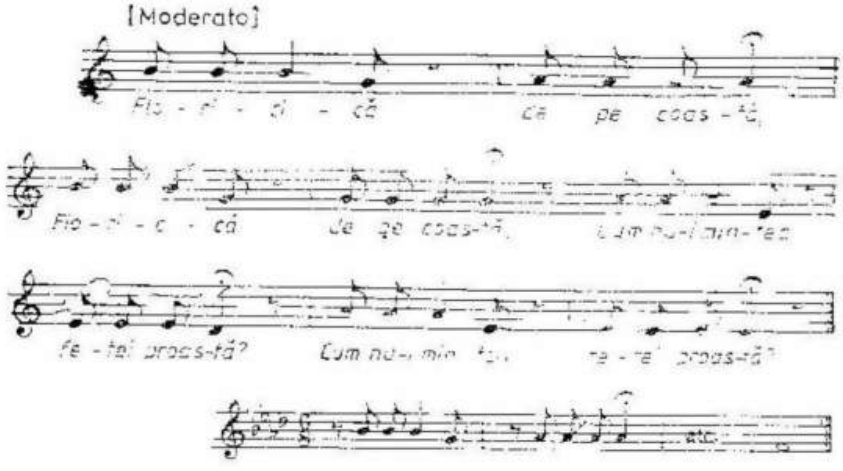

Floricică de pe coastă,
Cum nu-i mintea fetei proastă?
Când vine unu şi-o cere
Ea-ndată zice că mere.
Nu se uită, sări-i-ar ochii,
Că n-are cu ce trăi.
Iacă, moara-i sub părete
Şi farina n-o mai vede.
La ce foc se lăcomeşte
La averea ce-i lipseşte!
Că la casă făr' de fereşti,
La bureți de pe păreți,
Ori la o gură de cuptior
Şi la dânsu că-i băutor!

65. Astă vară ce-am vărat

Ms. 22.222, 211/1902 BN	Saveta Poştovici, țărancă, 16 ani Mănăstirea Humorului, 11 august 1913

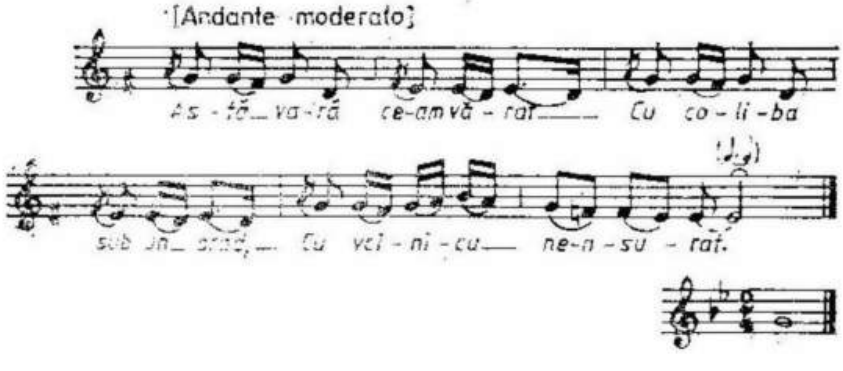

- Astă vară ce-am vărat
Cu coliba sub un brad,
Cu voinicu ne-nsurat,
Voinic tânăr, frumuşel
Şi naltuț şi sprintenel,
Dă-mă, maică, după el.

Vara mi-o fost de plăcere,
Traiul dulce ca şi miere,
Mă cere să-i fiu muiere.
- Draga mamii, nu ti duci
Că el îi voinic di cruci,
El ti-o lăsa şi s-o duci.

Ti sarută cu dulceață,
Ti lasă cu pruncu-n brață
Şi di tini nici nu-i pasă.
Leagănă, maică şi taci,
Că voinicii ți-au fost dragi
Când mergeai vara la fragi.

66. Când ieram în vremea mia

Ms. 22.2225 a, 41/1916 BN	Ana Ciofu, țărancă, 20 ani Bucşoaia, 12 august 1913

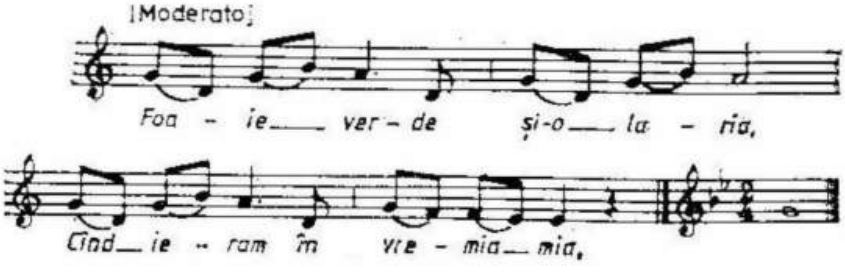

Foaie verde şi-o laria,
Când ieram în vremea mia
Fiecini nu-mi plăcia,
Om frumos îmi trebuia.
Dar acu-i amar di mini
Şi de hâd îmi pare bini.

Dar în lumi cât trăieşti
Om frumos să nu iubeşti
Că se-ntâmplă şi ti lasă,
Rămâi cu inima arsă;
Dar hâdu di ti-ar lăsa
Inima nu ti-a duria.

67. Păsărică din ogor

Ms. 22.225 a, 172/1113 BN	Axenia a lui Andrii Moțoc, țărancă, 30 ani Burla, 25 iulie 1909

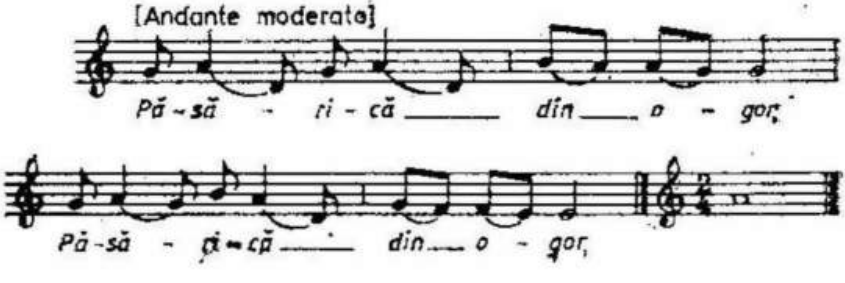

Păsărică din ogor
Nu mă blăstăma să mor
Că n-am pe nime cu dor;
Păsărică din harag

Nu mă blăstăma să zac
Că n-am pe nime cu drag
Să-mi puie mâna la cap,
Să mă-ntrebe de ce zac.

68. La fântâna cea de piatră

Ms. 22.227, 24/1549 BN	Elisaveta Grămadă, țărancă, 18 ani Grăniceşti, 2 februarie 1910

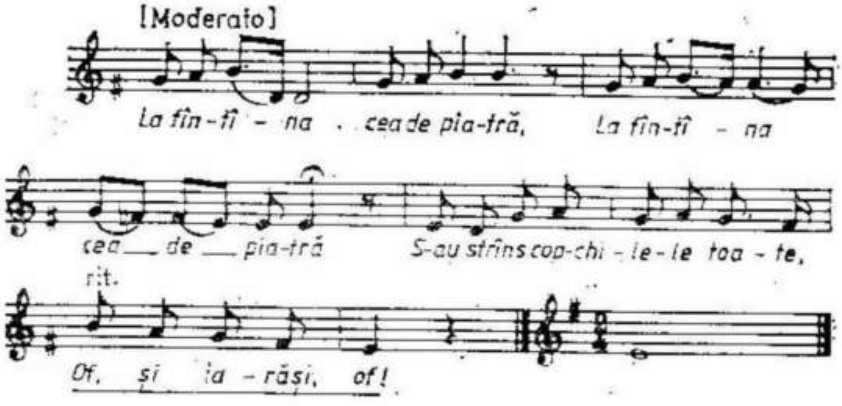

La fântâna cea de piatră
S-au strâns copchilele toate
Şi grăiesc fată cu fată
Că flăcăii-s în armată.
Haide-am puică, la ciocoi
Şi-om da drumul la flăcăi,
La flăcăi făr' de mustețe
Ce se-nvață-a strange-n brațe.
.....

69. Nu stă lumea într-o fată

Ms. 22.223, 17/323 BN	Garofița Muntean, orășeancă, 50 ani Suceava, 27 decembrie 1907

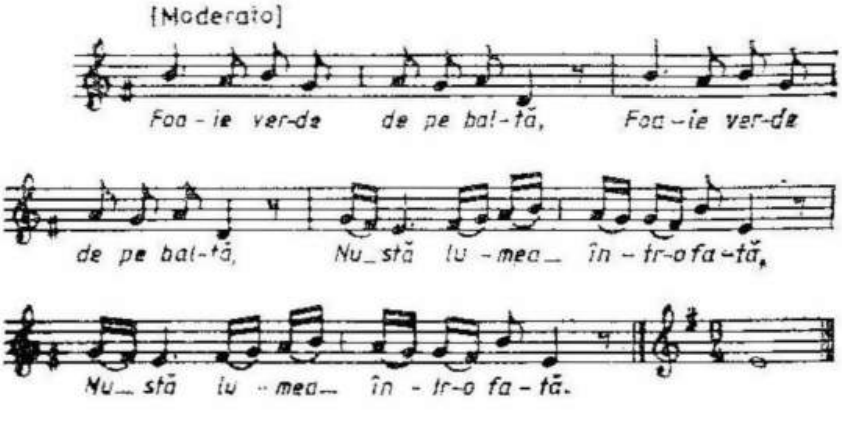

Foaie verde de pe baltă,
Nu stă lumea într-o fată,
Căci fetița-i ca şi-o floare
Crescută pe strat, la soare,
Iar bădița-i grădinariu,
Vinde morcovi şi marariu.
El când intră în grădină
Toate florile se-nchină,
El privește şi tot tace
Şi-apoi rupe care-i place.

70. Vai de omul cel străin
"Sluga"

Ms. 22.227, 162/1857 BN	Irina Bălici, țărancă, 19 ani Vicovul de Sus, 16 iunie 1912

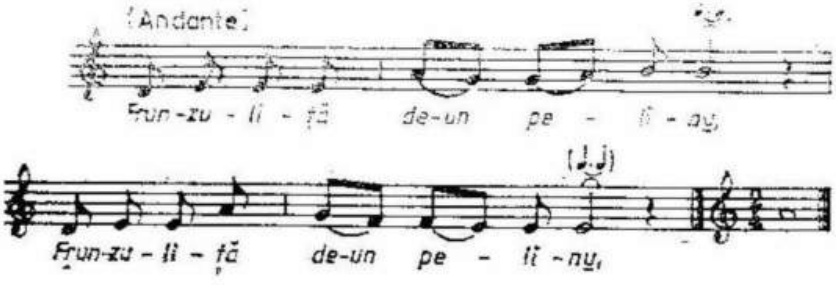

Frunzuliță de-un pelin,
Vai de omul cel străin
Ce slujeşte la stăpân
Şi-l slujeşte cu dreptate,
Rupe hacu-n jumătate
Şi bătaie cât încape
Şi n-are de el nici milă,
Fie băiet sau copilă.
Ziua trebi să lucreze,
Noaptea trebi să vegheze;
Vrei să dormi, te pumnăieşti,
Vrei să şezi, te ologeşti,
Nici mâncare, nici hodină,
Nici vorbă, nici voie bună.
Vornicele de pe sate,
Ce nu vrei să-mi faci dreptate
Că stăpânu mă tot bati!

71. Nu crede flăcăului

Ms. 22.225 b, 83/1913 BN	Paraschiva Săhlean, țărancă, 25 ani Bucşoaia, 12 august 1913

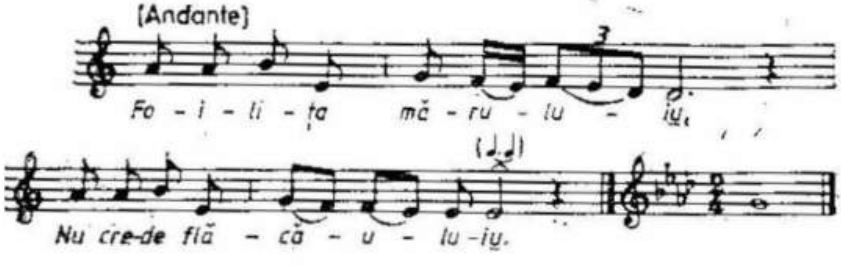

Foiliţa mărului
Nu crede flăcăului,
Că flăcău-i mare câni,
El te-nşală azi şi mâni
Cu feli de feli de cuvinti
Pân' ce te scoate din minti.
El a-mbla şi-a şuiera,
Da' tu-i sta şi-i legăna;
El a fi flăcău în lumi,
Tu-i rămâni cu rău numi.
- In dă-mi drumu, puică, -n casă
C-afară plouă di varsă
Şi mă udă pân' la piele
Şi-mi strică straiele mele.

- Drumu-n casă nu ți-oi da
Că n-am undi ti culca
Şi mă tem că mi-nşela
Că la minte îs cam slabă.

Măi bădiță, măi Tândală,
Ce-ai cătat la noi asară?
Că ți-o spus mamuța bini
Că nu m-a da după tini.

72. Hai puicuță-n paş mai tare

Ms. 22.224, 7/902 BN	Petrea Creţu, lăutar sătesc (voce şi vioară), 35 ani Câmpulung, 4 octombrie 1908

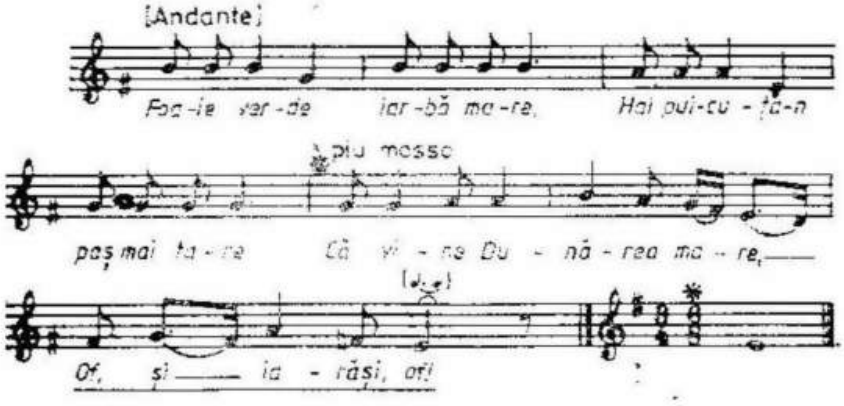

Foaie verde iarbă mare,
Hai puicuță-n paş mai tare
Că vine Dunărea mare.
Las' să vie, să mă mâie
Că n-am tată să mă țâie,
Nici mamă să mă mângâie.

Foaie verde de pe baltă,
Să mă duc în munți cu piatră,
Să-mi găsesc mamă şi tată;
Să mă duc în munți cu flori,
Să-mi găsesc frați şi surori.

73. N-au rămas inimă-n mine

Ms. 22.223, 118/383 BN	Ileana Şerban, țărancă, 32 ani Rus-Plavar, 22 februarie 1908

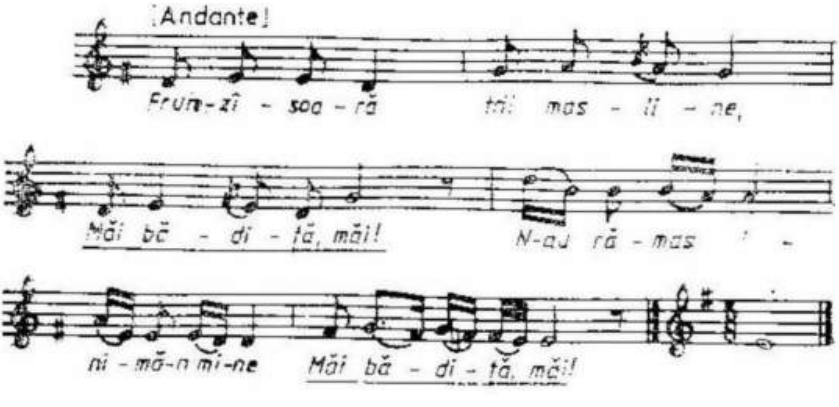

Frunzişoară trii masline,
N-au rămas inimă-n mine,
Şi-o țâră cât o rămas
Şi-aceia de scârbă-au ars.
Câte scârbe-am mai avut,
Eu pi toate le-am pitrecut,
Dară asta care-o am
S-o pitrec putere n-am.
Puică, din dragostea noastră
O crescut un pom pi coastă.
Dar şi tu când oi ofta
Nici nie nu ni-a păsa.

74. Tot mă mustră cugetu

Ms. 22.224, 160/1780 BN	Dumitru a lui Maftei Popescu, țăran, 26 ani Horodniculde Jos, 13 iunie 1912

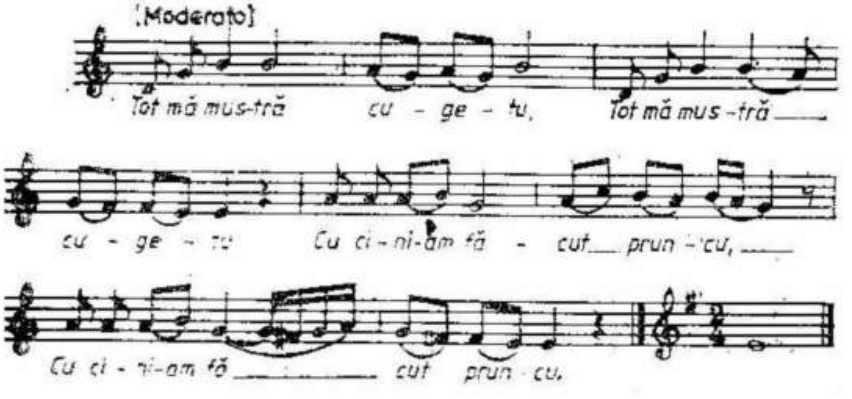

Tot mă mustră cugetu
Cu cini-am făcut pruncu:
Cu doi băieței săraci,
În pădure păscând vaci.
Erau, bieții, de vadană
Şi-au gândit că-mi fac pomană.
Dar pomană ce-am făcut
Toată lumia ni-a ştiut!

75. Cel ce-i fript la inimioară

Ms. 22.224, 257/881 BN	Rozalia Chioruț, țărancă, 40 ani Câmpulung (Sihlă), 1 octombrie 1908

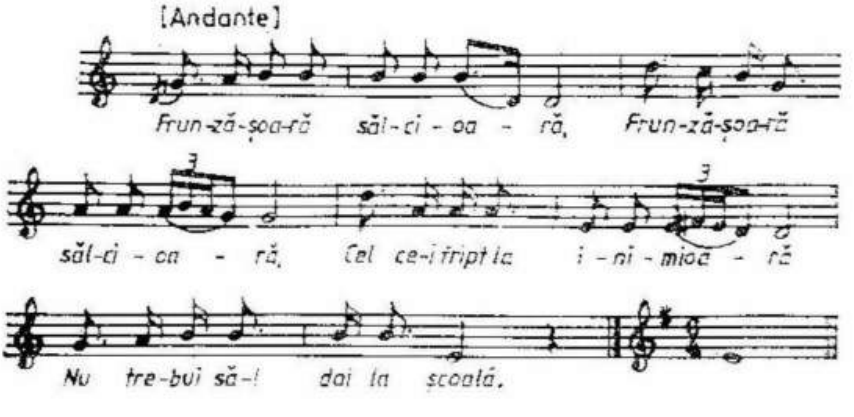

Frunzăşoară salcioară
Cel ce-i fript la inimioară
Nu trebui să-l dai la şcoală
Că el sângur ăşi citeşte
Câte-n lume pătimeşte.
Pătimesc, nu pătimesc,
Ard în foc şi nu sâmțăsc,
N-am cui să mă jăluiesc.
Jăluim-aş codrului,
Dar codru-are frunza lui
Şi nu crede nimărui;
Codru are peliniță
Şi la dânsu n-am credință.
M-am băgat tânăr copil
Şi-am ieşit moşneag bătrân;
M-am băgat făr' de musteață
Şi-am ieşit cu barbă creață.

76. Pe dealu la răsărit

Ms. 22.227, 241/1553 BN	Glicheria Bourean a lui Gavril, țărancă, 13 Grăniceşti, 3 februarie 1910

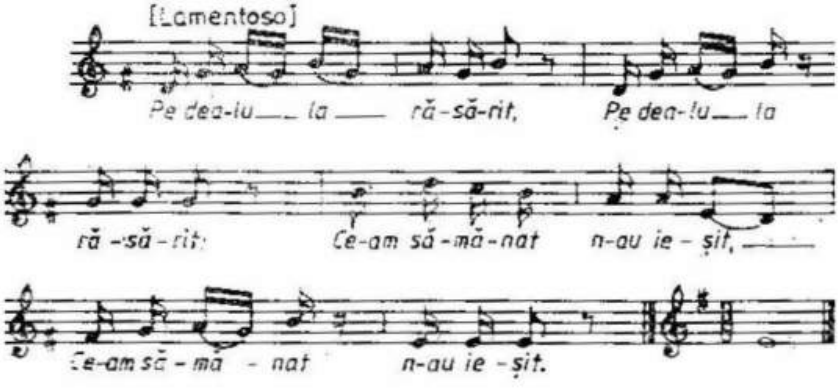

Pe dealu la răsărit
Ce-am samanat n-au ieşit:
Samanat-am busuioc,
Ieşit-au pară de foc,
Văd singur că n-am noroc;
Pe dealu la asfințit
Ce-am samanat n-au ieşit:
Samanat-am trandafir,
Ieşit-au floare de spin,
Văd sângur că sânt străin.
Vai, sarac norocu mieu
Cum plânge el la părău!
Un cal bun de aş avè,
Eu pe loc l-aş ajungè,
Şi îndată l-aş aprinde,
L-aş aprinde, i-aş da foc,
Părdalnicul de noroc,
Pe trii părți cu lemne verzi
Şi pe-o parte cu uscate
Ca să n-aibă-n lume parte.

77. Păsărică din dumbravă

Ms. 6, XXXVII, 37/1937 AIEF	Irina Bălici, 19 ani Vicovul de Sus, 15 iunie 1912

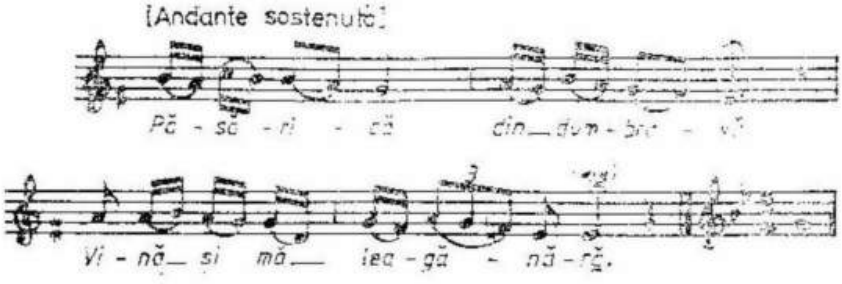

Păsărică din dumbravă,
Vină şi mă leagănără
Că ieu aşa-s învăţată
Să nu dorm nelegănată.
Şi mă leagănă frumos
Să nu pic din leagăn jos.

Saracele gâţâşoare,
Că de-amu n-or purta floare,
Numai două boldişoare
Cu căpşoare roşioare,
Şi-o pânzătură din ţară
Şi-un tulpan dintr-o dugheană.

78. Trandafir din ceia parte

Ms. 22.225 a, 213/1238 BN	Glicheria Scherciuc a lui Ioan, ţărancă, 37 ani Voitinel, 11 august 1909

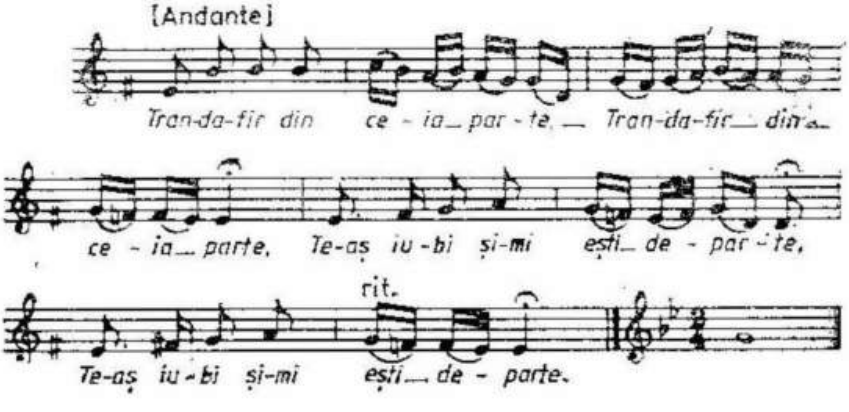

Trandafir din ceia parte,
Te-aş iubi şi-mi eşti departe.
M-aş duci şi te-aş sapa
Şi mă tem că ti-i usca
Şi mi-i strica inima.
Eu tot ti-oi aduci-n gradină
Şi te-oi iubi pe odihnă
Că eu ştiu că-s gospodină.

79. Când ieram la mama fată

Ms. 22.223, 57/47 BN	Victor Romaşcan, (?) Costâna, 27 septembrie 1907

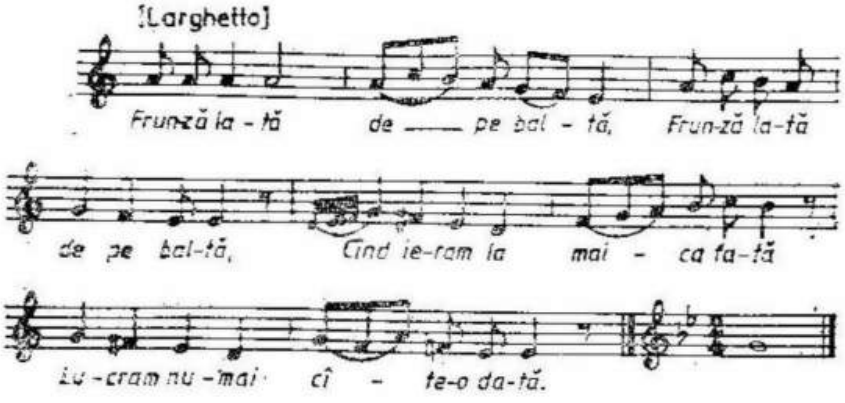

Frunză lată de pe baltă,
Când ieram la mama fată
Lucram numai câte-odată.
De lucram, de nu lucram,
Şi tot dragă maicei eram.
Dar de când m-am măritat*u*
Toţi flăcăii m-au uitat*u*.
Nu-a nici pasăre, nici pui*u*,
Nici drăguţa nimăruiu.
Când eram la maica mè
Eram pui şi rândunè
Şi drăguţa cui aş vrè.
Dar de când îs la maica lui
Nu-s nici pasăre, nici pui,
Nici drăguţa nimărui.

80. Pasere cu casa-n colţ

Ms. 22.224, 215/753 BN	Casandra a lui Costan Popovici, ţărancă, 56 ani Fundu Moldovei, 30 iulie 1903

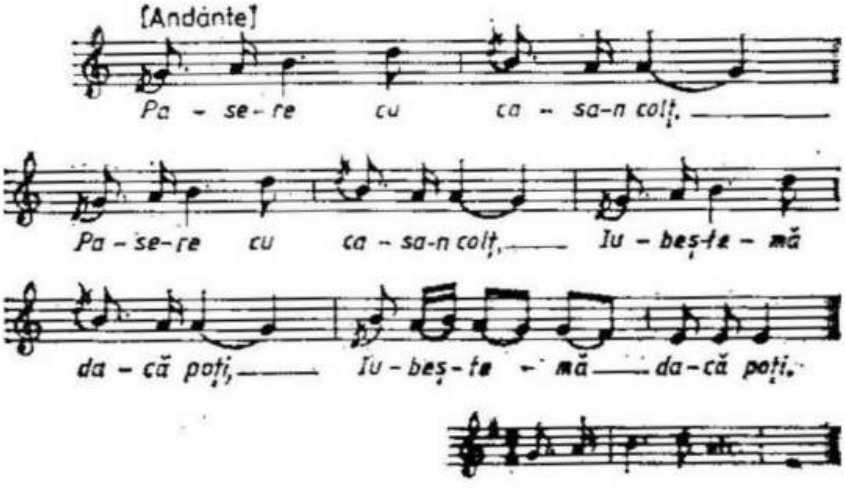

Pasere cu casa-n colț,
Iubeşte-mă dacă poți,
Iubeeşte-mă dacă-ți plac,
Dacă nu, silă nu-ți fac.
Păsăruică mută-ți casa
Că vine badea cu coasa
Să cosească fân cu ceață,
Frângă-i-se coasa-n brață.
Păsăruică mută-ți cuibul
Că vine badea cu plugul.

81. Di-acasă când am plecat

Ms. 22.225 a, 3/1124 BN	Gavril a lui Toader hriş, 19 ani Volovăț, 25 iulie 1909

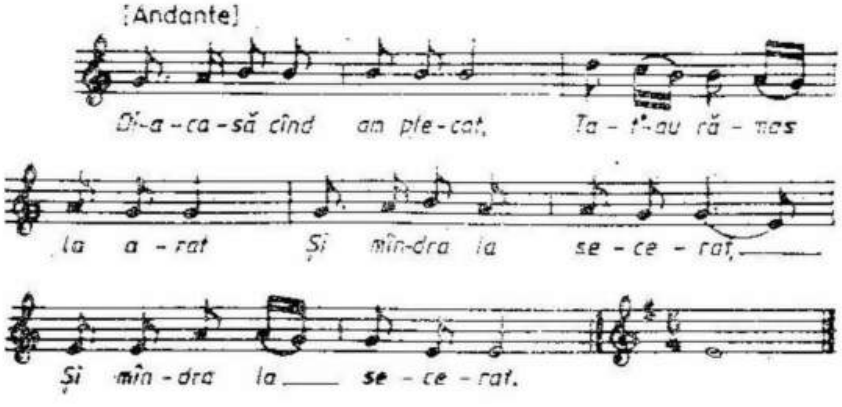

Di-acasă când am plecat,
Tat-au rămas la arat
Şi mândra la secerat.
Şi-am şezut un an şi-o vară
Şi-am venit acasă iar.
Cânipile-au fost culese,
Mândrile din sat alese;
Cânipile-au fost topiti
Şi mândrile-mbătrâniti;
Cânipile-au fost în baltă
Şi-a me mândră măritată.
Şi de s-ar ci măritat
De la noi al triilea sat
Tot aş fi fost mai uitat.
Dar aşa, s-o măritat
De la noi a treia casă,
Inima mi-i friptă, arsă.

82. Măi bădiță, măi vecine
" Mi-oi găsi și eu păreche"

Ms. 6, XLIII, 11/2111 AIEF	Fevronia Gălăuş, orăşancă, 23 ani Suceava, 7iunie 1914

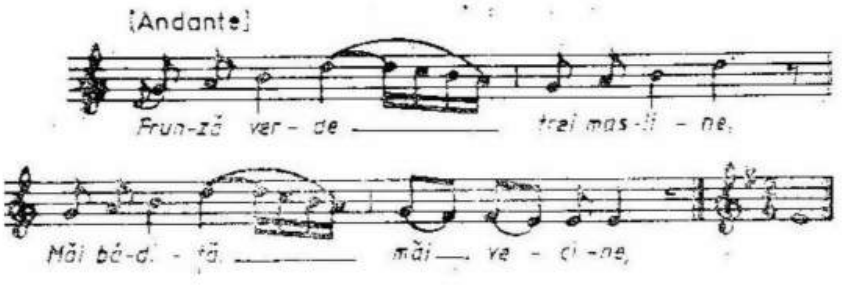

- Frunză verde trei masline,
Măi bădiță, măi vecine,
Nu mai îmbla după mine,
Mă mărit, te las pe tine.
- Mărită-te sănătoasă,
Mi-oi găsi şi eu aleasă,
Alta-n lume mai frumoasă,
Nu ca tine-o păduchioasă.
Căci mai sânt şi alte-n lume,
Mai din soi şi mai cu nume;
Căci mai sânt în lume fete,
Mi-oi găsi şi eu păreche.

83. Multă scârbă-mi face mie

Ms. 22.227, 217/1801 BN	Domnica Burciu, țărancă, 16 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

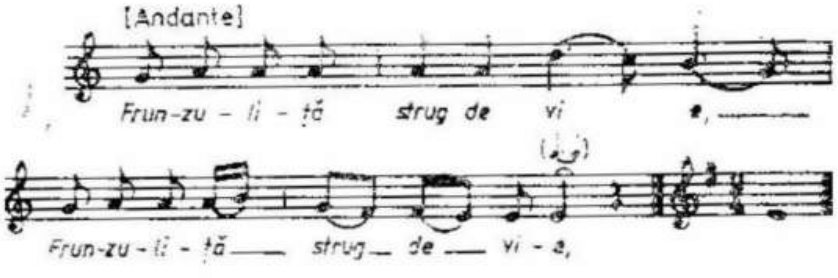

Frunzuliță strug de vie,
Multă scârbă-mi face mie
Viața ast' de burlăcie.
De n-avem de ea plăcere
N-aş pitrece-atâta jelie.
Dar acum m-am săturat*u*,
Di părinți m-am depărtat*u*
Şi di frați m-am străinat*u*,
De surori m-am lepădat*u*,
Vine vremea di-nsurat*u*.

84. Frunză verzi am tot cântat

Ms. 22.224, 153/873 BN	Iftimia Lojinschi, țărancă, 44 ani Câmpulung, 30 septembrie 1908

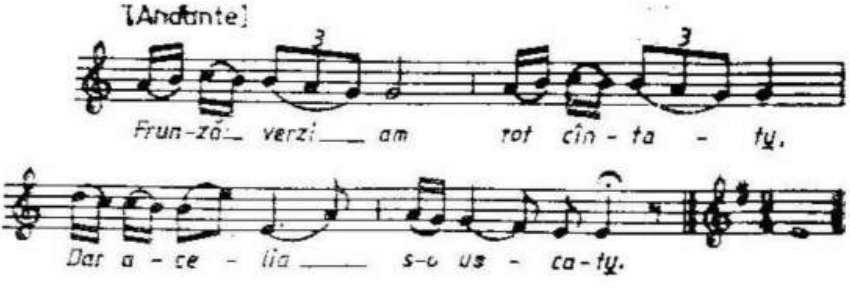

Frunză verzi am tot cântat*u*
Dar acelia s-o uscat*u*.
Fete tinere-am iubit,
Şi acele-o-mbătrânit.
N-am frunză să cânt mai mult,
Nici fete să mai sărut.
Dar las pân' la primăvară
C-atunci cresc frunzele iară.
Cresc şi fete, ştiu eu bine,
Dar nu mai cresc pentru mine.

Care mie mi-o crescut*u*,
De mult toate s-o trecut*u*.
Iar acum care cresc*u*
Pe mine nu mă iubesc*u*.
Doamne, cum să nu suspin
Că pre iute sânt bătrân.
Am fost tânăr, nu ştiu când,
Şi-acu văd că-am bătrânit.
Mult mă mier şi eu acu,
Vremea mea, di ce trecu.
Parcă tinireața mea
O zburat ca-o păsărea,
O zburat şi nu mai vine,
Cât îi lumea, iar la mine.
Dar viața mea amară
Tot în lacrimi petrec iar,
Tot în lacrimi şi suspine
Şi-n dureri, ca vai de mine.
C-aşa mi-o fost noroc*u*
Să vărs lacrimi pe tot loc*u*
Şi toți anii mei de rând*u*
În dureri să-i trec plângând*u*.

85. Fă-mă Doamne, ce m-ei face
"Copiii fără mamă"

Ms. 22.225 a, 225/1899 BN	Saveta Poştovici, țărancă, 16 ani Mănăstirea Humorului, 11 august 1913

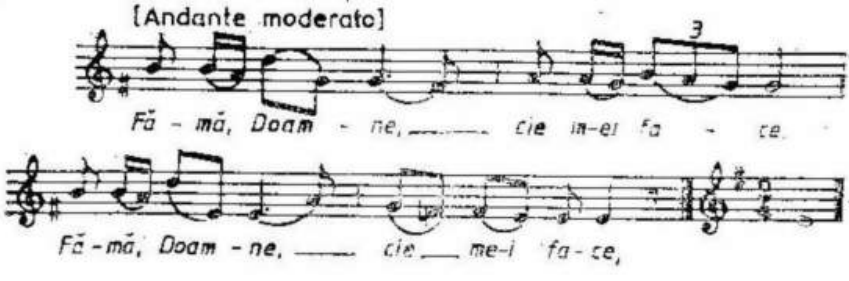

Fă-mă Doamne, ce m-ei face,
Fă-mă pasere de-argint
Ca să zbor pe sub pământ
La măicuța la mormânt.
Măicuței mă jăluiesc*u*
Cât di rău amau trăiesc*u*,
Că tătuța s-o-nsurat*u*,
Mamă-a doua ni-o luat*u*
Şi pe noi ne-a alungat*u*.
Şi îmblăm din târg în târg
Ca cioara din zid în zid;
Şi îmblăm din prag în pragu
Ca cioara din gard în gardu;
Şi îmblăm din casă-n casă
Ca cioara din plasă-n plasă.

86. Cui mă laşi, bade sărace?

Ms. 22.218-22.221, III, 44/1117 BN	Odochia Torac, țărancă, 41 ani Burla, 25 iulie 1909

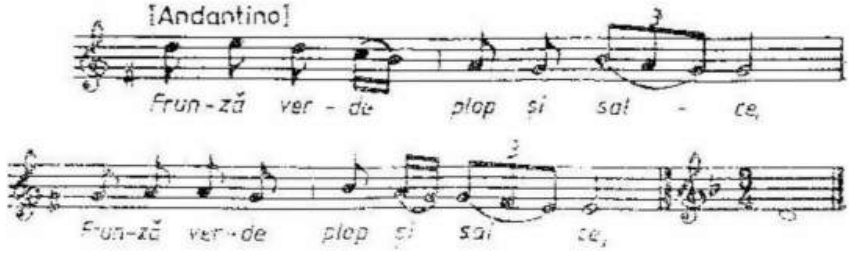

Frunză verde plop şi salce
Cui mă laşi, bade sărace?
Eu cu dorul tău ce-oi face?
Tu puică-i face bine
Că rămâi în sat la tine,
Da eu puică-oi face rău
Că mă duc din satul meu.

87. Cine dor pe vale n-are

Ms. 22.227, 214/2112 BN	Dumitru Gălăuş, orăşean, 30 ani Suceava, 7 iunie 1914

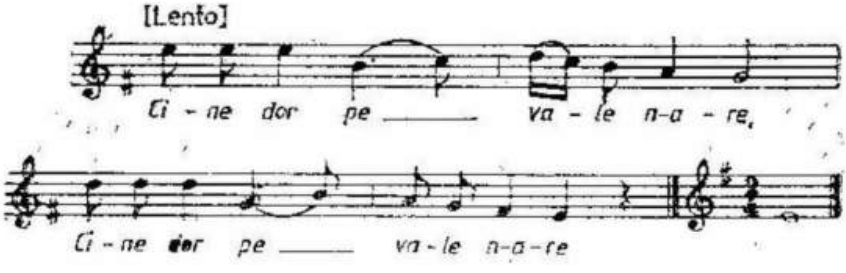

Cine dor pe vale n-are
Nu şti luna când răsare
Nici noaptea cât e de mare;
Nu şti luna când se culcă
Nici noaptea cât e de lungă.

88. Om frumos la frumos trage

Ms. 22.227 BN	Pamfil Popescu, ţăran, 24 ani Satu Mare (în Cernăuţi), 18 august 1914

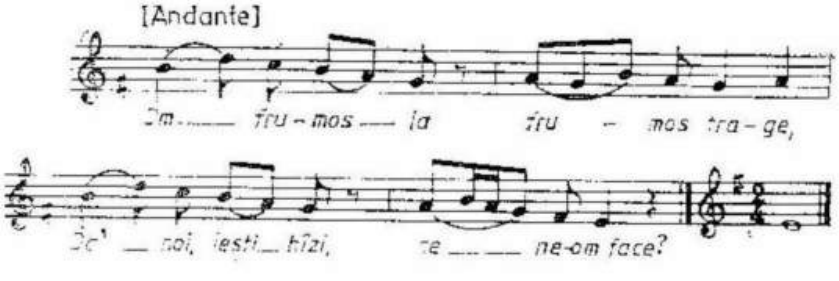

Om frumos la frumos trage,
Da noi, ieşti hâdzi, ce ne-om face?
Vai de mini, dacă-s hâd
Nu mă pot băga-n pământ.
Ce folos de om frumos
Şi-i cu narav urâcios!
Dar mai bine, dragă, hâd
Dacă-i numai iscusit.

89. Măi bădiță, măi Florică

Ms. 22.225 b, 1/570 BN	Paraschiva Câmpan, țărancă, 68 ani Ilișești, 28 iunie 1908

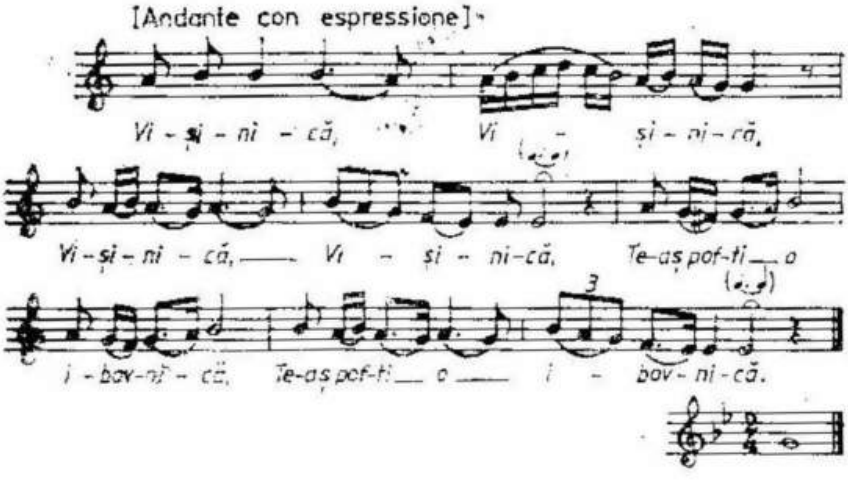

Măi bădiță, măi Florică,
Care dor mereu te strică?
Ce oftezi, sau că ți-i teamă
Că nu mai vii la noi sara?
Ah, cum n-oi suspina dragă,
Dacă lași vremea să-mi treacă.
Și la voi cum n-aș veni
Dacă-aș ști că m-ei iubi.

Măi bădiță, măi muntene,
Vină sara mai devreme
La neveste tinerele.
Leagă-ți calu la propele,
Intră-n casă, nu te teme,
Că de cine te-ai temut
S-au dus și n-au mai venit.
S-o pus să șadă-n pământ.

90. Vișinică, Vișinică

Ms. 6, C, 120/1667 AIEF	Anghel Ienciu, lăutar sătesc, 36 ani Gura Solcei (în Iacobeni), 24 august 1911

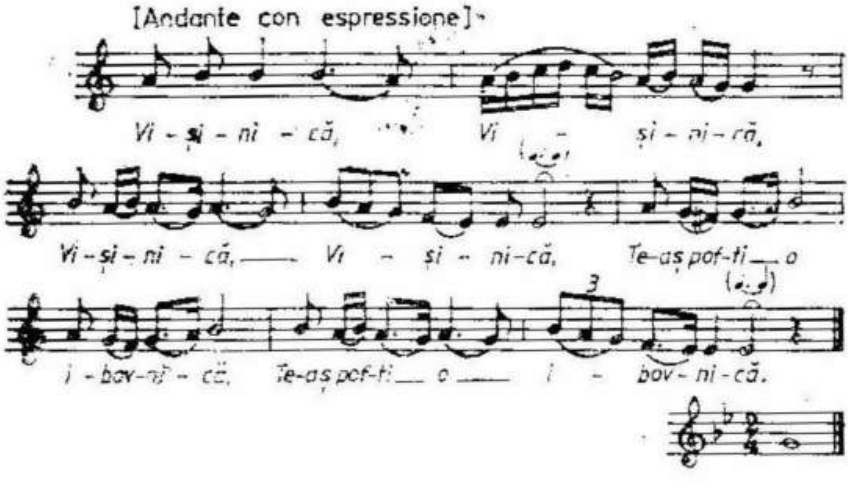

Vişinică, Vişinică,
Te-aş pofti o ibovnică.
Nu pot, nu pot vişinele
Că-mi vii sara prea devreme
Şi-mi taie duşmanii lemne,
Duşmancele strâng surcele.
Dar să-mi vii la miez de noapte
Când dorm duşmanii de moarte.
Că duşmanul, spânzura-l-aş,
Nici în casă să nu-l laşi,
Pune mâna pe-un tăciune,
Umple satul de minciuni.
Şi mă zbat de zi, de noapte,
Ca să-mi prind duşmanul frate
Şi duşmanca surioară,
S-o lipesc la inimioară.
Duşmanu-oi prindi-atunci frate
Când a da din chiatră lapte,
Şi duşmanca sorioară
Când a-mpuşca puşca goală.

91. Puica badii cea frumoasă

Ms. 6, C, 108/1138 AIEF	Vasile Rotar, ţăran, 37 ani Marginea, 28 iulie 1909

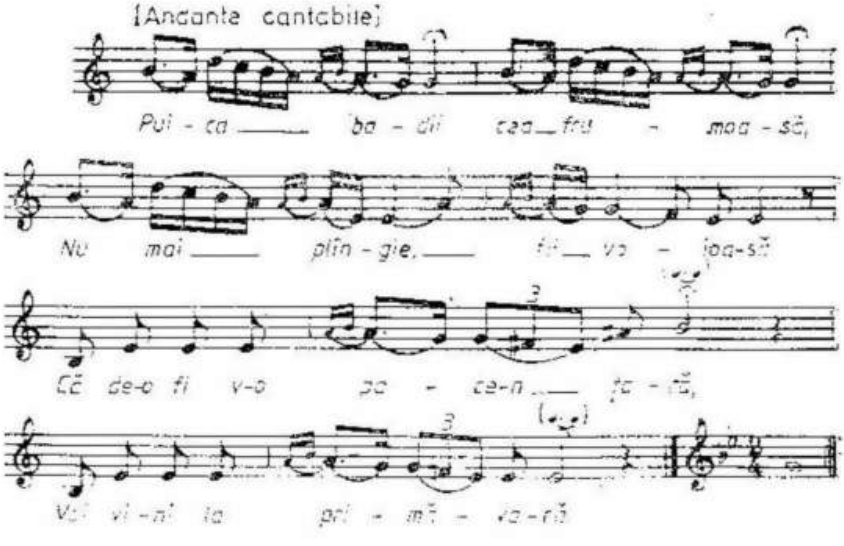

Puica badii cea frumoasă,
Nu mai plânge, fii voioasă,
Că de-a fi vreo pace-n ţară
Voi vini la primăvară,
Da' de-o fi vreo greutate
Noi ne-om duce mai departe.
Eu mă duc, puică, -n catane,
Tu rămâi şi-mi spală haine.
Să le speli iute şi bine
Şi să le trimiţi la mine,
Spală-le în lăcrămioare
Şi le pune-n gard la soare
Şi le leagă-n basma neagră
Şi le dă joia pe apă.
De-i vidè că merg ca valu
Să mai tragi nădejde-un an*u*;
De-i vidè că voi pluti
Să ştii bine că voi vini;
De-i vidè că se cufundă,
Cată-ţi altu şi fă nuntă.

92. Prins-au scârba rădăcină

Ms. 22.227, 247/527 BN	Marta Turturean, țărancă, 52 ani Pătrăuți pe Suceavă, 27 mai 1908

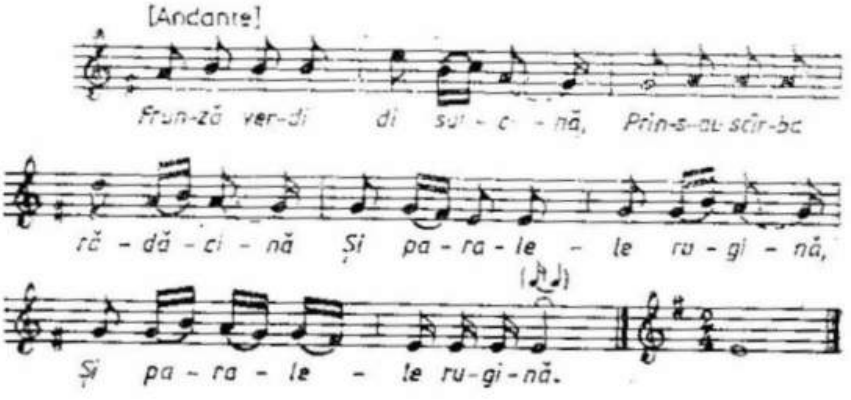

Frunză verde de sulfină,
Prins-au scârba rădăcină
Şi paralele rugină.
N-am o zi şi n-am un ceas
Să n-am scârbă nici năcaz.

Frunzuliță trii maslini,
Du-ti, scârbă, di la mini,
N-am făcut contract cu tini
Ca să ti țâi tot di mini.

93. Cucule pasere blândă

Ms. 22.227, 291/1069 BN	Saveta a lui Gheorghi Cazac, țărancă, 16 ani Bădeuți, 12 iulie 1909

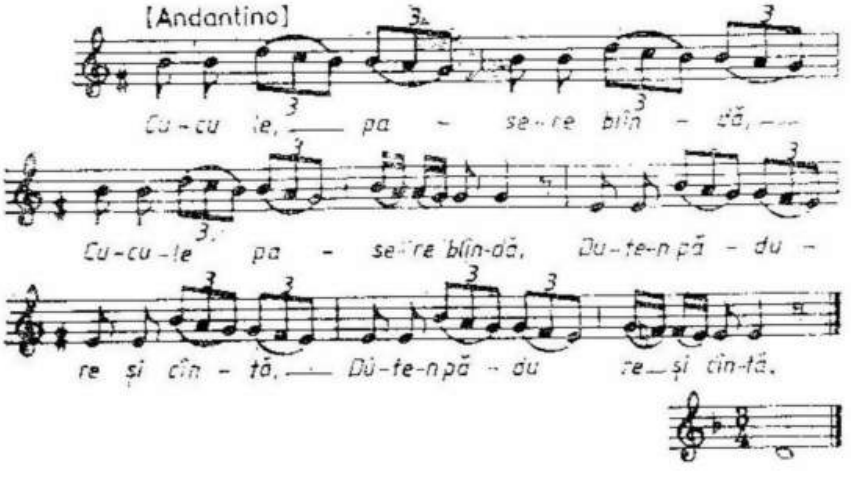

Cucule pasere blândă,
Du-te-n padure şi cântă!
Pe cine-i ave mânie
Blastamă-l străin să fie.

Nu-ți trebuie (altă) funie
Ca străinătatea-n lume;
Şi nu-ți trebi altă şfară
Ca străinătatea-n țară.

94. Pe cel deal, pe cea costiță

Ms. 22.225 c, 48/773 BN	Ioan a lui Vasile Pisdeli, țăran, 30 ani Gura-Sadovei, 2 august 1908

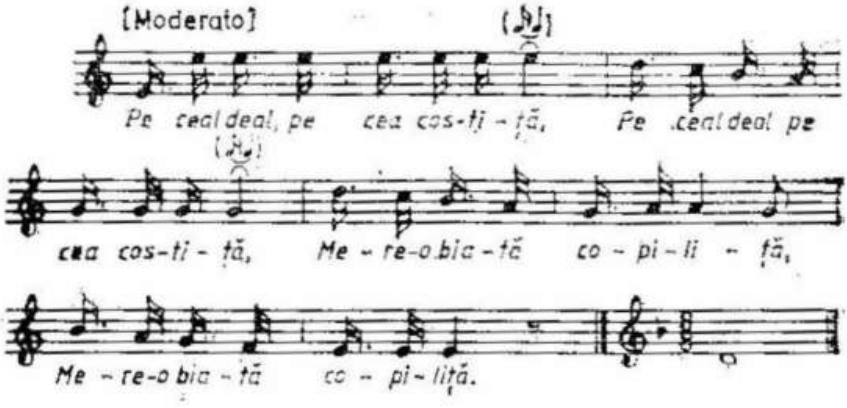

Pe cel deal, pe cea costiță
Mere-o biată copiliță.
Copiliță, meri mai tare,
C-a veni Dunărea mare
Şi-a veni şi te-a mâna*re*.
Las' să vie, să mă mâie
Că n-am tată să mă țâie,
N-am frați ca să-mi creadă mie,
Nici surori să mă mângâie.

Când eram la mama mè,
Ieram pui de rândunè,
Şi drăguța cui oi vrè.
De lucram, de nu lucram,
Draga mamei tot ieram.
De când sânt la mama lui
Nu-s nici rândunè, nici pui,
Nici nu-s dragă nimănui.

95. Nacajât ca mine nu-i

Ms. 22.224, 166/821 BN	Ana Panțîri, țărancă, 38 ani Berchişeşti, 19 august 1908

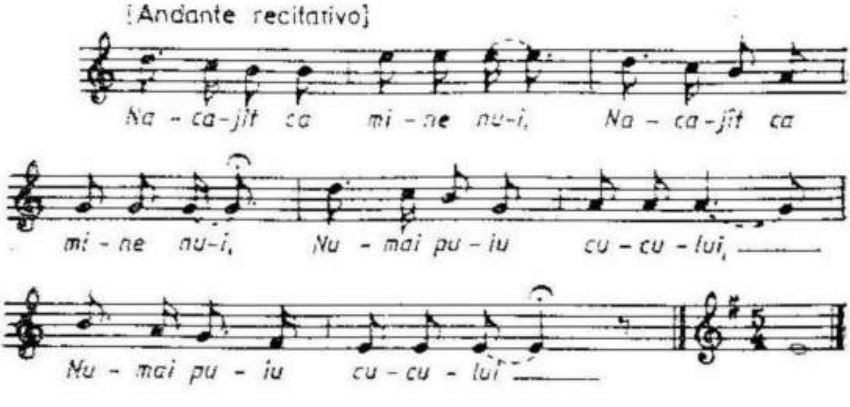

Nacajât ca mine nu-i,
Numai puiu cucului,
Când îl lasă mama lui
În mijlocul codrului.
Şi-ar zbura şi n-are pene
Că l-au lăsat fără vreme;

Şi-ar cânta şi n-are glas
Că l-au lăsat pui golaş.
Şi-a venit o turturè
Şi-o luat puiul cu iè,
L-au purtat pisti ogoare,
n-au lăsat puiul să moară.

Turturica-i cam beteagă,
Vine cucu şi mi-o-ntreabă:
- Ce ţî-i ţie, maică dragă?
Spune-mi să-ţi ajut digrabă.
- Ia, -s beteagă şi-am să mor
Pe braţele cui mi-i dor.

96. Mamă, nu mă da cu sâla

Ms. 22.222, 146/783 BN	Aniţa a lui Toader Popescu, ţărancă, 48 ani Straja, 9 august 1908

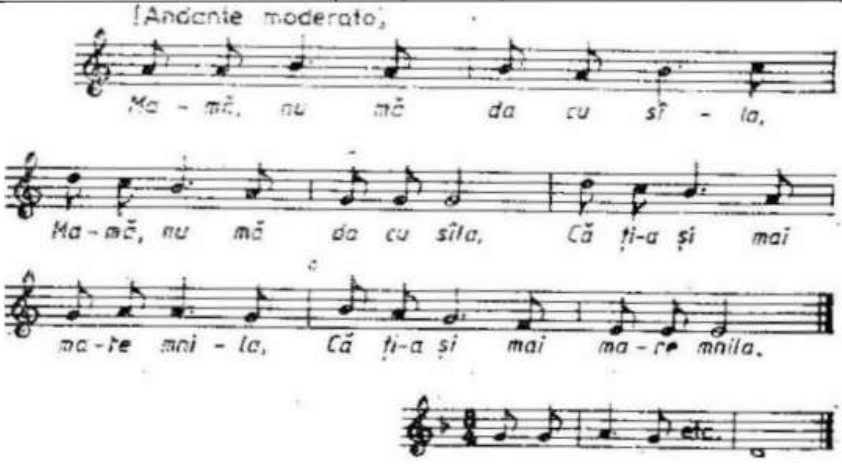

Mamă, nu mă da cu sâla
Că ţi-o şi mai mare mnila.
Mă-i da şi nu mi-o şi bini
Şi-oi veni, mamă, la tini,
Şi-oi veni şi m-ei vedè
Şi-i plânge de mnila mè.
Mama mă-ntreabă de viaţă,
Nu vede cum îs pe faţă,
Că de scârbă şi de-urât
Giumătate m-am topchit;

De scârbă şi de năcaz,
Mi-o venit casa s-o las,
Nici vântu să nu mă bată,
Nici soarele să mă ardă,
Numai badea să mă vadă.
Mămuţă, mămuţă hăi!
Nu mă da după urât,
Să-mi şie şi-n pământ strâmt;
Dă-mă după cin' mi-i drag,
Să-mi şie şi-n pământ larg.

97. Fă-mă, Doamne, ce m-ei face

Ms. 6, XLIII, 8/2108 AIEF	Ileana Mitrofan, orăşancă, 26 ani Suceava, 7 iunie 1914

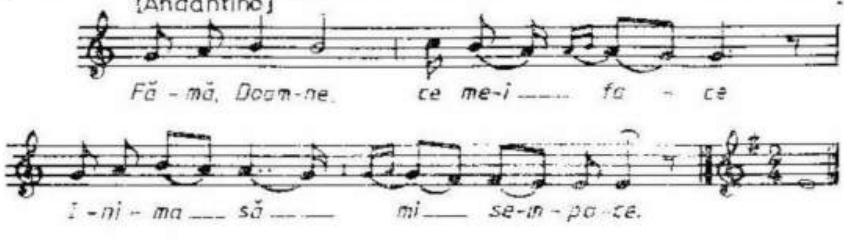

Fă-mă, Doamne, ce m-ei face,
Inima să mi se-mpace.
Fă-mă, Doamne, -o păsărică
Să zbor pân' la Ionică,
Să văd cu cine cinează
Şi cu cine însărează;
Să văd sara ce mănâncă
Şi-n ce aşternut se culcă,
Dimineaţa când se scoală,
Pe obraz cu ce se spală.

98. Mamă, ce m-ai făcut fată

Ms. 22.225 a, 47/1235 BN	Vasile Cuciurean, cantor bisericesc auxiliar, 24 ani Gălăneşti, 10 august 1909

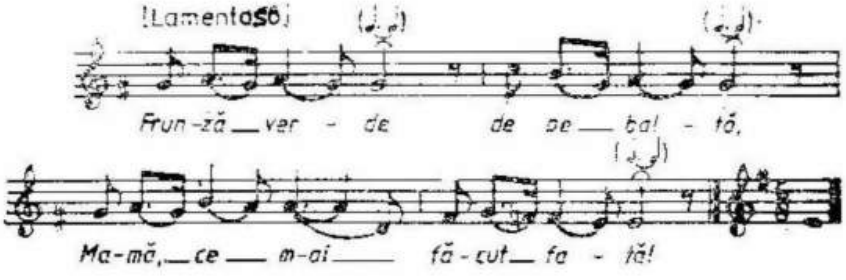

Frunză verde de pe baltă,
Mamă, ce m-ai făcut fată!
Decât m-ai fi făcut fată,
Mai bini cruce de piatră
Şi o puneai la fântână
Ca să fie apă bună.
Şi drumeţii cât treceau,
Toţi acolo poposeau,
Cu apa se răcoreau,
Bogdaproste îţi spuneau.
Dar aşa, m-ai făcut fată,
N-ai pomană niciodată.

99. Haidem, puică, să cântăm

Ms. 22.222, 154/533 BN	Catinca a lui Sava Urâtu, ţărancă, 70 ani Pătrăuţi pe Suceavă, 27 mai 1908

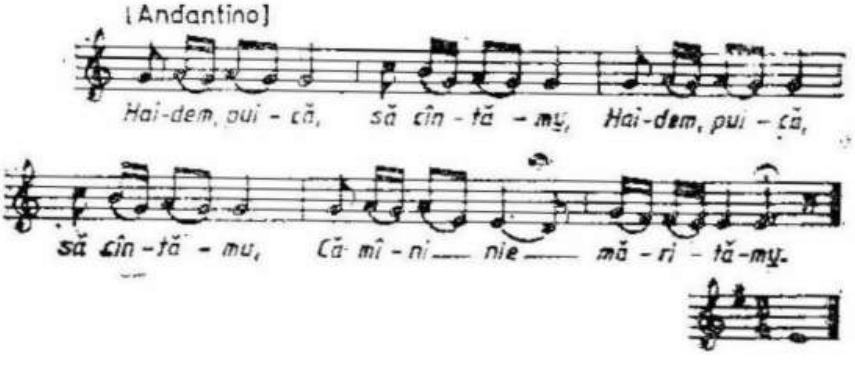

Haidem, puică, să cântăm*u*
Că mâni nie mărităm*u*.
După cie ni-om marita*u*
N-om mai îndrăzni-a cânta
În casă di soacră-ta*u*,
În tindă di socru-tă*u*

Soțul tău ti întriba*u*:
- Ci mai cânți, puică, atâta,
Ori ți-i dor di maică-ta*u*
Di ce n-ai rămas la dânsa?
Da' ficioru-i nici ca mini,
Pi obraz plin di chistrui
Şi nişti ochi ca di broscoi,
Are mustețe ca di rac
Di li-nnoadă după cap*u*.
Num-o palmă di ți-oi da*u*
Sângili că ti-a umplea*u*,
Sângili că-i închegat*u*
Cu măsele-amestecat*u*.

100. Cuculi di pi harag

Ms. 22.227, 296/1963 BN	Nastasia Lupu, țărancă, 48 ani9 Pojorâta, 17 august 1913

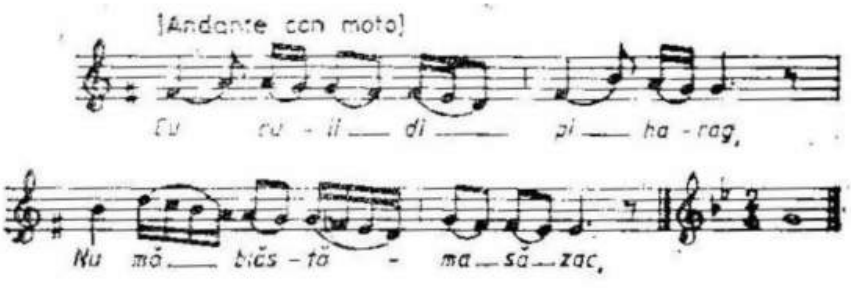

Cuculi di pi harag,
Nu mă blăstăma să zac
Că n-am pi nimi cu drag
Să-mi puie mâna la cap;
Cuculi di pi ogor,
Nu mă blăstăma să mor
Că n-am pi nimi cu dor
Să mă-ntrebe di ce mor.
Eu bolesc di dorul tău,
Vai, puică, di capul mieu!
Eu nu mor di nicio boală,
Dorul mândrii mă omoară.

101. Jijioară, apă lină

Ms. 22.225a, 28/1476 BN	Gheorghe Portică, lăutar sătesc (vioară), 49 ani; Zamfira a lui Gheorghe Puiu, țărancă, 37 ani Poieni, 25 decembrie 1909

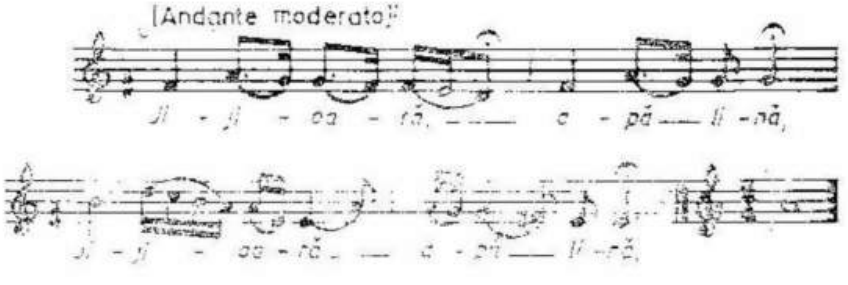

Jijioară , apă lină,
Am trecut țară străină
Şi-am cercat pânea de-i bună.
Pânea-i bună, tare-mi place,
Dar duşmanii nu-mi dau pace.

102. Tu de duci, bade sărace

Ms. 6, XLII, 17/2067 AIEF	Elisabeta Alexei, țărancă, 11 ani Calafindești, 28 ianuarie 1914

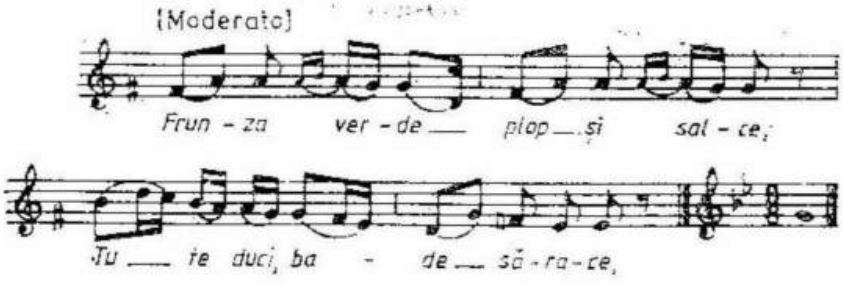

Frunză verde plop şi salce,
Tu de duci, bade sărace,
Eu cu dorul tau ce-oi face
Că mă arde şi mă coace!
Ia, l-ei sămăna-n liveziu
Şi-or răsări poame verziu;
Şi l-ei pune-n sîn la tine
Să-ți treaca dorul de mine;
Şi l-ei pune-n sîn la piele
Şi ti-a mai trece de jele.

103. Sună valea, toată valea

Ms. 22.222, 169/635 BN	Ioana a lui Grigore Brînză, țărancă, 60 ani Negrileasa, 11 iulie 1908

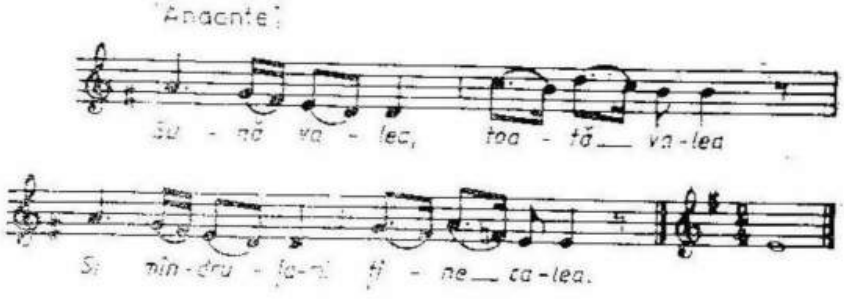

Sună valea, toată valea,
Şi mîndruța-mi ține calea.
Iaca valea cum răsună,
Eu cu mîndra n-o duc bună.
Ici-i dealu, ici-i lunca.
Unde mă trînteam cu puica.
Cîte fuşte a purtat,
Tăte eu ți le-am luat.
Numai tulpanul pe cap
Îi luat de-al tău bărbat.
Cînd îi lua sama bine
Şi acela-i luat de mine.

104. La poala sub codru verdi

Ms. 22.227, 206/1903 BN	Saveta Poştovici, ţărancă, 16 ani Mănăstirea Humorului, 11 august 1913

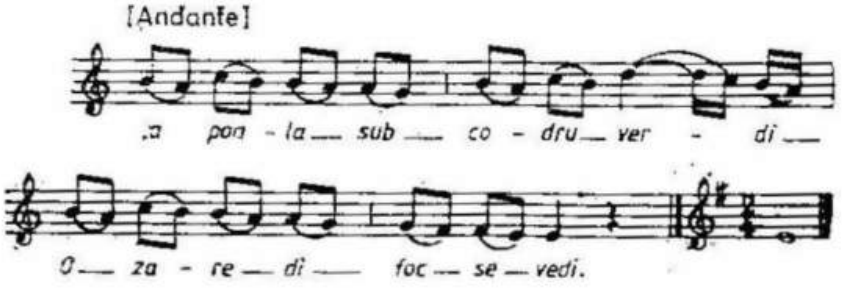

La poala sub codru verdi
O zare di foc se vedi.
Da' la zari cini şedi?
Iftina cu fetili.
La dînsele tot viniau
Peţitori şi li ceriau.

- Dă-ne , mamă cînd ne-ntreabă
Să ne mărităm degrabă,
C-aşa-i rîndul fetelor
Ca şi vara-a merilor.
După ce se mai măresc
Nimănui nu-i trebuiesc.

105. Zis–a luna de cu sară

Mss. 6, XLII, 11/2061 AIEF	Domnica Caciur, ţărancă, 14 ani Calafindeşti, 27 ianuarie 1914

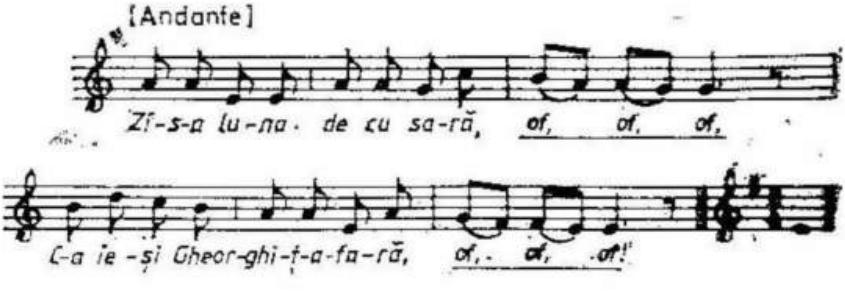

Zis–a luna de cu sară
C-a ieşit Gheorghiţ–afară.
El a zis că n-a ieşi
Şi la mine n-a veni,
Că e tare bolnăvior,
Că i-i jeli şi i-i dor.

De-i bolnav de dorul meu
Să-l rădice Dumnezeu;
De-i bolnav de altceva,
Deie–i Domnul boală grea
Să-l întorc cu scîndura,
Să-l hrănesc cu lingura.

106. Mîndră eşti, leliţă fată

Ms. 22.218-22.221, III, 58/1933 BN	Ana a lui Nistor Timu, ţărancă, 22 ani Gura Sadovei, 16 august 1913

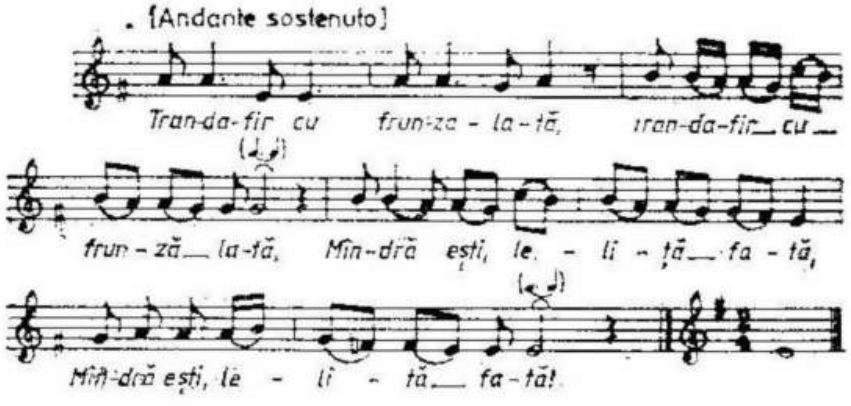

Trandafir cu frunză lată,
Mîndră eşti, leliţă fată:
Părul tău cel mătăsos
Negru-i, Doamne şi frumos.
Lelie şi guriţa ta
Şepte ţări aş da pi ea.

Lelio, ochişorii tăi
Parcă-s pietre scumpe-n iei.
Minunată eşti la stat
Şi drăguţă la îmblat,
Una ieşti tu între toate,
Asemenea-ţi nu se poate.

107. Mă duc, mîndră, la catane

Ms. 22.225 b, 41/1132 BN	Vasile a lui Simion Zalemba, 50 ani Suceviţa, 27 iulie 1909

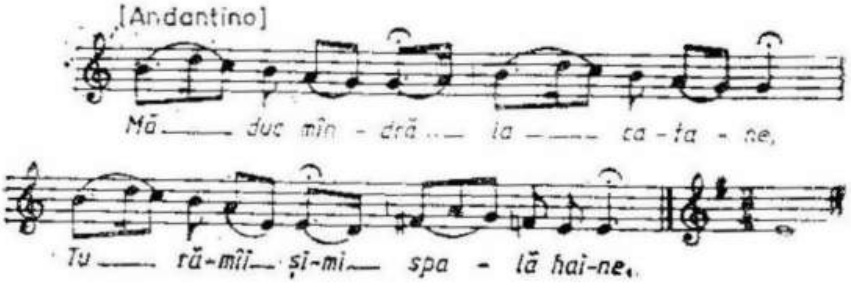

Mă duc, mîndră, la catane,
Tu rămîi şi-mi spală haine,
Şi li spală-n lacrimele
Şi li uscă-n sân la piele
Şi ti uită-n sus la stele

Cum tragem noi la cortele.
Şi îmblăm din sat în sat*u*
Cu prifontu nesărat*u*;
Şi îmblăm din sară-n sară
Cu prifontu subsuară.

108. Bate murgul din picior

Ms. 6, XLV, 31/2231 AIEF	Spiridon Croitor, țăran, 26 ani Capu Câmpului (în Cernăuți), 15 august 1914

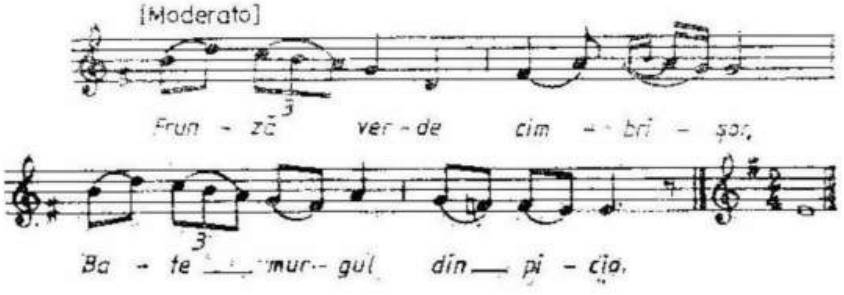

Frunză verde cimbrişor ,
Bate murgul din picior
Să-i pun şaua binişor,
Să mă duc unde mi-i dor,
La puicuța mea frumoasă
Ce m-aşteaptă tot cu masă.
Sara tot cu sorbitură,
Dimineața cu friptură;
Sara cu plosca de vin,
Dimineața cu-al ei sân.

109. Undi zbori, măi, cuc hain?

Ms. 22.225 a, 218/1474 BN	Zamfira a lui George Puiu, țărancă, 37 ani Poieni, 25 decembrie 1909

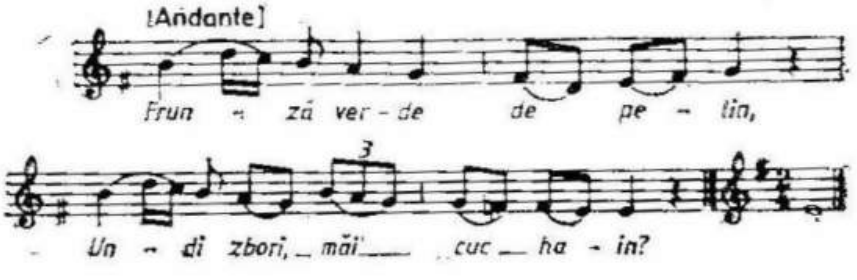

Frunză verde de pelin,
Undi zbori, măi, cuc hain?
Cînți o vară jumătate
Şi-apoi zbori în altă parte.
Cîntă-mi şi mie odată
C-a mè minte-i tulburată.
Cât mă duc din sat în sate
Cu puşca mi-i greu în spate,
De saghie şoldure
Ochii negri m-or durè.

110. Vin doi nouraşi din sus

Ms. 22.218+22.221, I, 6/1851 BN	Dochiţa Ursachi, ţărancă, 38 ani Vicovul de Sus, 16 iunie 1912

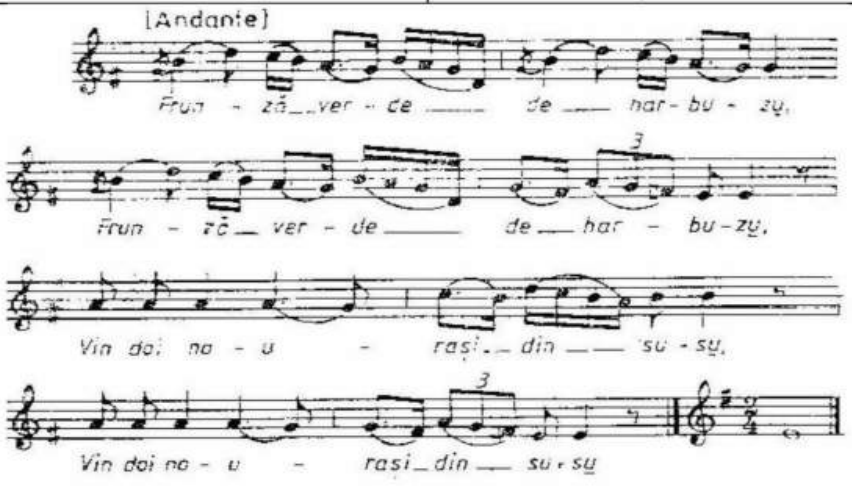

Frunză verde de harbuz*u*,
Vin doi nouraşi din sus*u*
Cu veste şi cu răspuns
Că pe bădiţa l-o tuns,
Nu-mi pare rău că l-au tuns,
Da-mi pare rău că s-o dus.
De când bădiţa s-o dus
Trii garoafe-n poart-am pus,
Trii garoafe şi gheorghine
Şi bădiţa tot nu vine.
Mi-o trimis badea scrisoare
Să-i trimit şi lui o floare.
Eu i-aş trimite-o cu stele,
Dar i-ar duce-o cu jele.
Dară luna răcoroasă
I-a duce floarea frumoasă.

111. Mărg la apă c-o cofiţă

Ms. 22.225 b, 5/1130 BN	Gheorghe Pîrghie, ţăran, 25 ani Vicovul de jos (în Suceviţa), 27 iulie 1909

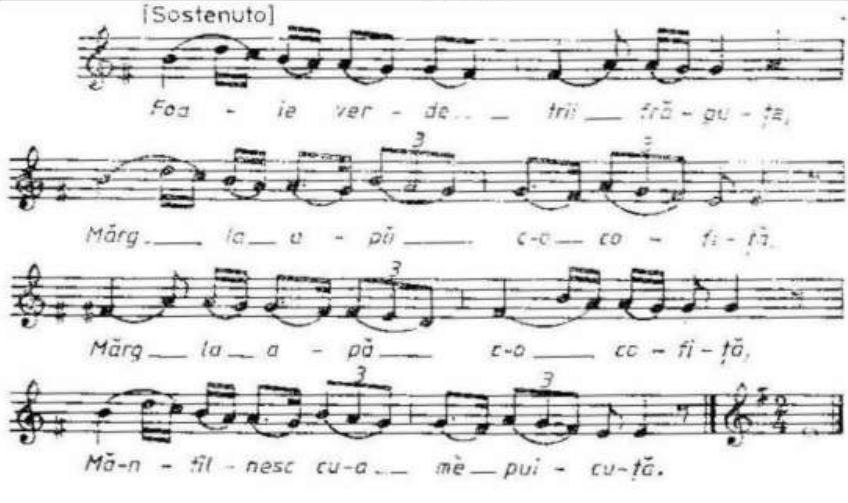

Foaie verde trii frăguțe,
Mărg la apă c-o cofiță,
Mă-ntîlnesc cu-a me puicuță:
- Te cunosc, bădiță, bine
C –ai be apă de la mine,
Din cofiță nu ți-oi da
Că mă-ta-i femeie rea,
Toată lumea au îmblat
După leac di fermecat,
Să ti famece pi tini
Ca să nu mă iei pi mini.

Spune mîni-ta aşa:
Să–ngrădească ulița
Tot cu lin şi cu pelin,
Cu pari negri di arin.
Nu se teamă că-i mai vin;
Să samene mac in prag,
Nu se teamă, nu i-l calc.
Macu-a creşte şi-a-nflori,
Tu cu mî-ta mi-i dori:
Macu-a creşte şi s-a coace,
Iară tu bureți ii face.

112. S-o dus cucu la oraș

Ms. 22.224, 229/676 BN	Pachița a lui Nicolai Scripcari, țărancă, 61 ani Frumosu, 17 iulie 1908

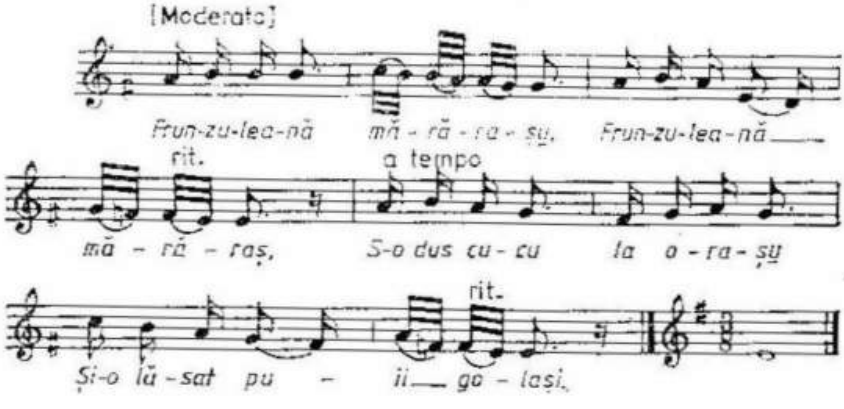

Frunzuleană mărăraşu,
S-o dus cucu la oraşu
Şi-o lăsat puii golaşi.
Şi-o trecut o păjurè,
S-o prins că i-a creşte ea.
Şi-o zburat din deal în vale
Şi-o adus la pui mâncare.

Şi-o venit cucu-ntr-o vreme
Şi puii nu i-o zâs "nene"
Ci–o zis "mamă" păjurelei.
Cucu–o plâns şi-o blăstămat
Şi tare i-au mai fost banat
Că s-o dus şi i-o lăsat.

113. Vine–un nouraş din sus

Ms. 22.227, 234/1552 BN	Agripina Moroşanu, ţărancă, 21 ani Grăniceşti, 2 februarie 1910

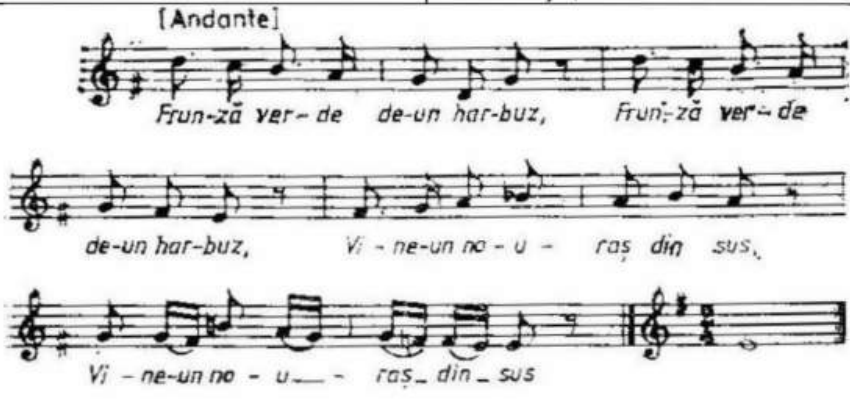

Frunză verde de-un harbuz,
Vine–un nouraş din sus
Cu veste şi cu răspuns
De la puiu ce s-o dus.
Când aş şti c-ar mai veni
Cărăuşa i-aş pliji
De nalbă, de floare albă,
Doar ar veni mai degrabă.
Cărăuşă i-am plijit
Şi puiuţu n-au venit,
Cărăuşă luminoasă
Nimeri la altă casă
Uni-i nevasta frumoasă
Şi bărbatu-i dus de-acasă.

- Dă–mi drumu, nevastă, -n casă.
C-afară plouă de varsă
Şi mereu mă tot îndeasă .
Şi am straie de mătasă.
Şi unde m-a chicura
Beşică s-a rădica.
- Drumu-n casă eu ţi-aş da
Dar n-am unde ti culca.
- Nu hi proastă, tu, nevastă,
Şi nu te-ngriji de asta.
În casă de m-oi vidè
M-oi culca unde-oi putè:
Pe marginea patului,
În locul barbatului.

114. Zic duşmanii că-s gunoi

Ms. 22.223, 153/164 BN	Rahila delnea, ţărancă, 22 ani Stroieşti, 26 octombrie 1907

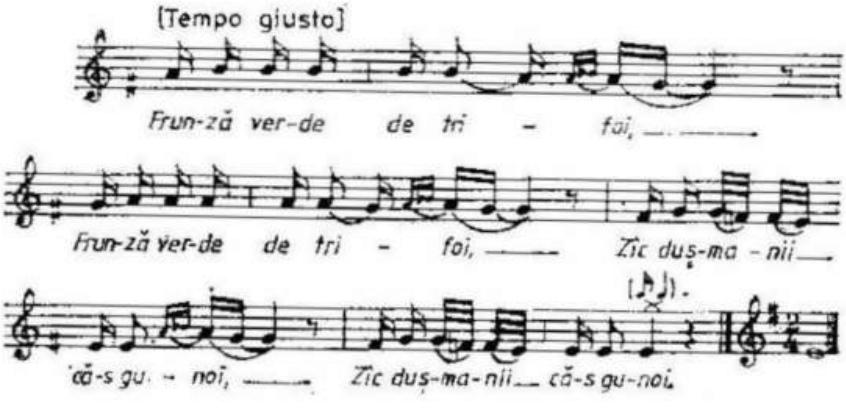

Frunză verde de trifoi,
Zâc duşmanii că-s gunoi.
Da' de-ar fi gunoi ca mine
Nu l-ar mai mătura nime,
Dar l-ar strînge în hârtie,
L–ar duce-n cănţălărie
Unde stau domnii şi scrie.

115. Boii mei când aud doină

Ms. 22.222, 23/312 BN	Ioan Lupuleac, ţăran, 22 ani Iacobeşti, 25 decembrie 1907

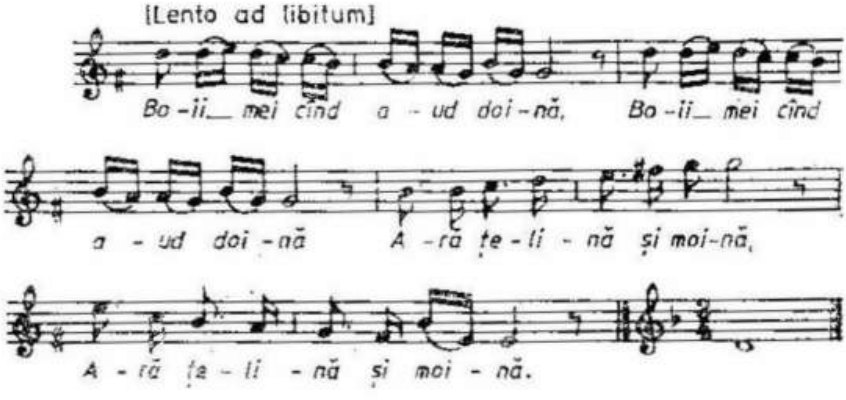

Boii mei când aud doină
Ară ţelină şi moină ,
Căci românul cât trăieşte
Tot cu doina se mândreşte.
Arză-te focu, năcaz*u*,
De copil tânăr te-am tras;
De te-oi trage cât te-am tras*u*;
Tu-mi pui pânza pe obraz*u*.

116. Om scârbit ca mine nu-i

Ms. 6, XLI, 16/2016 AIEF	Casandra Lupu, ţărancă, 10 ani Pojorâta, 20 august 1913

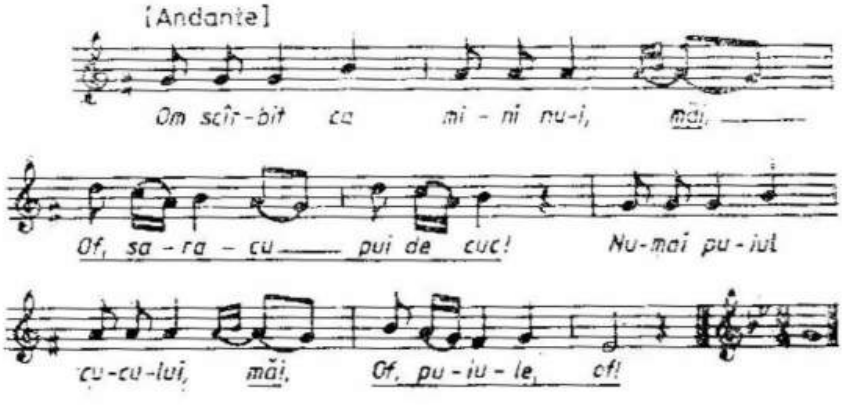

Om scârbit ca mine nu-i,
Numai puiul cucului
Când îl lasă maica lui
În mijlocul codrului.

Mă-sa zboară şi se duci,
Puiul cadi jos şi plângi.
Ar rămânie, n-arie hrană
Co–o rămas fără di mamă;
Ar zbura şi n-arie penie
C–a rămas fără di vremie.
Mai aşteaptă-mă, mămuţă,
Să-mi tocmesc o aripuţă,
Aripuţa di sacară
Ca să zbor în jos, la ţară.

117. Bucuros cătan-aş şi

Ms. 22.225 c, 55/822 BN	Rahila a lui Nichita Ianuş, ţărancă, 42 ani Berchişeşti, 19 august 1908

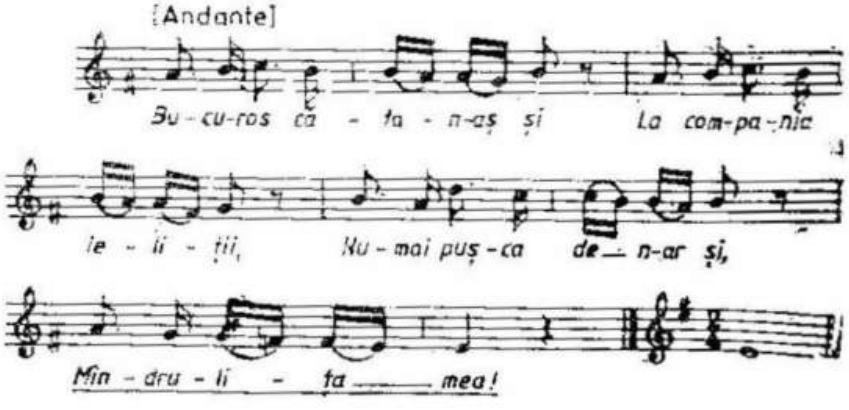

Bucuros cătan-aş şi,
La compania leliţii,
Numai puşca de n-ar şi,
Puşca şi oţelele
Că mi-o mîncat şelele.
De-ar şi puşca di răchită
Şi bruţacu plin de pită.
Plânge-mă, maică, cu dor,
Ţi-am fost fată şi ficior,
Ţi –am scos caii din ocol,
Pe Bălan şi pe Bujor
Ţi l-am dus pân' la ogor,
Ca o brazdă ne-am brăzdat
Şi-napoi ne-am înturnat,
La catani m-au luat.
Inga, maică, păru meu
Să–l iei, maică, să-l strângi bini,
'Ntr-o naframă să mi-l pui
Şi pe apă să mi-l dai.
De–i vidè că pluteşte
Nu mai trage nădejde,
Că nădejdea di la mini
Ca şi ghiaţa cea subţire
Car'te sui şi nu te ţine
Şi te lasă de ruşine.
Pi cararea mea cea dragă
Mi-a crescut troscut şi iarbă.
Pe troscut vântu mi-l bată,
Pe puica focu mi-o ardă.
Şi să nu ardă mai greu
Numai cum oi zice eu;
Să mi-o ardă cu uscati
Că m-au scos din sănătate.

118. Of, a mea fetiță

Ms. 22.223, 132/52 BN	Olga Reuț, (?) Sfântu Ilie, 28 septembrie 1907

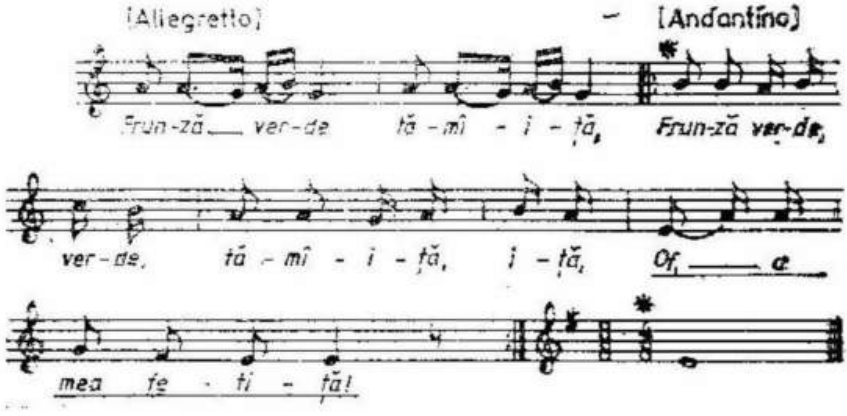

Frunza verde, tămâiță,
Of, a mea fetiță
Iese sara la portiță
Și-nvață a da guriță.
Și–o bătut-o bărbățelul
Ca să-i spuie amorelul.
De m-ar pune pi-un cărbune
Amorelul nu l-oi spune;
De m-ar pune pi-o frigare
Amorelul vină n-are.

119. Colo-n vale la portiță

Ms. 22.227, 279/1051 BN	Saveta a lui Drăjineț, țărancă, 28 ani Vatra Dornei, 4 iulie 1909

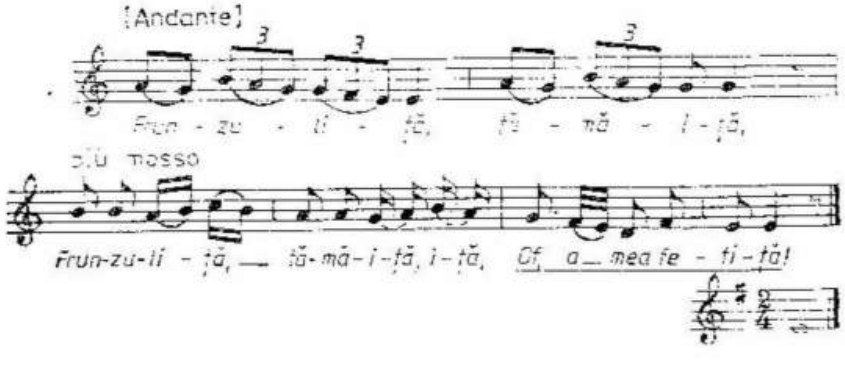

Frunzuliță tămăiță,
Colo-n vale la portiță,
Jăluia o nevăstuță
C-a bătut-o bărbățelul
Ca să-i spuie mărizelul.
- De m-ei pune pe-un cărbune,
Mărizelu nu ți-oi spune !

120. Cucule cu pană sură

Ms. 22.223, 297/381 BN	Dochița Bujorean, țărancă, 49 ani Rus-Plavar, 22 februarie 1908

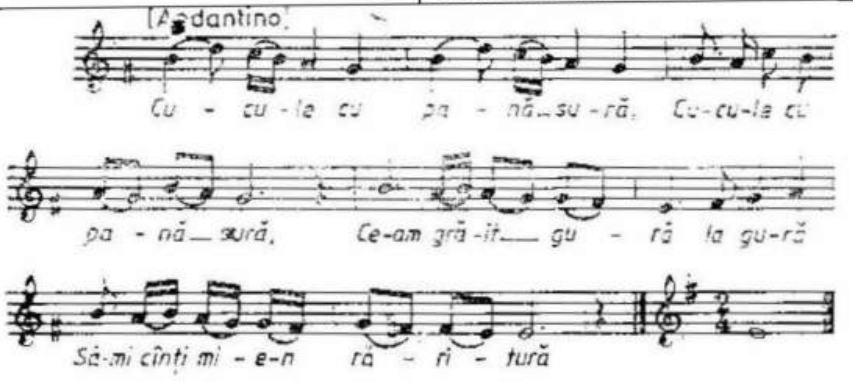

Cucule cu pană sură
Ce-am grăit gură la gură,
Să-mi cânți mie [-n] răritură
Tot a chef şi voie bună.
Mi–ai cântat pe–o rădăcină
Tot a scârbă şi-a pricină.
Cucule cu pene verzi,
Ce-mi cânți sara pin livezi
Şi pe mine nu mă vezi!
Mi-ai cântat cu glas subțire
Pentru-a noastră despărțire.
Şi-aşa sînt eu plin de jele
Ca şi ceriul plin de stele;
Şi–aşa sânt de supărat
Ca şi ceriul nourat.
Foaie verde, foaie fragă,
Departe eşti, mândră dragă.
Tu departe, eu departe,
Două dealuri ne desparte ,
Două dealuri şi-o pădure
Cu zmieură şi cu mure.
Şi-o da Dumnăzău ce-a da,
Şi pădurea s-a usca,
Dealurile s-or măcina,
Eu cu puica m-oi lua.

121. Eu mă duc, puica rămâne

Ms. 22.227, 16/1546 BN	Eleonora Gutău, țărancă, 13 ani Grăniceşti, 3 februarie 1910

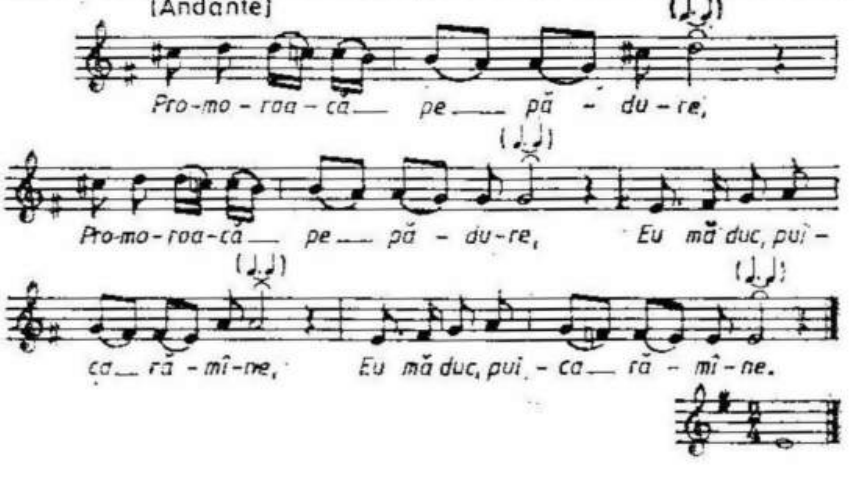

Promoroacă pe pădure,
Eu mă duc, puica rămâne,
Ce să fac s-o ieu cu mine
Măcar pe două-trii zâle,
Măcar calea-n jumătate
Să nu-mi pară drum departe!

Mergând, puică, de la tine
'Ntălnii cârduri de copile,
Ce să fac să li-ieu cu mine
Măcar pe două-trii zâle,
Măcar calea-n jumătate
Să nu-mi pară drum departe!

122. Măi Marină din livezi

Ms. 22.224, 32/1993 BN	Calinic Capră, cântăreț sătesc, 21 ani Dorna candrenilor, 19 august 1913

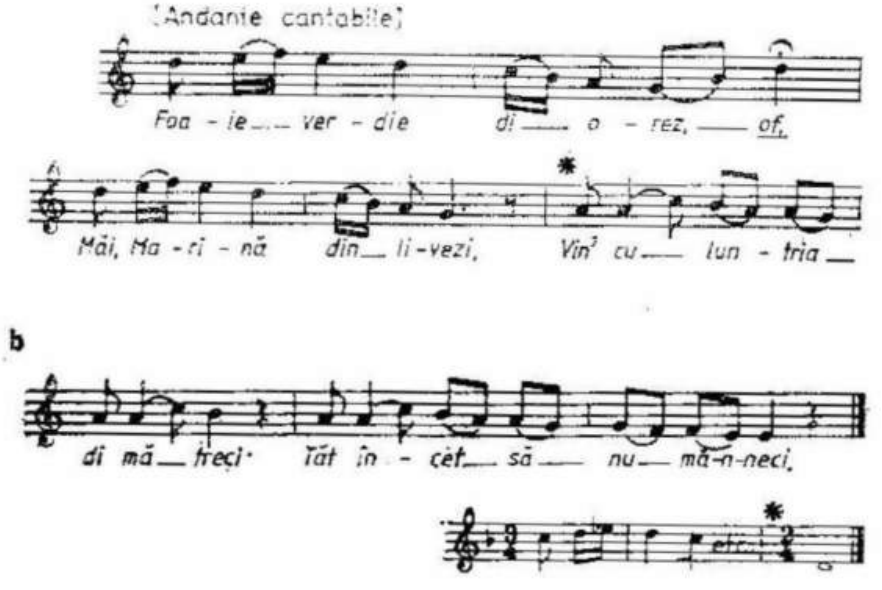

Foaie verdie di orez,
Măi Marină din livezi
Vin' cu luntria di mă treci
Tăt încet să nu mă-nneci
Că n-ai bani să mă plăteşti,
Şepte ani să hărgăteşti.
Şi dacă mă prăpădeşti,
Tu ca mine nu găseşti.

Marină, crăpa-ți-ar calu,
Diegrabă mai trecui dialu;
Marină, crăpa-ți-ar iapa,
Degrabă mai trecui balta.
Foaie verdie, foaie lată,
Cum m-ai lăsat tu, măi fată,
Cu cămeşa nespălată,
Cu gura nesărutată.

123. Mă suiam în deal pe stâncă

Ms. 6, C, 56/375 AIEF	Nicanor Verenca, cantor bisericesc, 58 ani Ruşii-Mănăstioara, 21 februarie 1908

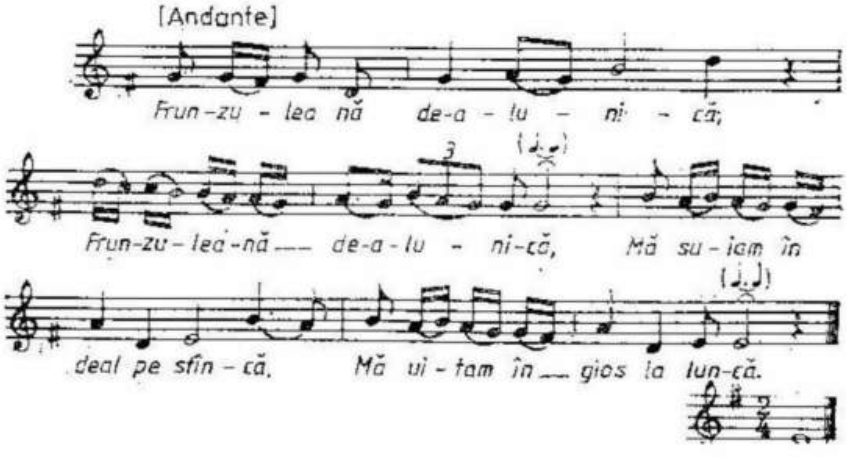

Frunzuleană de-alunică,
Mă suiam în deal pe stâncă,
Mă uitam în gios la luncă,
Văzui lunca înfrunzită
Şi mândruţa-mpodobită.
Mă scobor în gios, de vale,
Şi–o prindem de cingătoare
Şi–o giurai la sfântu soare
Că pi altu nu-l mai are.
Stăi, bădiţă, nu mă giura,
Zău, că te-am pi dumiata.

124. Busuioace, busuioace

Ms. 6, C, 134/2195 AIEF	Ana Iftinca, ţărancă, 20 ani Horodnicul de Jos (în Cernăuţi), 10 august 1921

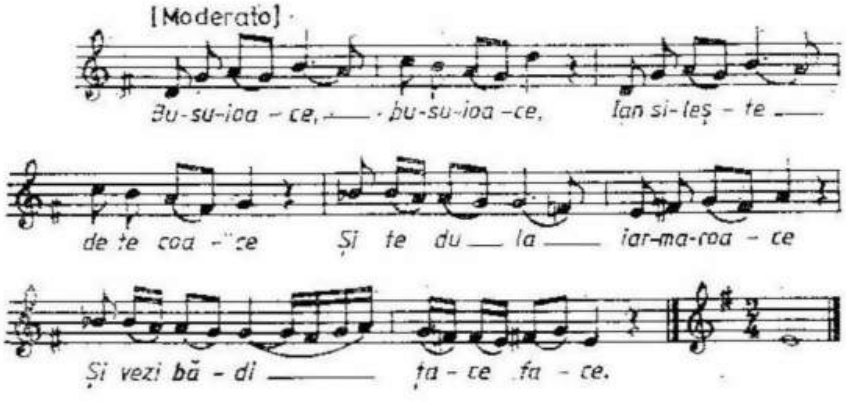

Busuioace, busuioace,
Ian sileşte de te coace
Şi te du la iarmaroace
Şi vezi bădiţa ce face.
De l-ei găsi adormit*u*,
Spune–i că m-am logodit*u* ;
De l-ei găsi deşteptat*u*,
Spune-i că m-am cununat*u*.

125. Puiuț c-a meu nu mai vezi

Ms. 22.218-22.221, VI, 19/597 BN	Roxana a lui Alexandru Oniga, țărancă, 25 ani Stupca, 30 iunie 1908

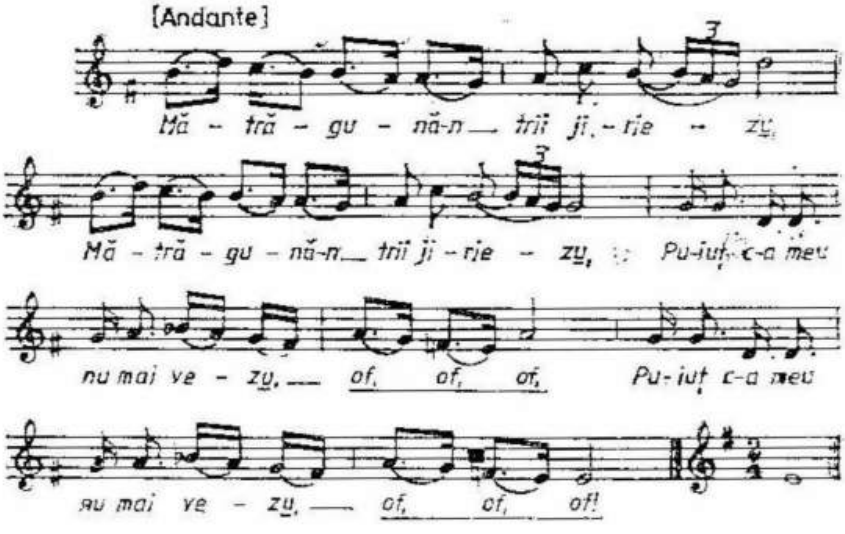

Mătrăgună-n trii jiriez*u*
Puiuț c-a meu nu mai vez*u*.
Pi dânsu-i cămeşa albă,
La grumaz năframă neagră,
Numai gura lui mi-i dragă.
Mai în sus di gurişoară,
Cunună di musticioară,
Ochii lui, muruță neagră,
Mură di pi struguri verdgie ,
Rău mă teiem ca mi l-oi pierdgie,
Că mi l-am pierdut odată
Şi l-am găsit la o fată.
Fata vrea ca să-l sărute,
Dumnezeu să nu-i ajute;
Fata vrea ca să mi-l ieie,
Dumnezeu să nu i-l deie.
Şi l-am mai pierdut o dată,
Toată lumia l-am cătat,
Tare greu că l-am aflat:
În mijlocul codrului,
La curțile dorului,
Undi şăd porțile-nchise,
Mândrile pi tablie scrise.
Cînd dau să deschid poarta,
Iacă , dorul mă şi-ntreabă
Poatie cat pi ciniva?
Cat pi ciel cu pană lată ,
Sus îi Dumnezeu să-l bată,
Că m-a-nvățat sărutată
Şi m-o lăsat supărată;
Cat pi ciel cu pana vierdgie,
Sus îi Dumnezeu, nu-l rebdgie,
Căci m-o-nvățat a iubi
Şi m-o lăsat a dori.

126. Vine dorul prin grădină

Ms. 6, C, 4/9 AIEF	Domnica Iftodi, țărancă, 23 ani Tișăuți, 22 iulie 1907

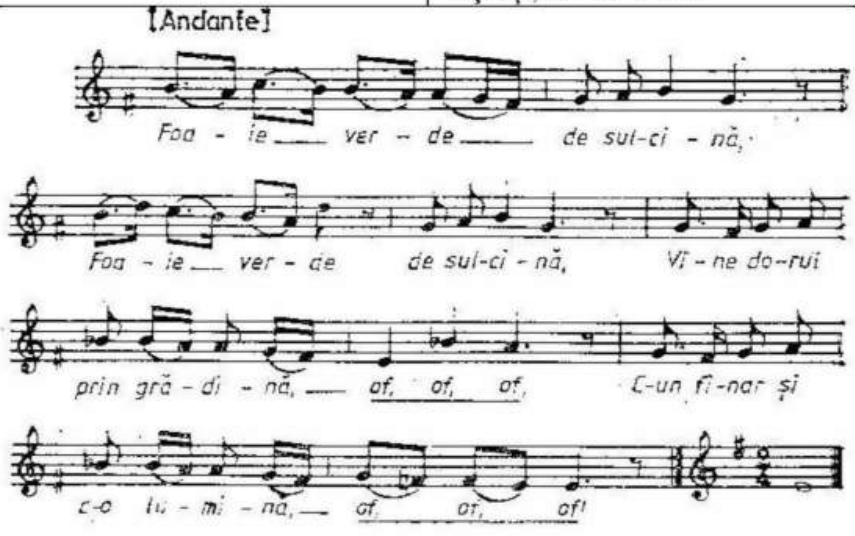

Foaie verde de sulcină,
Vine dorul prin grădină
Cu-un fânar şi cu-o lumină.
- Undi te duci tu, dorule ?
- Ia, mă duc la mîndra mea
C-a să văd ce face ea.
De-oi vedea-o prin ogradă,
Înapoi mă-ntorc pe poartă;
De-oi găsi-o-n pat culcată ,
Am să o sărut odată,
S-o sărut o dat' şi bine
Să –mi fie pi-un an de zile;
Şi-apoi să o strâng în braţă
Ca să-mi fie dulce viaţă.

127. Tot ți-am zâs, maică, ți-am zâs

Ms. 22.218-22.221, I, 31/114 a BN	Aglaia Prelipcean, învățătoare, 21 ani Șcheia, 18 octombrie 1907

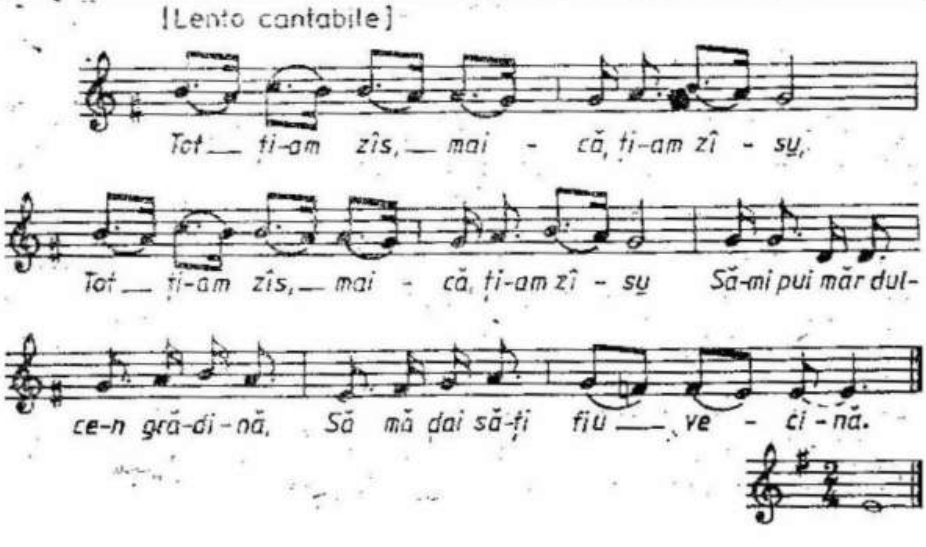

Tot ți-am zâs, maică, ți-am zâs*u*
Să–mi pui măr dulce-n grădină,
Să mă dai să-ți fiu vecină.
Frunză verde de orez,
Tu mi-ai pus un pădureț
Şi m-ai dat să nu mă vezi.
Tot ți-am zis, măicuță, țâie
Să ți-i zile pentru mine,
Să mă dai în sat cu tine.

Şi-ai ținut zâle vârstate
Şi m-ai dat în sat departe
Ca să n-am de tine parte.
Te–ai temut, maică, temut
Că ți-oi veni la-mprumut
Şi eu nici gând n-am avut.
Eu în sat să fi lucrat,
Împrumutu-ți l-aş fi dat
Să nu [mă] fi depărtat!

128. Ciel cie arie noroc, arie

Ms. 22.227, 242/1990 BN	Calinic Capră, cântăreț sătesc, 21 ani Dorna Candrenilor, 19 august 1913

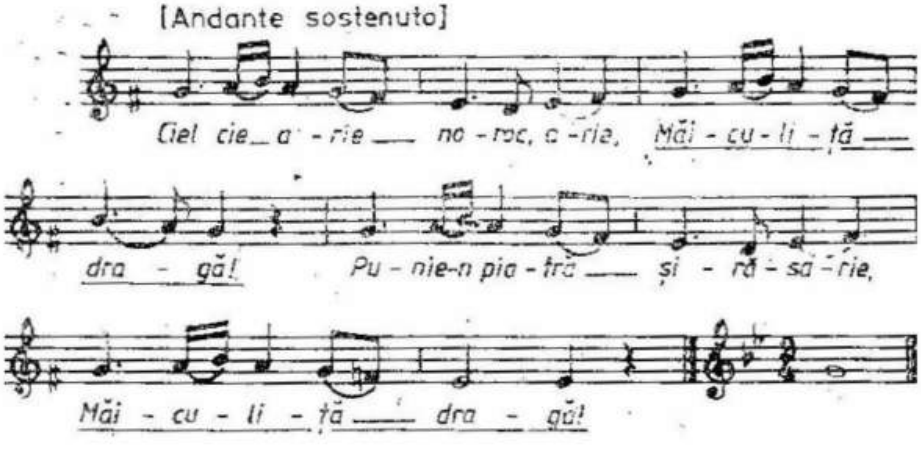

Ciel cie arie noroc, arie,
Pune-n piatră şi răsarie.
Am sămănat grâu di vară
Şi-au ieşit neagră săcară;
Am sămănat busuioc
Şi n-au răsărit dieloc.
Undie mărg, undie mă-ntorc,
Vai die minie, n-am noroc.
Mult mă mier cie s-o făcut
Că în târg nu l-am vândut,
În crâşmă nu l-am băut,
Ori nici nu l-am mai avut.

Se vedie, când m-ai scăldat
Norocul ni l-ai vârsat.
Să–mi spui mam-adevărat,
În cie apă m-ai scăldat ?
- În apă di Miercurea
Ca să-ți fie lumia grea.
Scăldătoarea o-am vărsat
Pie pamântul niarat
Şi–n pamînt cum o întrat
Norocu–ți s-o strecurat,
Şi să îmbli toată lumia
Şi să n-ai hodină-n ia!

129. Măi, bărbati, fii cuminti

Ms. 22.224, 20/823 BN	Rahila a lui Nichita ianuş, ţărancă, 42 ani Berchişeşti, 19 august 1908

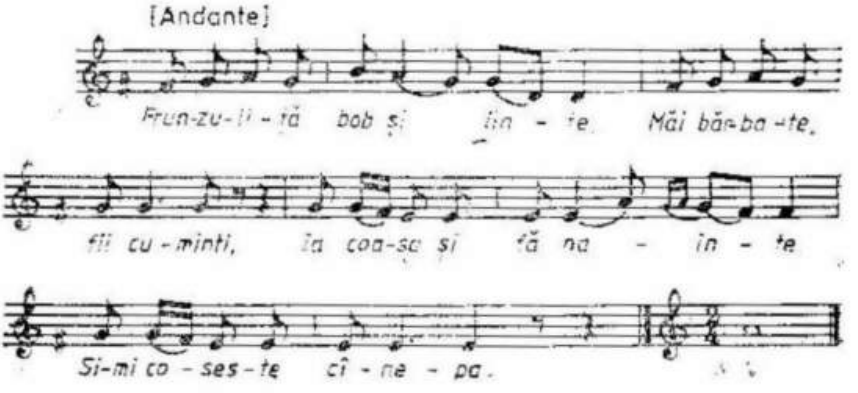

Frunzuliţă bob şi linte,
Măi, bărbati, fii cuminti !
Ie coasa şi fă-nainte
Şi-mi coseşte cânepa
Şi ni-o coseşte ca pi sus
Să nu rămâie de-un fus.
Ni-o coseşte şi ni-o bate
Şi mi-o vinde fără preţ.
Măi, bărbate, tu ştii bine
Că eu lunea nu lucrez,
Marţi di zi di sărbătoari,
Miercurea–i di fată mari,
Joia–i pentru dobitoace,
Vinerea nime nu toarce,
Sâmbăta di la amiazi
Mi-am pus oala să mă lau,
Să mă lau cu siminoc,
Duminica-i iarmaroc.
Au pus furca pi deşghe,
S-o dat la crâşmă să be.
Trii şire pe fus o pus*u* ,
Trii litre pe gât s-o dus,
Da' tălhăraşu de fus*u*
Fuga la bărbat s-o dus:
- Măi bărbate, măi bărbate,
Ian du-te la cârşmă, du-te!
Bărbate, femeia ta
Au pus furca pe deşghè
Şi s-o pus la cârşmă şi be.
- Nu-i treaba ta, fusule,
Da' las' să beie, saleaca,
Că i-au fost dragă lumea.

130. Cucule, porumbule

Ms. 22.224, 225/756 BN	Casandra a lui Costan Popovici, țărancă, 56 ani Fundu Moldovei, 30 iulie 1908

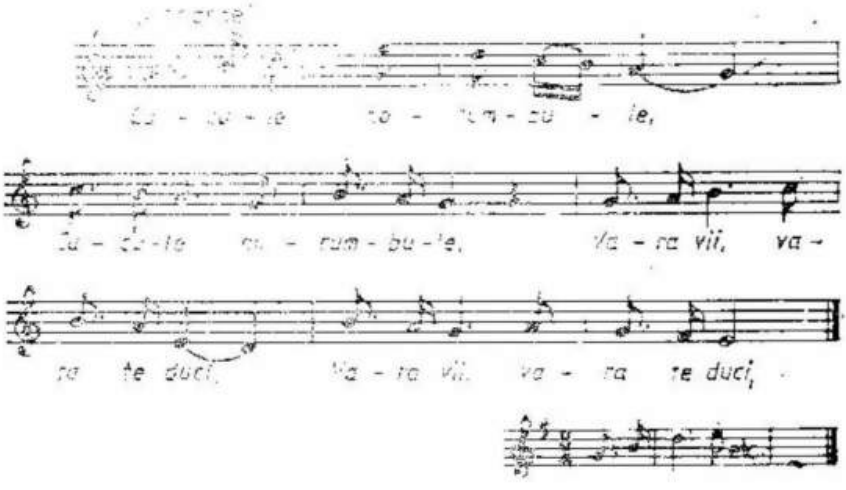

Cucule, porumbule,
Vara vii, vara te duci,
Nici o veste nu-mi aduci,
Numa un sac plin de nuci,
Tu le-aduci, tu le mănânci.
Cucule, balanule,
Ce–mi tot cânți de voie re?

N-am pușca la mâna me
Să scot untura din tine,
Să tocmesc inima-n mine
Măcar pe două, trei zile.
Ți–am plătit să-mi cânți un an,
Nu mi-ai cântat nici de-un ban.

131. Cucule, drăguțule

Ms. 6, C, 44/215 AIEF	Veronica Lupu, țărancă, 18 ani Gura Humorului, 1 noiembrie 1907

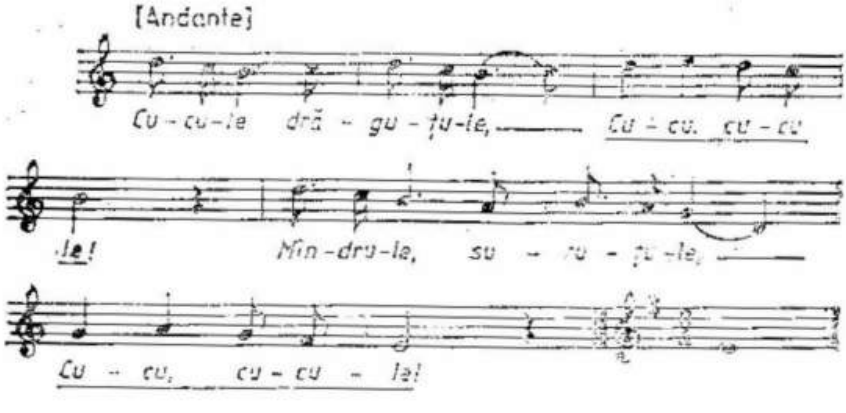

Cucule, drăguțule,
Mândrule, suruțule,

Vara vii, vara te duci,
Spune-mi, iarna ce mănânci !

- Mănânc putrigai de fag
Şi vin de vă cânt cu drag.
- Cucule, peniță sură,
Mânca-ți-aş limba din gură
Ca să pot şi eu cânta,
Să fiu drag la puica mea!

132. Cuculeț cu pană sură

Ms. 22.223, 374/14 a BN	Rahila Belecu, țărancă, 17 ani Gura Humorului, 9 octombrie 1907

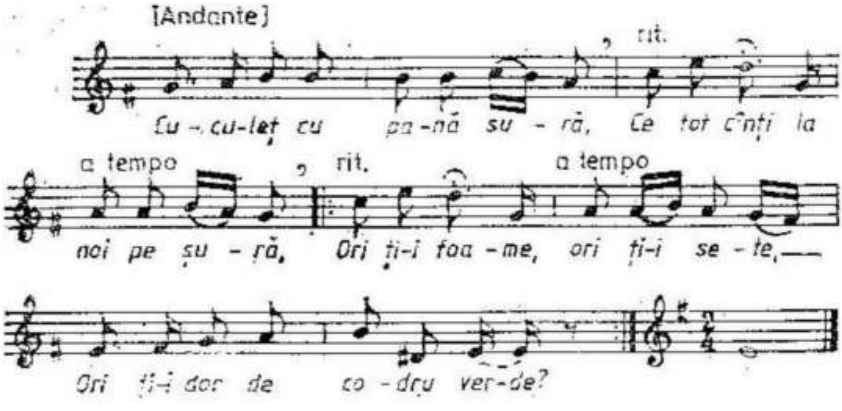

Cuculeț cu pană sură,
Ce tot cânți la noi pe şură,
Ori ți-i foame, ori ți-i sete.
Ori ți-i dor de codru verde?
Nu mi-i foame, nu mi-i sete,
Nici mi-i dor de codru verde,
Dar mi-i dor de satul meu
C-am lăsat trii mândre-n el:
Una-n deal, ca un cristal,
Una-n vale, ca o floare,
Cea din vatra satului
Îi floarea bărbatului.
Cea din deal s-a măritat,
Cea din vale m-a lasat*u*.
Cea din vatra satului
Of ! m-a-nşălat, a dracului !

133. Nu ştiu, puiu ce nu vine

Ms. 22.224, 198/331 BN	Ioan Popovici, lăutar sătesc, 21 ani Sfântu Ilie, 5 ianuarie 1908

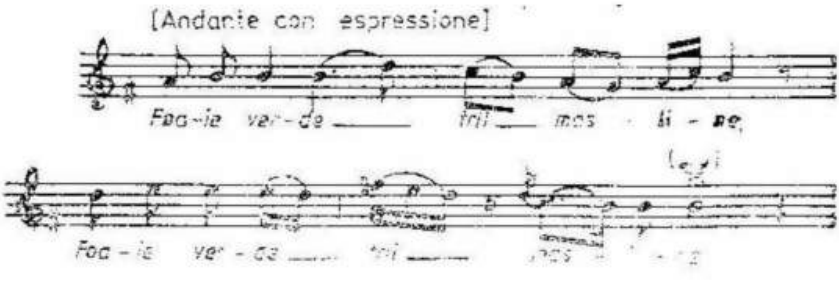

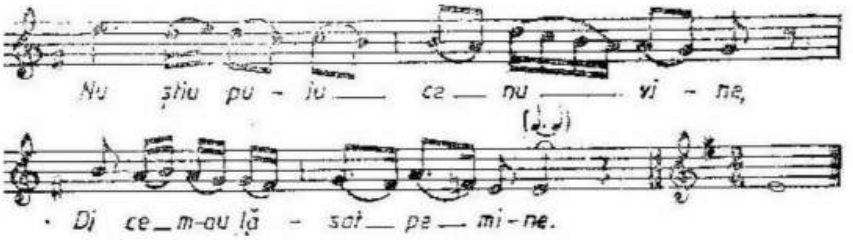

Foaie verde trii masline,
Nu ştiu, puiu ce nu vine
Di ce m-au lăsat pe mine
Şi nu ştiu unde petrece.
Nu ştiu, Doamne, ce-aş mai face
Să-mi vie puiuţu-ncoace !
Poate-i bolnav, sau nu-i bine,
Sau nu doreşte de mine,
Sau şi-a găsit alta-n lume
Mai frumoasă decît mine.
De-au găsât-o mai frumoasă,
Dumnezeu li deie casă;
De-au găsât una mai slută,
Viaţa să-i fie scurtă;
De-au găsât o grozăvioară
Să dea Dumnezeu să moară,
Să mărg şi eu la pomană
Ca la o prietină bună
Şi să-i gust din colivioară,
Să-i fie ţârna uşoară
Ca pietricica de moară.

134. Cine iubeşte şi lasă

Ms. 22.224, 117/377 BN	Iulţa a lui Nicolai Croitor, ţărancă, 19 ani Ruşii Mănăstioara, 21 februarie 1908

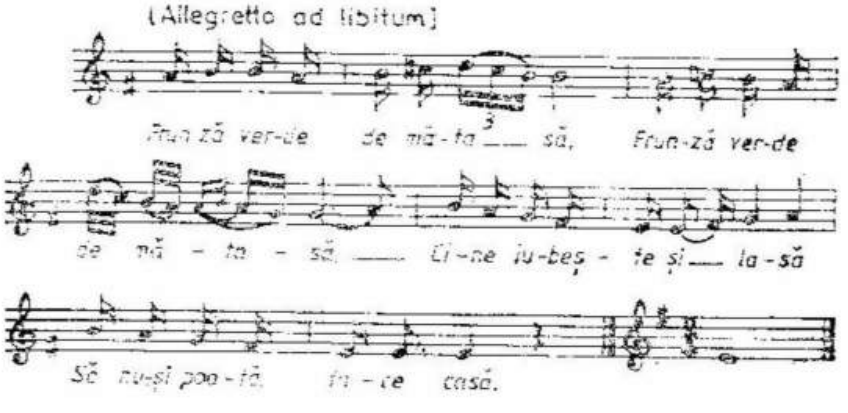

Frunză verde de mătasă,
Cine iubeşte şi lasă
Să nu-şi poată face casă,
Aibă casa cucului
Şi hodina vântului.
Frunză verde de-alior,
Ce vii, Ghiţă, târzior,
Ori de mine nu ţi-i dor?
Ba ni-i dor, puicuţă, dor.
Am a trece-un deal şi-o vale
Şi pe dealu-s paltinei
Şi-ntre noi doi oameni răi;
Iar pe vale-s floricele
Şi–ntre noi două căţele.

135. Am avut o scârbă mare

Ms. 22.218-22.221, I, 15/314 BN	Ilie Andricu, băiet de țigan, 12 ani Gura Solcei, 25 decembrie 1907

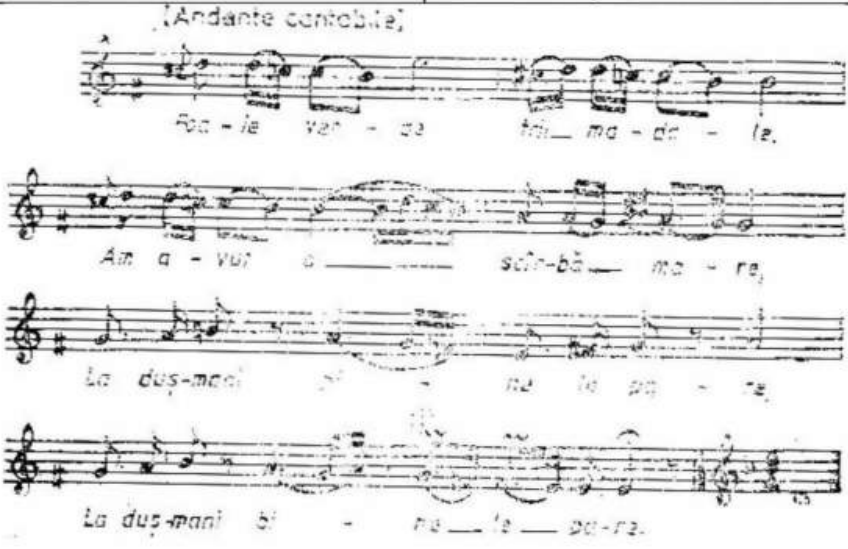

Foaie verde trii madale,
Am avut o scârbă mare,
La duşmani bine le pare.
Foaie verde şi-un dudău,
Plânge puica, plâng şi eu
Şi duşmanii râd mereu.

Staţi, duşmani, şi nu râdeţi
Că şi voi copchii aveţi,
Aveţi fete şi băieţi.
Copchii vor creşte mari,
Vor hi curve şi tâlhari
Şi-oi pieri prin cremenar !

136. Cie ti-abaţi din drum mereu?

Ms. 6, XLI, 20/2020 AIEF	Nastasia Lupu, țărancă, 48 ani Pojorâta, 20 august 1913

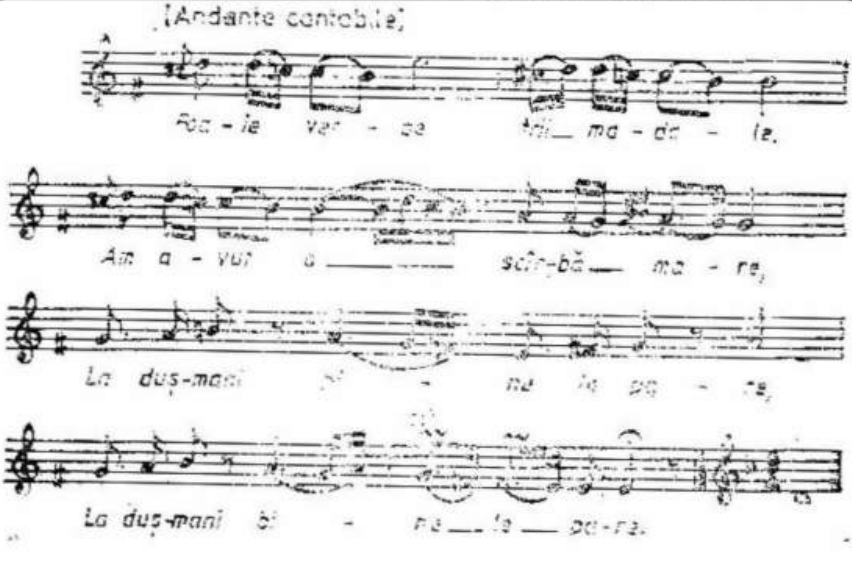

Foaie verdi şi-un dudău,
Cie ti-abaţi :/ din drum mereu
Murgule, căluţul meu?
Ţi-a venit poati-un gând rău,
Ori ţi-e greu :/ trupşorul meu ?
- Nu mi-e greu trupşorul tău,
Nici mi-a venit :/ vrun gând rău,
Flăcăuaş, străpânul mieu.
Pi la câtie cârşmie trieci,
Tu de garduri :/ tot mă legi
Şi-mi dai fân, nuielelie
Şi graunţă :/ stelielie.
Tu ti culci cu mândra-n pat
Şi di mini :/ ai uitat.
Cum ţî-i drag cu cu mândrilie,
Şi mie :/ grăunţelie;
Cum ţî-i drag cu mâna-n sân,
Şi mie :/ cu gura-n fân.

137. Descunună-mă, părinte

Ms. 6, XLV, 19/2219 AIEF	Ana Chirilă a lui Andrei, ţărancă, 28 ani Cajvana (în Cernăuţi), 14 august 1914

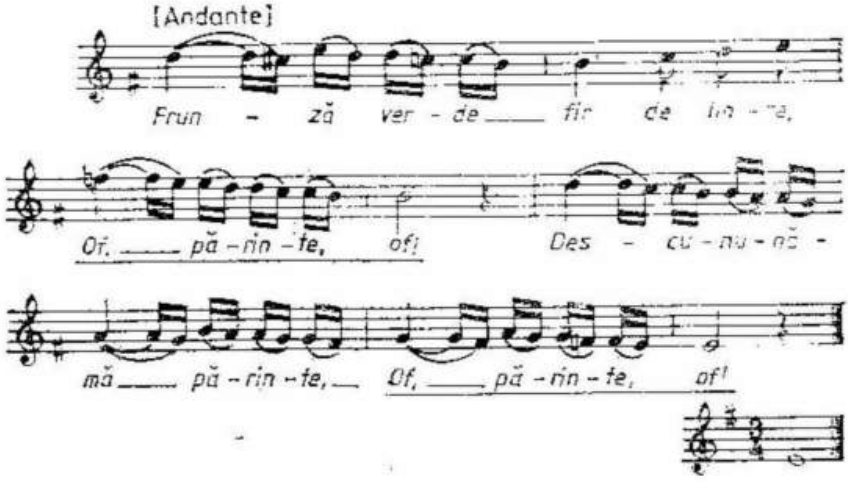

Frunză verde, fir de linte,
Descunună-mă, părinte.
Ascult-a mea rugăminte,
Ie-mi urâtul dinainte!
Că de me-i descununa,
O sută de lei ţi-oi da,
Într-o vară ţi-oi lucra
Şi un an te-oi asculta.
De mi-i da, oricât mi-i da,
Eu nu te-oi descununa.
Cununia-a fost la mini,
Ochii tăi în cap la tini.
Ce n-ai luat sama bini,
Cine era lângă tini.
Du-te chiar şi la Vladica,
Că nu ţi-ajuta nemica!
A fost noapte, n-am văzut,
Bine nu l-am cunoscut.
Veni ziua la trezie,
Urât mi-a mai căzut mie.
Bată–te–ar crucea nănaş,
Cu cine mă cununaşi:
Cu urâtul satului,
Cu propteaua gardului.

138. Pe cel deal, pe cea cărare

Ms. 6, C, 62/414 AIEF	Emanuil Verenca, elev, 21 ani Ruşii Mănăstioara, 25 februarie 1908

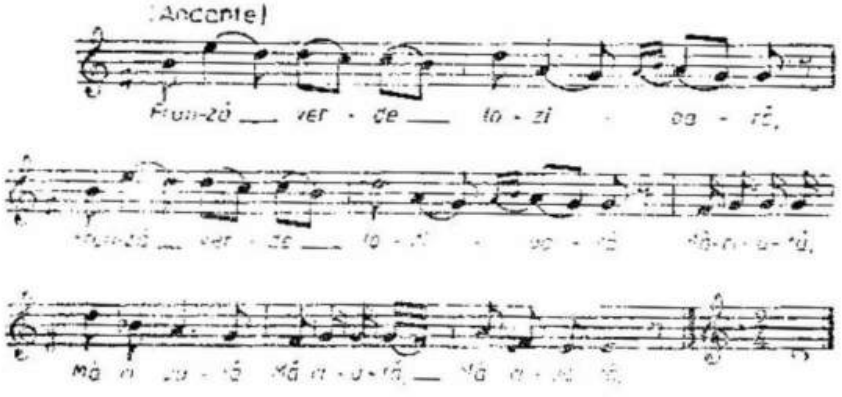

Pe cel deal, pe cea cărare,
Merge-un căpitan călare
Cu trii sute de catane,
Căpitanu şuierîndu
Iar catanele plângându
Şi din gură blăstămându.
- Măi feciorilor, ce plângeţi
Şi inimă grea vă faceţi
Că destulă scârbă trageţi !
Voi aţi ştiut tare bine
Când aţi dat mâna cu mine
Că veţi merge-n ţări străine
Şi-ţi muri fără lumină,
Fără lumină di ceară,
Fără om din a ta ţară;
Fără lumină di său,
Fără om din satul tău.
În pământ străin şi greu.
Trandafir de pe cetate,
Spune mândrei sănătate
Şi am să-i trimit o carte
Că di mini n-are parte.
N-are parte că-s diparte,
Cătunia ni disparte.

139. Măriuţă, Mărioară

Ms. 6, C, 5/11 AIEF	Veronica Scoboliuc, ţărancă, 24 ani Tişăuţi (în Suceava), 22 iulie 1907

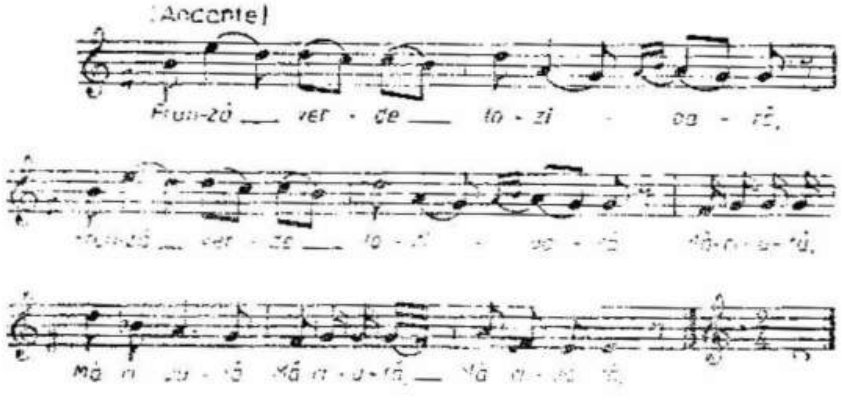

Frunză verde lozioară,
Măriuță, Mărioară,
Ce ai tu în gurişoară ?
Busuioc şi tămâioară.
Dă-mi-l mie, Mărioară!
Busuiocul nu-i de dat,
Astă–vară n-a plouat*u*
Şi–am plătit de l-am udat*u*,
Şi–am plătit de l-am plivit*u*
Cu banii de pe iubit*u*.

Astă-vară n-a fostă vară,
Da' a fost un foc şi-o pară.
Frunză verde lozioară,
Măriuță, Mărioară,
Eu la târg şi tu la țară,
Amîndoi zăcem de-o boală,
Eu pe-un pat şi tu pe-un alt,
Pe două scânduri de brad ,
Ne-am iubit şi ne-am lăsat.

140. Plângi mireasă şi suspină

Ms. 22.224, 49/1034 BN	Anița Chilău, țărancă, 28 ani Rus-Poieni, 27 iunie 1909

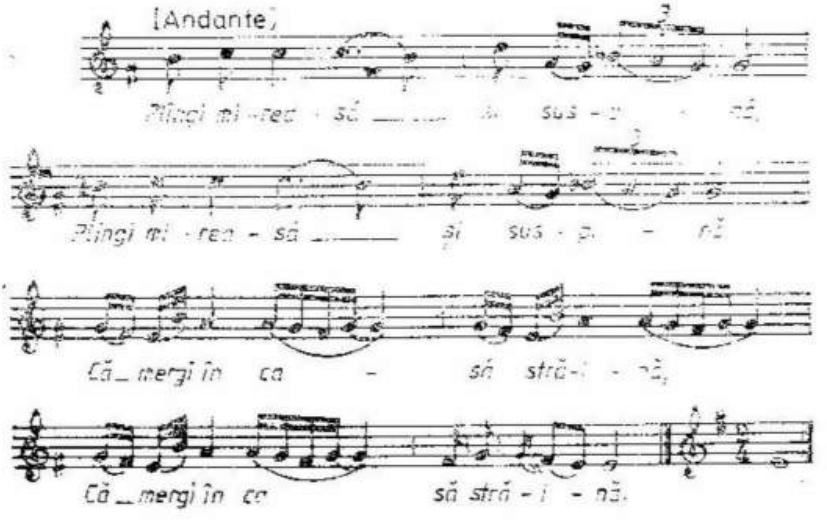
[Andante]
Plîngi mi-reo - să _ _ _

141. Nici aceia nu-i femeie

Ms. 22.227, 246/658 BN	Maria a lui Dumitru Roşu, ţărancă, 23 ani Dorotea-Plotonița, 14 iulie 1908

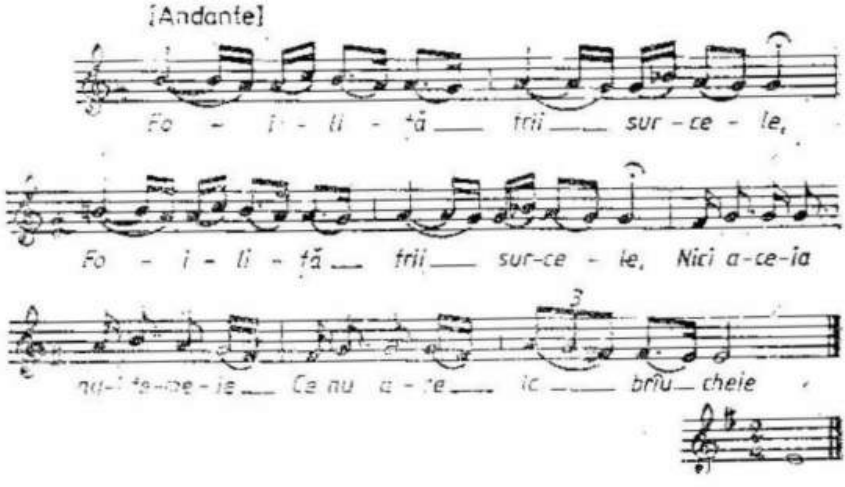

Foiliță trii surcele,
Nici aceia nu-i femeie
Ce nu are la brâu cheie,
Să mănânce şi să beie,
Pe bărbat dracu să-l ieie .
Vai de-acel ce nu şti-a cânta
Că greu îşi petrece lumea
Eu măcar că cânt mereu
Şi–o petrec în lume greu.
Că–omu daca n-ar cânta
Trupu-i s-ar învenina;
Dacă cântă şi oftează,
Trupu i se uşurează.

142. Răsai lună mai digrabă

Ms. 6, XXXVI, 53/1799 AIEF	Domnica Burciu, ţărancă, 16 ani Vicovul de Jos, 14 iunie 1912

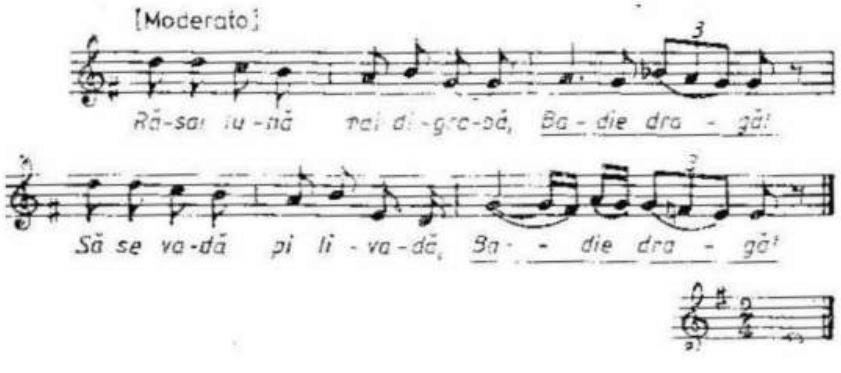

Răsai lună mai digrabă
Să se vadă pi livadă,
Să pot cosi fân şi iarbă
Şi s-aleg pelin şi nalbă,
Să dau mândrii să disfacă,
Di la inimă să-mi treacă.

- Destă, puică, ce–ai tăcut
Că ți-oi da un leu bătut.
- Da' să-mi dai măcar şi zece
Şi eu tot nu ți-oi disface.
Nu ți-am făcut să-ți disfac,
Ți-am făcut că mi-ai fost drag;
Nu ți-am făcut ca să mori,
Ți-am făcut ca să te-nsori;
Nu ți-am făcut ca să chei,
Da' ți-am făcut să mă iei.

143. Cini scârba mi-a luà

Ms. 6, XXXVI, 38/1784 AIEF	Dimitrie a lui Maftei Popescul, țăran, 26 ani Horodnicul de Jos, 13 iunie 1912

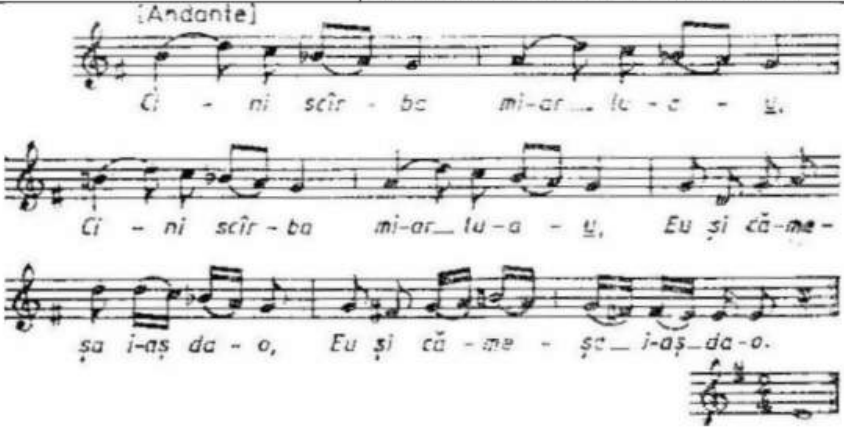

Cini scârba mi-ar lua
Eu şi cămeşa i-aş da.
Eu cămeşă mi-oi mai face,
Dară scârbă n-aş mai trage.
Mai scârbit om decât mini
Nu mai este nime-n lumi,
Numai puiul cucului
Când îl lasă mama lui
În mijlocul codrului.
Şi-ar zbura şi n-are pene .
Şi-ar cânta, n-are putere
Că l-au lăsat făr'de vreme.

144. Sara bună mi-aș lua

Ms. 6, XXXVI, 45/1791 AIEF	Onofrei Tiron, gospodar şi factor poştal, 30 ani Horodnicul de Jos, 13 iunie 1912

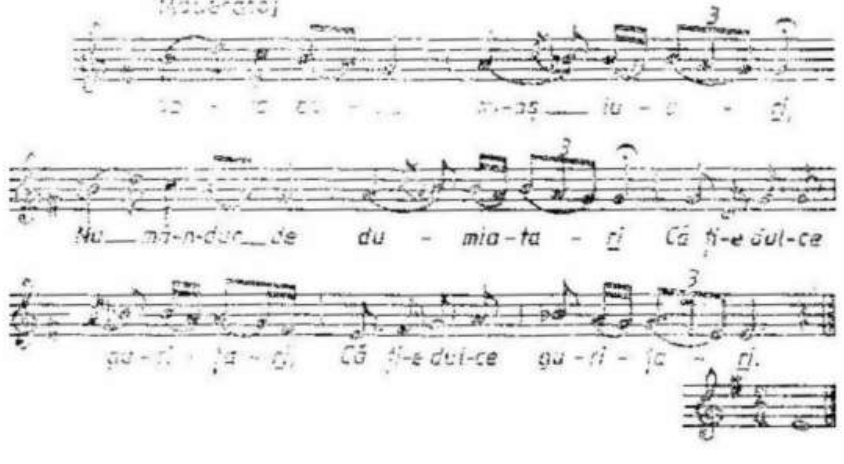

Sara bună mi-aş luar*i*,
Nu mă-ndur de dumiatar*i*
Că ţi-i dulcie guriţar*i* ;
Sara bună, nu di tăt,
Că am de gând să te mai văd ;
Sara bună , eu mă duc ,
Nu vă las nici un bucluc.

145. În vremea vieţii mele

Ms. 22.225 a, 163/1935 BN	Anghelina a lui Nistor Timu, ţărancă, 20 ani Gura Sadovei, 16 august 1913

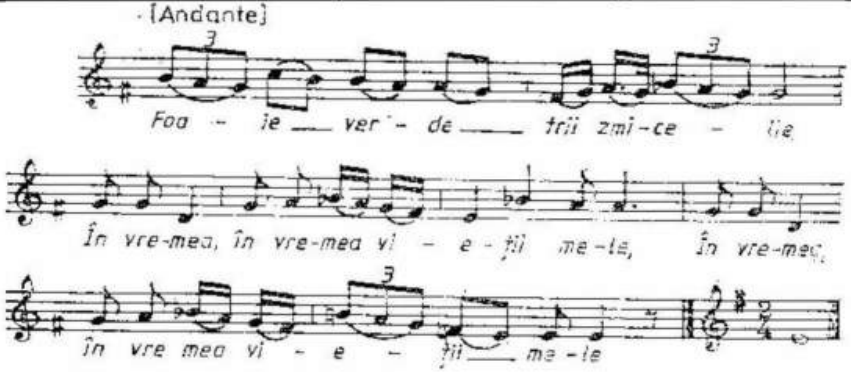

Foaie verde, trii zmicele,
În vremea vieţii mele
S-a pus cucu pi nuielie
Şi-o prins a-mi cânta di jelie,
S-o pus cucu pi-e răchită,
Mi-o cântat să fiu zbârlită;
Şi d-acolo s-o mai pus
Pe-un nucuţ, colea din sus,
Şi cântând s-o cam mai dus.
Şi s-o dus pi sus cântând
Şi eu am rămas plângând.

146. Măicuţă, când m-ai născut

Ms. 22.227, 136/1853 BN	Dochiţa Ursachi, ţărancă, 38 ani Vicovul de Sus, 16 iunie 1912

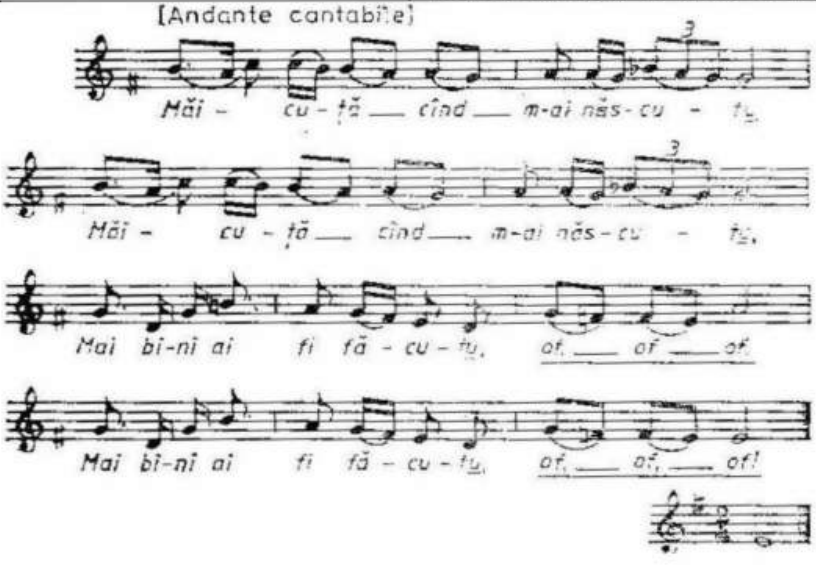

Măicuță, când m-ai născut,
Mai bine ai fi făcut
Două fântânele reci
Între două dealuri seci.
Dintr-a meli cicioreli
Să fi făcut scăunele;
Şi dintr-a mei ochişori
Să fi făcut pomişori;
Şi din mâna mea cea dreaptă,
Păhărel de băut apă;
Trupul să-l fi pus în dungă,
Să fi făcut masă lungă.

147. Mândră, eu ți-am spus asară

Ms. 6, XLII, 20/2070 AIEF	Vasile Turturean, paroh gr. Ort., 62 ani Calafindeşti, 29 ianuarie 1914

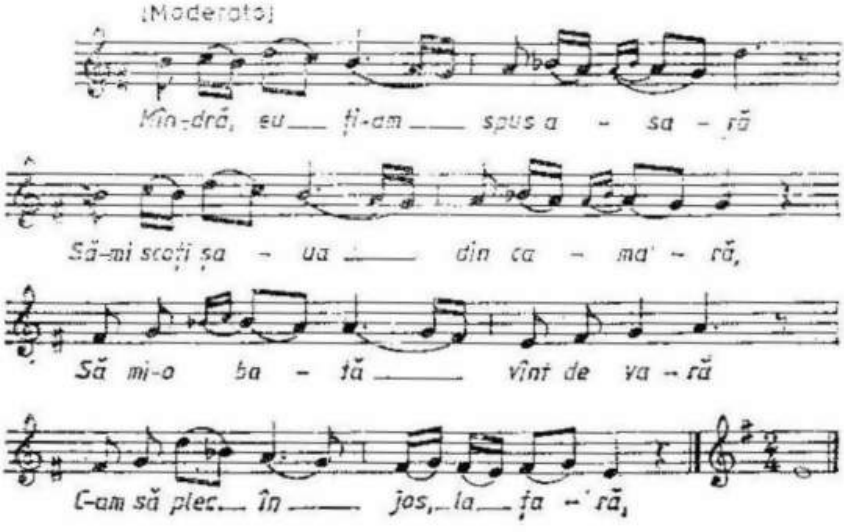

Mândră, eu ți-am spus asară,
Să-mi scoți şaua din camară,
Să mi-o bată vânt de vară ,
C-am să plec în jos, la țară.
La țara cea ungurească
Să-mi cumpăr pană domnească,
Să mi-o pun în pălărie,
Să mă-nvăț şi eu a scrie.

Vreu să scriu o cărtice*u*,
S-o trimit la maica me*u*:
De mai are vreun fecior*u*
Să mi-l puie sub picior*u*,
Să n-aibă grijă, nici zor*u*,
Nici să-i duc atâta dor*u*;
Că destul îmi duce mie
De când îmblu-n străinie.

148. Ici la noi, între hotară

Ms. 22.223, 188/159 BN	Gheorghe Ciudin, psalt la Sf. Ioan, 50 ani Suceava, 21 octombrie 1907

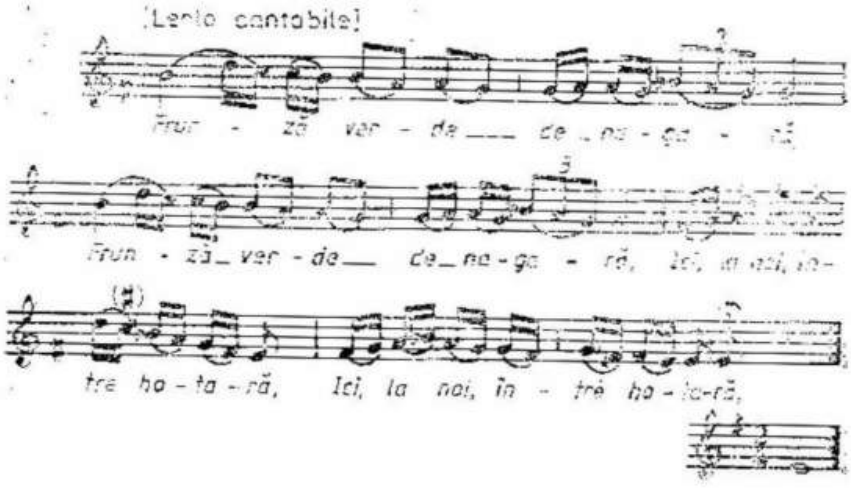

Frunză verde de nagară,
Ici la noi, între hotară,
Sânt doi nuci cu frunză rară
Şi fac nuci dulci şi amară.
S-au strâns cucii toţi din ţară
Şi cântă de se omoară,
Cântă toţi cu glas subţire
Pentru-a noastră despărţire;
Cântă, cântă, n-au ruşine,
C-am trăit odată bine.
Frunză verde măr mustos*u*,
Cântă cucii cu glas gros*u*
Pentru traiul nostru frumos
Ce îi azi putregăios.

149. Sara pi când însăra

Ms. 6, C, 80/630 AIEF	Paraschiva a lui Gavril al lui Mihai Şincar, ţărancă, 36 ani Negrileasa, 11 iulie 1908

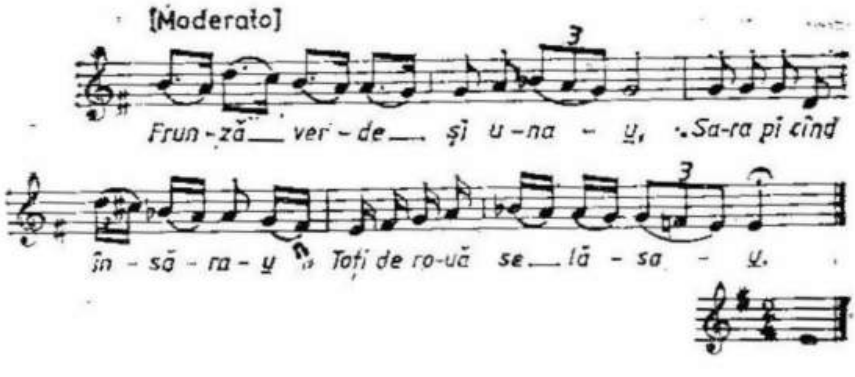

Frunză verde şi una*u*,
Sara pi când însăra*u*
Toţi de rouă se lăsa*u*.
Când era la miez de noapte
Puica blăstăma de moarte.
- Taci, puică, nu blăstăma*u*,

Tu blestemi mintea ta*u*.
Când ți-o fost mintea brudie
Ce te-ai potrivit tu mie?
Că de-amu, puică-n cole*u*
Getea-n coadă nu-i purta*u*,
Flori în câmp nu-i așeza*u*.
Eu mă duc de mâne-n lume,
Tu rămâi cu pruncu-n poale,
Ieşti de râs şi de ocară
Şi la munte şi la țară.

Eu m-oi duce şi-oi giuca*u*,
Iar tu-i sta şi-i legăna*u*,
Cu picioru-i legăna*u*
Şi din gură-i blăstăma*u*:
"Creşteți flori şi nu-nfloriți
Că mie nu-mi trebuiți;
Şi-astupați zaplazurile,
Să vă bată vânturile
Ca pi mine gândurile".

150. Puică, de dragostea noastră

Ms. 6, C, 80/630 AIEF	Paraschiva a lui Gavril al lui Mihai Şincar, țărancă, 36 ani Negrileasa, 11 iulie 1908

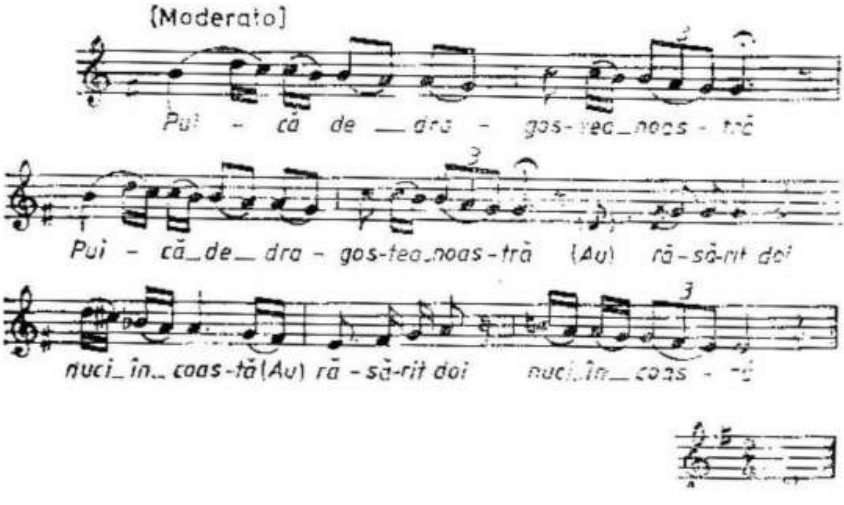

Puică, de dragostea noastră
Au răsărit doi nuci în coastă,
Răsăria şi nu-odrăslia*u*,
Cunosc că nu eşti a mea*u*;
Şi-nflorea şi nu lega*u*,
Văd, puică că ni-om lasa.
Şi-apoi să ne punem nume:

Eu ți-oi pune, puică, bine,
Struțuşor de văzdugiele.
Să ne despărțim cu jele;
Eu ți-oi pune, puiuț, bine,
Struțuşor de busuioc*u*,
Busuioc braşovenesc,
Pui ca tine nu găsesc.

151. N-am a trăi cât lumia

Ms. 22.224, 258/1052 BN	Sofia, soția cantorului bisericesc Constantin Ionescu, 26 ani Vatra Dornei, 4 iulie 1909

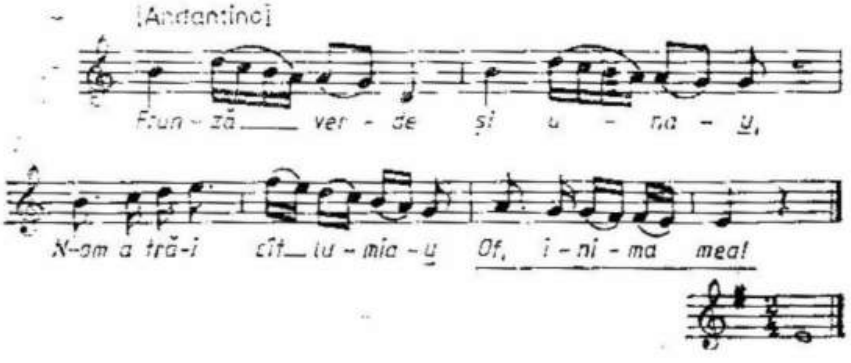

Frunză verde şi una*u*,
N-am a trăi cât lumia*u*,
Oi trăi o zi, ori două,
Şi voi lăsa lumia vouă.
Astă lume mi-i urâtă
Că-i cu multe-nvăluită,
Şi ie plină de duşmani
Ca iarba de boi bălani;
Şi ie plină tot de rele
Ca iarba de buruiene.

152. Om strein ca mine nui

Ms. 22.222, 19/590 BN	Ilie Sabin, învățător, 28 ani Stupca, 30 iunie 1908

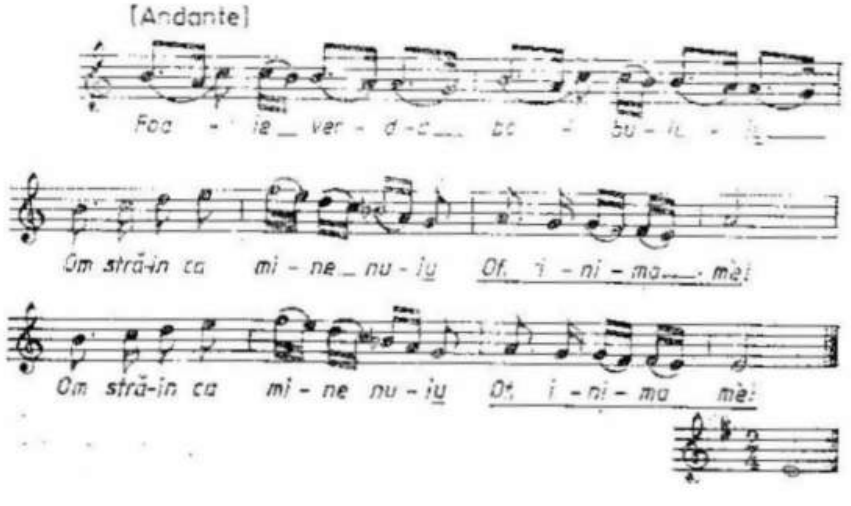

Foaie verde a bobului,
Om strein ca mine nui*u*
Numai puiu cucului
În mijlocul codrului.
Fă-mă, Doamne, cât m-ei facie,
Fă-mă pasere de-argint
Ca să zbor pi sub pământ
Pân'la tata la mormânt.

Tat-a prins a hâşâi.
Stai, tată, nu hâşâi,
Să-ţi încep a povesti

Cum trăiesc cu străinii,
Că străinu-i ca şi spin*u*,
Mai amar decât pelin*u*.

153. Grăia luna către soare

Ms. 22.218-22.221, V, 1/944 BN	Maranda Gherman, ţărancă, 88 ani Pârteştii de Sus, 11 octombrie 1908

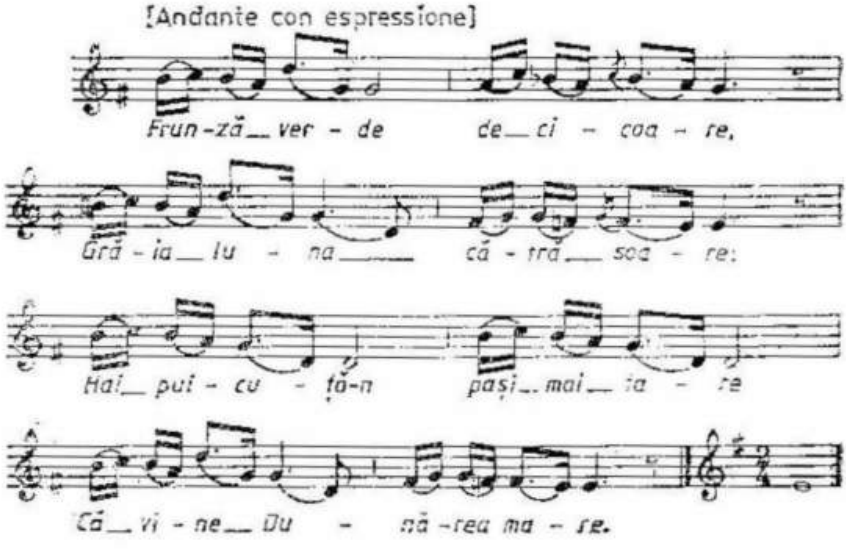

Frunză verde de cicoare,
Grăia luna către soare:
- Hai puicuţă-n paşi mai tare
Că vine Dunărea mare.
- Las' să vie, să mă mâie,
Că n-am tată să mă ţâie,
Nici mamă să mă mângâie,
Fraţi, surori ca să mă ştie.

Am un frate şi-i departe,
Peste deal şi peste sate.
Dealule, mândru, frumos,
Scoborî-te-ai mai în jos
Să mă sui pe vârful tău ,
Să văd tot neamuţul meu,
Că de când nu l-am văzut
Carnea pe mine-a scăzut.

154. Două fete ni-s dragi nie

Ms. 22.227, 89/1893 BN	Casandra Cozma, țărancă, 17 ani Mănăstirea Humorului, 11 august 1913

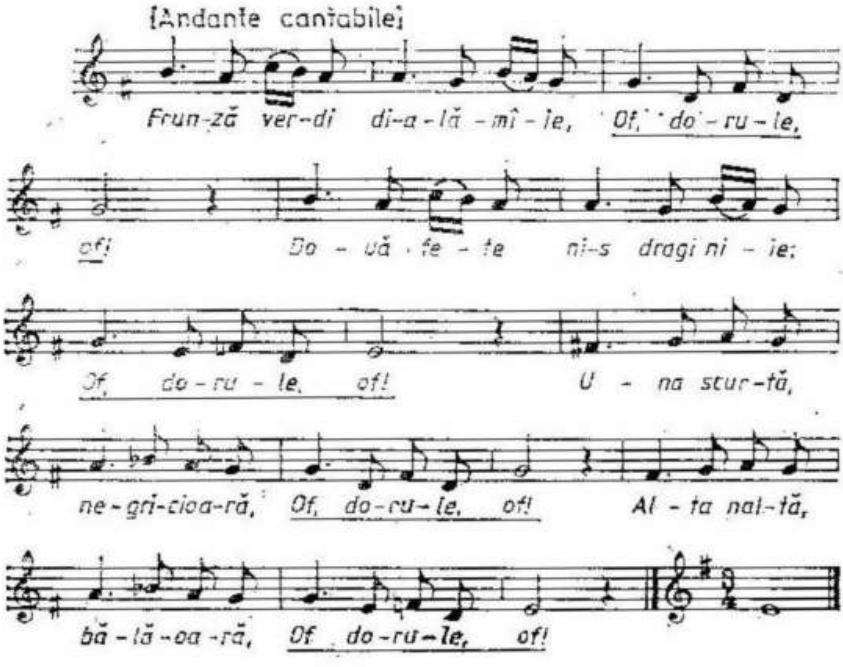

Frunză verdi di-alămâie,
Două fete ni-s dragi niie:
Una scurtă, negricioară,
Alta naltă, bălăoară.
Aş iubi pe bălăoara,
Ni-o împuşcă negricioara;
De-oi iubi pe negricioara,
S-a supăra bălăoara.

Decât m-aş fi făcut fată,
Mai bini-o cruci di chiatră.
Şi mai bini-nc-un ficior,
Împăratului de-ajutor.
Scaldă-mă,măicuță, -n nieri
Că de azi nu-ți şier averi;
Scaldă-mă măicuță-n apă
Că de azi mă duc la groapă.

155. Trecui valea şi-un părău

Ms. 6, C, 22/55 AIEF	Filaret Doboş, prof. liceu în Suceava, 26 ani Ilişeşti (în Bosanci), 29 septembrie 1907

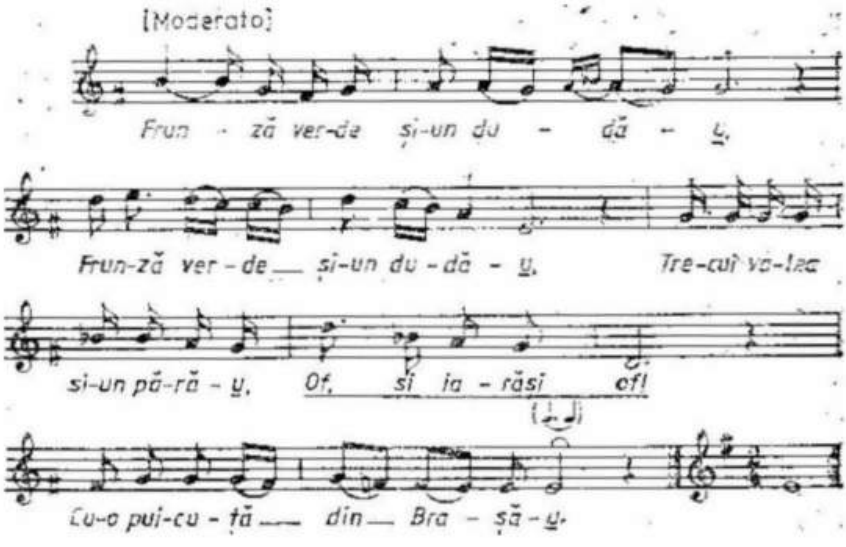

Frunză verde şi-un dudă*u*,
Trecui valea şi-un pără*u*
Cu-o puicuţă din Braşă*u*.
Puicuţa mă cheamă-n casă
Şi mă pune după masă,
Iar pe masă-i carne arsă

Şi-ntre carne-s două cane:
Într-una-i jin ciparat*u*.
Nu pot bea de supărat*u*;
Într-una-i jin îndulcit*u*.
Nu pot bea de este nit*u*
Cât alerg după iubit*u*.

156. Neculai, peniţă neagră

Ms. 22.223, 123/92 BN	Catrina Bradu, ţărancă, 30 ani Păltinoasa, 8 octombrie 1907

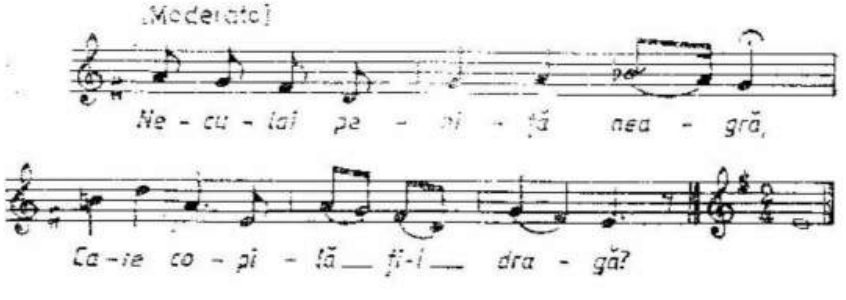

Neculai, peniţă neagră,
Care copilă ţi-i dragă?
- Ni-i dragă asta-n costruţ*u*
Că n-are nici un drăguţ*u*.
Cine trece pe prundari*u*?

Niculai cu calu breaz*u*,
Calu-i breaz şi şeaua-i verde,
Vai, Doamne, nu mi-l mai pierde !
Că l-am mai pierdut odată
Şi l-am găsit pe-un tăpşan*u*

Priponit de-un leuşteanu.
- Leuştean, cine te-au pusu?
- Niculai, când s-au dusu.
- Leuştean, cine te-au udatu?
- Niculai, când au plecatu
- Leuştean cine te-au plijitu ?
- Niculai, când au venitu,
Au plătit de m-au plijitu
Cu banii de pe iubitu;
Au plătit de m-au udatu
Cu bani de pe sărutatu.

157. Tu, Ileană dintre brazi

Ms. 6, C, 93/789 AIEF	Anița a lui Toader Popescu, țărancă, 48 ani Straja, 9 august 1908

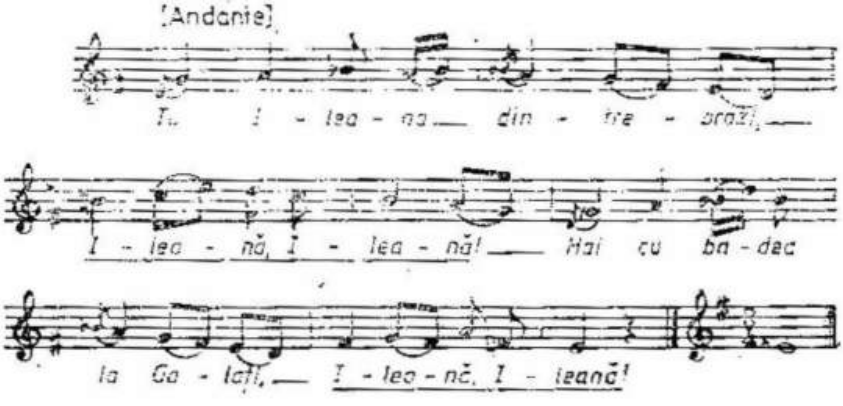

Tu, Ileană dintre brazi,
Hai cu badea la Galați
Să-ți fac fustă din cinci lați,
Să giurăm că suntem frați;
Şi bârnețe din doi lați,
Să trăim necununați,
Să te strâng la cheptul meu
Şi să uit de chinul greu.
Vom trăi şi ne-om iubi,
Nime-n lume nu ne-a şti.

158. Dimineața când mă scol

Ms. 22.224, 19/1019 BN	Leonora Moldovan, țărancă, 21 ani Chilişeni, 26 iunie 1909

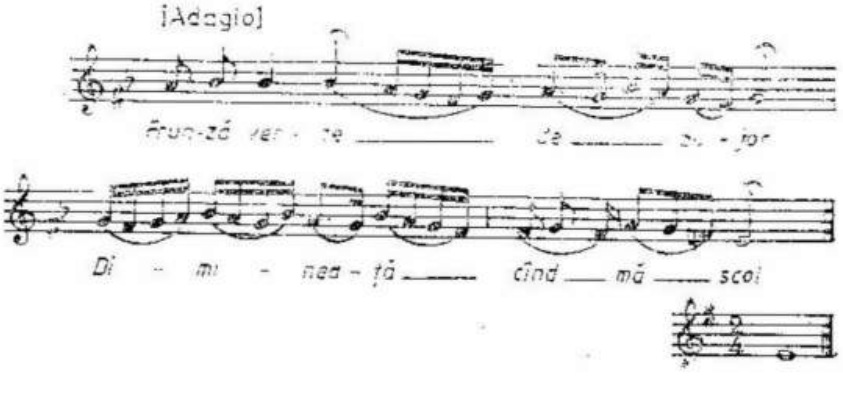

Frunză verde de bujor,
Dimineața când mă scol
Și mă uit în sat cu dor.
Lacrimile mă omor,
Cum merg frați pe la surori
Și părinți pe la feciori.
Numai cu, de-a mele fapte,
Trebuie să stau departe,
Peste munți și peste ape
În neagra străinătate.
Numai luna și o stè
Știe de patima mè.
Dară și eu când voi plânge
Cu trii lacrime de sânge
Și a veni a mè dragă
Ca să vadă și s-audă,
Ca s-asculte paserea
Cum îmi cântă patima.

159. Tu străin și eu străin

Ms. 22.225 b, 6/493 BN	Anton Turcu, lăutar, 48 ani Suceava, 13 mai 1908

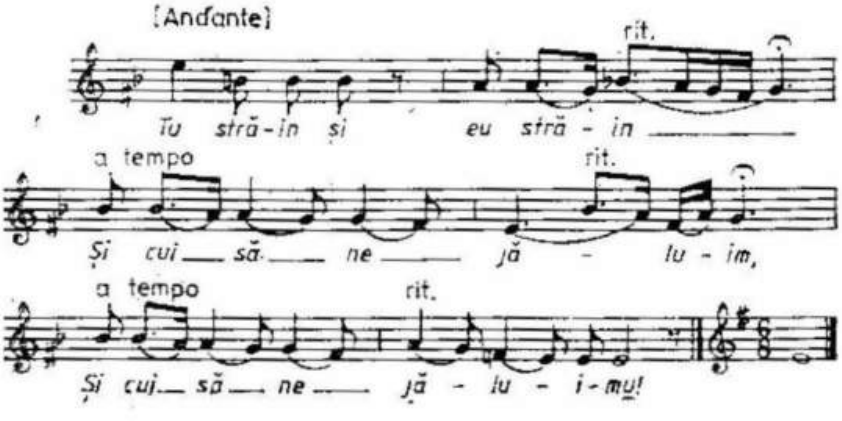

Tu străin și eu străin
Și cui să ne jelim?
Jelui-m-aș și n-am cui,
Jelui-m-aș codrului.
Codrul are frunză verde
Și pe mine nu mă crede.
Foaie verde trii castale,
Scârba-i mare, scârba-i tare,
Omu de scârbă nu moare
Da' nici multe zile n-are.
Arde-o focu, viața mea,
Cum n-avui parte de ea!
Nu-i păcat de Dumnăzău,
De-unbăiat ce-am fost și eu
De trăiesc pe lume greu ?
Trăiesc bine, trăiesc rău,
Știe numai Dumnezeu.

160. Când ieram, ieram, ieram

Ms. 6, C, 78/607 AIEF	Alexandru Oniga, țăran, 58 ani Stupca, 30 iunie

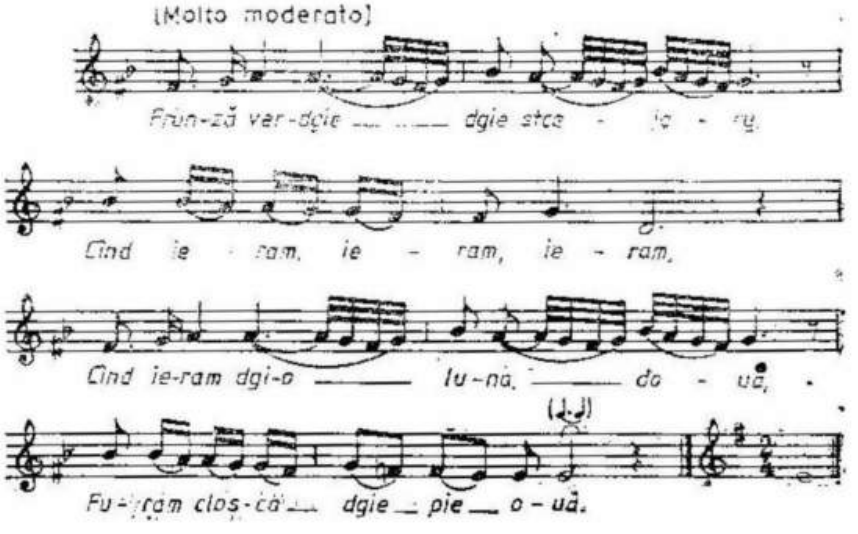

Frunză verdgie dgie stejar*u*,
Când ieram, ieram, ieram,
Când ieram dgie-o lună-două
Furam cloşca dgie pie ouă,
Ramănea puii saracii
Şi li dam, li dam, li dam,
Şi li dam brânză dgie vaci*u*,
Tot se cemà că-s saraci*u*.
Când ieram dgie-un an, dgie doi*u*,
Când ieram, ieram, ieram,
Mă-nvățam a fura boi*u*,
Mă-nvățam, mă învățam.
Când ieram dgie şepcie ani*u*,
Mă-nvățam, mă învățam,
Mă-nvățam a fura cai*u*.
Dgie căpăstru că-i scotciam*u*,
Mă suie tata calarie,
Mă suie, suie, suie,
Pi doi tiligari furați*u*
Şi mă duceam la Galați,
La Galați, la iarmaroc*u*,
Ceream prețu-ntr-un noroc,
Iară când biam aldamaşu
Iată-l-ai şi păgubaşu!
Şi-mi lua ce-am câştigat*u*,
Şi-mi lua, lua, lua,
Teiemnița am înfundat*u*
Şi-am gătit*u* dgie furat*u*!

161. Sara bună mi-aş luau

Ms. 22.225 a, 287/1131 BN	Vasile a lui Simion Zaremba, ţăran, 50 ani Suceviţa, 27 iulie 1909

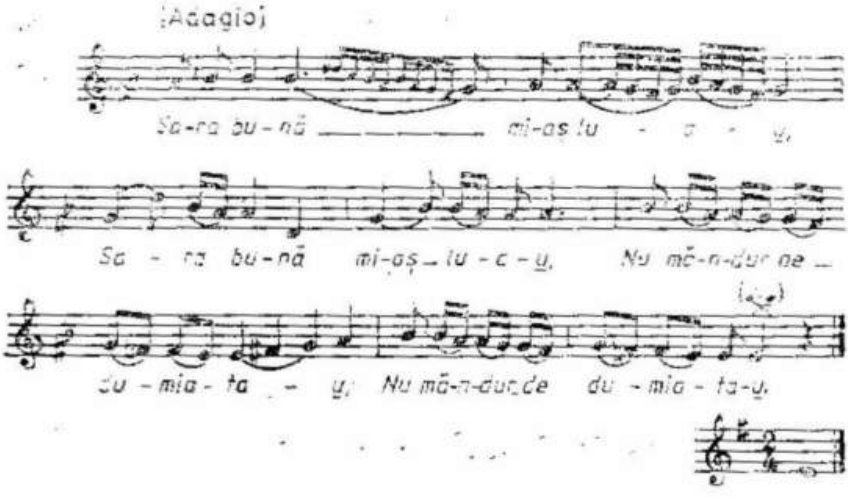

Sara bună mi-aş luau,
Nu mă-ndur de dumiatau;
Sara bună, eu m-aş duce,
Nu mă-ndur de gura dulce.
Când aud de sara bună
Mi se leagă limba-n gură,
Mi se leagă, leagă, leagă,
C-un fir de matasă neagră.
- Dragu mamei, nu te duce
Că te-oi scălda-n lapte dulce.
- Măcar te-oi scălda cu miere,
Inima mi-i cu durere;
Să mă scalzi şi cu zăhar,
Inima mi-i cu amar.

162. Scârbă azi, scârbă şi mâine

Ms. 22.227, 35/1527 BN	Gheorghi a lui Ioan Coyubaş, ţăran, 27 ani Pârhăuţi, 30 ianuarie 1910

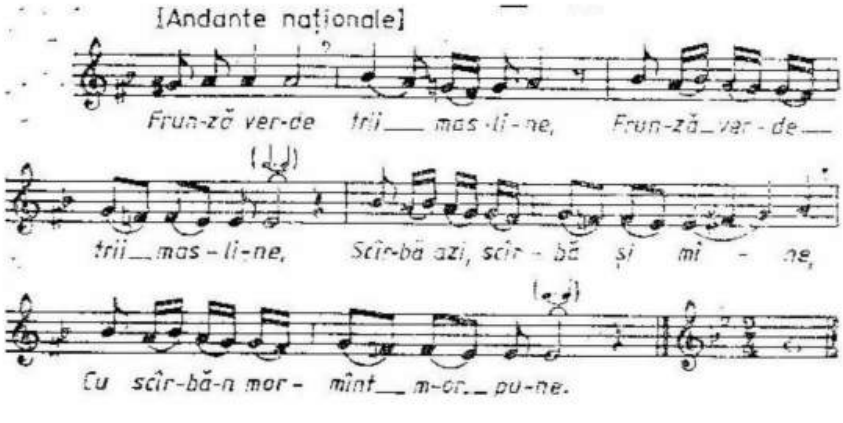

Frunză verde trii masline,
Scârbă azi, scârbă şi mâine,
Cu scârba-n pământ m-or pune,
De m-ar ţine scârba-ncă mult,

Tânără m-or pune-n pământ;
De mă mai ține vro lună
M-or găsi pe câmp nebună;
Şi de m-a ține mai vrun an
M-or găsi pusă şi-n divan;
Şi de m-a ține-ncă mai mult
A hi-ncă mai rău şi mai slut
Şi m-or găsi pusă-n pământ
Şi mi-or vini la-al meu mormânt
Şi mi-or da țârna-ntr-o parte
Şi pânza pi jumătati,
Dragostea-or vede ce poate,
Ce poate-un flăcău şi-o fată,
Să se mire lumea toată
Că-a fost dragoste-nfocată
Numai de duşmani stricată.
Cel ce-au despărțit o fată
Cununia-n cap nu vadă,
Să n-aibă cuie la cruce,
Nici la groapă cine-l duce,
N-aibă popă la prohodit,
Da' nici femeie la bocit,
Să n-aibă nici cruce, nici sălaş,
Da' nici scripcă, nici fluieraş,
Câni şi lupi să-l prohodească,
Pământul să nu-l primească,
Să n-aibă țărnă la mormânt,
Nici pânză de-acoperit,
Că au fost doi dragi iubiți
Ca doi pomi mândri-nfloriți!

163. Să nu crezi ficiorului

Mss. 22.225 b, 8/1917 BN	Ioana Ciofu, țărancă, 20 ani Bucşoaia, 12 august 1913

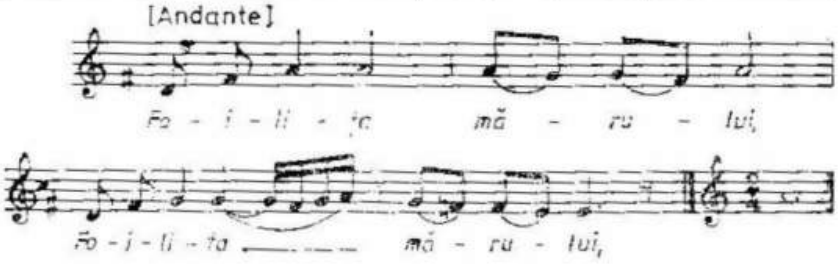

Foilița mărului,
Să nu crezi ficiorului,
Că ti puni pi-un ginunchie
Şi-ți înşiră mii şi sute
Până ti scoate din minti.
El îşi pune-n cuşmă floare.
Eu cu mâna [–n] scăldătoari;
El a merge şi-a giuca,
Eu oi sta şi-oi legăna.

164. Somn ni-i, măicuță, ni-i somn

Ms. 22.224, 170/2003 BN	Carp Mezdrea, țăran, 28 ani Dorna Candrenilor, 19 august 1913

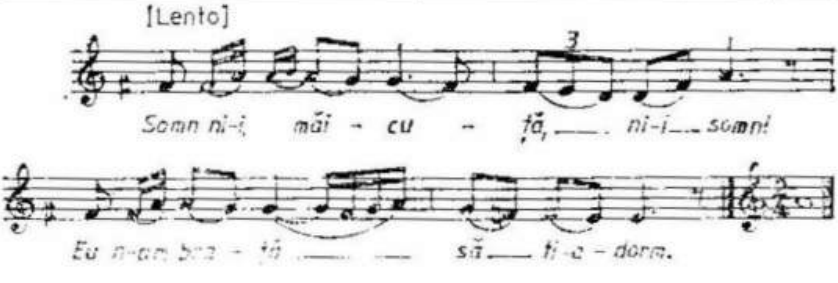

- Somn ni-i, măicuță, ni-i somn.
- Eu n-am brațe să te-adorm.
Du-te, fiică, şi te culcă
În patul tătâne-tău.
- Patu-i aşternut cu fân
Şi miroasă-a om bătrân.
- Du-te, fiică şi te culcă
În patul frățâne-tău.
- Patu-i aşternut cu flori
Şi miroasă-a frățior.
Somn ni-i, măicuță, ni-i somn.
- Eu n-am brațe să te-adorm.
Du-te, fiică şi te culcă
În patul mătuşie-ta.
- Mirozna pănuşielor,
Dragostea mătuşielor.
- În fundul grăjdiuțului,
În patul drăguțului,
Fie-ți trupul odihnit,
De păcate ispăşit.
- Bine, maică, -ai nimerit
M-ai mânat unde [–am] gândit.

165. Dinapoia casei mele

Ms. 22.227, 230/1625 BN	Anița Bogdaniuc, țărancă, 46 ani Pătrăuți pe Suceavă, 29 august 1910

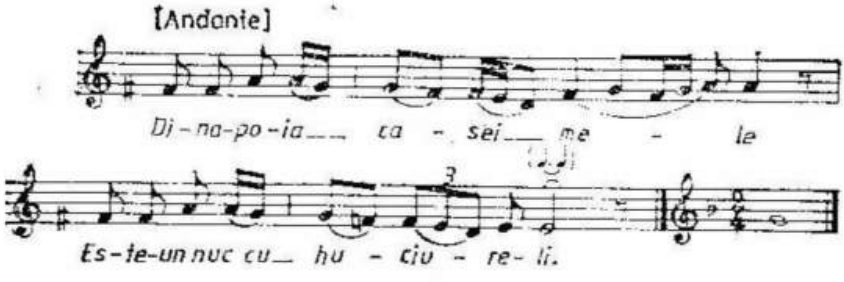

Dinapoia casei mele
Este-un nuc cu huciureli,
Cântă tăti păsăreli
Mai di drag şi mai di jeli.
Cântă ca şi puica mie*u*
Care anțărț mă iubè*u*.
Las să cânte cât or vrè*u*,
Glasul iei nu l-or avè*u*:
Las să cânte cât li place,
Glasul iei nu l-or mai face.

166. Puişor de mierlă neagră

Ms. 22.223, 190/153 BN	Natalia Poleac, țărancă, 42 ani Stroieşti, 24 octombrie 1907

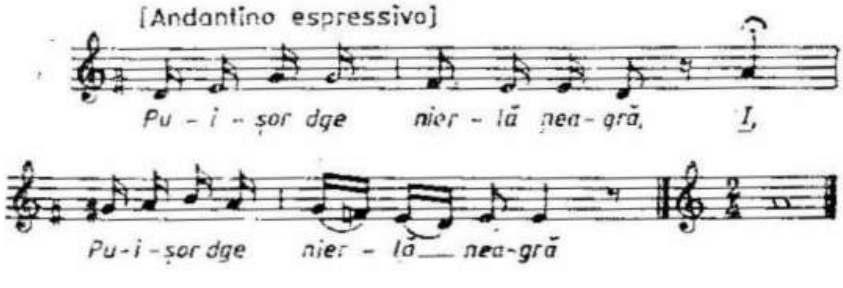

Puişor dge nierlă neagră
Cântă-n codru să se-aleagă,
Să se-aleagă la voinici
Care-or mai văra pe-aici.
Cari la Moldova vor merge,
Înapoi nu s-or întoarce.
La Moldova-i de trăit,
Cine-o mers n-o mai vinit;
La Moldova-i tare bgine,
Cine merge nu mai vine.

167. Pentru tine, mândrulucă

Ms. 6, XLII, 12/2062 AIEF	Victoria Lazurca, țărancă, 15 ani Calafindeşti, 27 ianuarie 1914

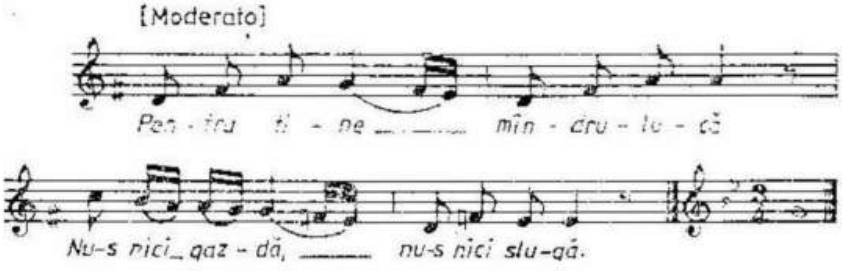

Pentru tine, mândrulucă,
Nu-s nici gazdă, nu-s nici slugă;
Pentru tine, mândruleană,
Am pierdut vara şi iarna,
Mi-a pierit iarba-n poiană,
Păpuşoiu-n buruiană;
Pentru tine, mândră hăi,
Mi-a pierit iarba pe văi
Şi mioarele cu miei
Şi grâu de-o sută de lei.
De ploi grâu-mi s-a stricat.
Păcat ca l-am sămănat,
Iar pe cel nescuturat
Paserili l-au mâncat.
Vai şi-amar de-aceia casă
Unde-i nevasta frumoasă,
Că bărbatul o iubeşte,
Iarba-n câmp îi putrezeşte,
Coasa–n pod îi rugineşte,
Păru-n cap îi cărunțeşte.

168. Îmblă badea-n hortăşie

Ms. 6, C, 25/67 AIEF	Victoria Lazurca, țărancă, 15 ani Calafindeşti, 27 ianuarie 1914

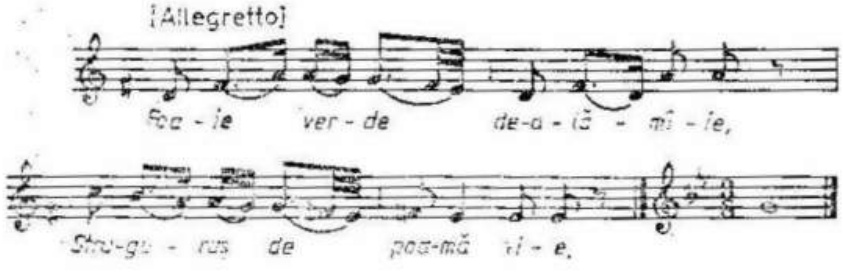

Frunză verde de-alămâie,
Struguraş de poamă vie,
Îmblă badea-n hortăşie
Socotind că-mi strică mie,
Dar mie nu mi-a strica
Că eu ştiu a mă purta,

Albuță ca lebăda,
Rumână ca calina,
Şi ți-oi rupe inima
Şi ție, şi mâni-ta.
De-aş ajunge gioia sara,
Rujă albă-n calea taua,
Să văd ți-s dragă ori ba.
De ți-s dragă, bade, dragă,
Dacă nu, lumea ți-i largă,
Încalică şi aleargă
Şi-ți găseşte una dragă.
Gura mè nu te-a grăi,
Ochii mei nu ti-or privi,
Mâinile mele nu ti-or trage.
Du-te, bade, unde-ți place
Şi dă-mi, bade, bună pace!

169. Zise luna cătră soare

Ms. 22.218-22.221, IV, 17/163 BN	Ana Gemeniuc, țărancă, 28 ani Stroieşti, 26 octombrie 1907

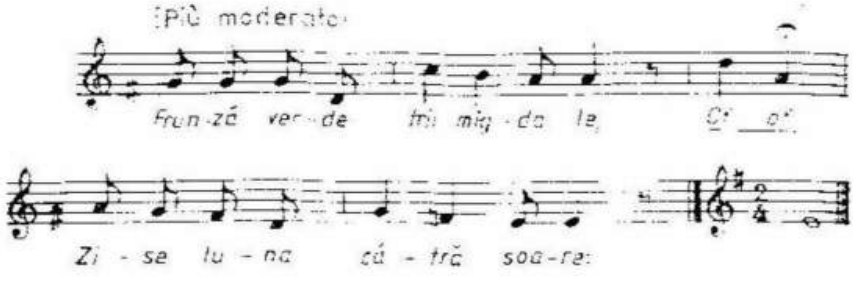

Frunză verde trii migdale,
Zise luna cătră soare:
- Hai, puicuță-n paşi mai tare
Că vine Dunărea mare.
- Las să vie, să mă mâie,
Că n-am părinți să mă ţâie.
Am un frate şi-i departe,
Peste-un deal şi–o vale seacă.
Dealule mândru şi frumos,
De te-ai coborî tu în jos
Ca să mă sui pe vârful tău
Să-mi văd nemurelul meu.
Că de când nu l-am văzut
Carnea pe mine-o scăzut.
Dacă-i sta a cântări
Nici o litră nu-i găsi,
Nici o litră, nici un dram,
Ni-o trecut dorul de neam.

170. Tot mai lin, dorule, lin

Ms. 22.227, 108/2059 BN	Vasile Lazurca, țăran, 23 ani Calafindeşti, 27 ianuarie 1914

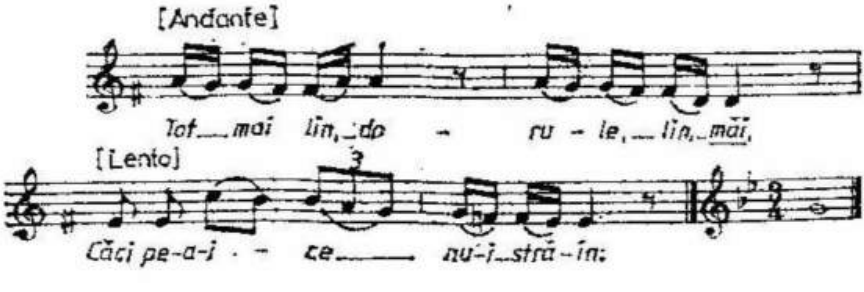

Tot mai lin, dorule, lin
Căci pe-aice nu-i străin;
Şi mai rar, dorule, rar
Căci pe-aici nu-i amar.
Saraca străinătate,
Ştiu că nu-i soră şi frate.

Frunză verde trei masline,
Maică, mult aş da pe lume,
Aş da doi boi şi mai bine
Să găsesc un om ca mine.
Boii nu mă zăhăiesc,
Om ca mine nu găsesc.

171. Catincuţă, un' te duci?

Ms. 22.224, 142/1099 BN	Vasile a lui Ion Sireteanu, orăşean, 75 ani Siret, 14 iulie 1909

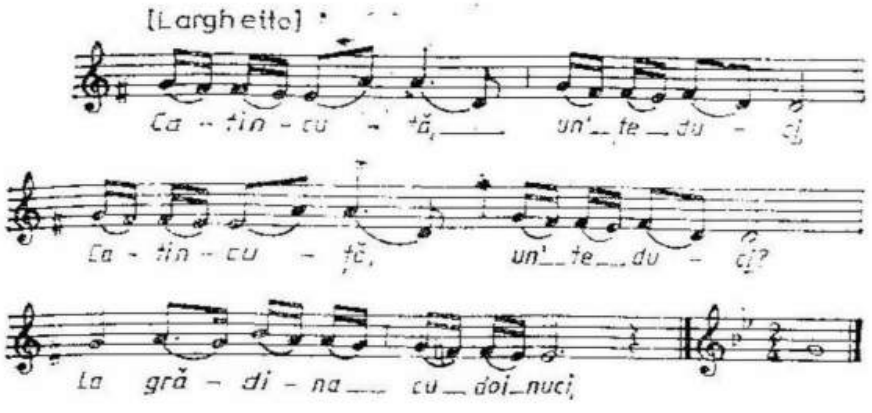

Catincuţă, un' te duci?
La grădina cu doi nuci
Să dau apă la doi junci
Şi gură la doi voinici.

Catincuţă, undi mergi azi?
La grădina cu doi brazi
Să dau apă la doi mânzaţi
Şi guriţă la doi fraţi.

172. Fă-mi, Doamne, o cărăruşă

Ms. 22.222, 37/492 BN	Anton Turcu, lăutar, 48 ani Suceava, 13 mai 1908

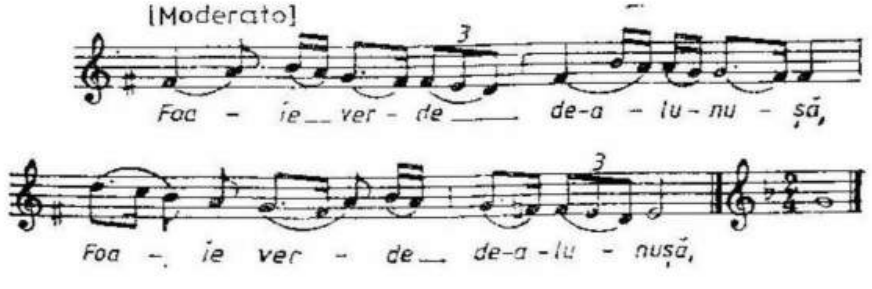

Foaie verde de-alunuşă,
Fă-mi, Doamne, o cărăruşă
Pân' la drăguţa la uşă,
S-o găsesc în pat culcată

Ca să ni-o ieu la sărutat.
Di s-ar vinde dragostea
Mi-aş da boii şi vaca
Şi mi-aş cumpăra dragostea.

173. Colo-n vale, vălicică

Ms. 22.227, 200/222 BN	Teodor Nistranschi, elev, 13 ani Comăneşti, 18 noiembrie 1907

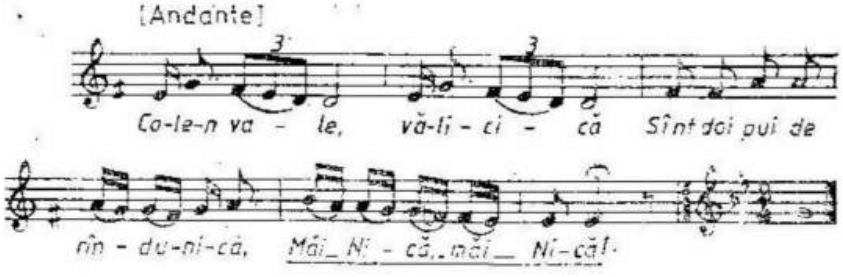

Colo-n vale, vălicică,
Sunt doi pui de rândunică.
Unu zboară şi se duce,
Unu rămâne şi plânge:
- Aşteaptă-mă frăţioare,
Ca să-mi crească aripioare,
Aripioare de argint,
Tot să zbor pe sub pământ
La-a mea maică la mormânt,
S-o descopăr, s-o sărut
Şi-apoi să mă jăluiesc*u*
Cât de greu şi rău trăiesc*u*.

174. Maică să şii blastamată

Ms. 22.218-22.221, IV, 3/1030 BN	Nastasia Lăcătuş, 45 ani; Zamfira Muntean, 27 ani; Minodora Lăcătuş, 14 ani, ţărance Rus-Poeni, 27 iunie 1909

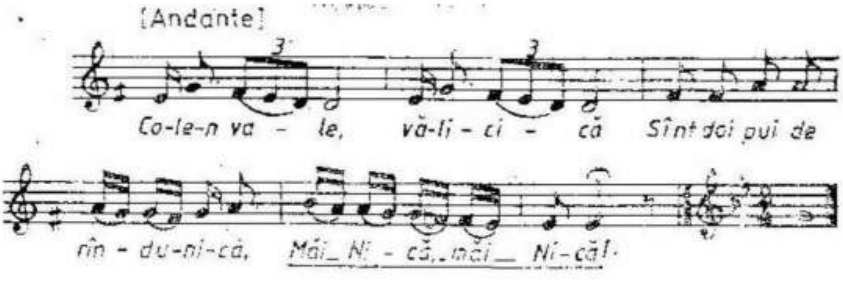

Şi-altă foaie, stuh de baltă,
Maică să şii blastamată
Dgi ci nu m-ai facut fată
Ca să nu mai fac armată.
Cine-o stârnit armata,
Doamne sfinte, dă-i răsplata;
Cine-o stârnit tras la sorţ*u*
Putrezi–şi-ar carnea-n gros*u*
Şi ciolanile pi gios*u*
Şi peielea la dubălari,
Dgi papuci la militari,
Şi pciară în cremenari.
Vindgi, maică, boii toţi
Şi pe urmă fă ci poţi
Şi mă scoati di la sorţi.
- Maica nu tei poatei scoatci
Dgi la sorţi şi dgi la moartci,
Măcar să fac ori ce-i face.

175. Rujiță di pi răzor

Ms. 22.223, 80/1932 BN	Ana a lui Nistor Timu, țărancă, 22 ani Gura sadovei, 16 august 1913

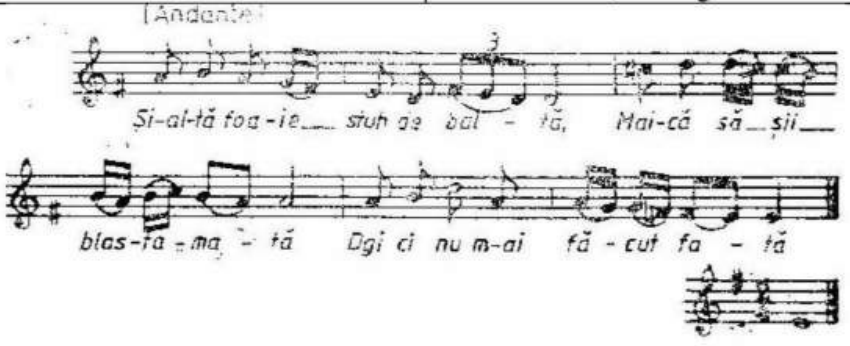

Rujiță di pi razoru,
Nu mă blăstama să mor*u*,
Că n-am pi nimi cu dor*u*
Să mă-ntrebe di ce mor*u*;
Rujiță di pi harag*u*,
Nu mă blăstama să zac*u*
Ca n-am pi nimi cu drag*u*
Să mă-ntrebi di ci zac*u*.
Când s-o-mpărțit dragostea
Fost-am în câmp cu coasa,
Dar nu ştiu cum s-o-mpărțit,
Puțână mi s-o venit;
Când s-o-mpărțit urâtu
Eram în câmp cu plugu,
Nu ştiu cum di s-o-mpărțit,
Tari mult mi s-o vinit.
Decât cu urâtu-n casă,
Mai bine cu boala-n oase.
Di boală popa citeşte,
Di urât nu pomineşti;
Din boală popa mă scoati,
Di la urât nu mă poati.
Nănaşuli, ai păcat,
Cu cine m-ai cununat!

176. Tot mă mustră şi cucuțu

Ms. 22.218-22.221, I, 12/795 BN	Marghioala Mihalovici, țărancă, 32 ani Baiuşeşti, 16 august 1908

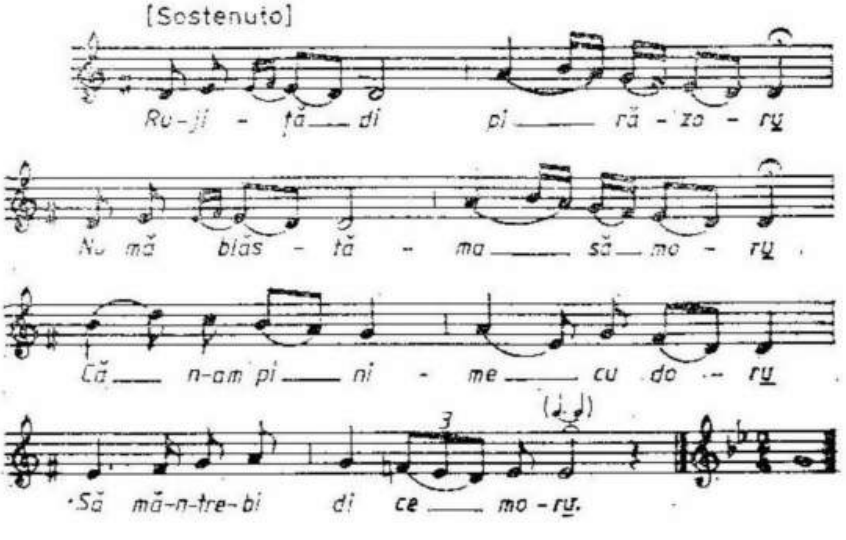

Frunză verde foi de nucu,
Tot mă mustră şi cucuţu
Di ce n-am glas ca dânsu.
Da'cum oi avè glas de cuc
Când mă uit unde mă duc
Şi sare unde mă culc!
Şi cum oi avè glas de om
Că şi noaptea plâng prin somn
Dacă mă uit unde dorm!

177. Vai, săraca mea mândrucă

Ms. 22.218-22.221, V, 18/198 BN	Roxanda Petroaie, ţărancă, 15 ani Drăgoieşti, 29 octombrie 1907

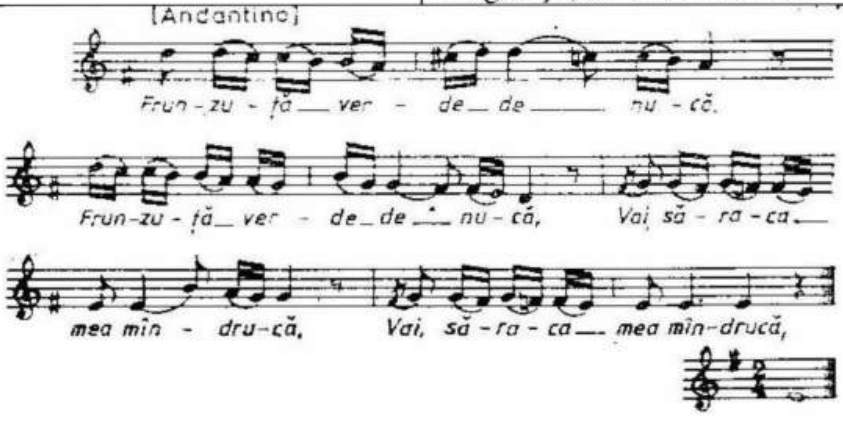

Frunzuţă verde de nucă,
Vai, săraca mea mândrucă,
Placă-te şi mă sărută,
Nu-ţi fie inima friptă,
Că destul mi-i friptă mie
Că mă duc în cătănie.
Frunză verde măr mustos,
Rămâi, tu sat, sănătos,
Eu din tine am ieşit,
La cătane am pornit.
Frunză verde lemn uscat,
Eu tare m-am supărat.
Frunză verde de măsline,
Eu mă duc în ţări străine
Unde nu cunosc pe nime,
Nici că mă cunosc pe mine
Numai cât frunza şi iarba
Care-i plină toată lumea.

178. Cucule, pasăre blândă

Ms. 22.227, 285/771 BN	Iftimia Burduhos, ţărancă, 60 ani Fundu Moldovei, 31 iulie 1908

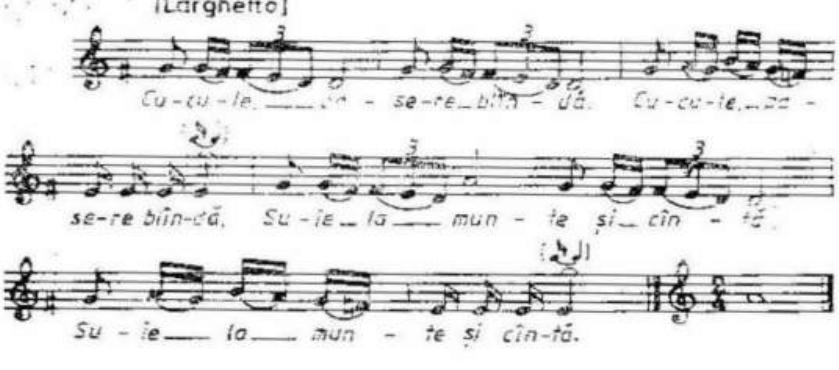

Cucule, pasăre blândă,
Suie la munte şi cântă.
Pe cine-i avè mânie
Cânta-i cum mi-ai cântat mie,
Străin în lume să şie.
Nu-i mai trebe altă boală
Decât străinătatea-n ţară;
Nu-i mai trebi altă funie,
Numai străinătate-n lume.
Săleaca ţara străină
Mi-a făcut faţa bătrână.

179. Am un galbăn şi nu-i bun

Ms. 22.222, 9/626 BN	Ion Cernăuţan, ţăran, 67 ani Stulpicani, 10 iulie 1908

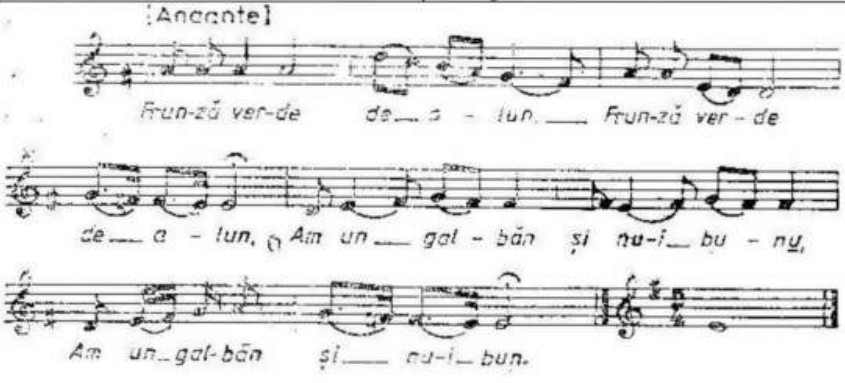

Frunză verde de alun,
Am un galbăn şi nu-i bun,
Şi l-am dat pe-un pas de drum
Să pot merge-n ceal cordun
Să cerc vinu ori de-i bun,
Că îmblu parcă-s nebun.
Vinu–i bun şi chipărat,
Nu-l pot bè de supărat;
Vinu-i bun şi acrişor,
Nu-l pot bè de-al mândrei dor;
Vinu-i bun şi îndulcit,
Nu-l pot bè că sunt scârghit.

180. Fecior de mândră ce eşti

Ms. 22.223, 197/302 BN	Floarea Gherasim, ţărancă, 16 ani; Mihalachi Moroşan, lăutar sătesc (vioară), 32 ani Grăniceşti, 24 decembrie 1907

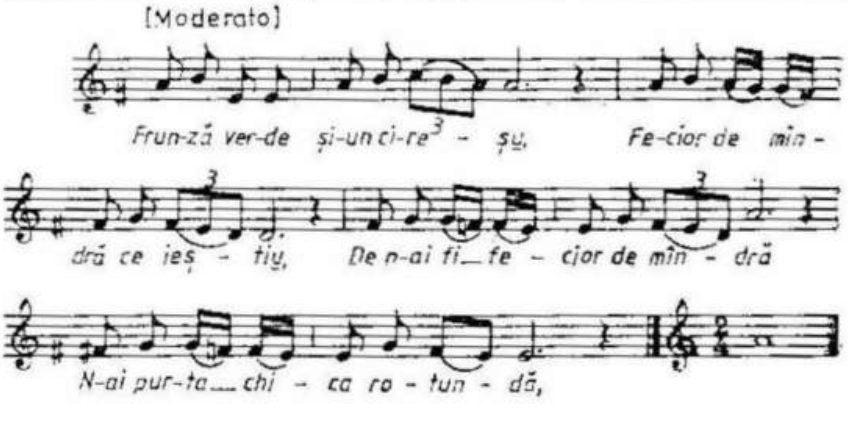

Frunză verde şi-un cireş*u*,
Fecior de mândră ce eşti*u*,
De n-ai fi ficior de mândră
N-ai purta chica rotundă,
De-ai purta-o retezată,
Mai jos de cuşmă lăsată.
Taci, tu puică, nu fi proastă,
Că doar nu-i pricina asta.
Când ieram in vremea mea
Nu-mi păsa de nimene,
Aveam cal de-ncălicat
Şi trii ibovnice-n sat:
Una-n deal şi una-n vale,
Una-n coastă, cea mai mare.
Puiculița cea din coastă
Ieşea sara-n calea noastră
Cu-o turtă de miere-n sân
Şi c-un şip de vin în mâni.
- Poftim bade de cinsteşte,
De la mine ie-ți nădejde,
Că nădejdea de la mine
Ca şi gheața cea subțire
Ce te sui şi nu te ține
Şi te lasă de ruşine.
- Lasă, lasă, puică-aleasă,
Eu suspin, ție nu-şi pasă.
Dar şi tu vei suspina
Şi ti-i rupe inima.

181. Cântă păsăruica-n salcii

Ms. 6, C, 117/1503 AIEF	Iacob Popovici, gospodar, 74 ani Oprişeni, 27 decembrie 1909

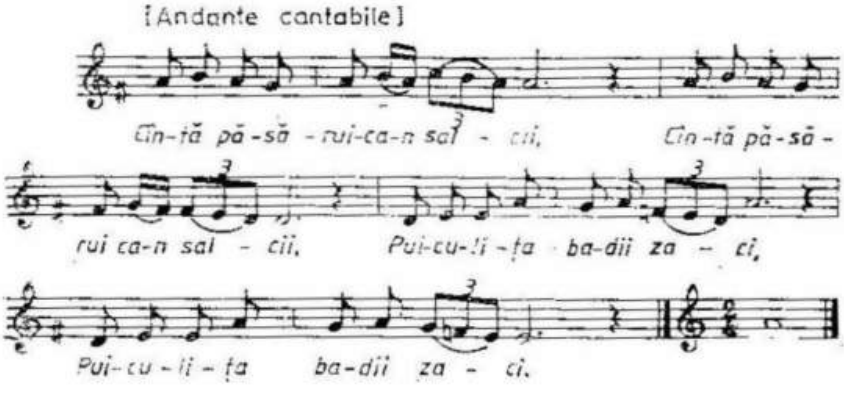

Cântă păsăruica-n salcii,
Puiculița badii zaci;
Cântă păsăruica-n soari,
Puiculița badii moari;
Cântă păsăruica-n poartă,
Puiculița badii-i moartă;
Cântă păsăruica-n nuc,
Puiculița badii-o duc
Şi ni-o duc pe năsălie,
S –o aşeze-ntr-o chilie
Că-napoi n-are să vie.

182. Ce te clatini, bradule?

Ms. 22.224, 177/1037 BN	Casandra a lui Alexie Baerău, cântăreață sătească (oarbă), 60 ani Udeşti, 28 iunie 1909

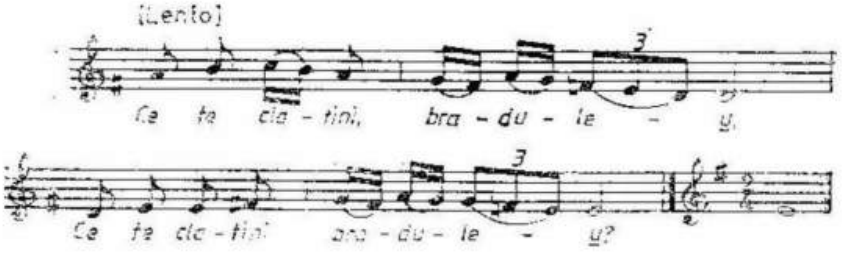

Ce te clatini, bradule?
Eu cum nu m-oi clătina
C-or veni şi m-or tăia
Şi m-or face dranicioare,
M-or încrăca-n nouă cară
Şi m-or duce-ntre hotară
Şi mi-or zidi-o temnicioară.

183. Numai eu îs la părinți

Ms. 22.225 a, 269/858 BN	Catrina Boca, elevă, 10 ani Botuşana, 19 septembrie 1908

Busuiocu dintre sfinți,
Numai eu îs la părinți
Şi părinții plini de-avere
Mă țâne de mângâiere.
Şi-o vinit unu din sat,
Tare frumos şi bogat,
M-o cerut şi nu m-o dat*u*.
Nici un an n-am împlinit
Şi-acasă napoi-am vinit.
Tătuța pep rag şede*u*,
Mamuța două vaci mulge.
Tatuța m-o şi-ntrebat:
- Cum îi, fiică, la bărbat?
- Lasă, tată, m-am hrănit
De bărbat şi de copii.
Ardă-l focu măritat*u*,
Degrabă m-am săturat*u*.
Doamne, fă-mă-napoi fată
Şi să mai trăiesc odată!

184. Frunzuşoară de-alunică

Ms. 22.223, 15/67 a BN	Ana a lui Gheorghe cojocar, ţărancă, 40 ani Ruşii Mănăstioara, 21 februarie 1908

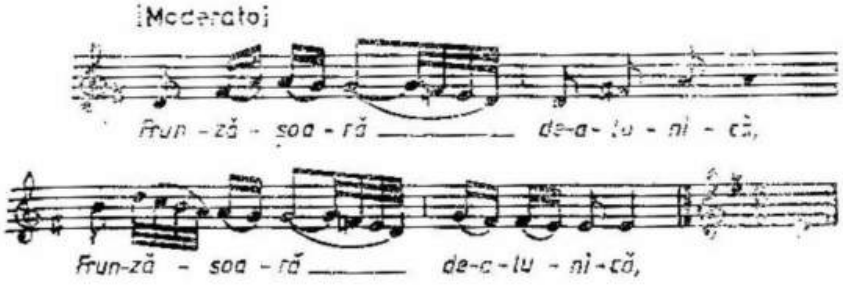

Frunzuşoară de-alunică,
Ni-ai cântat, bade de ducă
Şi nie de jele lungă;
Ni-ai cântat, badi, di cali
Şi nie de jele mare.
Iară tu, lună mărgătoare,
Ia să hii şi vorbitoare,
Eu lună te-aş întreba:

Ai trecut prin Canada?
N-ai văzut pe bădiţa?
Dar eu poate l-am văzut
Dacă nu l-am cunoscut!
Canada-i ţară de fală
Ard-o-ar focu şi para!
Acela-i loc tare străin,
Mulţi se duc şi nu mai vin.

185. Pe casa lui Ionică

Ms. 22.223, 207/23 BN	Silvia Mleşniţă, soţie de învăţător, 40 ani Tişăuţi, 23 septembrie 1907

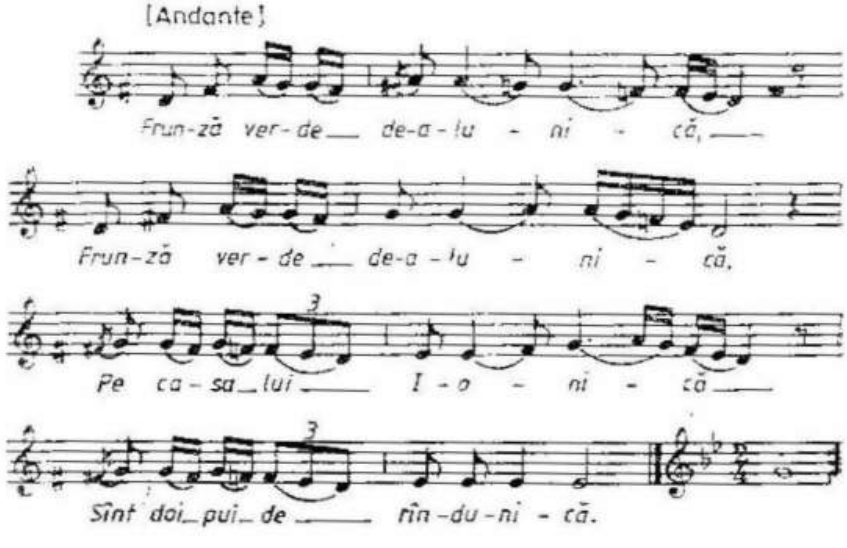

Frunză verde de-alunică,
Pe casa lui Ionică
Sânt doi pui de rândunică.

Unu zboară şi se duce,
Unu chică gios şi plânge:
- Aşteaptă-mă, frăţioare,

Pân' ni-or creşte aripioare,
Aripioare de argint*u*
Să zburăm pe sub pământ*u*
La măicuţa la mormânt.
Pe mormânt om tropăi,
Pe măicuţa om trezi
Şi maica ne-a hâşâi.

- Maică, nu ne hâşâi*u*,
N-am venit să ne hâşăieşti,
D-am venit să-ţi povestesc
Că tata s-o însurat*u*,
Altă mamă ni-o luat*u*
Şi pi noi ni-o alungat.

186. Meri, puiule, de iubeşte

Ms. 22.224, 200/162 BN	Rahila Delnea, ţărancă, 22 ani Stroieşti, 26 octombrie 1907

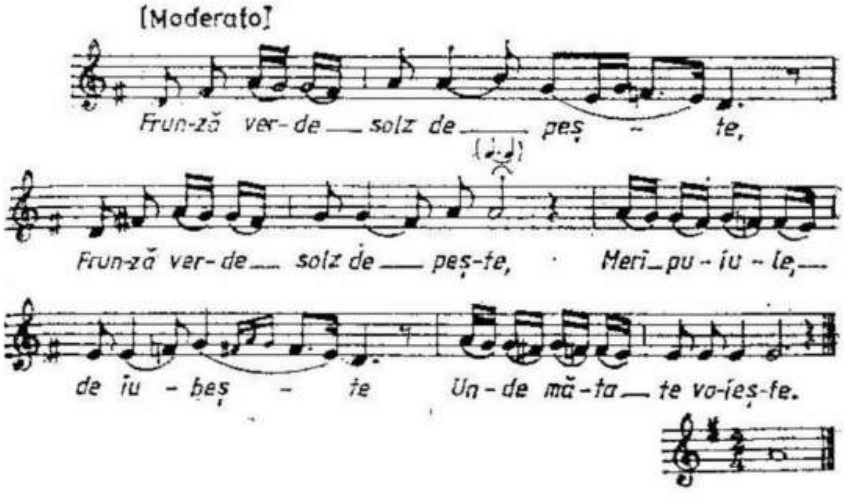

Frunză verde, solz de peşte,
Meri, puiule, de iubeşte
Unde mă-ta te voieşte;
Meri, puiuţule, şi-ţi cată
Una cu cosiţă albă
Ca să-ţi fie ţie dragă
Şi mâni-ta ca să-i placă
Şi să-i fie noră dragă.
Pe mine cât m-ai iubit*u*
Numai tot m-au suduit*u*.
Mai mult, surioara ta
S-o temut că mi-i lua
Şi ea nu s-a mărita.

187. Tânără m-am măritat

Ms. 22.225 a, 159/831 BN	Saveta Nedele, țărancă, 21 ani Capu Codrului, 20 august 1908

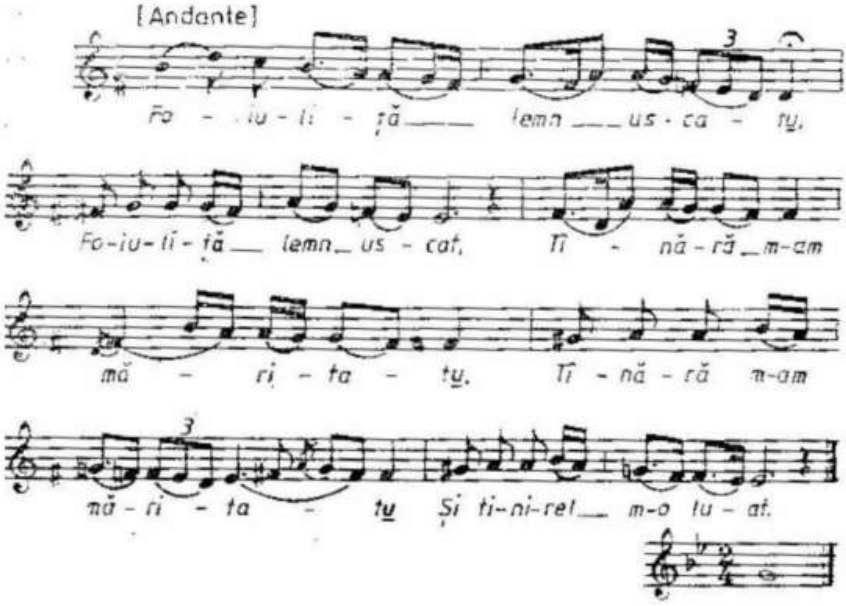

Foiuliță lemu uscat*u*,
Tânără m-am măritat*u*
Şi tinirel m-o luat.
Dar de tinirel ci-era
Că peste cincizeci avea.
Îl sărut, n-are dulceață,
Of şi-amar de a mea viață,
Strâng în brațe sloi de gheață
Numai ni-i mare greață.
Tinerețe ce-am avut
Cu bătrân le-am pitrecut.
Decât bătrân şi bogat*u*
Mai bine tânăr şi săra*cu*.
Că bătrânu cum se scoală
Aghia pi obraz se spală.
El ziua merge la fân*u*,
Vine sara tot gemând*u*.
Eu îl înghii cu demâncat
El zice să-l leg la cap*u*.
Decât la cap l-aş fi legat
Mai bine-n părău l-aş fi dat.
De bătrân m-am săturat*u*
Şi tânăr ni-aş fi luat.
Că cel tânăr şi saleac*u*
Dimineața cum se scoală
Iuti pi obraz se spală
Şi la fân merge râzând
Vini sara şuierând*u*.
Eu îl înghii cu demâncat,
El mă ia mă pune-n pat,
Brava, c-aista-i barbat!

188. Dealule, mândru, frumos

Ms. 22.225 b, 3/796 BN	Marghioala Mihalovici, țărancă, 32 ani Baiașești, 16 august 1908

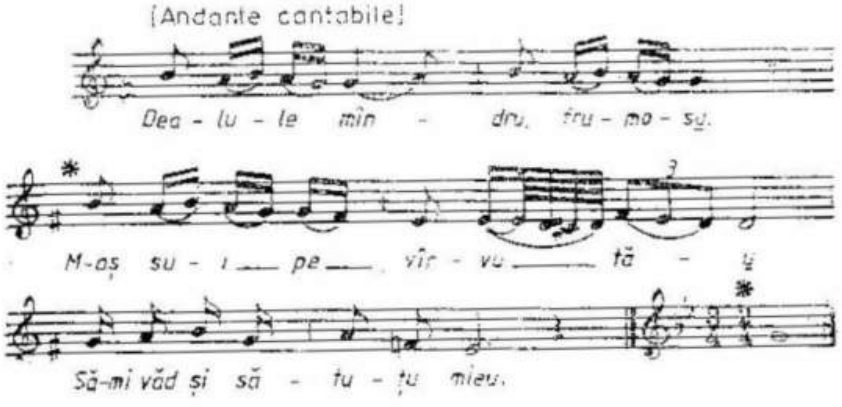

Dealule, mândru, frumos*u*,
M-aş sui pe vârvu tă*u*
Să-mi văd şi sătuțu mie*u*,
Că de când nu l-am văzut*u*
Carnea pe mine-a scăzut*u*

Şi dge[–i] vra să-o cântăreşti
Nici o litră nu găseşti*u*.
Nici o litră, nici un dram,
Numai măduva-n ciolan.

189. Bat-o Dumnezeu, s-o bată

Ms. 22.218, 6/1242 BN	Nicolai Vartolomei, țăran, 70 ani Voitinel, 11 august 1909

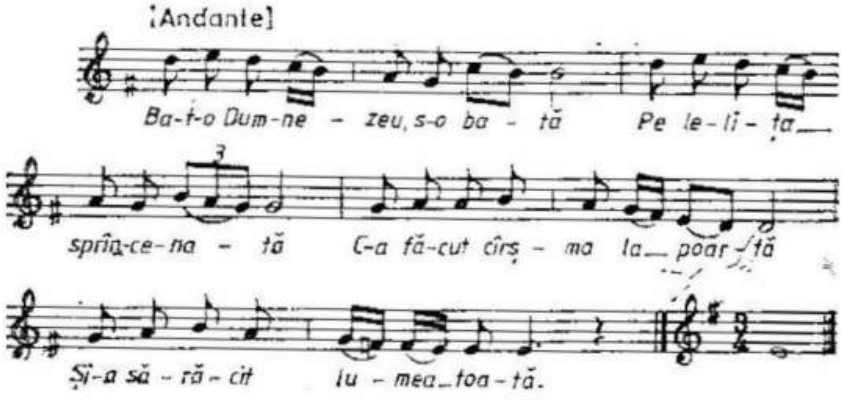

Bat-o Dumnezeu, s-o bată,
Pe lelița sprâncenată
C-a făcut crâşma la poartă
Şi-a sărăcit lumea toată.
Când din crâşmă am ieşit
Pe-o cărare-am nemerit,
Pe-o cărare luminoasă,

Nimeream la altă casă
Unde-i nevasta frumoasă
Şi bărbatul nu-i acasă.
Eu în casă am intrat,
Bună sara că am intrat ,
Bună sara că am dat.
Bini vorba n-am sfârşit

Şi bărbatul a venit:
- Ce caţi, bade, pe-acolè?
- Să-mi pun cărbuni în lulè.
- Pune-ţi cărbuni în lulè,
Şi ie-ţi drumul de-acolè.
Săraca luleaua mè,
Cum m-a scos ea din belè!

190. Pe mine ce m-au mâncat ?

Ms. 22.222, 148/651 BN	Mihai Bilous, învăţător, 31 ani Stulpicani, 13 iulie 1908

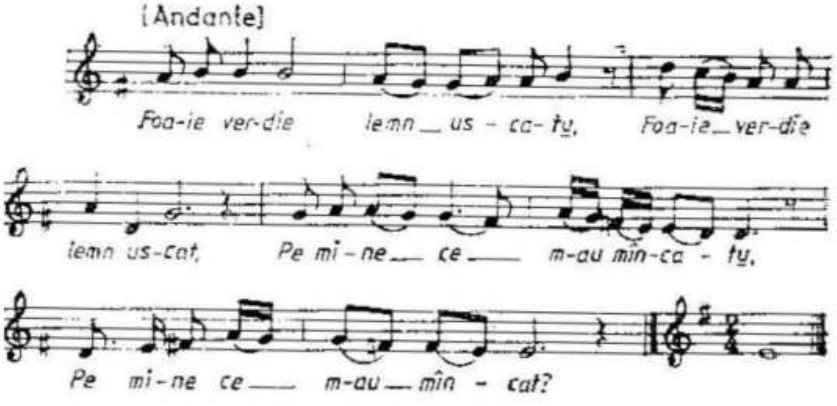

Foaie verdie lemn uscat*u*,
Pe mine ce m-au mâncat*u* ?
Şaptie fete dintr-un sat*u*
Şi-o muiere cu bărbat*u*,
Muierea a dracului,
Mă spuse bărbatului.
Şi-apoi prostu de barbat,
M-a făcut de râs în sat,
Iar fetelie m-au lăsat
Şi toatie s-au măritat.
De când iele m-au lăsat,
Inimioara mi-au săcat.
Una-i Ana, alta-i Mafta,
Iar a treia-o-am pe Safta,
A patra îi Veronica,
Iar a cincia e Catrina,
A şesa îi Marghioliţa
Şi a şeptea îi Mândiţa.
Toate-au fost mândrelie mele,
Şi cât m-am iubit cu ielie
Le dam salbe şi inele,
Cercei galbeni şi mărgele.
Numai haita de nevastă
Da cu spuze pe fereastră
Să mă frigă, să mă ardă,
Cu alta să nu mă vadă.
Ce-a fost verde s-a uscat,
Ce-a-nflorit s-a scuturat,
Tinereţili-o zburat,
Dar ce-am iubit, n-am uitat.

191. Sara bună, eu mă duc

Ms. 22.218-22.221, III, 54/136 BN	Alexandru a lui Toader Muscă, țăran, (?) Măzănăieşti (în Suceava), 17 octombrie 1907

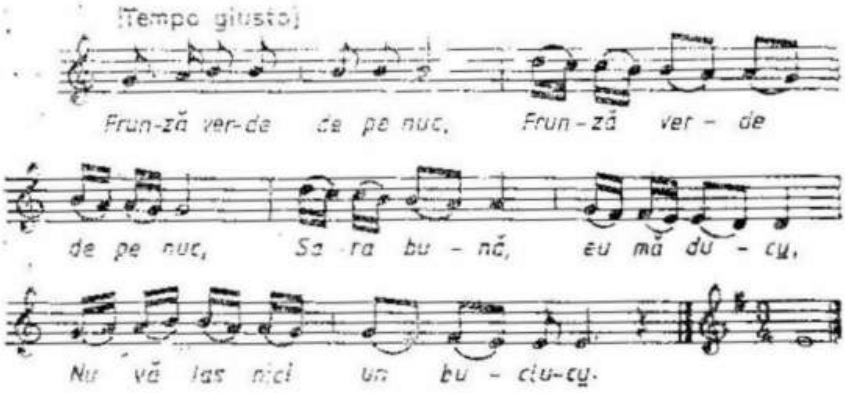

Frunză verde de pe nuc,
Sara bună, eu mă duc*u*,
Nu vă las nici un buclu*cu*.
Sară bună, nu de tăt,
Că mâne iară vă văd.
Sara bună, puică bună,
Eu mă duc noaptea pe lună.

Frunză verde de pe mură,
Li se leaga limba-n gură
Când aud de sara bună.
Frunză verde de masline,
Hai, frate, să trăim bine
Că azi, mâine moartea vine
Ori la mine, ori la tine.

192. Pe malul unui părău

Ms. 22.222, 87/410 BN	Nicanor Verenca, cantor bisericesc, 58 ani Ruşii Mănăstioara, 24 februarie 1908

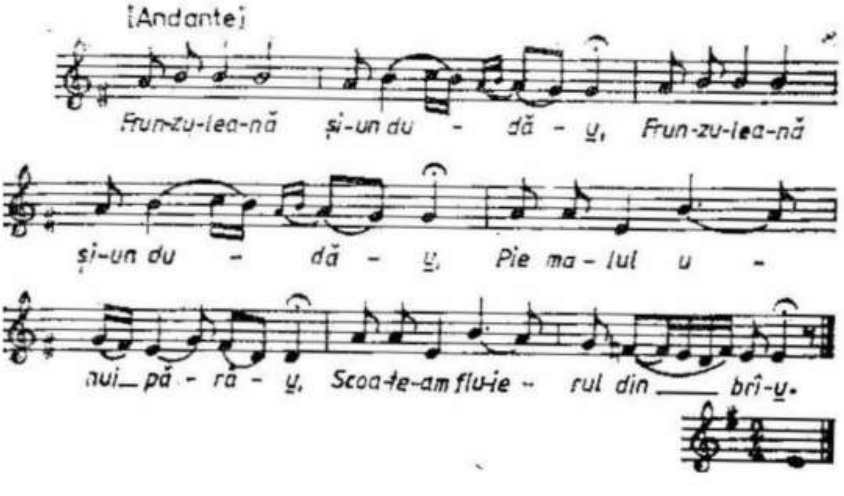

Frunzuleană şi-un dudă*u*,
Pie malul unui pără*u*.

Scoteam fluierul din brâ*u*,
Ziceam doină şi doiniță.

Iacă, vine-o copchiliță
Cu părul lăsat pie țâță,
Dar mai mult lăsat pie spatie
Că m-a scos din sănătatie,

N-am avut die dânsa partie.
Tot cu doina mai trăiesc
Şi cu doină mă plătiesc,
Ca di-o zî die boieresc.

193. Pe sub lună, pe sub stele

Ms. 6, C, 33/117 AIEF	Elena Smercinschi, soție de învățător, 23 ani Mănăstirea Humorului, 10 octombrie 1907

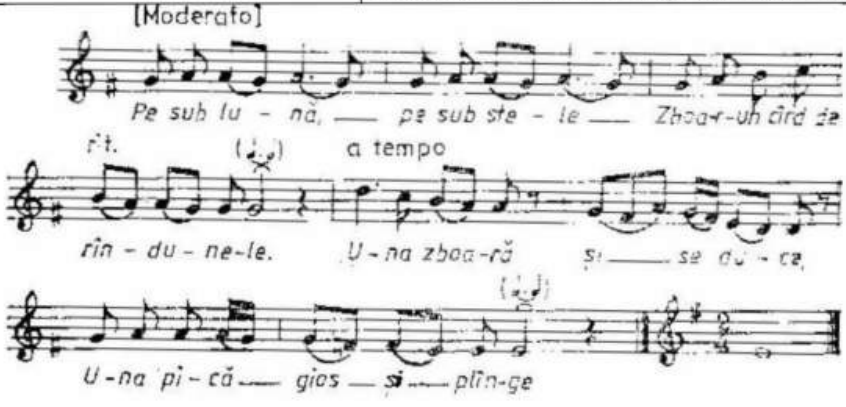

Pe sub lună, pe sub stele,
Zboară-un cârd de rândunele.
Una zboară şi se duce,
Una pică gios şi plânge
Şi tot zice: Ian mai stați
Şi pe mini mă aşteptați
Pân' mi-or creşte aripioare
Ca să pot zbura cu voi.

Şi ni-om duce, tot ni-om duce,
Pân' ce-om da de apă dulce,
Şi ne-om pune gios şi-om plânge
Şi cu lacrimi plini de sânge
Toți vom plânge dintr-un glas*u*
Pe-a cui mânuri am rămas*u*,
Pe mâna străinilor,
Pe sama duşmanilor .

194. Pe dgin gios dge Oltul mare

Mss. 22.223, 20/117 a BN	Ileana Pop, țărancă, 22 ani Şcheia, 18 octombrie 1907

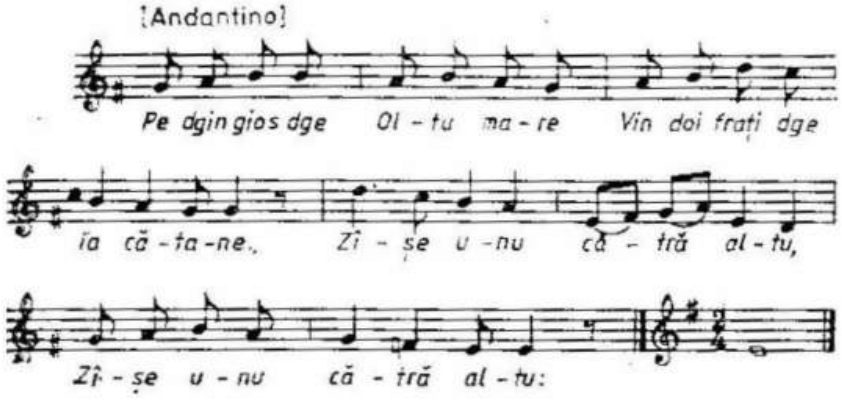

Pe dgin gios dge Oltul mare
Vin doi fraţi dge la cătane.
Zâşe unu cătră altu:
- Pune, frate, mâna-n şele
Şi-mi trage una dgi jele,
Că noi cât am cătunit*u*
Părinţii noştrii-o murit*u*.
Boii-n grajdi-o ciumpăvit*u*
Plugu-n şură-o ruginit*u*,
Ghiciu-n cui o muşizât*u*,
Fetce mari s-o măritat*u*
Şi vădane-o văduvit*u*.

195. Constantine Bălucele

Ms. 6, XLII, 26/2076 AIEF	Varvara Prochipeiuc, ţărancă, 40 ani Şerbăuţi, 30 ianuarie 1914

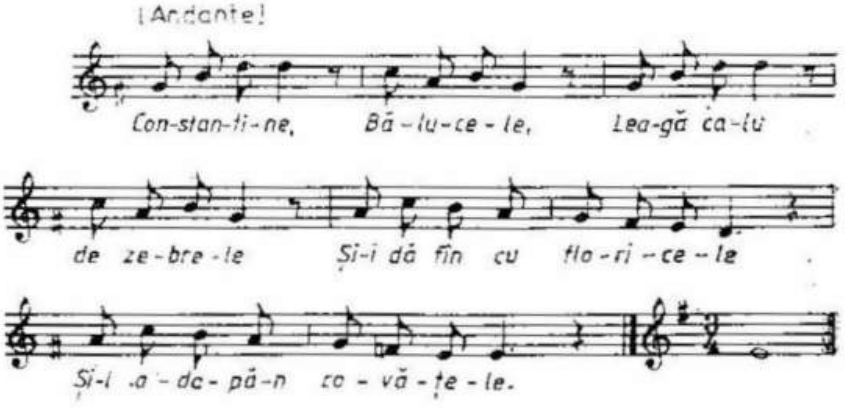

Constantine Bălucele,
Leagă calul de zebrele
Şi-i dă fân cu floricele
Şi-l adapă-n covăţele
Şi le-n mâna două mere,
Vin' la mama de mă cere.
De m-a da, de nu m-a da,
Tu să ştii că sunt a ta,
Pe fereastră m-oi fura
Şi-oi veni la dumiata.
Şi-om fugi-n Moldova mică,
Mamuţa n-a şti nemică.
Şi-om fugi-n Moldova mare,
Mamuţa nu ne-a căta*re*.
După ce ni-om depărta,
La lună ni-on cununa.
Este-un popă-ntre molizi
Ce cunună pe fugiţi;
Este-un popă între fagi
Ce cunună pe cei dragi;
Popa-i bun şi om vioi,
Ne-a cununa şi pe noi.
După ce ni-om cununa,
Eu straiele mi-oi lua,
Mi-oi lua straiele mele
Şi le-om pune-n trăsurele
Şi le-oi duce-ntre hotară
Şi'apoi le-oi da foc şi pară,
Şi le-oi dare foc să ardă,
Toate mamele să vadă,
Să vadă şi mama mea
Că eu m-am dus di la ea.

196. Merg pe drum şi prind a plânge

Ms. 22.223, 181/292 BNR	Ana a lui Gheorghe Tofan, ţărancă, 29 ani Româneşti, 23 decembrie 1907

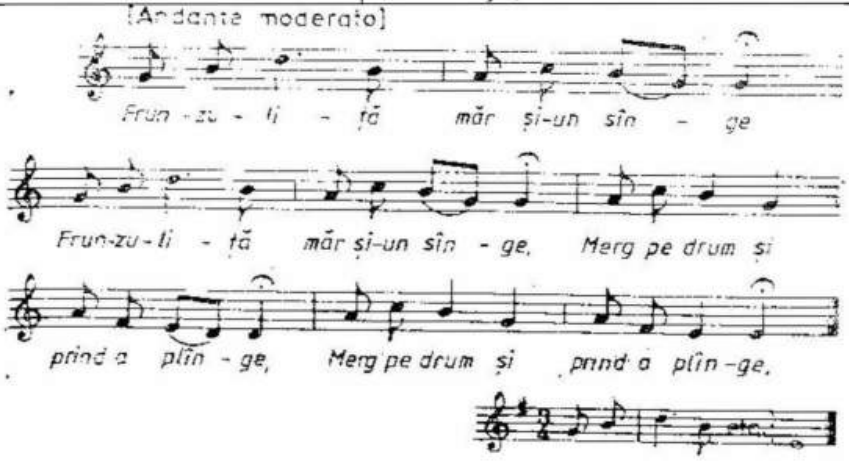

Frunzuliţă măr şi-un sânge,
Merg pe drum şi prind a plânge.
Plânge maica, plâng şi eu,
Plâng şi chetrile-n părău
De jalea traiului meu.
Că amu-i mai mult de-un an*u*
De când mă bat din mal în mal*u*
Să fac din pelin zahar*u*
Şi pelinu-i tot amar*u*.
Pelin beu, pelin mănânc,
Cu pelin sara mă culc;

Dimineaţa când mă scol*u*,
Cu pelin pe-obraz mă spăl*u*.
Cine zice că ni-i ghine,
Mute-şi casa lângă mine;
Cine zice că ni-i rău,
Mute-şi casa la părău
Şi-a vedè de traiul meu.
Câte boale sunt pe lume,
Tăte-s petrecute de mine,
Numai una-ni chică grè
Şi-aceia îi moartea mè.

197. Tăte plugurile îmblă

Ms. 22.225 c, 43/1136 BN	Vasile Rotar, ţăran, 37 ani Marginea, 28 iulie 1909

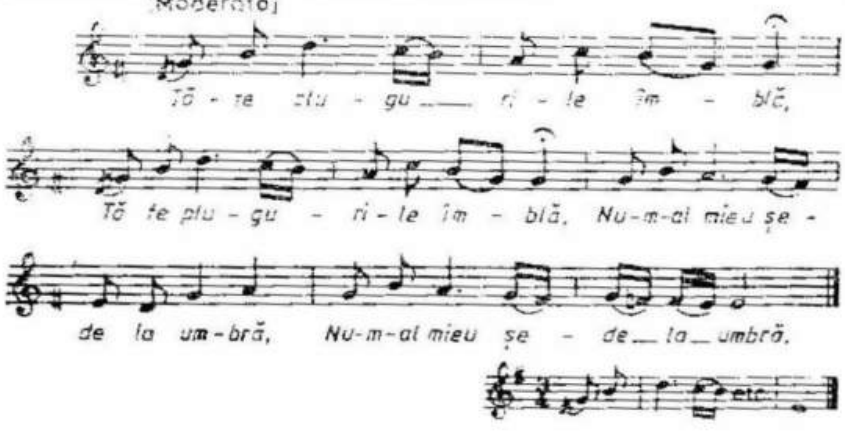

Tăte plugurile îmblă,
Num-al meu şede la umbră,
Şierăle la făgădău
Şi potângu la bghirău.
Boii pasc la iarbă verde
Şi de hrişcă nu se vede.
Las'să pască, să se-ntreme,
Că de hrişcă-i prea devreme.

- Hai, maică, la iarmaroc*u*
Şi ni-i cumpăra noroc*u*.
- Dragu mamii, şii cuminte
Că norocu nu se vinde.
De-ar şi norocu pi bani
L-ar cumpăra boieri mari,
Ofiţeri şi căpitani,
N-ar ajunge la ţărani.

198. Cuculie die pie cetatie

Ms. 22.227, 238/889 BN	Victoria Bedrule, ţărancă, 18 ani Pojorâta, 3 octombrie 1908

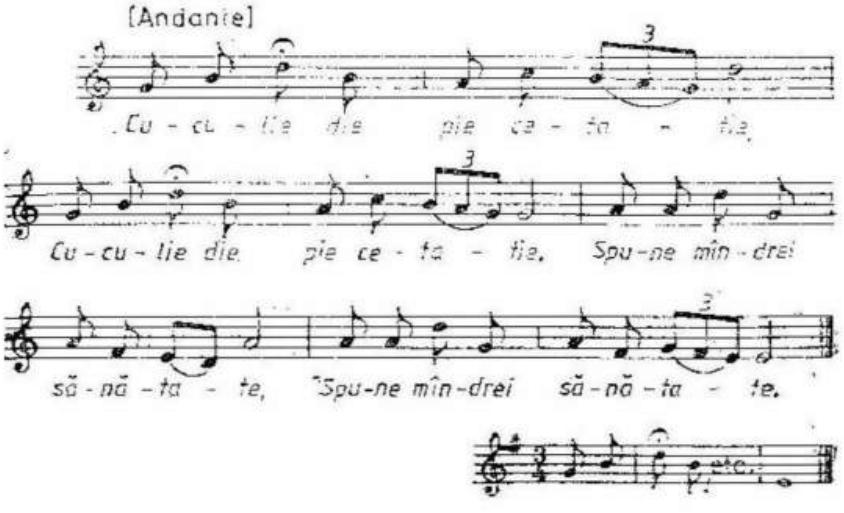

Cuculie die pie cetatie,
Spune mândrei sănătate.
Ni-o vinit din lumi-o carte
Că-ni tragie mândra die moarte,
Şi decât mi-ar muri mândra
Mai binie să-mi ardă curtia.
În pădurie-s lemnie multie
Ni-oi mai face altă curtie.
- Da'nu chi prost, măi băiete,
Satu-i mare, fetie-s multe
Şi mai mari şi mai mărunte.
- Fetie-s multe câtie stelie
Dacă nu-s pe-a mè plăcere!

199. Când ne-am luat amândoi

Ms. 22.224, 134/1938 BN	Mihai Rusu, țăran, 24 ani Gura Sadovei, 16 august 1913

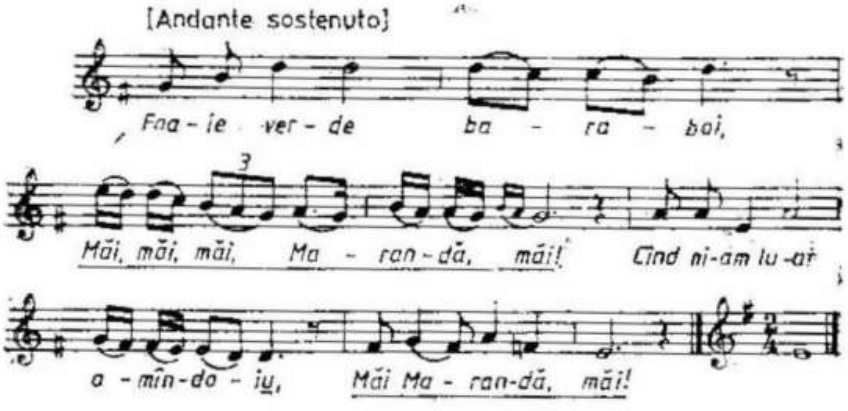

Foaie verde baraboi,
Când ne-am luat amândoi
Aveam car cu patru boi
Şi-am rămas cu doi viţei;
Aveam grajdi cu patru vaci
Şi-am rămas la două junci.
Nu-mi da, Doamne, boi şi vacă,
Numai un om ca să-mi placă;
Nu-mi da, Doamne, nici averie,
Numai om pi-a mè plăcerie.

200. Când ne-am luat amândoi

Ms. 22.222, 65/521 BN	Grigori Agapi, student, 21 ani Sfântu Onufri (în Suceava), 26 ani 1908

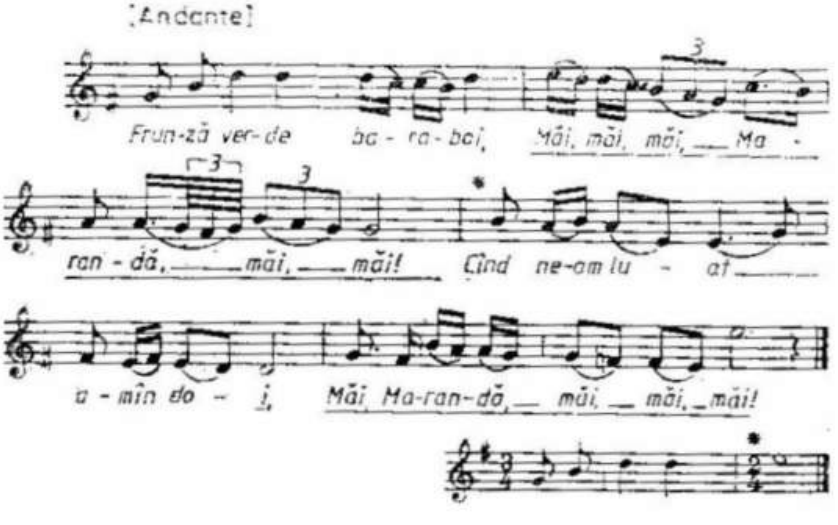

Frunză verde baraboi,
Când ne-am luat amândoi
Aveam plug şi patru boi
Şi coşeri cu păpuşoi.
Da'm-ai dat nişte nevoi
Şi-am rămas la doi viţei.

Dar viţeii amândoi
Noi i-om creşte şi-or fi boi,
Şi ni-om face gospodari,
Şi-om trăi ca şi cei mari.

201. Am avut o mândră mică

Ms. 6, XLIV, 40/2191 AIEF	Nicolai Burdă, ţăran, 26 ani Solea (în Cernăuţi), 4 august 1914

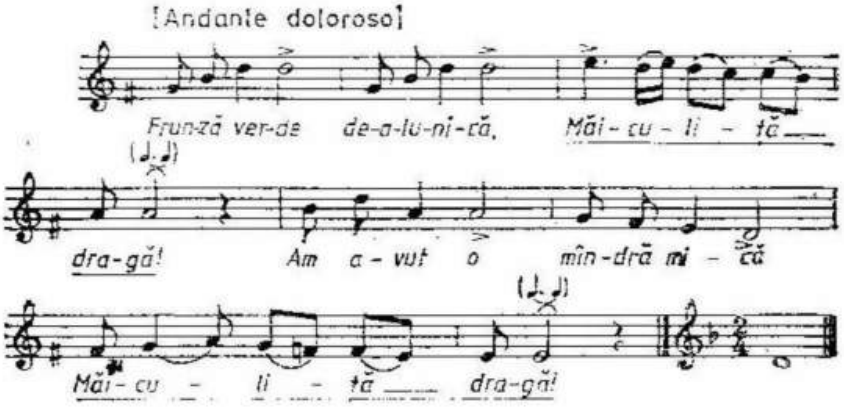

Frunză verde de-alunică,
Am avut o mândră mică
Şi-am lăsat-o să mai crească,
Minte-n cap să dobândească.
Dar ea, cum o am lăsat,
A crescut, s-a măritat,
Vai di mini, ce pacat*u*!
Nu m-aş ţine cu banat
Dacă s-ar fi măritat*u*
De-aici, al treilea sat*u*.
Dar ea s-a făcut mireasă
De la noi, a treia casă.
Ies afară, o zăresc*u*
Şi de zile mă sfârşesc*u*;
Intru-n casă, i-aud glasul
Şi pe drumuri îi văd pasul.
Când o văd, când o aud*u*,
Mă apucă dorul crud*u*.

Vai, mamucă iubitoare,
Inimioara rău mă doare
Şi tu-n loc de vindecare
Îmi tot zici ca lumea-i mare,
Şi ca-n lume-s fete multe
Care-ar vre să mă asculte
Şi mi-ar face tot ce-aş vreu
Să-mi aline dorul meu.
Of, mamucă, draga mea,
Tu nu mă pricepi ce-aş vrea,
Eşti bătrână şi nu crezi,
Lumea-i largă şi nu vezi
Că din sută, şi din mie
Numai una-mi place mie.
Ceru-i mare, stele-s multe,
Şi mai mari, şi mai mărunte,
Dar cât sunt de luminoase,
Nu-s ca dânsa de frumoase.

202. Tinerețe, haine bune

Ms. 22.224, 165/871 BN	Iftimia Lojinschi, țărancă, 44 ani Câmpulung, 30 septembrie 1908

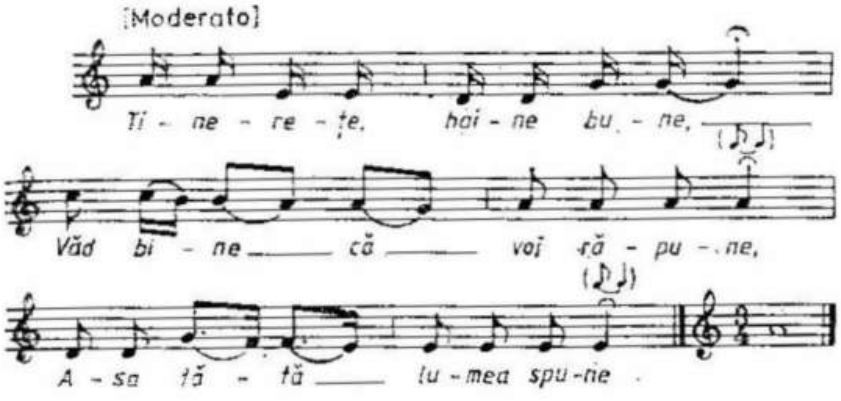

Tinerețe, haine bune,
Văd bine că voi răpune,
Așa tătă lumea spune.
Frunză verde trii surcele,
Bătrânețe, heine grele,
Văd bine, sunteți a mele,
Că ieu fug, iele mă-ajung*u*,
Eu alerg, ele mă-ntrec*u*.
Nici n-am ladă să le pui,
Nici lăcată să le-ncui,
Așa-mi cade să le port
Pân'm-o vede lumea mort.

203. Eu îs om cu supărare

Ms. 22.222, 167/784 BN	Anița a lui Toader Popescu, țărancă, 48 ani Straja, 9 august 1908

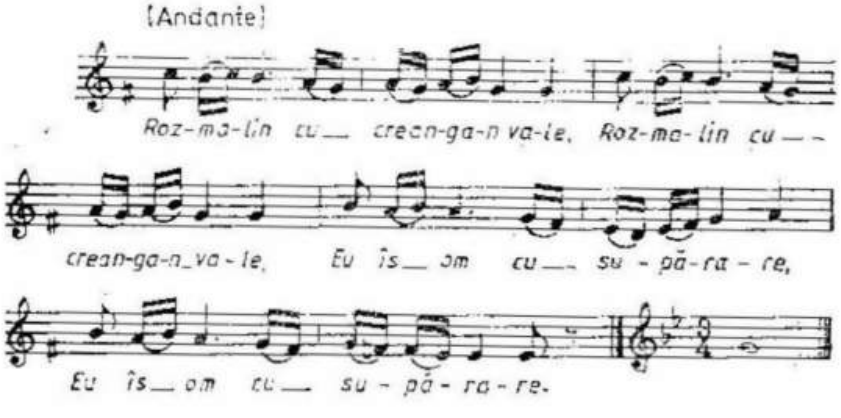

Rozmalin cu creanga-n vale,
Eu îs om cu supărare,
Am sămănat busuioc
Și-o stătut o vară-n loc;
Și-am sămănat zmeurică
Și n-au răsărit nemică;
Și-am sămănat leuștean
Și n-au răsărit un an.

204. Măi băiete, măi creştine

Ms. 6, XLI, 10/2010 AIEF	Teodosia Lupu, ţărancă, 24 ani Pojorâta, 20 august 1913

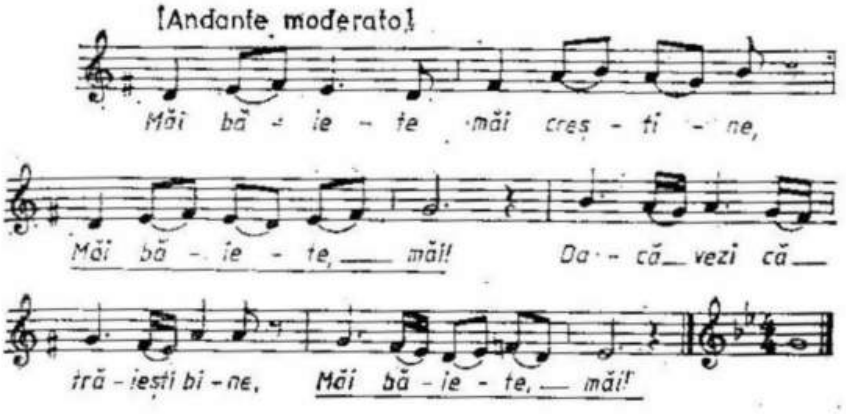

Măi băiete, măi creştine,
Dacă vezi că trăieşti bine
Nu te-nsura ori cu cine,
Ci deschideţi ochii bine
Şi te uită chiar anume
Cu cine te legi pi lumi.
Apără-te de măestre,
Nu te lăcomi de zestre,
Nu îmbla după avere
Că nu-i mai avè plăcere.
Da-ţi ie una care-ţi place
Să trăieşti cu ea în pace;
Şi-ti ie una ca să-ţi placă,
Nu cata c-a fi săracă,
Care pe voie să-ţi facă,
Când îi vorbi, ea să tacă.

205. Meri, murguli,-n pas mai tarie

Ms. 22.225 a, 273/605 BN	Alexandru Oniga, ţăran, 58 ani Stupca, 30 iunie 1908

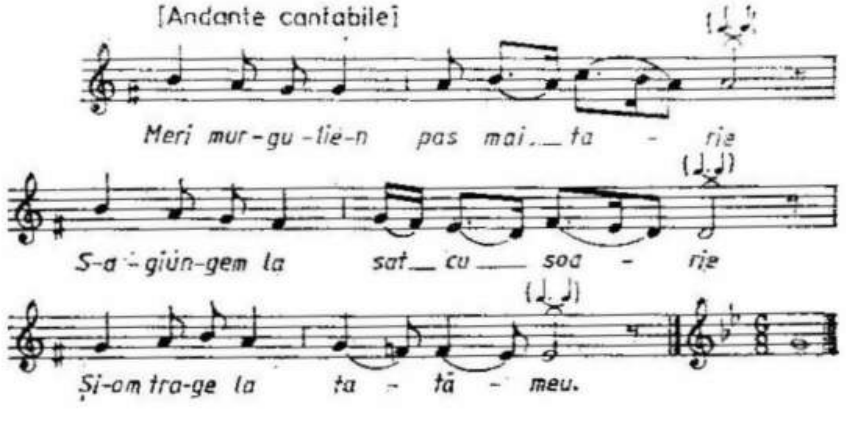

Meri, murguli,-n pas mai tarie
S-agiungem la sat cu soare
Şi-om trage la tată-meu.
Tată meu îi om bătrân,
Nu mai facie vara fân;
Şi-om trage la frati-mio.

Frateie-mio îi om bogat,
Tcia lega noaptea la gard
Nibăut şi nemâncat.
Murguli, dacă ţi-i setcie
Ian mai şcimbă dgintre spetcie
Şi-aşa ţi-a treci dgi setcie;
Murguli, dacă ţi-i foame
Ian mai şcimbă dgin picioare
Şi-apoi şi-a trece dgi foame.

206. Mi-i băbatu băutori

Ms. 22.223, 133/146 BN	Rahila Pop, ţărancă, 15 ani Şcheia, 18 octombrie 1907

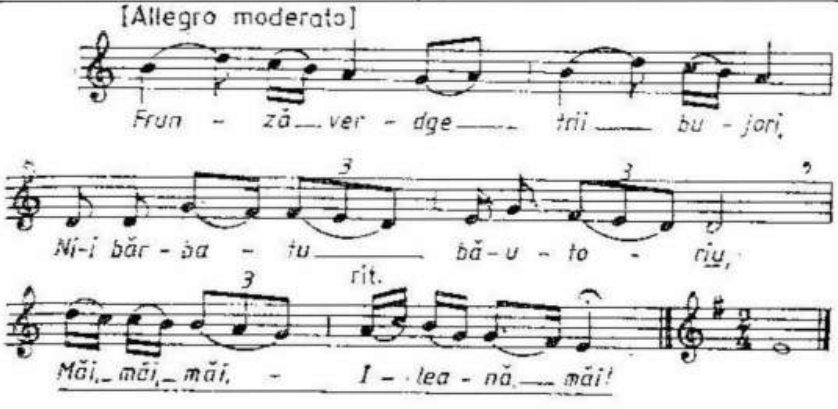

Frunză verdge trii bujori,
Ni-i băbatu băutori*u*,
Mi-o băut cinzeşi de oi
Şi-o sută cinzeşi de miei,
Încă-a mai rămas dator
La boier şi negustor.
Vine de la crâşmă bat
Şi mă-ntreabă şe-am lucrat.
Eu i-am spus c-am dgepănat
Două geme şi-un caleap.
Îi dau friptură dge pui,
El mi-arată sgiciu-n cui;
Îi dau friptură dge peşce,
El cu sgiciu mă croieşte;
Îi fac patu să se culşe,
El mă suduie dge cruşe.

207. Am un galbân şi nu-i bun

22.223, 206/72 BN	Dumitru Rusu, ţăran, 20 ani Ludihumora, 6 octombrie 1907

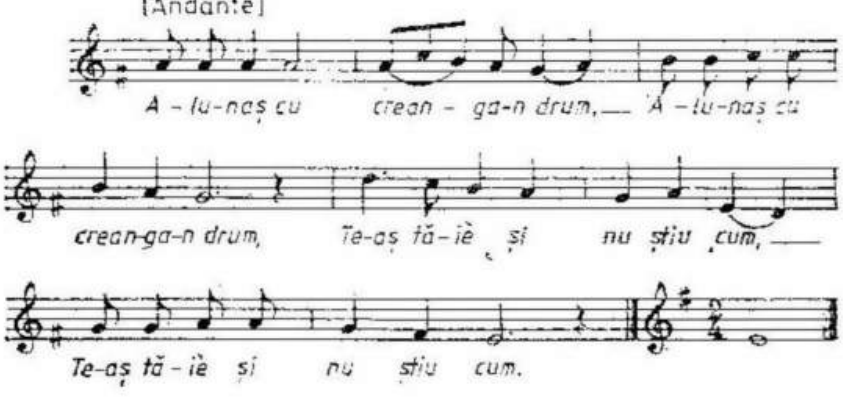

Alunaş cu creanga-n drum,
Te-aş tăie şi nu ştiu cum.
Am un galbân şi nu-i bun
Şi l-aş da pe-un pas de drum
Ca să trec în cel codrun,
Ca să cerc vinu de-i bun.
Vinu-i bun şi ocovit,
Nu pot be că sunt scârbit;
Vinu-i bun şi oca-i mare,
Cârşmărița-i hâdă tare,
Fug bețivii la hotară;
Vinu-i rău şi oca-i mică,
Cârşmărița-i frumuşică,
Beu voinicii de se strică.
Vinie voinicu călare,
Pleacă cu şaua-n spinare
Şi-n pungă făr'de parale.

208. Mă trudesc, puică, de-un an

Ms. 6, C, 139/2302 AIEF	Mihalachi Panțir, țăran, 30 ani Burla (în Cernăuți), 26 octombrie 1915

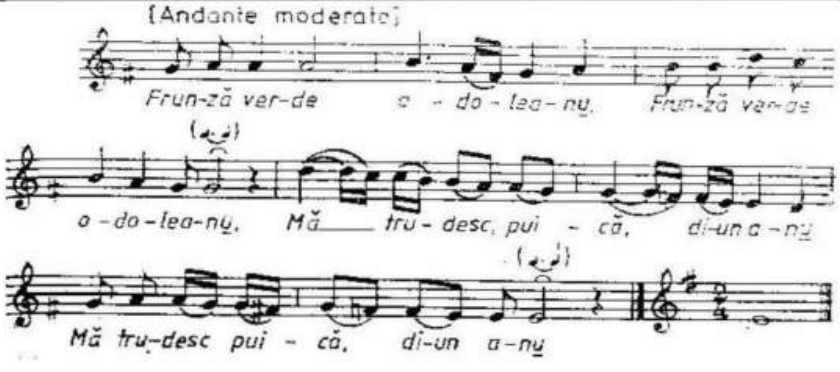

Frunză verde odoleanu,
Mă trudesc, puică, de-un anu
Să fac din pelin zăharu
Şi pelinu-i tot amaru.
Şi duşmanu-i face frate,
Când a da din chiatră lapte;
Şi duşmanca surioară
Să mi-o pui la inimioară,
Când a face plopu pere
Şi proțapu porumbele.

209. Pe drumuțu-ndelungat

Ms. 22.222, 49/74 a BN	Dumitru Rusu, țăran, 20 ani Ludihumora, 6 octombrie 1907

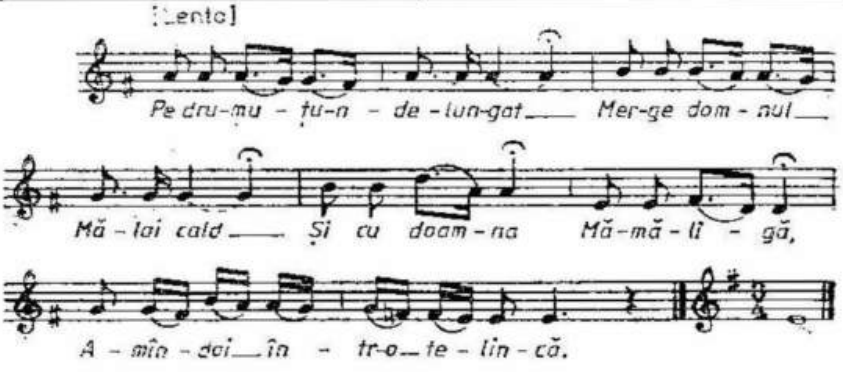

Pe drumuțu-ndelungat
Marge domnul Mălaicald
Și cu doamna Mămăligă
Amândoi într-o telincă.
Vin drăguță, vină-ncoace.
Să te scald in lapte dulce
Și să te ung cu smântână
Și să te pun la inimă,
Că de dorul laptelui
Sai in capul Turcului;
Și de dorul smântânii
Sai in fundul fântânii.

210. Mă uitam spre Slobozâie

Ms. 22.218, 13/294 BN	Ion Gafenco ("Frunză"), țăran, 39 ani Româneşti, 23 decembrie 1907

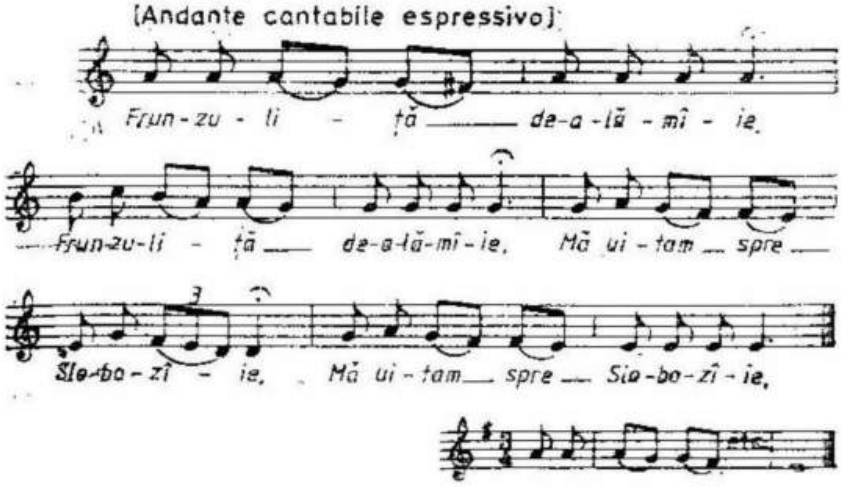

Frunzuliță de-alămâie,
Mă uitam spre Slobozâie,
Văzând casele pustiie.
Şede-un omuşor şi scrie,
Scrie, scrie-ntr-o mânie:
- Mă duc, mamă,-n stărostie!
- Stăi, puiule, nu te duce,
Că te-oi scălda-n lapte dulce.
- Ba, maică , să-mi dau şi zahar,
Nu pot, c-am pus şaua pe cal
Şi picioarele în scări
Că mă duc în cele țări,
Să mă uit şi să privesc*u*,
Inima să-mi răcoresc*u*.

211. Hai, Mariță, să bem vin

Ms. 22.222, 149/608 BN	Alexandru Oniga, țăran, 58 ani Stupca, 30 iunie 1908

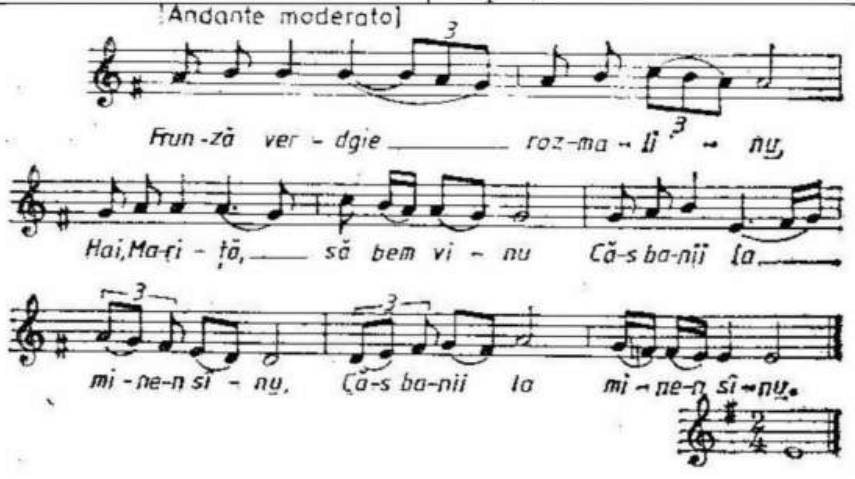

Frunză verdgie rozmalin*u*
Hai, Mariță, să bem vin*u*
Că-s banii la mine-n sân*u*.
Ce mă mustri tu pi mini,
Pi-o fată dgi crai ca mini?
Ieu nu-s fată, nici nevastă,
Nici zână dgin ceri peicată.
Eu sunt fata dgi român
Am zgărdiță şi gerdan
Şi eu sunt o garofiță
Răsădgită-n grădginiță.
Pi-aşternut dgi galafir
Su'umbra dgi trandaşir
Vedgi văzduhul îmblând
Dgi miros dgi [pi] pământ.

212. Mărg, maică, -n țară străină

Ms. 22.218-22.221, I, 21/336 BN	Mădălina a lui Nistor Sauciuc, țărancă, 50 ani Lucăceşti (în Buneşti), 15 ianuarie 1908

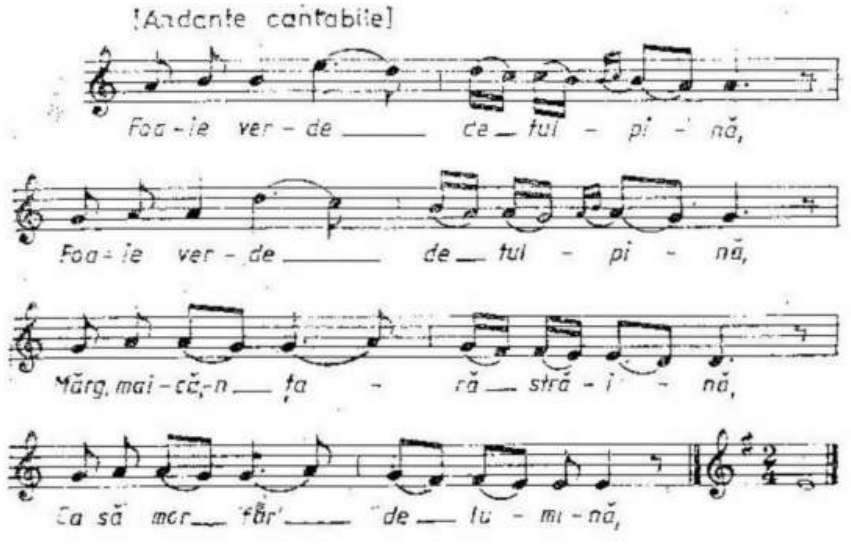

Foaie verde de tulpină,
Mărg, maică, -n țară străină
Ca să mor far' de lumină,
Făr'de lumină de ceară,
Făr'de om dintr-a mè țară;
Făr' de lumina de său,
Făr' de om din satul mieu.
Maică, de când m-ai făcut*u*
Eu zî bună n-am avut*u*,
Multe lacrimi am vârsat
De-am făcut fântână-n sat,
Fântână cu cinci izvoare,
Cine-o bè, pe loc să moară,
Să moară dușmanii mici
Și prietenii cei răi.

213. Copchilă din doi părinți

Ms. 22.224, 148/135 BN	Catinca Maximiuc, țărancă, 19 ani Liteni, 28 octombrie 1907

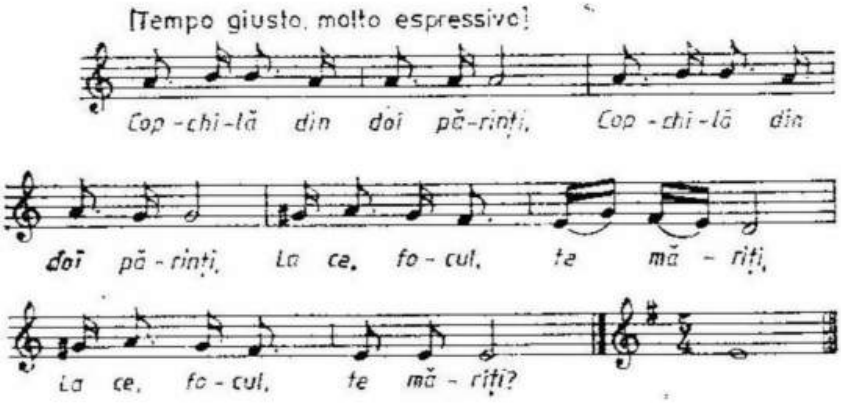

Copchilă din doi părinți,
La ce focu te măriți?
Când ai ști ce-i măritat*u*
Ai ședea la mama fată
Și-așa ți-ai păzi fetia
Ca un popă litorghia.
Măritatul nu-i noroc,
Bărbatul e sbici de foc;
Măritatul nu-i ticneală,
Bărbatul e sbici de pară.
Când începe a te bate
Nimic nu te poate scoate
Numai sicreata de moarte.
Când începe-a te croi,
Sângele a se porni
Și de frică ca să-l bei.
Da cum, focu, nu l-oi bea
Sângele din carnea mea;
Da cum, focu, să nu-l beu
Sângele din trupul meu.

214. La portița lui Ion

Ms. 22.227, 280/1960 BN	Nastasia lupu, țărancă, 48 ani Pojorâta, 17 august 1913

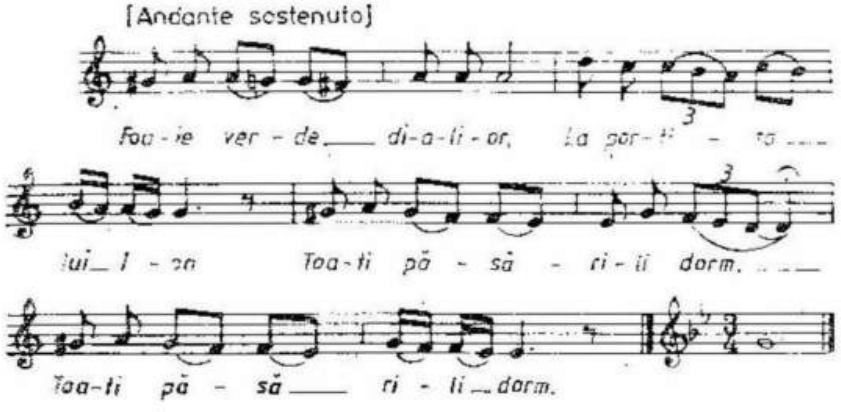

Foaie verdi di-alior,
La portița lui Ion
Toate păsările dorm,
Numai una n-are somn
Şi zboară din pom în pom
Şi strigă : „Ion, Ion,
Ieşi afară să ti-adorm,
Să ti-adorm, să te mângâi,
Să-ți pun dreapta căpătâi,
Cu stânga ti-oi acoperi,
Valio, bini-i mai dormi!
Să ti duc într-un bordei,
Să-ți aştern frunza de tei,
Cu dreapta te-oi acoperi,
Valio, bini-i mai dormi!"

215. Când erai la mă-ta fată

Ms. 22.213-22.221, III, 41/1954 BN	Simion Latiş, țăran, 27 ani Gura sadovei, 17 august 1913

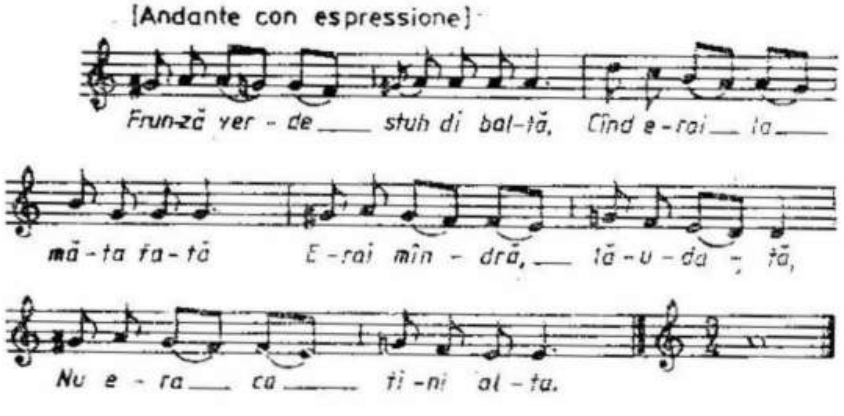

Frunză verdi stuh di baltă,
Când erai la mă-ta fată
Erai mândră lăudată,
Nu era ca tini alta.
Da'de când te-ai măritat
Şi te-ai dus la-l tău bărbat

Numai chin şi tot oftat,
Ca la tini nu-i în sat.
Nevăstuică, draga mea,
Lasă scarab cui o vrea,
Lasă scârba dracului
S-o deie bărbatului,
Că bărbatul tot ti bate
Pisti cap şi pisti spati.
Lasă scârba, nu mai plângi,
Vin' la mini, eu te-oi strângi,
Ti-oi ţinie la mine-n braţă
Şi ti-oi săruta pi faţă;
Şi ti-oi ţinie ca pi palmă,
Nu-i auzi nici o sudalmă.
- Să mă scalzi şi-n lapte dulci,
Eu la tini nu m-oi duci,
Că ar fi marie ruşinie
Să mă strâng eu pe la tinie.
Decât să-ţi fiu ţiitoare
Şi-n lume să n-am onoare,
Mai bini să mă strângă moartea
Dacă aşa mi-au fost soartea.

216. Cine n-are scârbă-n lume

Ms. 22.218-22.221, I, 17/185 a BN	Ileana a lui Vasile Bolohan, ţărancă, 22 ani Rus-Plavar, 22 februarie 1908

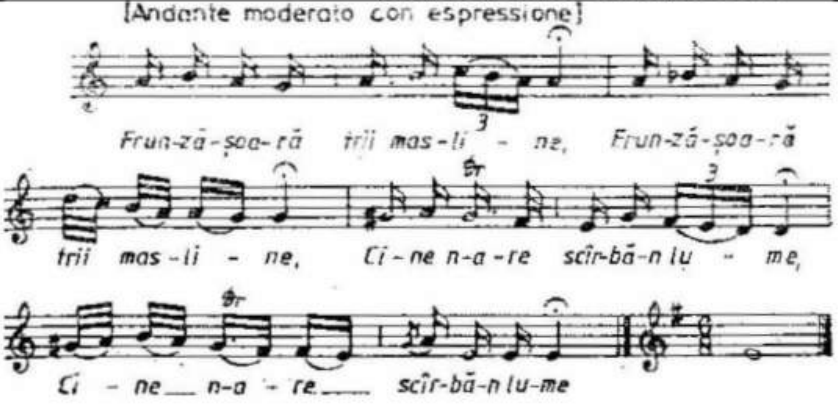

Frunzuşoară trii masline,
Cine n-are scârbă-n lume
Vie să-i dau de la mine,
Să-i tot dau şi mai rămâne.
Cine scârba mi-ar lua-o
Şi cămeşa eu i-aş da-o.
Dar cămeşă mi-oi mai face,
Dară scârbă n-oi mai trage.
Aşa-mi vine uneori
Să beu otravă să mor,
Iară stau şi mă gândesc,
Dar cum să mă otrăvesc
Că am zile să trăiesc!
Frunză verde, iarbă lată,
Am pe inimioară-o chiatră
Şi pe chiatră o lăcată.
De s-ar găsi cineva
Să-mi descuie lăcata
Ca să-mi văd inimioara.
Frunză verde, măr pălit,
Ştii puicuţă, ce-am gândit?
Să ni lăsăm di iubit.
Tu n-ai tată, eu n-am tată,
Amândoi suntem de-odată;
Tu n-ai mamă, eu n-am mamă,
Şi-amândoi suntem de-o samă.
- Dar tu, bade, cum îi zâce? :
„Holughiţă albă-n pene,
Buze moi şi subţirele,
Bine samănă cu-a mele."
Dar eu, bade,-aşa ţi-oi zâce:
„Păunaş, mândru rotat,
M-ai iubit şi m-ai lăsat,
Mai iubit ca pe-o copilă,
M-ai lăsat ca pe-o străină."

217. Canadă, țară secreată

Ms. 22.225 c, 22/433 BN	Reveca Tomoiagă, țărancă, 21 ani Zahareşti, 13 martie 1908

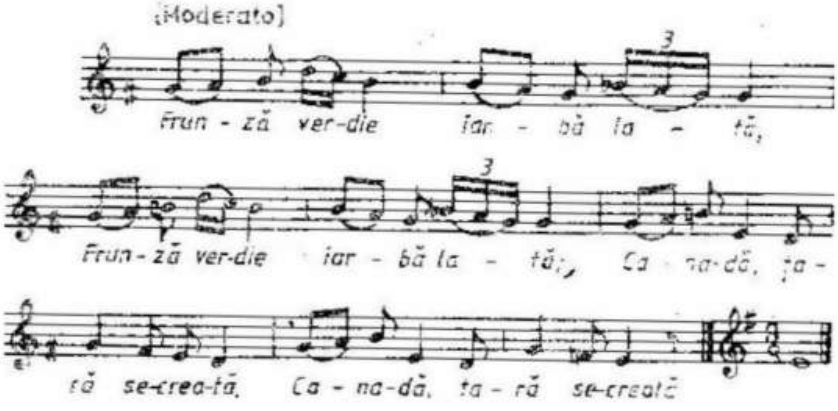

Frunză verdie iarbă lată,
Canadă, țară secreată,
Foc şi pară sa tie ardă
Că lieşi copchii fără tată,
Neveste făr' die bărbați
Şi surori fără de frați.
Şi iei pi cei neînsurați
Şi lieşi părinți supărați.
Că tot zici că-n tinie-i binie
Şi pi noi nie laşi strainie,
Taci, puicuță, nu mai plângie
Că-n piept inima-mi se frânge,
Puicuță, nu suspina
Că ti duci în țara ta.
Tu cu gloata ti-i lua,
Eu în straini m-oi-nstraina,
Arsă mi-a fi inima.
Mi-a fi arsă tot di casă,
Di copchii şi di nevastă;
Nevasta mi-i tot iubită,
De copchii inima friptă.

218. Mult am plâns eu astă vară

Ms. 22.225 a, 96/1111 BN	Axenia a lui Andrii Moțoc, țărancă, 30 ani Burla, 25 iunie 1909

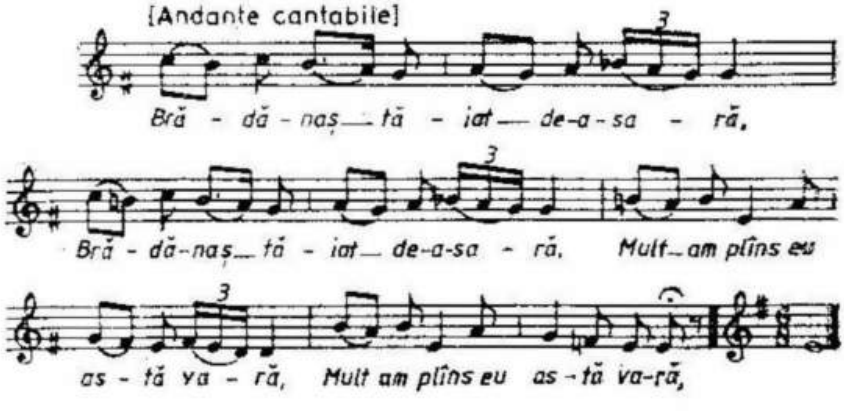

Brădănaş tăiat de-asară,
Mult am plâns eu astă vară
Mult am plâns şi-am tras napaste
Pentr-un om cu ochi albaştri;
Mult am plâns şi-am tras dovezi
Pentr-un om cu ochii verzi.

Dar să trag pe cât am tras
De ochi negri nu mă las.
Şi-am îmblat pădurele
După ochi ca murele;
Şi-am îmblat vreo şepte sate
După sprâncene-ncordate.

219. Azi îi un an de când zac

Ms. 22.223, 175/296 BN	Saveta Gherasim, ţărancă, 21 ani Grăniceşti, 24 decembrie 1907

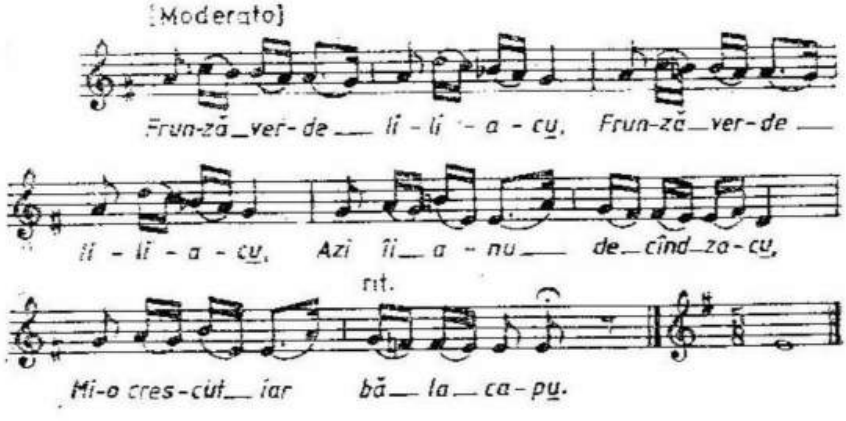

Frunză verde liliac*u*,
Azi îi un an de când zac*u*,
Mi-o crescut iarbă la cap*u*,
Şi la cap, şi la picioare.
Şi n-am fraţi să ni-o cosască,
Nici surori să ni-o plivească,
Nici mamă să ni-o adune,
Nici tată să ni-o clădească.

Şi am plătit de cosât*u*
Să nu mor înăduşit*u*;
Şi am plătit de plivit
Să nu mor, să mor scârbit;
Şi-am plătit de adunat
Să nu mor aşa supărat;
Şi am plătit de clădit
Să nu mor cumva dorit.

220. Dragă, scumpă sorioară

Ms. 22.225 a, 291/530 BN	Ioan de Barbier, dirignte şcolar, 38 ani Pătrăuţi pe Suceavă, 27 mai 1908

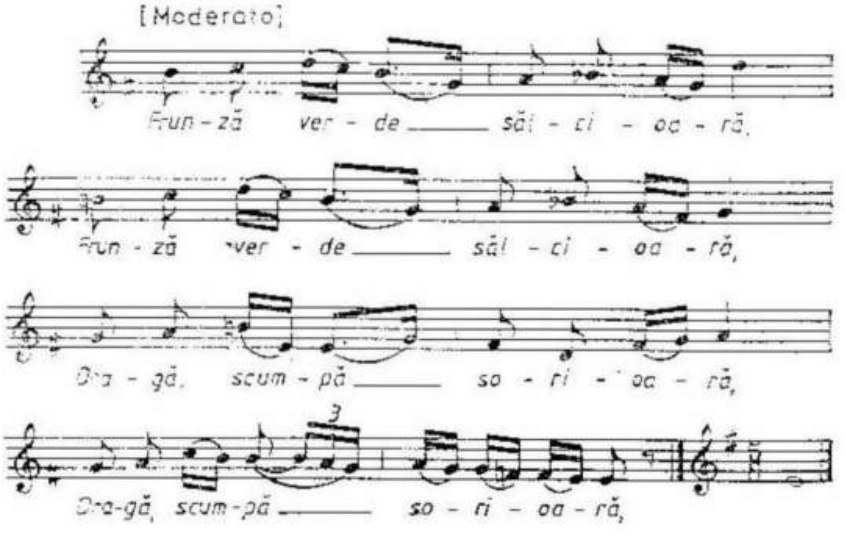

Frunză verde sălcioară,
Dragă, scumpă sorioară,
Tu mi-ai fost mai bunişoară
Şi te-ai dus în ţar-amară,
Şi te-ai dus în ţări străine
Unde nu te ştie nime.
Ţi-ai lăsat surori şi fraţi
Ţi te-ai dus pe alti sati.
Plânge inimioara-n mini,
Surioară, după tine.

221. Mai la vale de potică

Ms. 22.225 a, 219/1475 BN	Zanfira a lui George Puiu, ţărancă, 37 ani Poieni, 25 decembrie 1909

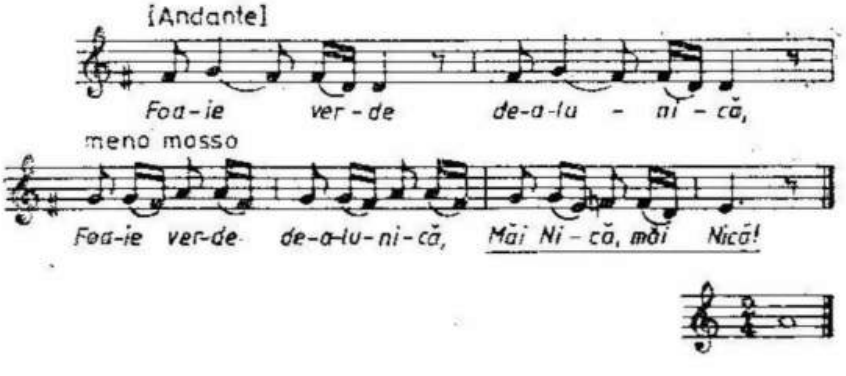

Foaie verde de-alunică,
Mai la vale de potică
Stau doi pui de rândunică.
Unu zboară şi se duce.
- Aşteaptă-mă, frăţioare,
Pân' mi-or creşte aripioare,
mArchioare de argint,
Ca să zbor pe sub pământ

La maicuța la mormânt,
Ca să-i spun măicuței tăt,
Noi, puiuții, ce-am pățit.
Că tătuța s-o-nsurat,
Lui femeie și-o luat
Și pe noi ne-a alungat
Ca să-îmblăm din sat în sat,
Ca cioara din gard în gard.

222. Cine-n lumi nu iubeștie

Ms. 22.222, 21/599 BN	Tanasi Sarmanu, țăran, 18 ani Stupca, 20 iunie 1908

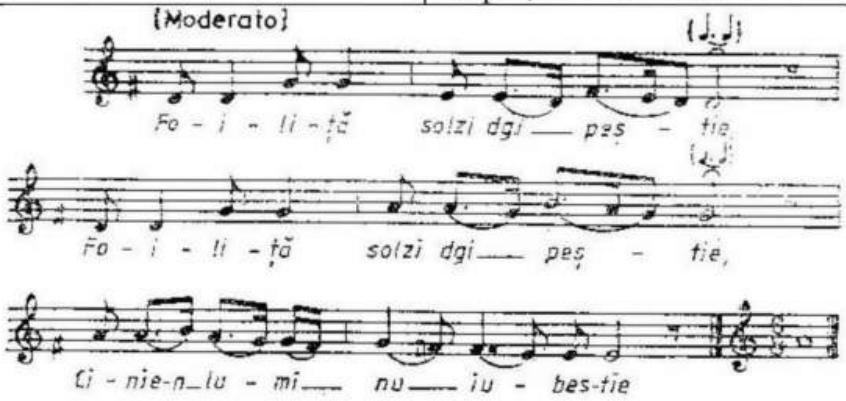

Foiliță solzi dgi peștie,
Cine-n lumi nu iubeștie
Nici nu moarie, nici trăieștie;
Să batcie cu gândurile
Ca apa cu valurilie.
Tot mă-ntreabă codru verdgie
De ce fața mi se pierdgie.
Taci, codrule, nu-ntrieba
C-acuș s-a pierdgie și-a ta,
Numai să-ți vie vremea.
In socoți și teie gândeștie,
De ce codru-ngălbinieșteie.
Eu ț-oi zâcie, bagie, -așa:
Codru dge zăpadă grea,
Voinicu dge voaie rea.
Foaie verdgie trii canacie
Dragostcie dgin cie se facie?
Nici dgin mere, nici dgin pere,
Nici din ochi, nici din sprâncene,
Ci din buze subțirele.
Rabdă, rabdă inimioară
Acest foc și astă pară.
Eu am două doruri grelie:
Dorul meu și-a mândrii melie.
Dge-ar ști oare cineva
Cum îmi ardgie inima
După bietul bădița,
Ar sta-n loc și s-ar mira
Cum pi pământ pot călca.
Dgie când puiul mi s-a dus
Trii garoafe-n poartă-am pus;
Garoafilie a-nflorit*u*
Și puiu tot n-au venit*u*.
Dgi su'muntie iesă-un nor,
Dgi la badgia vini-un dor
Cântă păsărica-n lat,
Mândra moare die năcaz.
Di năcaz și dgi urât
C-a rămas făr' dgie iubit,
Și-a rămas singură-n sat
Ca cucu pi ciot uscat.
Cât îi fi și oi trăi,
Fecior tânăr n-oi iubi;
Când îi dragostea ma dulcie
Iel tcie lasă și se ducie.
Undi ți-a și calea mai grea
Păleasca-tcie jelea mea;
Undi ți-a și drumul mai greu
Păleasca-tcie dorul meu!

223. S-o dus cucu-n Rusalim

Ms. 22.227, 266/434 BN	Reveca Tomoioagă, țărancă, 21 ani Zahareşti, 13 martie 1908

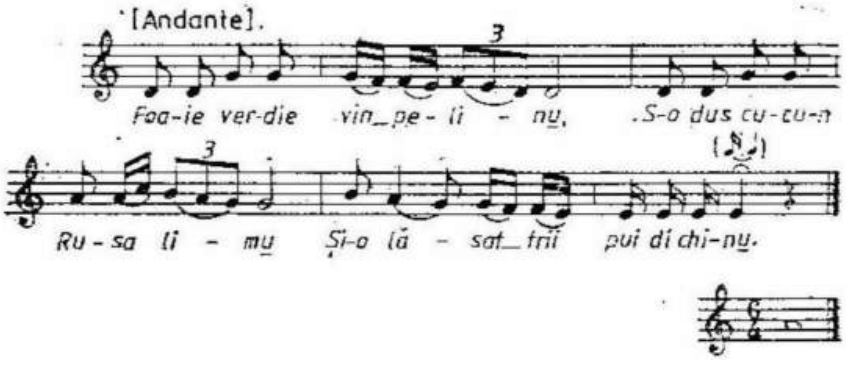

Foaie verdie vin pelin*u*,
S-o dus cucu-n Rusalim*u*
Şi-o lăsat trii pui die chin*u*.
Şi s-o prins o turturie
Că puii că i-a ținie.
Şi-o venit cucu-ntr-o vremie
Şi-o găsit puii cu penie.
Da puii când l-o văzut
Binie nu l-o cunoscut
Şi cie vrie l-o întribat.
Dar cucu li-o răspuns lor:
- Hai, copchii, în paş mai tarie
Că vinie Dunărea marie.
- Las' să viie să ne mâie
Că n-avem tată să ne țâie,
Nici mamă să ne mângâie,
N-avem frați să ne iubiască,
Nici surori sa nie-ngrijască.

224. Colo-n vale-ntre hotară

Ms. 22.222, 29/553 BN	Casandra Rodinciuc, elevă, 11 ani Costâna, 12 iunie 1908

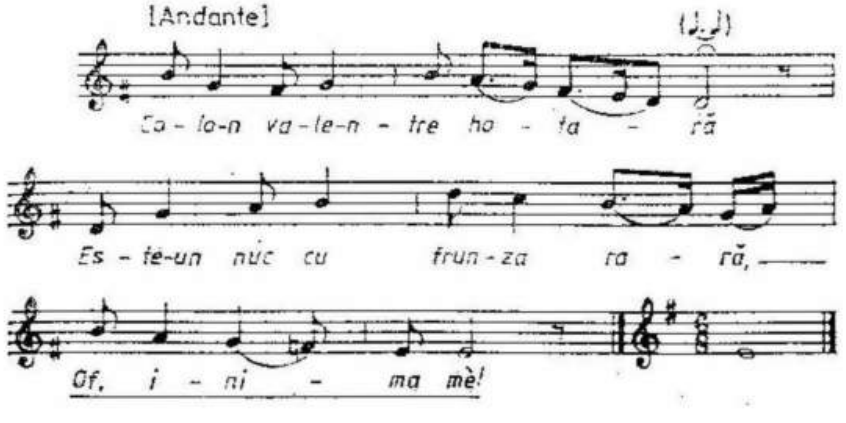

Colo-n vale-ntre hotară
Este-un nuc cu frunză rară,
Se strâng cucii de prin țară
Şi cântă de se omoară

Şi-mi cântă cu glas subţire
Pentru-a noastră despărţire.
Frunză verde iarbă lată,
Vini dorul şi mă-ntreabă,
Di ce-s tânără şi slabă?
Stai, dorule şi ţi-oi spune
Câte eu am tras pi lume
Şi mai rele şi mai bune.
Frunză verde de orez,
Vină, maică şi mă vezi,
Vină maică pân' la poartă,
Vezi străinii cum mă poartă:
Mă poartă din mână-n mână
Ca cârligu la fântână.

225. Părăuaş pe lângă moară

Ms. 22.227, 134/1544 BN	Victoria Ghervan, ţărancă, 18 ani Părhăuţi, 30 ianuarie 1910

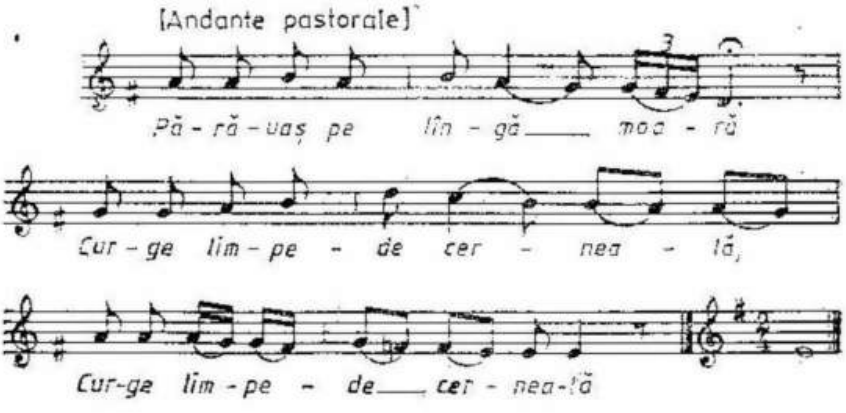

Părăuaş pe lângă moară
Curge limpede cerneală
Ca să pot cerni portuţu
Of, că m-au lăsat drăguţu.
Da'cum, focu, să-l cernesc*u*
Că eu mai tare mi-l alghesc*u*!
Da'eu când m-oi mânia
Alt portuţ*u* mi-oi lua
Şi-oi da faţa la nasprele
Şi-obrazul la ruminele,
Şi-oi păşi di pas răruţ*u*
Şi mi-oi găsi alt drăguţ*u*,
Mai frumos şi sprâncenat*u*,
Nu ca tini-un blastamat*u*;
Mai frumos şi mai din fire,
Nu ca tin-mai scos de minte;
Mai de soi şi mai de viţă,
Nu catini-o rămăşiţă,
Că tu eşti gunoi de tină
Şi eu floare de grădină.
Pe urmă-oi ieşi-n uliţă
Gata ca o păuniţă,
Un deget mi-oi încârliga,
Cinci şi şesă mi-oi afla;
Şi-un deget de-oi întinde,
Cinci şi şesă m-or cuprinde.

226. Cel ce m-o făcut pi minie

Ms. 6, C, 81/631 AIEF	Paraschiva a lui Gavriil a lui Şincar, ţărancă, 36 ani Negrileasa, 11 iunie 1908

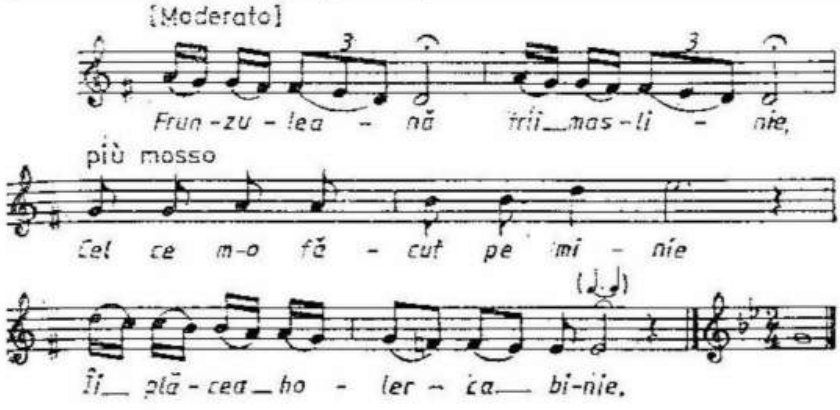

Frunzuleană trii maslinie,
Cel ce m-o făcut pi minie
Îi plăcea holerca binie.
Şi-a fost tata băutori*u*
Şi-o rămas cu mult datori*u*.
Tot sălesc să mă plătesc*u*,
Mai tare mă-ndatoresc*u*.
Şi tot trag ca bou-n jug*u*,
Câte-mi trebi nu-mi ajung*u*;
Ca şi calu trag la ham*u*,
Câte-mi trebi şi nu am*u*!

Lasă, tată, că-i vide*u*,
C-ai mai bè şi nu-i ave*u*,
Şi-ai mânca şi nu ţi-or da*u*
Şi ficiorii ti-or mustra*u*:
Ce-ai făcut cu moşia!
Ţi-i aduci-odat-amintie
Ce-ai făcut mai înaintie,
Căci cu câţi te-ai întâlnit*u*,
I-ai luat şi i-ai cinstit*u*
Până cie ti-ai sărăcit*u*.

227. Bărbatu mi-i mânios

Ms. 22.225 a, 82/695 BN	Eugenia Cionca, ţărancă, 30 ani Vatra Moldoviţei, 19 iulie 1908

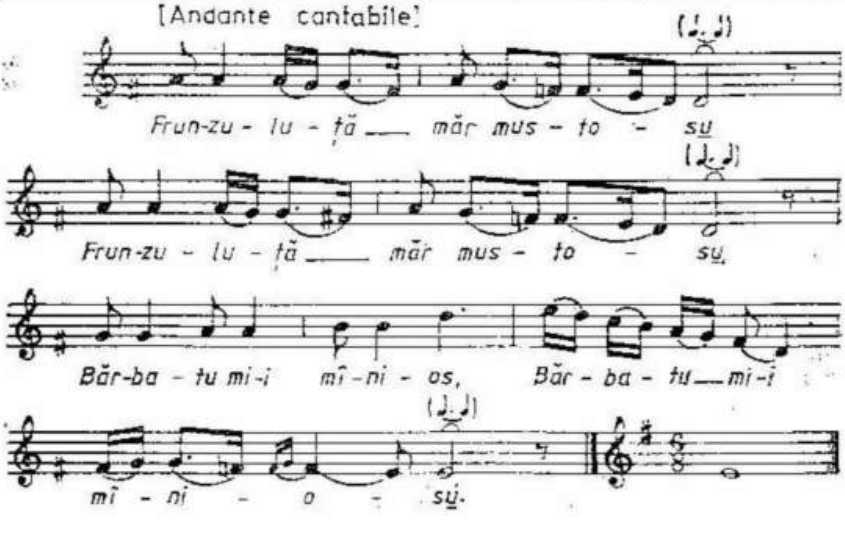

Frunzuluță măr mustos*u*,
Bărbatu mi-i mânios.
Las' să hie mânios*u*,
De-ar hi numai sănătos*u*,
Că ni-i drag şi mânios*u*.
Să vă spun scârba d-asară:
Eu şedeam pe vetrişoară,
Iel mă ie de cârpuşoară
Şi mă da pe uşă-afară.
De-atâta nu mi-i nemică,
Numai cârpa mi se strică.
Cârpa mi-oi tocmio iară,
De nu m-ar mai da afară!
Nu mai bănuesc nici eu
De nu m-ar bate mai rău!
.....

228. Dragă ni-i crâşma-n păduri

Ms. 22.227, 155/1925 BN	Alexandra Buga, ţărancă, 21 ani Dragoşa, 14 august 1913

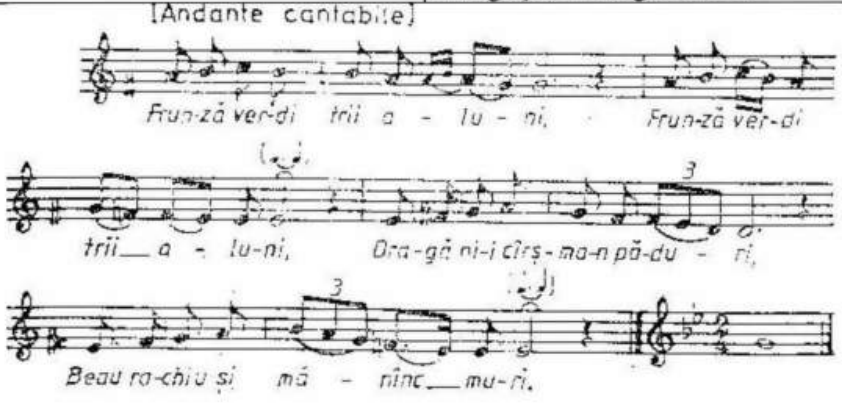

Frunză verde trii aluni,
Dragă ni-i crâşma-n păduri,
Beau rachiu şi mănânc muri;
Dragă ni-i crâşma-ntre fagi,
Beau rachiu şi mănânc fragi.
De se-ntâmplă să mă-mbăt,
Numai cioatele mă văd.
Crâşma din sat mi-ar fi dragă,
Numai nime să nu vadă
Cine-ntr-însa s-o-mbătat
Şi prin şanţuri a pchicat.

229. Măi, puiuli di diparti

Ms. 6, C, 2/4 AIEF	Ana Deac, ţărancă (servitoare), 15 ani Drăgoieşti (în Suceava), 12 iulie 1907

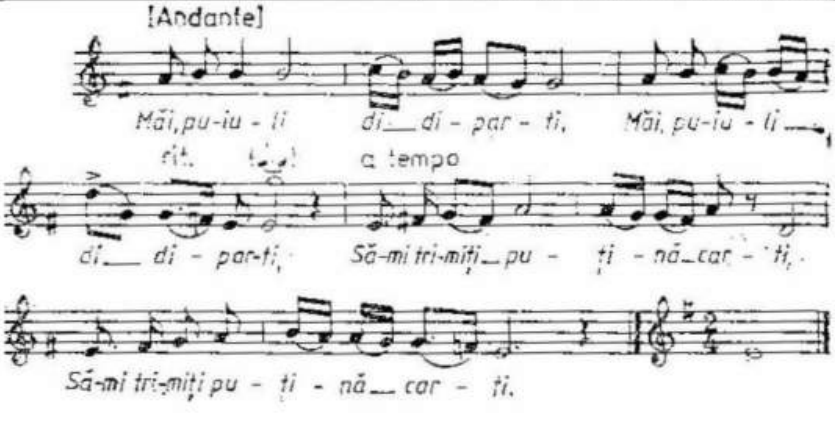

Măi, puiuli di diparti,
Să-mi trimiți puțină carti.
Să nu mi-o scrii tari greu
Ca s-o pot citit şi ieu,
S-o citesc sara la lună,
Să ştiu că-i de voie bună;
S-o citesc sara la stele,
Că-or fi vorbi frumuşeli.
Nu mi-o scrie cu cărbuni
Că iesti mai mult în lumi;
Nu mi-o scrie cu cerneală
Că iesti mai mult în țară;
Dar mi-o scrie cu argint*u*
Să ştiu că-i de la iubit*u*.
Auzit-am din bătrâni,
Vorbind bini di minuni,
Că nu-i bun gardu di spini
Şi drăguțul din vecini;
Da-i mai bun di scânduri late
Şi drăguțul di diparti.

230. Eu ce sămăn nu răsare

Ms. 22.224, 77/932 BN	Vamvil Plaiu, lăutar sătesc (vioară), 38 ani; Ştefania Plaiu, țărancă, 30 ani Valea Seacă (în Mirou), 10 octombrie 1908

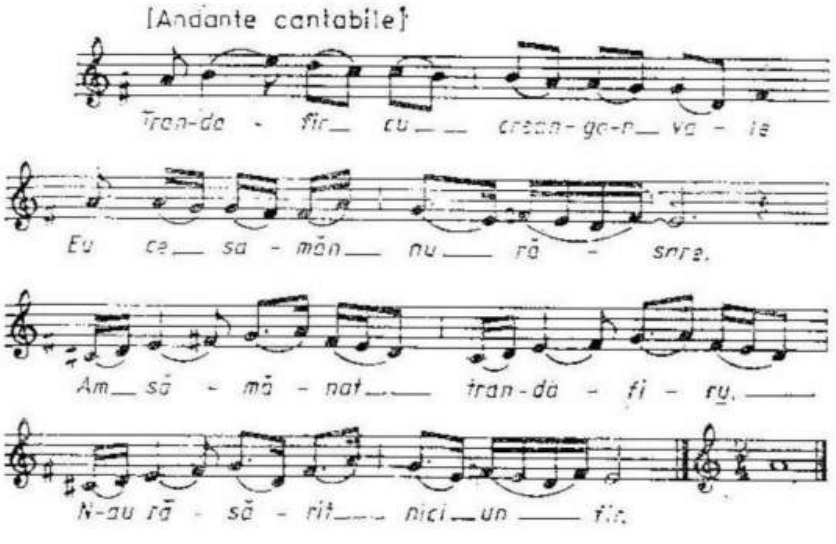

Trandafir cu creanga-n vale,
Eu ce sămăn nu răsare.
Am sămănat trandafir*u*,
N-au răsărit nici un fir;
Şi-am sămănat busuioc*u*,
N-au răsărit nici un smoc;
Şi-am sămănat tămâiță,
N-au răsărit nici o viță.
Frunză verde stuh de baltă,
Lasă vântul să mă bată
Şi soarele să mă ardă
Că mă cunosc vinovată
Că m-am cerut măritată,
De soacră să fiu mustrată
Şi de bărbat ne-ntrebată.

231. Sara bună, mândrulucă

Ms. 22.218-22.221, III, 20/917 BN	Ieremia Bîrlean, cantor bisericesc, 32 ani Iacobeni, 6 octombrie 1908

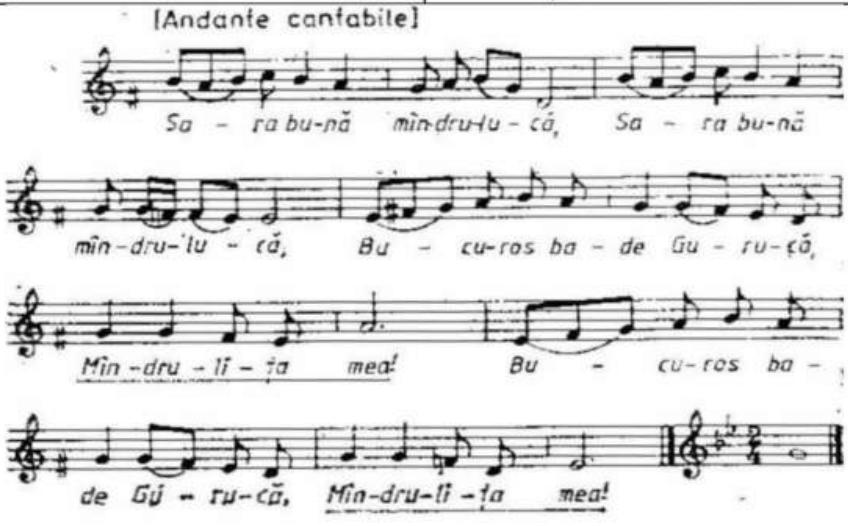

- Sara bună, mândrulucă,
- Bucuros, bade Gurucă,
Bucuros cu guriță*u*,
Mi se rupe inima
Badi, după dumeata.
- Sara bună, mândra mè,
Nu ştiu când ne-om mai vedè,
N-a fi mâne, nici alaltă,
N-a fi, poate, niciodată.
Şi când oi veni v-odată
Ştiu că nu te-oi găsi fată,
Că te-oi găsi măritată,
Măritată cu bărbat*u*,
Pi mini mă-i fi uitat*u*;
Cu bărbat şi cu copii,
De mini nu-i vra să ştii.
- Bade, bădişoru meu,
Şepte ani de nu-i veni*u*
Tot pe tini te-oi dori.
Vină negru ca şi tina,
Mi-i fi drag ca şi inima;
Vină galbăn ca şi lutu,
Mi-i fi drag ca sufletu.
Pe mini să fie stelie,
Pe nor să crească nuielie
Şi-atunci te-oi dori cu jelie.

232. Dragă mi-i fata săracă

Ms.6, XLI, 4/2004 AIEF	Savin Mezdrea, ‘[ran, 25 ani Dorna Candrenilor, 19 august 1913

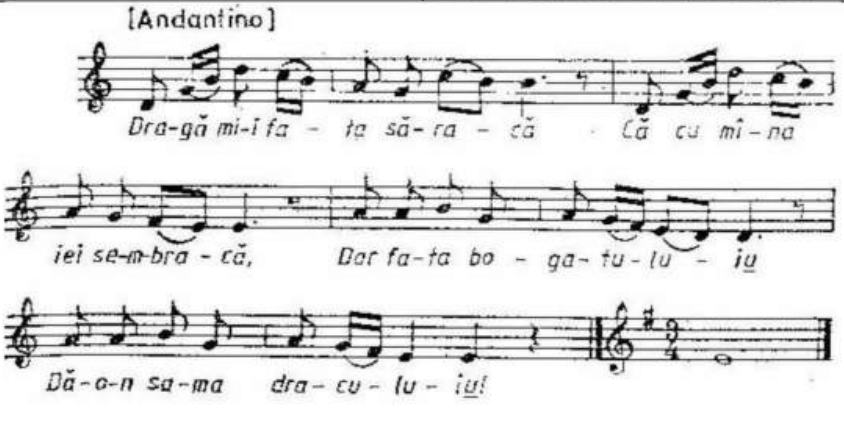

Dragă mi-i fata săracă,
Că cu mâna iei se-mbracă.
Dar fata bogatului*u*,
Dă-o-n sama dracului*u*!
Pentru firu tors din lână
Dă o oală cu smântână;
Cămeşa din brâu în sus
Trei mierțe de cucuruz;
Poalele din brâu în jos,
Trei mierțe di grâu frumos;
Dar fuiorul cum l-o tors?
Coborând pi scară-n jos
O bucată die slănină
Şi-un cauş plin di fină;
Bilind pânza pi toloacă,
Au dat cinstie zecie ocă;
Şi când pânză o țăsut
Patru vedrie s-o băut:
Când o trebuit s-o-mbraci,
Vei vindie cai, boi şi vaci!

233. Ce-am zis, maică, cătră tine?

Ms. 22.218-22.221, III, 42/1 a BN	Ana Deac, țărancă, 15 ani Drăgoieşti (în Suceava), 14 iulie 1907

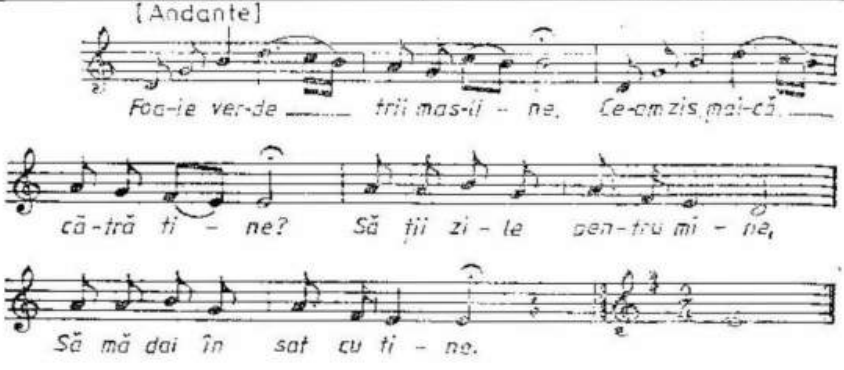

Foaie verde trii masline,
Ce-am zis, maică, cătră tine?
Să ții zile pentru mine,
Să mă dai în sat cu tine;
Ş-ai ținut zile vârstate
Şi m-ai dat în sat departe.
Căci tu, maică, ti-ai timut
C-oi veni după-mprumut;
Dar tare ti-ai mai timut
Că nu ți l-oi da mai mult.
Că eu aş fi lucrat şi-n sat
Şi-napoi ți l-aş fi dat.

234. De la noi a triia casă

Ms. 22.224, 12/896 BN	Paraschiva Erhan Cnejec, cântăreață sătească, 37 ani Gura Sadovei, 4 octombrie 1908

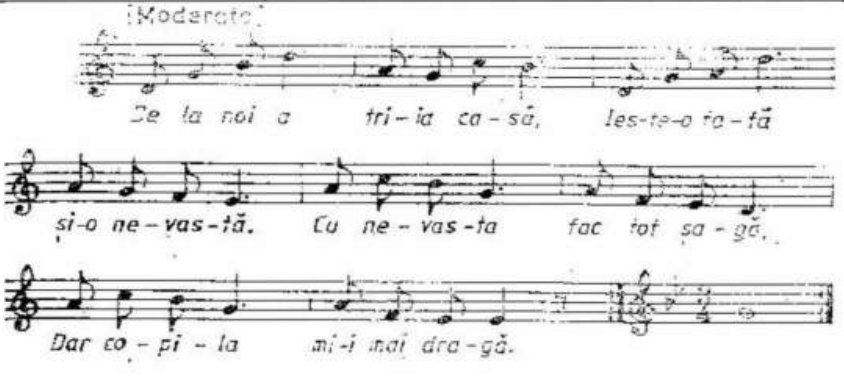

De la noi a triia casă
Ieste-o fată şi-o nevastă.
Cu nevasta fac tot şagă,
Dar copila mi-i mai dragă;
Cu nevasta şăguesc*u*,
Cu copila mă iubesc*u*.
Of, mândruța me mă chiamă
Să mănânc cu dânsa zamă.
Să mănânc cu ea friptură
Şi-apoi ştiu că mi-o da gură.
O trimăt dupa surcele
Şi ia-mi aduce buruiene
Şi le fierbe-n trii ulcele
Şi le pune-n drum la stele
Să mă farmece cu iele.
- Eu ți-oi da un leu bătut
Să-mi disfaci ce mi-ai făcut.
- Dar să-mi dai şi doisprezece
Că eu tot nu ți-oi disface.
Nu ți-am făcut să-ți disfac*u*,
Ți-am făcut că mi-ai fost drag*u*;
Şi nu ți-am făcut să piei,
Dar ți-am făcut să mă iei.

235. Când eram mai bolnăvior

Ms. 22.223, 21/1 BN	Maria Trifoiu, țărancă, 29 ani Mitocul Dragomirnei (în Suceava), 11 iulie 1907

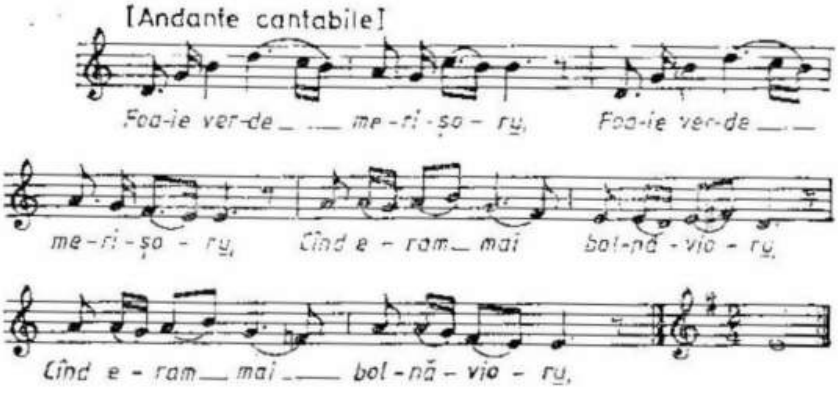

Foaie verde merişoru,
Când eram mai bolnăvioru,
În spital de la Suceavă
M-au ținut culcat în pleavă.
Am stătut şi am zăcut
Şi nime nu m-au văzut.
Când e soarele de sară,
M-a scos din spital afară.
Răzâmat în bețişor*u*,
M-am uitat la sat cu dor*u*
Cum merg pe la surori frații
Şi pi la feciori părinții.
Numai eu cu-a mele fapte
M-au dus, maică, de o parte,
Peste munți şi peste ape,
În neagră străinătate.
Numai luna şi cu-o stea
Ştiu tot de patima mea.
Dară şi eu când voi plânge
Cu trii lăcrimiori de sânge,
Ca să vie draga mea
Şi s-asculte paserea
Cum îmi cântă patima.

236. Draga mamii frumușică

Ms. 6, XLII, 2/2652 AIEF	Zahara a lui Ștefan Lazor, țărancă, 42 ani Calafindești, 27 ianuarie 1914

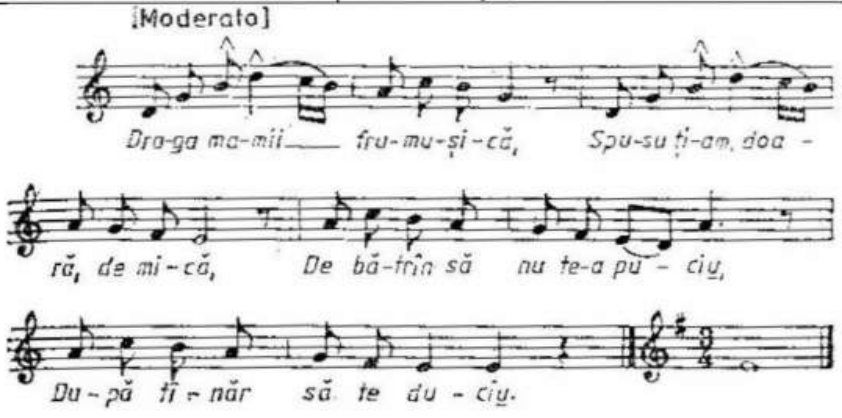

Draga mamii frumușică,
Spusu-ți-am, doară, de mică,
De bătrân să nu te-apuci*u*,
După tânăr să te duci*u*.
Că bătrânul când se scoală,
Pe obraz de-abia se spală
Și prin casă mocoșește
Și pricini îți tot găsește.
Și de merge la lucrat*u*,
Vine sara supărat*u*
Și zâce că n-a mânca*u*
Pân' la cap nu l-ei lega*u*.

Iar cel tânăr când se scoală,
Într-o clipă ni se spală,
Te cuprinde-n calde brațe,
Te sărută cu dulceață,
Și numai de-abea te lasă
Și se duce-n câmp la coasă
Și lucrează până-n sară
Și se-ntoarce-acasă iară.
Și de-i pui ceva pe masă,
Nu se uită, nu te lasă,
Și zice că n-a mânca*u*
Până nu te-a sărut*u*.

237. Maica mè când m-o făcut

Ms. 22.225 a, 156/1921 BN	Alexandra Buga, țărancă, 21 ani Dragoșa, 14 august 1913

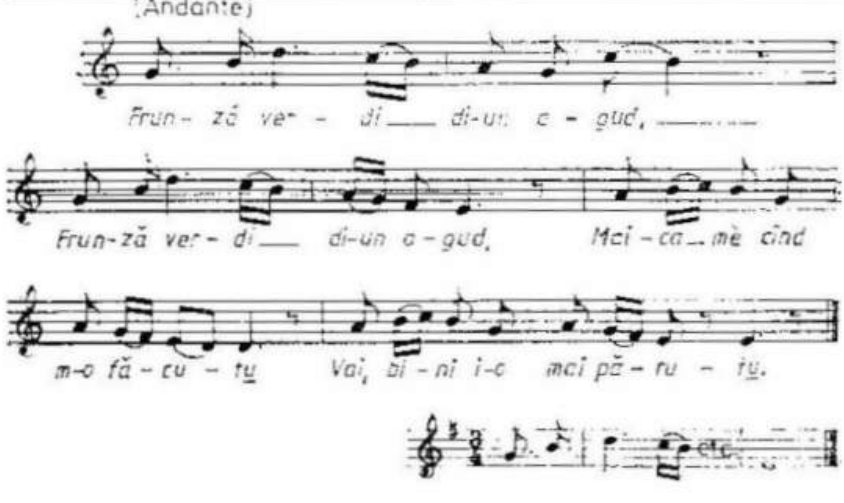

Frunză verdi di-un agud,
Maica mè când m-o făcut
Vai, bini i-o mai părut.
C-un picior m-a legănat,
C-o mână ţâţă mi-a dat,
Cu gura m-a blăstămat:
De-oi muri să mor în foc,
De-oi trăi să n-am noroc;
De-oi muri să mor în pară,
De-oi trăi să n-am ticneală.
Şi m-au blăstămat cu plâns,
De mini toate s-au prins;
Şi m-au blăstămat cu jale
Că n-am noroc nici ticneală.

238. Eu pitrec numa-ntr-un chin

Ms. 22.218-22.221, III, 27/1931 BN	Ana a lui Nistor Timu, ţărancă, 22 ani Gura Sadovei, 16 august 1913

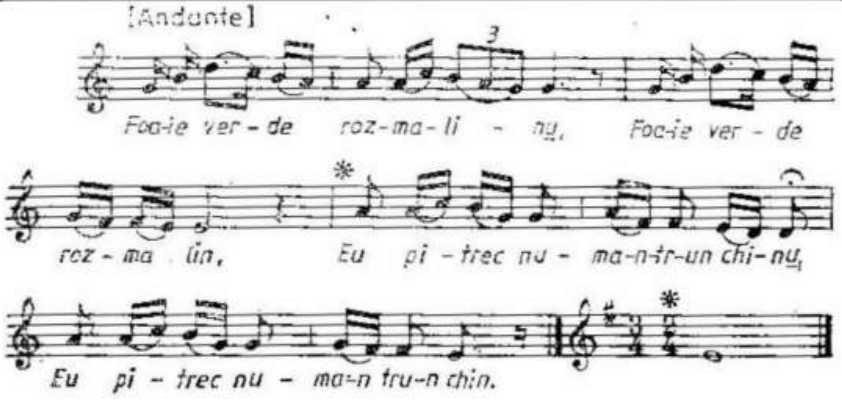

Foaie verde rozmalin,
Eu pitrec numa-ntr-un chin.
Ziua-i nor, noaptea-i senin,
Eu pitrec lumea gândind;
De-i senin ziua, noaptea-i nor,
Eu pitrec lumea cu dor;
Ziua-i soari, noaptea-s stelie,
Eu pitrec lumea cu jelie.

239. Când am fost maicei mai drag

Ms. 22.225c, 39/1152 BN	Parel Luţa, ţăran, 55 ani Horodniceni de Sus, 28 iulie 1909

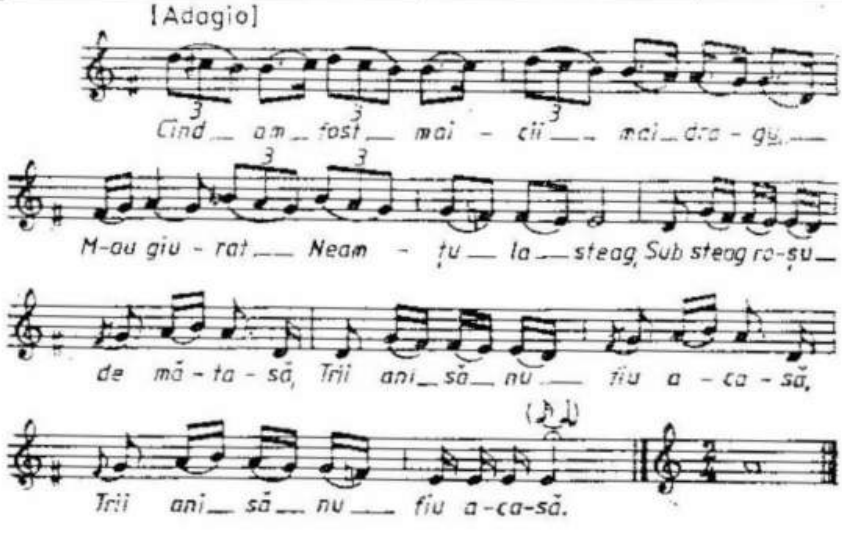

Când am fost maicei mai drag,
M-au giurat Neamțu la steag,
Sub steag roşu de mătasă,
Trii ani să nu fiu acasă.

Trii ani sunt o veme lungă,
Poate focu să m-ajungă;
Trii ani sunt o vreme grè,
Pot să nu vin de-acolè.

240. Pân' ce ieram copiliță

Ms. 22.218-22.221, V, 34/678 BN	Pachița a lui Nicolai Scripcari, țărancă, 61 ani Frumosu, 17 iulie 1908

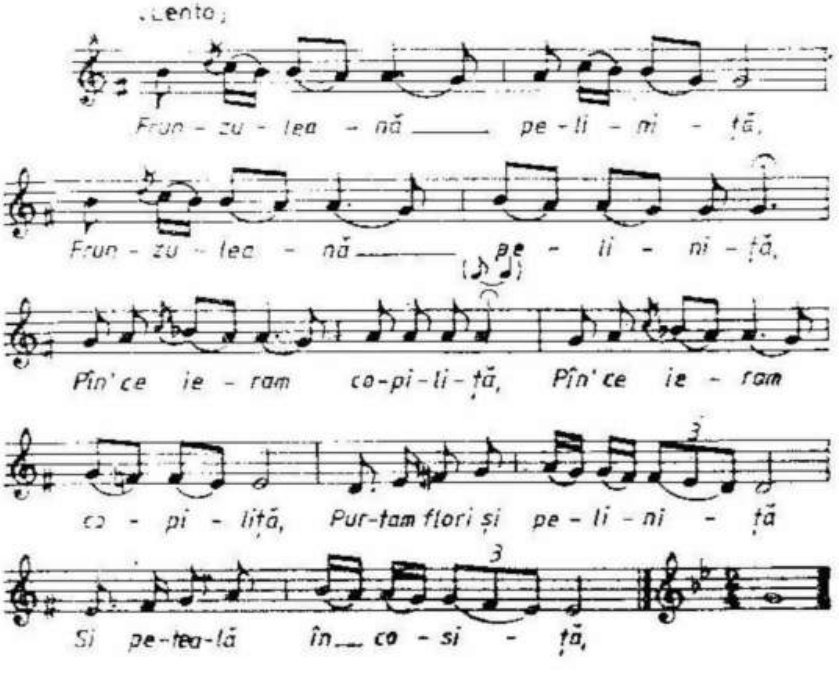

Frunzuleană peliniță,
Pân' ce ieram copiliță
Purtam flori şi peliniță
Şi peteală în cosiță,
Nu ştiam de-atâtea rele.
Dar' de când m-am măritat,
Tot mă bate vântu-n cârpă,
Nu mai pot de-atâta scârbă.
Funzuleana nucului,

Om străin ca mine nu-i,
Numai puiu cucului
Când îl lasă maica lui
În mijlocul codrului.
Ar cânta şi n-are glas
Că l-au lăsat de năcaz;
Şi-ar zbura şi n-are pene
Că l-au lăsat fără vreme.

241. La valea lui Ionică

Ms. 22.224, 227/529 BN	Marta Turturean, țărancă, 52 ani Pătrăuți pe Suceavă, 27 mai 1908

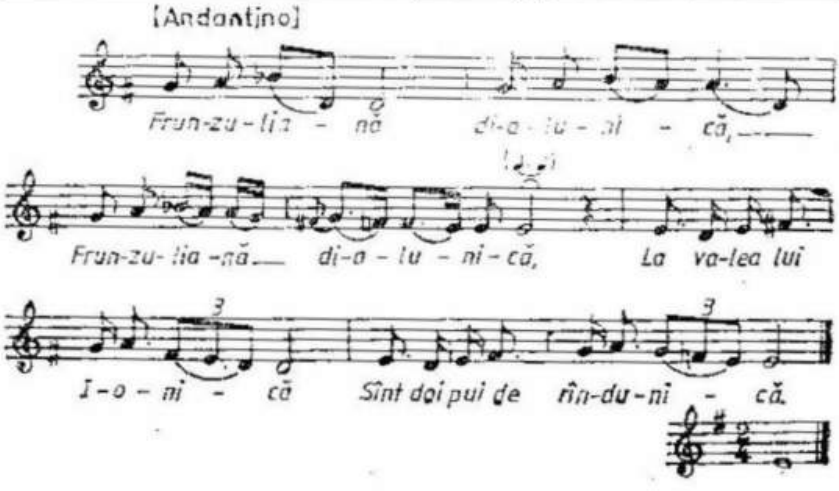

Frunzuliană de-alunică,
La valea lui Ionică
Sunt doi pui de rândunică.
Una zboară şi se duci,
Una rămâni şi plângi:
- Aşteaptă-mă frățioare,
Pân' ce-oi facie arichioarie,
Arichioare di argint*u*
Ca să zbor pe su' pământ*u*
La măicuța la mormânt*u*,
Să dau țârna într-o partie,
Di la chept şi di la spatie,
Să văd oasele-nşirate.
S-o lăsat cu jurământ*u*
Să-mi facă secriu di nuc*u*
Şi capacu di argint*u*,
Să mă-ngroapi mai adânc*u*,
Să mă scoată la cinci ani*u*,
Să fac voia la duşmani.
Şi duşmanii taie lemni,
Duşmancili strâng surceli
Să deie foc casei meli.

242. Cucule de peste vie

Ms. 22.227, 298/1567 BN	Ana Deac, țărancă, 17 ani Drăgoieşti (în Suceava), 8 februarie 1910

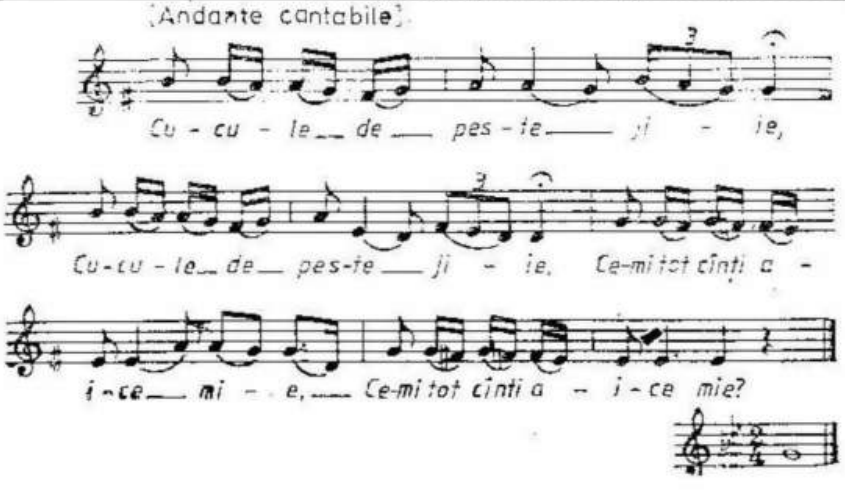

Cucule de peste jiie,
Ce-mi tot cânți aice miie!
Ian mai zboară la Cernăuți
Şi cată-l pe-al meu drăguț.
Şi de l-ei găsî-n portiță,
Spune-i drept că-s fată-n gâță;
Şi dacă l-ei găsi în pat,
Spune-i drept că m-am măritat;
Dar de l-ei găsî-n fireastă,
Spune-i drept c-amu-s nevastă,
Să-i treacă nădejdea trasă
Di la puica lui aleasă.
Că nădejdea de la mine
Ca şi gheața cea subțire,
Când o calci cu un chiciorʼu
Ea se rupe ghinişorʼu;
Când o calci cu amândouă
Ea se rupe drept în două.

243. Când eram cu părinții

Ms. 22.218-22.221, III, 18/186 a BN	Ilie Păcurari, țăran, 22 ani; Gheorghe Rostoş, lăutar (vioară), 28 ani Şcheia, 4 decembrie 1907

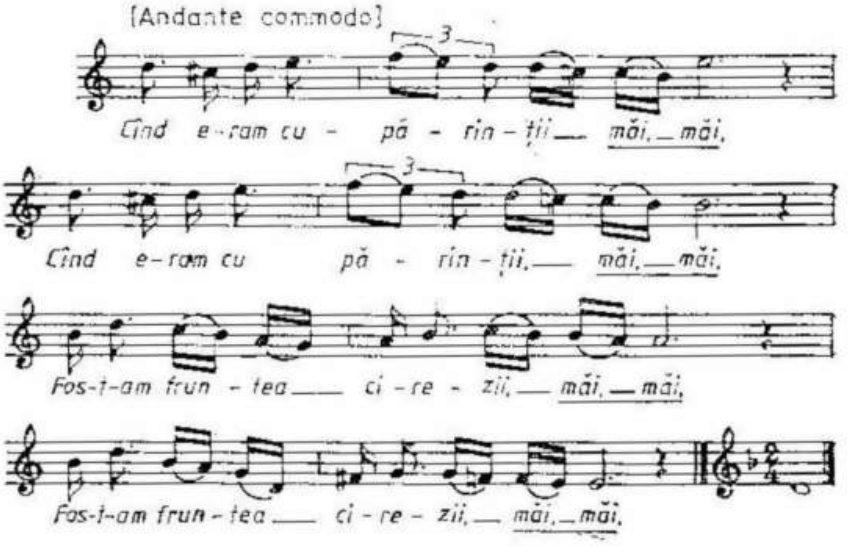

Când eram cu părinții
Fost-am fruntea cirezii,
Mâncam fânu cu stogʼu,
Lingeam seara cu drobʼu,
Zaharea cu banița
Şi din izvor beam apa.

De când nu-s părinții
Eu îs coada cirezii.
Mănânc fânu cu pala
Şi sarea cu lingura,
Zahareaua cu oca
Şi apa cu măsura.

244. Hai, mândră, să ne him dragi

Ms. 22.222, 166/546 BN	Nicolai Haldău, țăran, 22 ani Costâna, 12 iunie 1908

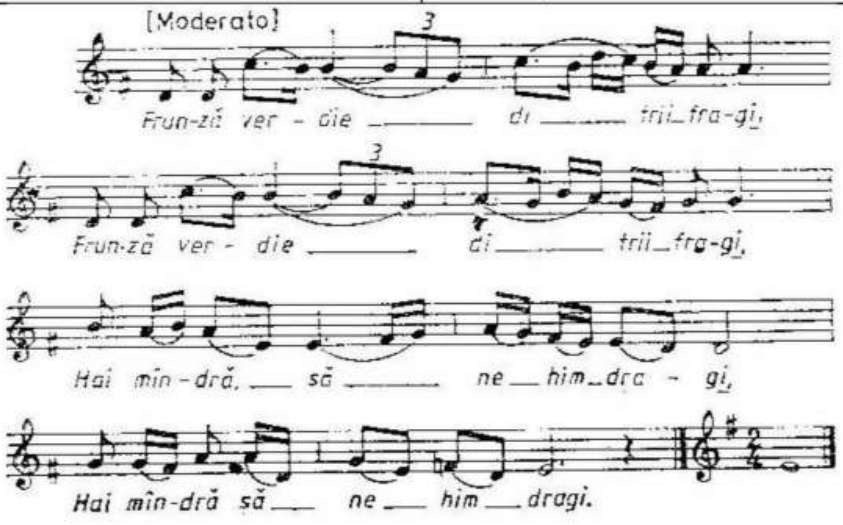

Frunză verdie di trii fragi,
Hai, mândră, să ne him dragi.
Batie vântu printri fagi.
Printri faci, printri copaci,
Dispărțeşte oameni dragi.
Cin' pi noi ni-o dispărțit,
Fi-i-ar moartea di cuțit
N-ar avie loc în pământ*u*,
Nici țărână pi mormânt*u*.
Hai, mândră, să ni him dragi,
C-amândoi suntem saraci.
Şi-om trăi cu buze dragi
Ca şi cei cu patru vaci;
Şi-om trăi cu buze moi
Ca şi-acei cu patru boi.

245. Măi bădiță Ioniță

Ms. 22.227, 208/1063 BN	Petrea a lui Toma Cazac, țăran, 23 ani Bădeuți, 12 iulie 1909

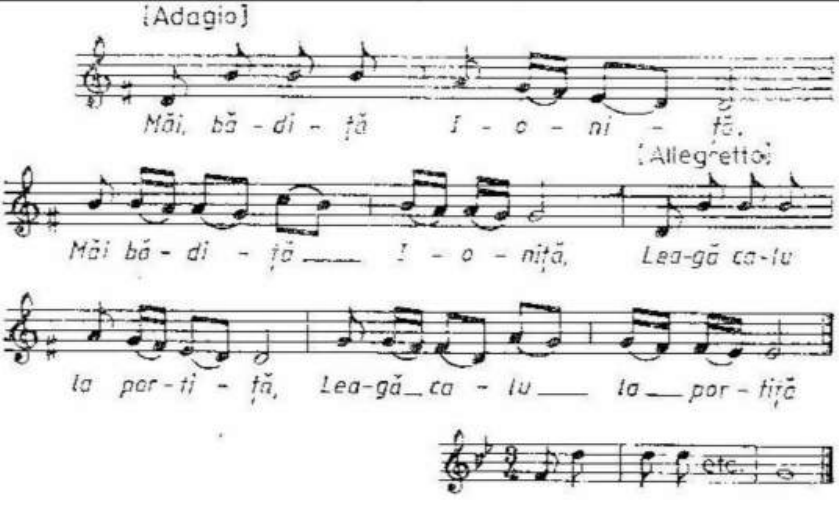

Măi bădiță Ioniță,
Leagă calu la portiță
Şi-i dă fân cu floricele
Şi apă cu pietrecele,
Vin' la mama şi mă cere.
Ori m-a da, ori nu m-a da,
Pe fereastă m-oi lua,
Scrie-n carte că-s a ta.
- Şezi copilă fată mare,
Nu grăbi la măritare,
Că bărbatu nu ți-i frate,
Nu gândi că nu te-a bate;
Că soacră-ta nu ți-i mamă
Să-ți ieie cuvântu-n samă.

246. Vai di cela ce iubeşti

Ms. 6, C, 126/1936 AIEF	Anghelina Timu a lui Nistor, țărancă, 20 ani Gura Sadovei, 16 august 1913

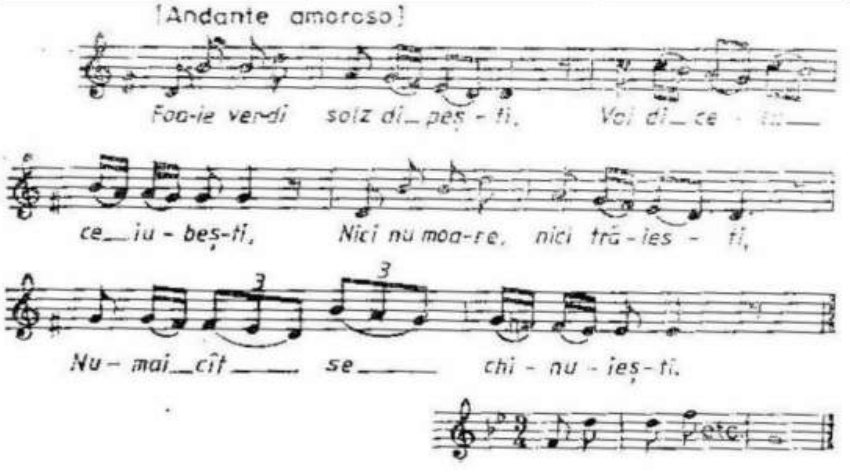

Foaie verdi solz di peşti,
Vai di cela ce iubeşti,
Nici nu moare, nici trăieşti,
Numai cât se chinuieşti.
C-am iubit cât am trait*u*
Şi-am fost tot nefericit*u*.
Cini ce i-i drag iubeşti,
Inima i se topeşti;
Cini vra să-i fie bini,
Să nu iubiască pi nimi.
Apa-n vali nu cotleşti,
Omu prost nu mai iubeşti.

247. Dar ce stai, mândră-n grădină

Ms. 22.218, 26/677 BN	Pachița a lui Nicolai Scripcari, țărancă, 61 ani Frumosu, 17 iulie 1908

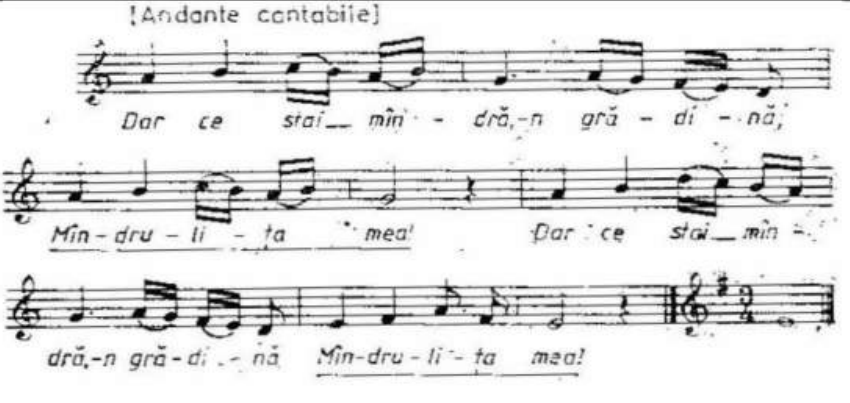

Dar ce stai, mândră-n grădină
Mândruliţa mea?
Soarele că răsărea
Şi pădurea se-nnegrea,
Mândra-n fereastră şedea
Şi de plâns nu mai putea,
De lacrimi abia zărea
Şi cu blândeţe grăia:
Măi bădiţă, pentru tine
Măi, bădiţă, măi,
M-a urât mama pe mine.
Nici nu-mi dă furca să torc,
Nici nu-mi face loc la foc
Numai ce-mi deschide uşa
Şi-mi arată uliţa:
Să te duci după badea,
Ce mai stai tot pe-aicea!

248. Cucoşel cu pană neagră

Ms. 22.225b, 25/1538 BN	Ileana Rumedia, ţărancă, 17 ani Părhăuţi, 30 ianuarie 1910

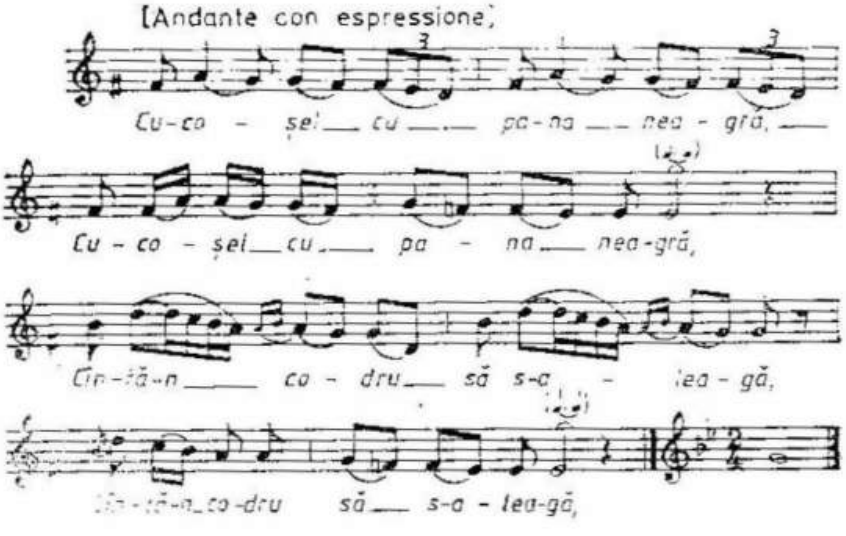

Cucoşel cu pană neagră
Cântă codrul să se-aleagă,
Să se-aleagă din voinici
Cari-or mai vară pe-aici.
Or vara cari-or vară,
Da eu nu voi supara.
M-or lua la primăvară
Şi m-or duce-n altă ţară
Şi mi-or tundi chicuţa
Şi m-a plânge mamuţa;
Şi mi-or tundi pletele
Şi m-or plange fetili,
Fetili, nevestili.
Tăti drăguţeli meli
M-or plânge şi m-or pitrece,
S-or întoarce şi le-a trece.

249. De-a vrè puica, de n-a vrè

Ms. 22.225 c, 25/745 BN	Paraschiva Erhan Cnejec, cântăreață sătească, 37 ani Gura Sadovei, 29 iulie 1908

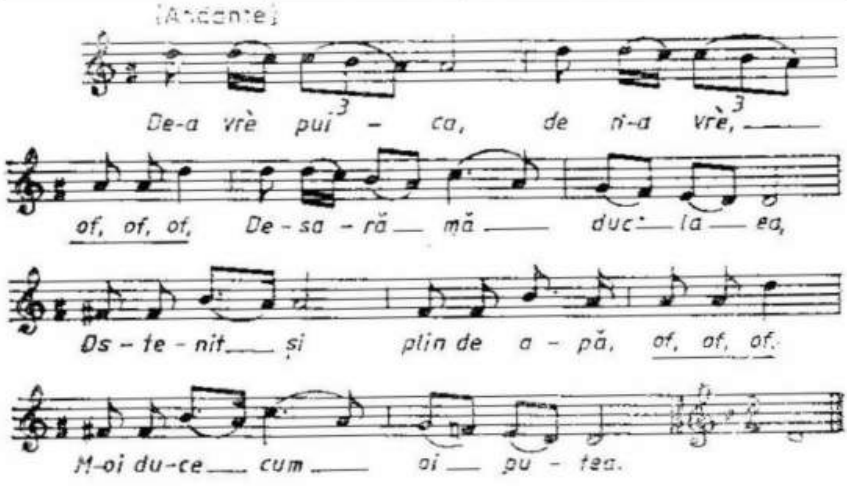

De-a vrè puica, de n-a vrè,
Deseară mă duc la ea.
Ostenit şi plin de apă,
M-oi duce cum oi putea,
Mă duc la ea că mi-i dragă
Şi-i dulce ca şi o fragă;
Ostenit şi plin de brumă,
Mărg la dânsa că mi-i bună.

Foaie verdi trii alune,
Şi vom avè vorbe bune.
Cărăruşă pin pădure
Care trece printre mure,
Cu alune mărunțele.
Dzur, dzur, dzur, puicuței mele,
Celei nalte, subțirele.
Să-mi trăieşti, bade, cu iele!

250. Mierliță, mierliță

Ms. 22.225 a, 274/622 BN	Dochița Flocea, țărancă, 60 ani Stulpicani, 10 iulie 1908

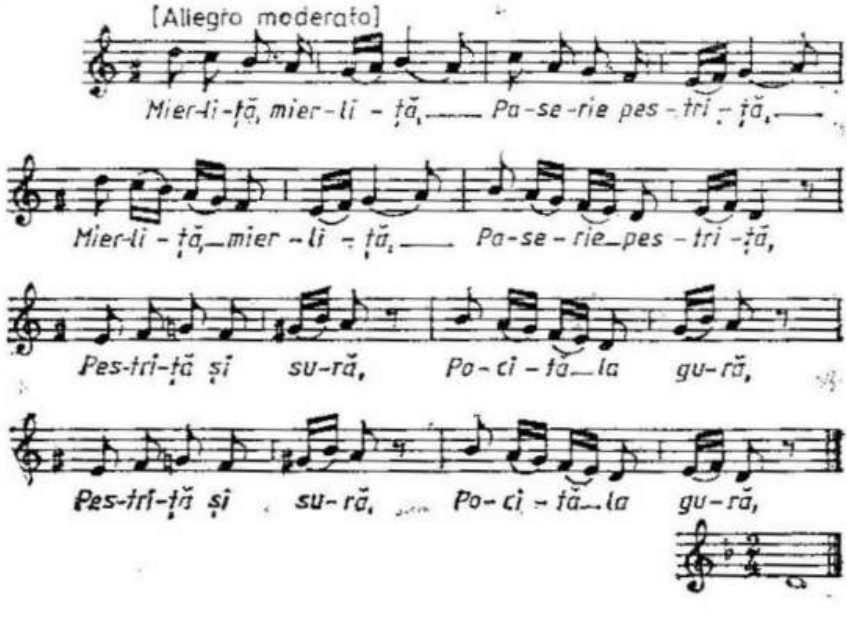

Mierliță, mierliță,
Paserie pestriță,
Pestriță și sură,
Pocită la gură,
Nu ți-am zis ieu țâie
Ca să-mi fii soție;
Nu ți-am zis eu binie
Să trăiești cu minie,
Să nu-ți faci, aiurie,
Cuibul prin pădurie,
Ca să-l faci mai binie
Aproape de minie.

Să nu ți-l ie cucu,
Ți-a fi geaba lucru,
Și-i îmbla pi urmă
După cuib nebună.
Dară tu, prostuță,
Dai tot din codiță
Și cascai tot ciocu
Die răsună locu.
N-ai vrut, vai die tinie,
Să asculți die minie,
Mierliță, mierliță,
Paserie pestriță.

251. Pisti-un deal și o vălicea

Ms. 22.227, 119/1680 BN	Anghel Ienciu, lăutar sătesc (voce), 36 ani Gura Solcei (în curtea boierului G. Kapri, în Iacobești), 25 august 1911

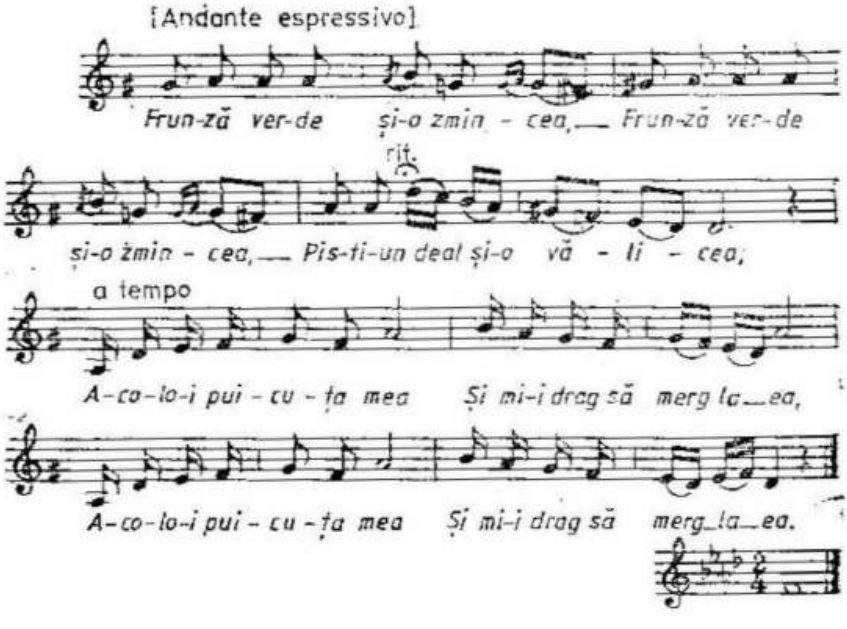

Frunză verde și-o zmicea,
Pisti-un deal și o vălicea,
Acolo-i puicuța mea
Și mi-i drag să mărg la ea.
Puicuța când mă zărea
Înaintea mea sărea.
Oliolio, mândruța mea
Tare bine mă ținea,

Că-mi da feliuri de bucati
Ca să prind la sănătati;
Și-mi da vin de băutură
Ca să prind la voie bună.
Dară ie că m-au lasat
Și eu alta mi-am luat,
Pisti alt pacat am dat,
Mai mare și mai ciudat,

Că-mi da borşu nesărat
Şi mintea mi-o tulburat,
Vitele mi-o spariet,
Mâţele o strechiet.

În păduri o-am spânzurat
Şi când lupii mi-o mâncat
Eu de pacat am scapat!

252. Puiuţul meu cel dintăi

Ms. 6, XLI, 15/2015 AIEF	Casandra Lupu, ţărancă, 10 ani Pojorâta, 20 august 1913

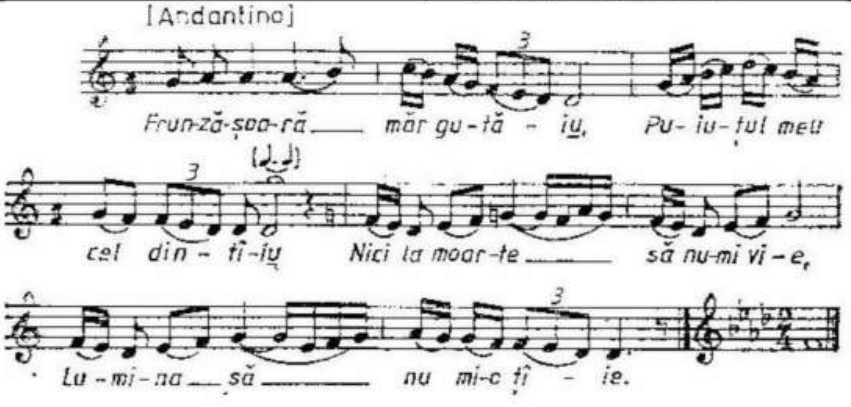

Frunzuşoară măr gutăi,
Puiuţul meu cel dintăi
Nici la moarte să nu-mi vie,
Lumina să nu mi-o ţâie,
Icoana să nu-mi săruti,
În groapă să nu se uiti,
C-acolo de l-oi simţi
Nu m-oi putie hodini,
Că m-onvăţat a iubi,
Făr' di iel nu pot trăi.
Mă pun sara la mâncarie,
La dânsul gândesc mai tarie;
Mă pun sara-n aşternut,
La dânsul gândesc mai ult.
Pernuţa mi-ontorc pi faţă,
Mă visez la dânsu-n braţă.
Du-tie, badie, ducă-tie,
Dor di minie-ajungă-tie
Zâua îmbrăcându-tie,
Sara descălţându-tie.
Să ti-ajungă dor cumplit,
Să-ţi laşi ingura pe blid,
Să vezi pe mă-ta murind,
Să vii la mini râzând.

253. Văzui soarele ieşind

Ms. 22.225 a, 46/1103 BN	Vasile a lui Ioan Sireteanu, orăşean, 75 ani Siret, 14 iulie 1909

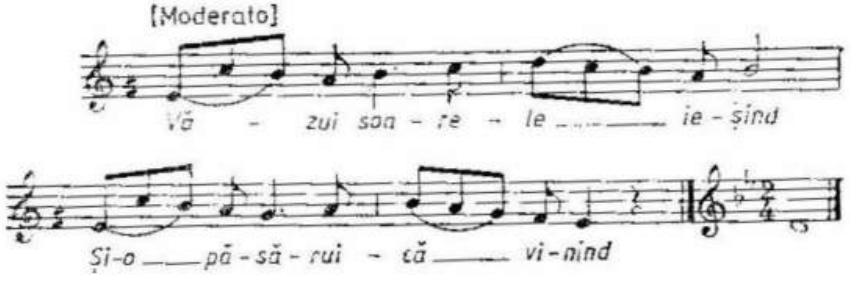

Văzui soarele ieşind
Şi-o păsăruică vinind,
Şi zbura-n priajma mea
Şi de mila mea plângea.
- Păsăruică, rândunea,
Doară ieşti din ţara mea,
Am să-ţi dau o cărticea
Ca s-o duci la maica mea.
Ea să vadă şi să creadă
Cât mi-i inima de neagră,
Ca calea de primăvară
Călcată de multe cară,
De cară gospodăreşti
De catane-mpărăteşti.

254. Prutule, apă vioară

Ms. 22.225 a, 68/1447 BN	Iftimia Lojinschi, ţărancă, 45 ani Câmpulung, 19 noiembrie 1909

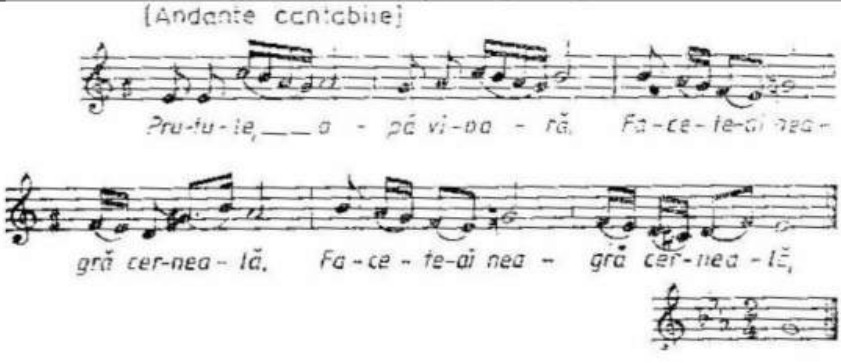

Prutule, apă vioară
Face-te-ai neagră cerneală,
Rochiţa să mi-o cernescu,
Pe mauţa s-o jelesc*u*
Că ia bini m-o-nvaţat*u*,
Dară eu n-am ascultat*u*.
- Poartă, fată, ce-i purta*u*
Numai nu te măritа*u*;
Poartă fir de semenic*u*,
Mai aşteaptă mândr-un pic*u*;
Poartă fir de maioran*u*,
Mai aşteaptă mândr-un an*u*.
Foaie verde de pe baltă,
Lasă vântul să mă bată
Sânt, sânt vinovată
Că m-am cerut măritată,
Să fiu de soacră mustrată,
De barbat neîntrebată.

255. La fântâna cea de piatră

Ms. 22.218-22.221, VI, 5/797 BN	Ileana Frijan, ţărancă, 35 ani Baiaşeşti, 16 august 1908

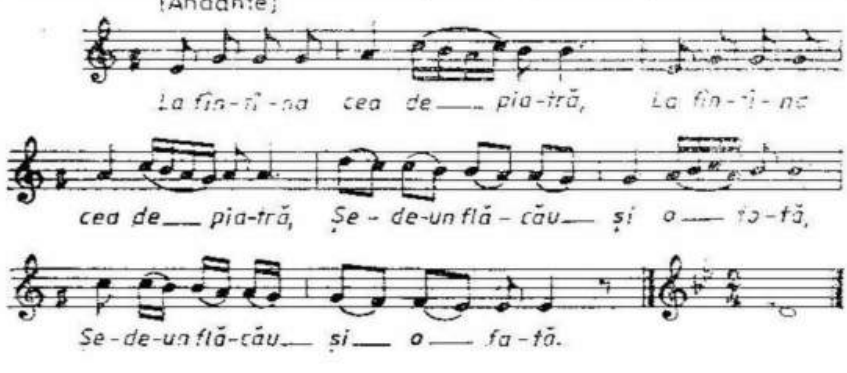

La fântâna cea de piatră
Şede-un flăcău şi o fată.
Nu ştiu cât o zăbăgit,
Multă iarbă-o tăvălit.
S-o sulat fata plângând
Şi flăcău mângâind:
- Taci, tu, fată, nu mai plânge,
Am o vacă şi-o gițe,
Vindge-oi vaca, ghițaua,
Şi ți-oi plătci fetcia.
- Vaca, corbghii ți-o mânânce
Şi ghițaua, scorpcia,
Şi tătă averea ta
Nu-mi plăteşte fetcia
Numai cu cununia.

256. Cie mi-i drag pi lumea asta

Ms. 22.222, 122/532 BN	Ion Bidirel, lăutar sătesc (voce-vioară), 48 ani Stupca, 29 iunie 1908

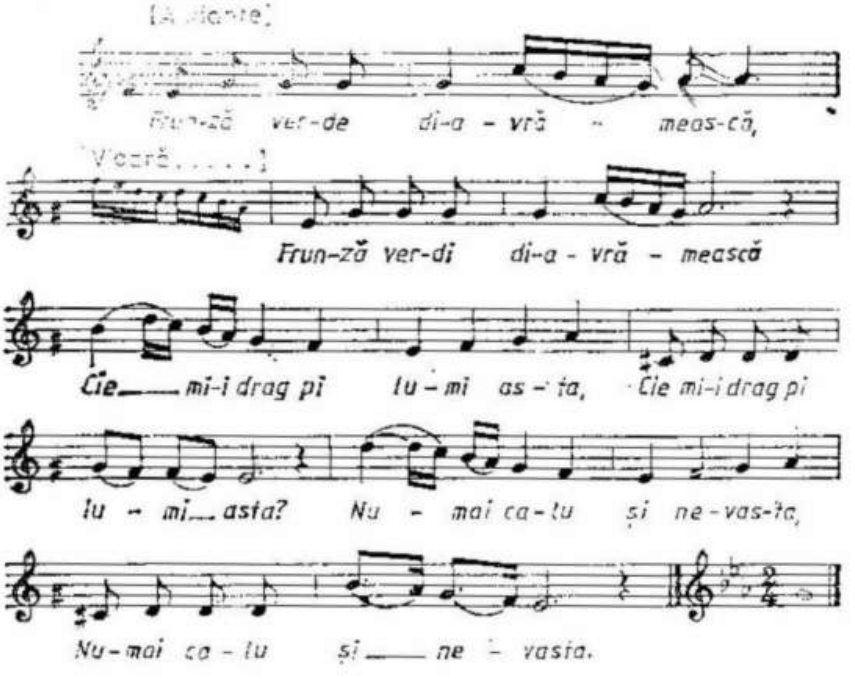

Frunză verde di-avrămească,
Cie mi-i drag pi lumea asta?
Numai calul şi nevasta.
Calul bun mă călăreştie,
Nevasta că mă iubeştie,
Mă spală, mă primineştie
Şi la pat că mă pofteştie,
Cu oghialu mă-nvăleştie,
Cu aghialu de aclaz,
Mor duşmanii di năcaz.
Că duşmanu ardi-l-aş,
Nici în casă să nu-l laşi.
Să ardă ca un cărbuni
Că-mple satul de minciuni.
Că mâncat îs di duşmani
Ca iarba di boi bălani;
Şi mâncat îs di străini
Ca iarba di mărăcini.

257. Dumnezeule cel sfânt

Ms. 22.222, 137/844 BN	Paraschiva Erhan-Cnejec, cântăreață sătească, 37 ani; Nicolai Pazari, lăutar sătesc (vioară), 28 ani Gura Sadovei, 22 august 1908

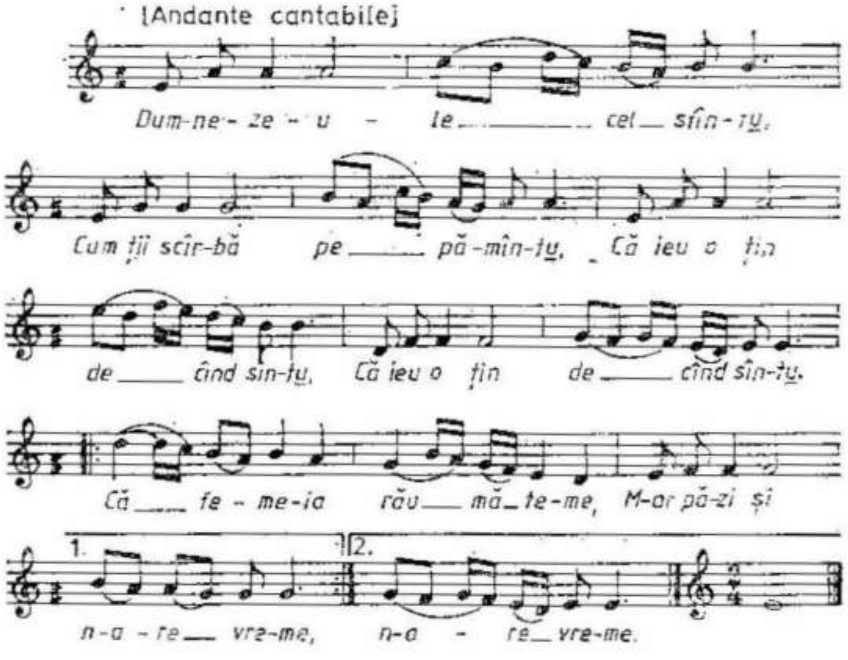

Dumnezeule cel sfânt*u*,
Cum ţâi scârbă pe pământ*u*
Că ieu o ţân de când sânt*u*.
Că femeia rău mă teme,
M-ar păzi şi n-are vreme:
Zâua are mult de lucru,
Cătră sară-i plânge pruncu,
Pruncu-i plânge-n scăldătoare,
Ea boceşte-n gura mare
Că bărbatu o urăşte
Şi cu-o fată se iubeşte;
Că-i bărbatu-n şezătoare
În braţe cu-o fată mare,
'I dă guriţă-n sărbătoare
Şi popas în lucrătoare.
Iar în cele lucrătoare,
Cinci ibovnice mai are.
Vecina o amâgeşte,
Ea, proasta se potriveşte,
Ziua, noaptea, tot boceşte
Şi degeaba se scârbeşte.
Şi mie nu vrea să-mi creadă
Şi să-şi caute de treabă.

258. Când la oaste m-au luat

Ms. 22.225 c, 26/1533 BN	Casandra Pribeagu, țărancă, 17 ani Părhăuți, 30 ianuarie 1919

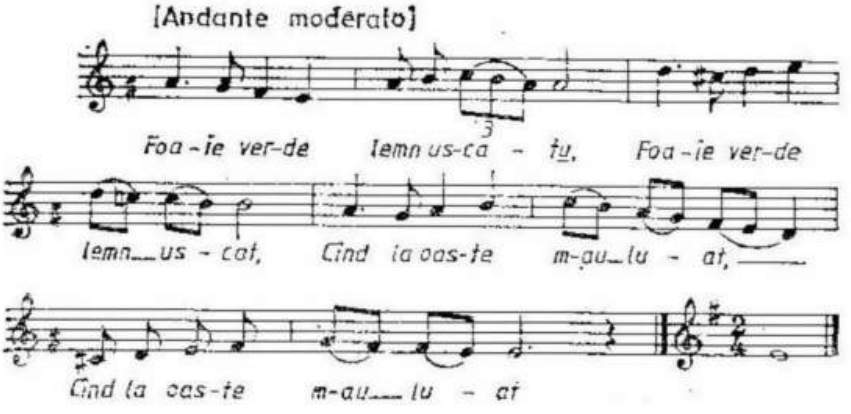

Foaie verde lemn uscat,
Când la oaste m-au luat
Prin străini m-au străinat,
Nime nu m-a mângâiat.
De puica m-am depărtat,
Altă puică mi-am luat
Şi-am luat-o-ntr-o părere
Ca s-o am de mângâiere
Pân' puicuța mi-o adduce,
Mândra, scumpa mea şi dulce.

Pădurea cu frunză deasă,
Inimuța mea îi arsă;
Pădurea cu frunză rară,
Inimioara mi-i amară.
Ardă-te-ar un foc, pădure,
Cu zmeură şi cu mure,
Drum prin tine să se facă
Ca să trec la a mea puică,
Două vorbe să-i vorbesc,
Inima să-mi răcoresc.

259. M-au făcut maica frumoasă

Ms. 22.222, 44/418 BN	Emanuil Verenca, student, 21 ani Ruşii Mănăstioara, 25 februarie 1908

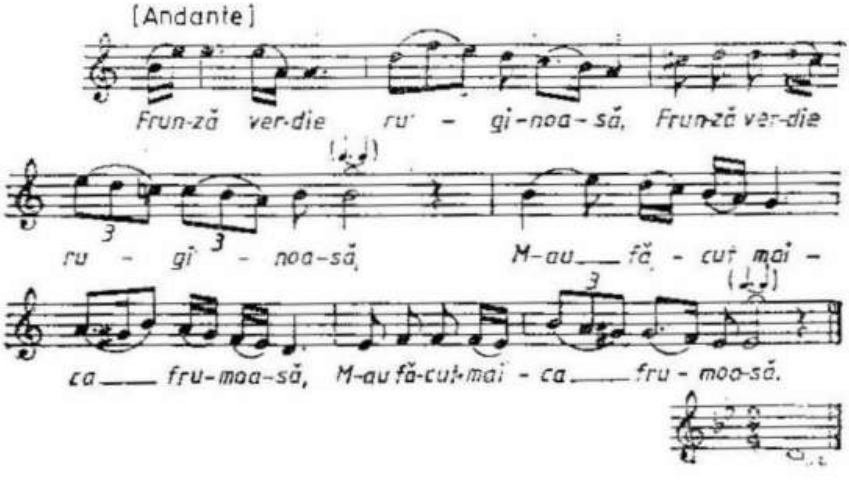

Frunză verde ruginoasă,
M-au făcut maica frumoasă.
Die frumoasă cie ieram*u*
Nici bună cale nu dam*u*.
Zâc şi zău şi pe-a mie legie
Că de-amu n-oi mai alegie,
Pe cie cărăruş-oi mergie.
Cărarea voinicului,
Voinic marie şi tâlhari*u*,
Un cal negru şi fugari*u*.
M-ai adus şi m-ai adus
Şi la gre calie m-ai pus.
Nu-s în rând cu nevestelie,
Nici în rând cu fetelie,
Nici în rând cu iezilie.
Iepile-s la iarmaroc*u*,
Ieu îs cea fără noroc*u*.
Tu tie duci ficior în lumie,
Ieu rămân fată cu numie;
Tu tie duci şi îi giuca,
Ieu oi sta şi-oi legăna
Şi din gură-oi blăstăma,
Blăstăm mare şi di foc*u*
Sî n-ai pi lumi noroc*u*,
Să ai casa cucului
Şi hodina vântului,
Că nici cucul n-are casă,
Nici vântul ţară aleasă,
Şi să îmbli cât îi anu
Din ţară-n ţară ca banu.

260. Când eram la maica fată

Ms. 22.225 b, 59/1934 BN	Ana a lui Nistor Timu, ţărancă, 22 ani Gura Sadovei, 16 august 1913

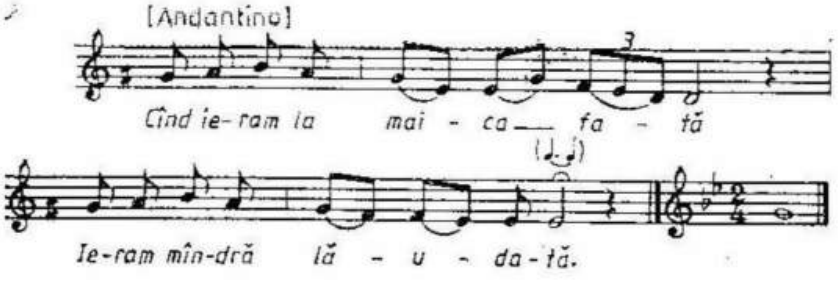

Când ieram la maica fată,
Ieram mândră lăudată.
Di lucram, di nu lucram,
Draga maicii tot ieram.
Da' di când m-am măritat
Tăti, tăti s-o schimbat.
Şi-o venit mama odată
Cum trăiesc ca să mă vadă.
Cum o-ntrat m-o întrebat:
- Bine-i, fată, la bărbat?
- Ardă-l focu, măritat,
Că tari rău m-o mâncat.
Vini bărbatu din camp
Şi mă găseşte plângând.
El cu ghiciu mă croieşte,
Iac-aşa mă drăgosteşte.
Nu mă-ntreabă de-am mâncat,
Da' mă-ntreabă ce-am lucrat.
Dar şi soacra ni-i prea bună,
Mă huieşte totdeauna,
Cătră vecini mă huleşte,
Bărbatului mă pârăştie
Şi tot una-mi pune vină
Di cie nu sânt gospodină.
Decât m-aş fi măritat
Of, mai bini spânzurat.

261. Când eram, puic, -amândoi

Ms. 22.223, 350/232 BN	Filemon Milici, țăran, 36 ani Soloneț, 19 noiembrie 1907

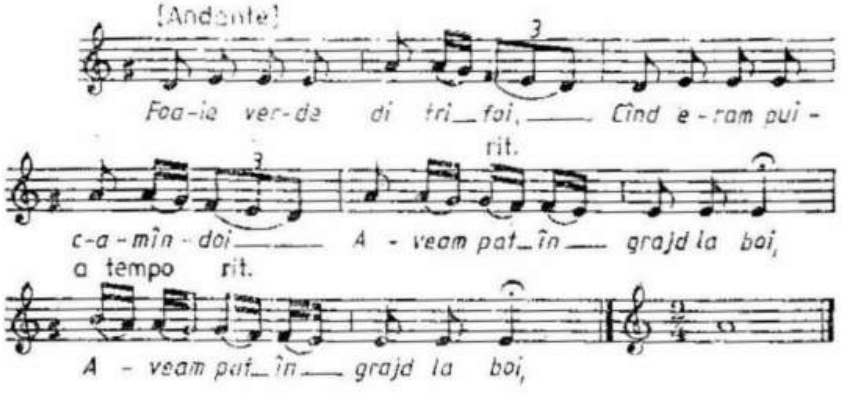

Foaie verde de trifoi,
Când eram, puic, -amândoi,
Aveam pat în grajdi la boi,
De dormeam noi amândoi,
Şi sta caşu între noi
Şi turmuțele de oi
Şi girezile de boi,
Hirghiliile de cai
Şi prin pomăt aveai roi,
Unde ne iubeam noi doi.
Casa-ți era zugrăvită,
La pârlaz aveai oglindă.
Dar eu cum te-am învățat
Tu că nu m-ai ascultat
Şi pomătul l-ai lăsat,
Boişorii ți-au furat,
Girezile au fugit
Şi turmele au pierit,
Dar caşul l-ai păgubit
Şi patul s-au pustiit,
Noi, mândră, ne-am despărțit.
Trifoiu s-au vestejit,
Casa ți s-au răsipit,
Oglinda ai prăpădit,
Grajdiul s-au putregăit,
Averea s-au isprăvit,
La cuvântu-mi ai venit.

262. Mândra mè din ceri căzută

Ms. 22.225 b, 35/438 BN	Grigori Moldovan, orăşean, 33 ani Suceava, 15 martie 1908

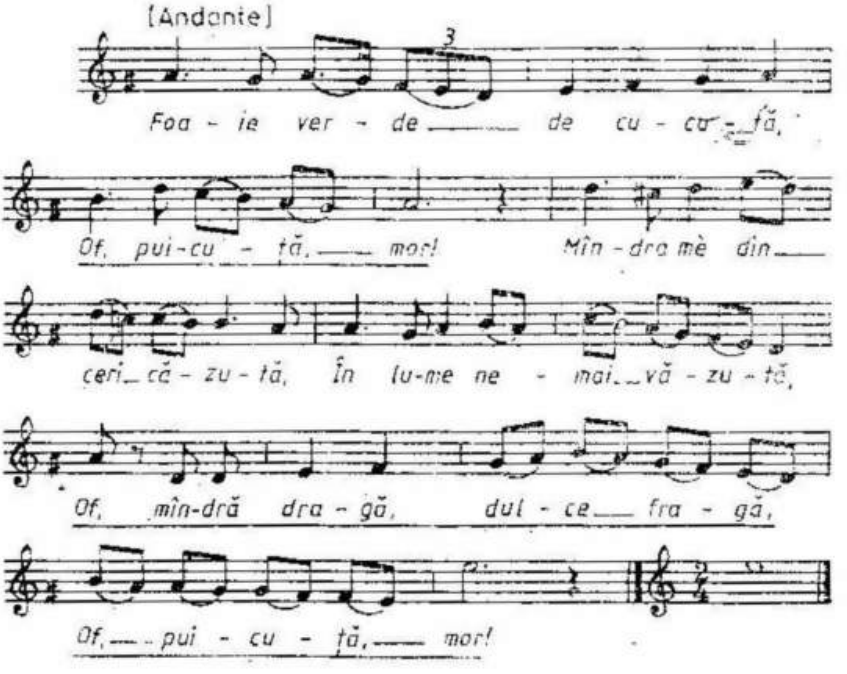

Foaie verde de cucută,
Mândra mè din ceri căzută,
În lume nemaivăzută.
Tu să fii a mnea mireasă,
Tu care eşti mai frumoasă
Şi din nouă ţări aleasă
Şi din nouă târgurele,
Ochii tăi lucesc ca stele
Şi mi-au făcut mare jele.
Când te ieu pe subsuori
Îmi vine-un dor de plânsori
Să mă duc numai prin flori,
Cum te duci între feciori
Numai vii în ochii lor,
Eu am jale şi plânsori.
Când mă uit în faţa ta
Ca-n oglindă m-aş uita,
De tini nu m-aş depărta.
Tu ce ieşti a mea dulceaţă,
Nu te-aş mai lăsa din braţă
Cât oi mai avea viaţă.

263. De-ar fi mândra-n deal la cruce

Ms. 6, C, 41/178 AIEF	Veronica Marțineac, țărancă, 18 ani Liteni, 27 octombrie 1907

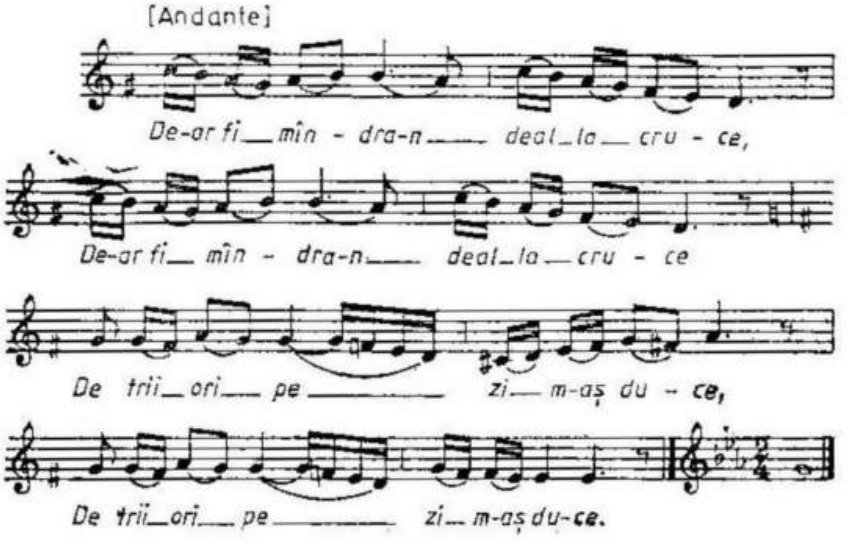

De-ar fi mândra-n deal la cruce
De trii ori pe zi m-aş duce;
De-ar fi mândra-ntre hotare,
Aş merge ziua şi sara;
De-ar fi mândra lângă crâşmă,
Aş merge şi fără cuşmă;
De-ar fi mândra mai aproape,
I-aş cânta ziua şi noaptea;
De-ar fi mândra colo-n vale,
Aş ieşi să-i stau în cale;
De-ar fi mândra jos la cruce,
Aş scălda-o-n lapte dulce;
De-ar fi mândra la fântână,
I-aş da brânză şi smântână;
De-ar fi mândra lângă vamă,
Aş merge ca să-i dau sama;
De-ar fi mândra la portiță,
Aş ține-o numa-n brață;
De-ar fi mândra la vecine,
Aş ține-o-n sân la mine;
De-ar fi mândra l-a mea mamă,
Aş ține-o ca pe palmă;
De-ar fi mândra-n deal la vie,
Ştiu c-ar fi a mea soție;
De-ar fi mândra în grădină,
Ar fi a mea gospodină;
De-ar fi mândra-a mea muiere,
I-aş adduce must şi miere.

264. Undi mergi, leli Catrină?

Ms. 22.225 a, 13/1178 BN	Ilie a lui Toader Nicoară, țăran, 67 ani Frătăuțul Nou, 6 august 1909

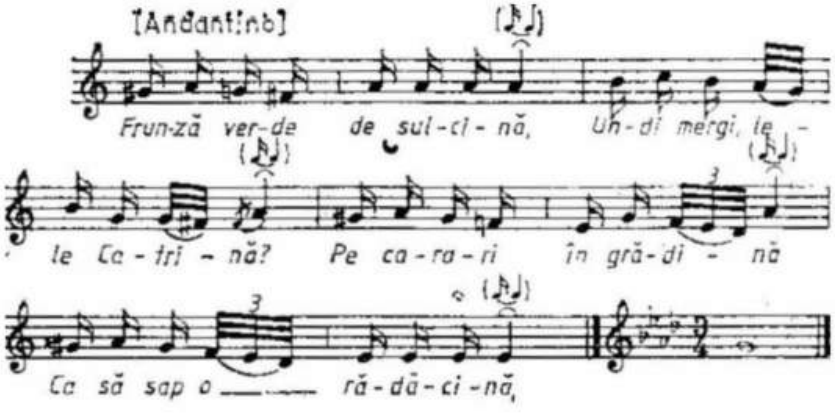

Frunză Verdi de sulcină,
Undi mergi, leli Catrină?
- Pe carare în grădină
Ca să sap o rădăcină,
Rădăcina florilor,
Otrava flăcăilor,
Să beie să-nebunească,
Pe mine să mă iubească.

- Ce vii, bade, târzior,
Or di mini nu ți-i dor?
- Cum nu mi-i dor, mândruliță,
Da' nu pot trece ulița.
Ulița-i [cu] bolohani,
Nu pot trece de dușmani;
Ulița-i cu pietricele,
Nu pot trece de cățele.

265. Cucule, haiducule

Ms. 6, C, 13/28 AIEF	Domnica Iftodi, țărancă, 28 ani Tișăuți, 23 septembrie 1907

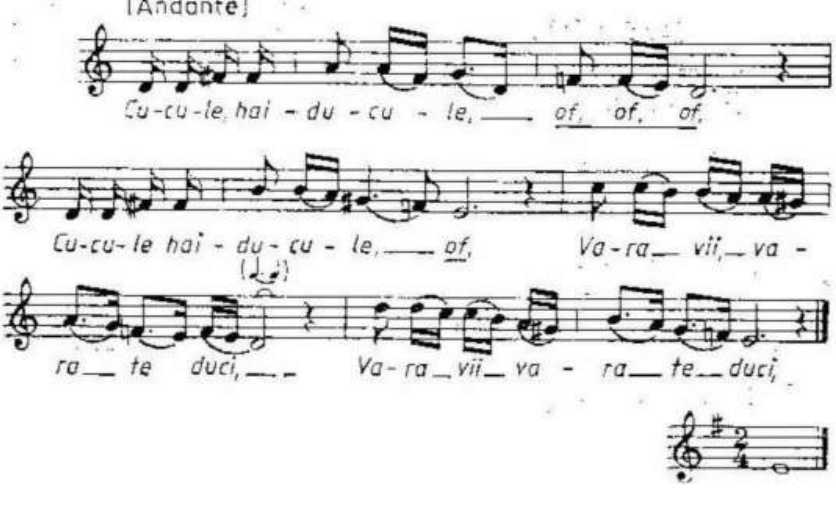

Cucule, haiducule
Vara vii, vara te duci,

Mă nier iarna ce mănânci.
- Mănânc mugurei de fag

Şi cânt la lume cu drag.
- Cucule, vină la mini,
Mă jur că te-oi ţine bini,
Cu pane de grâu curat,
Cu vin dulce, strecurat.
- Eu mai bine m-oi ţinè
Cu hrana ce mi-o plăcè
Şi-oi zbura pi undi-oi vrè.
Voi bie apă din izvor
Şi-oi cânta lumii cu dor;
Voi mânca muguri de-arini
Şi-oi cânta la cei străini.

266. Cu urâtu şi cu prostu

Ms. 22.225 b, 56/798 BN	Garafina, fiica lui Nicolai Cameluc, ţărancă, 16 ani Baiaşeşti, 17 august 1908

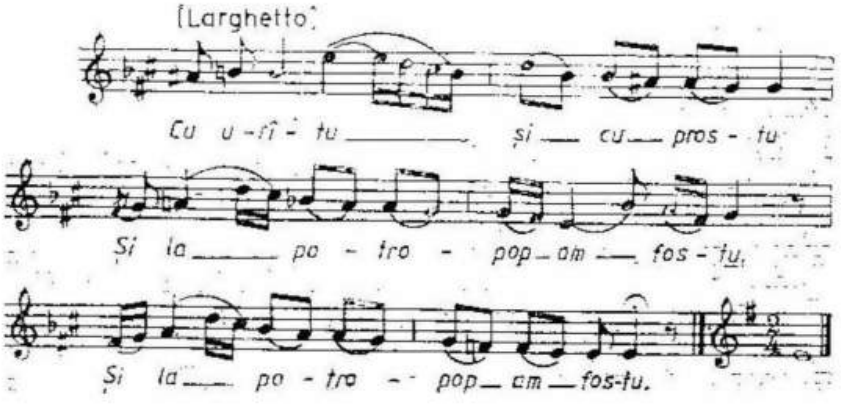

Cu urâtu şi cu prostu
Şi la potropop am fost*u*.
Potreopopu-aşa mi-a zis,
Să mă duc la popa-n sat
Că-acela m-au cununat.
- Părintce, popă sătcesc,
Cu prostu cum să trăiesc?
- Tu muiere, tu nebună,
Când au fost la cununat
De trii ori te-am întrebat.
Cununia-au fost la mini,
Ochii-au fost în cap la tcini
Cu cini-ai vinit la mini.
Cununia-i giug di şier,
Trag într-însu pân' ce pier;
Cununia-i giug di-aramă,
Trag într-însu făr' gi samă.

267. Pe cea mândră poieniță

Ms. 22.225 a, 217/1439 BN	Petrea Merilă, cântăreț sătesc, 13 ani Câmpulung, 19 noiembrie 1909

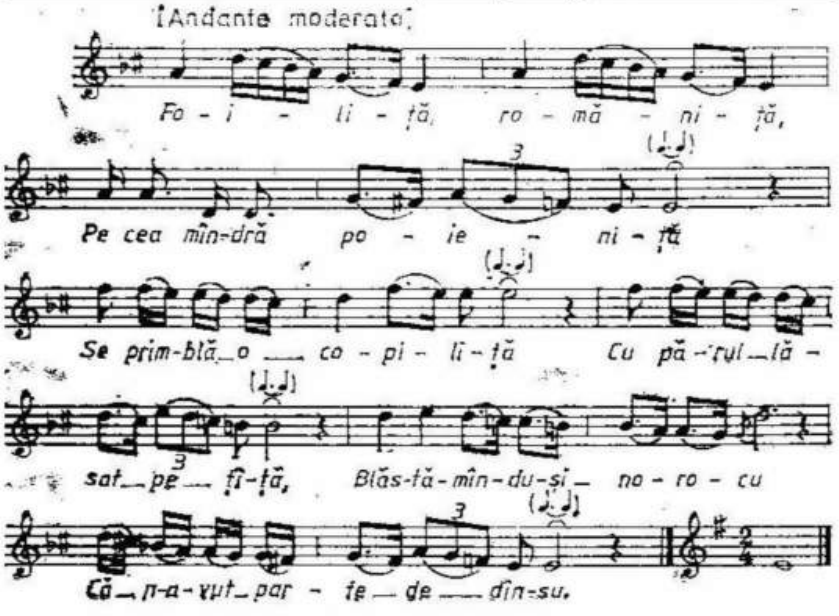

Foiliță romăniță,
Pe cea mândră poieniță
Se primblă o copchiliță
Cu părul lăsat pe țâță,
Blăstămându-și norocu
Că n-a-avut parte de dându.
Pasăre galbănă-n pene,
Mult mi-ai cântat fără vreme,
Fără timp, fără plăcere,
Fără gust inimii mele.
Când ți-ar chica ciocu jos
Să nu-mi cânți așa duios;
Când ți-ar chica ciocul tău,
Tu mi-ai făcut traiul rău.
Când te-aș prinde-n mâna mè
Cu cuțitu te-aș tăia,
Sângele corghii ți-ar bea,
Carnia cânii ți-ar mânca.

268. Părăuaș cu apă rece

Ms. 22.224, 8/262 BN	Domnica Bădăluță și Ileana Urzac, țărance (?) Teodorești, 22 noiembrie 1907

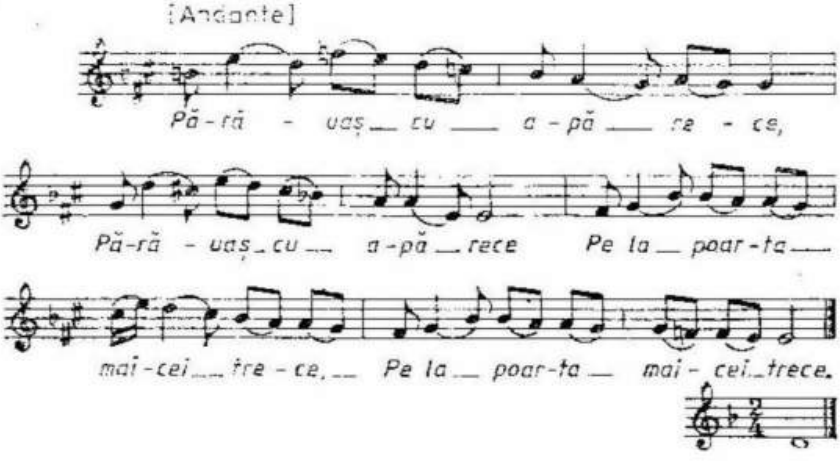

Părăuaş cu apă rece
Pe lapoarta maicei trece.
Maica iese să se spele,
Dă di lacrămile mele.
Maica prinde-a se spăla
Şi de chetre-a întreba:
Nu m-a văzut undeva?
M-o văzut în lumi îmblând
Cu lacrămi pe-obraz curgând,
Lacrămile mari ca bobu
Că acelea mi-au ars trupu;
Şi mai mici ca mazărea,
Că-acelea mi-au ars faţa.

269. Scârghitu-i omul cu gloată

Ms. 22.227, 282/883 BN	Rozalia Chiruţ, ţărancă, 40 ani Câmpulung (Sihlă), 1 octombrie 1908

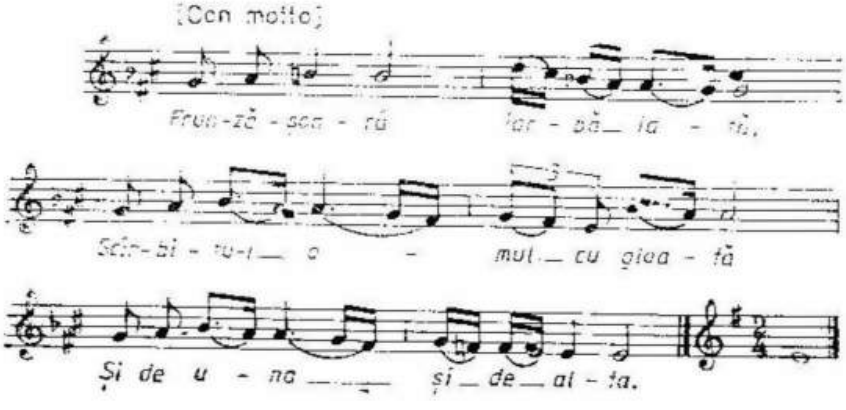

Frunzăşoară iarbă lată,
Scârghitu-i omul cu gloată
Şi de una şi de alta.
Pân' ce-i gloata mititie,
Scârghitu-i, da şi nu prè.
După ce gloata mai creşte
Scârba nu se mai găteşte:
De-i fecior, îl cătuneşte
Şi de-i fată văduveşte,
Scârba nu se mai găteşte.
Frunzuliţă stejărel*u*,
Până iera tinerel
Păşteam oi pe Blănăriel,
Uni mă culcam dormiam
Şi di scârbă nu ştiam.
Şi die când am crescut mare
Trupul mieu hodină n-are.

270. Cine m-a făcut pe mine

Ms. 22.222, 97/715 BN	Alexa a lui Toader Cherar, cântăreț țărănesc, 35 ani Câmpulung, 26 iulie 1908

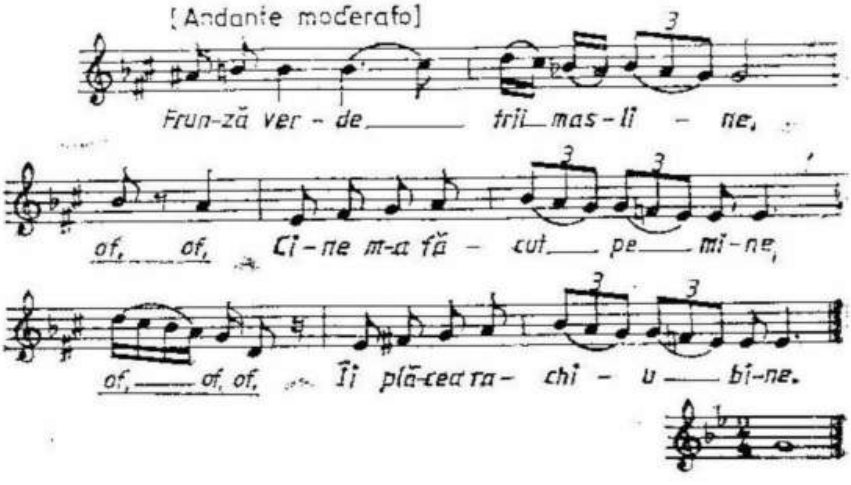

Frunză verde trii masline,
Cine m-a făcut pe mine
Îi plăcea raciu bine;
Cine m-a mai botizat
Bea rachiu nemăsurat.
Dau-ar Dumnezău să deie
Frunza-n plop să nu mai steie,
Crâşmariu pin somn să pcheie,
Să rămâie crâşmărița
Să mă răfuiesc cu dânsa.
Ce-am fost dator m-au iertat
Şi de băut mi-au maid at.
Fost-am om şi eu pi lumi,
Cine m-o văzut, m-o spuni,
Puicuță cu haini buni.

Saleaca inima mea,
Cum a prins a mă durè
Şi nu ştie nime d ice!
Când ar ştiu cineva,
Mult ar sta şi s-ar mira
Cum mi-I mie inima.
Şi-apoi, puica aşa-mi zâci,
Să-mi ieu cal şi armi bune
Şi să merg cu dânsa-n lume.
Dară stau şi mă gândesc,
Cum în lumi să trăiesc?
Toată lumea-mi zâce mie
Că nu-s om de omenie,
Dar aşa nu vreau să hiu
Cât oi hi pi lumi jiu.

271. Auzi cum răsună valea

Ms. 22.225 b, 63/1041 BN	Casandra a lui Alexa Bacrău, cântăreață sătesc (oarbă) Uideşti, 28 iunie 1909

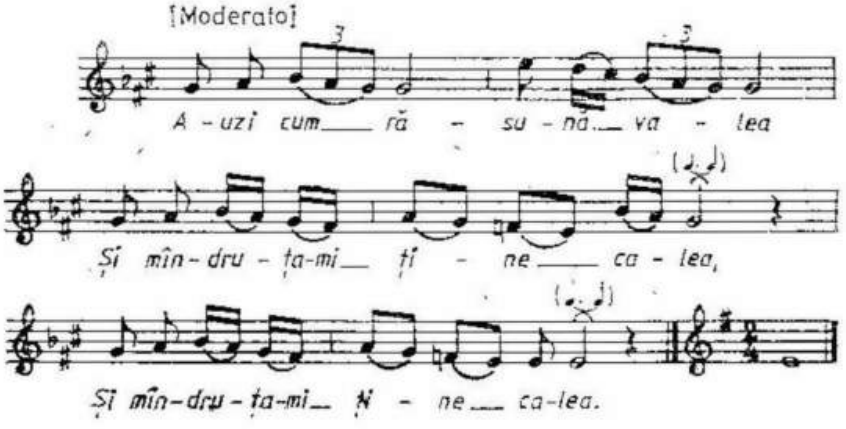

Auzi cum răsună valea
Şi mândruţa-mi ţine calea;
Auzi cum răsună dealu
Şi mândruţa-mi ţine calu.
Colo-n vale la izvoară
Mândruliţa mă doboară;

Colo-n vale la fântână
Mândruliţa mea suspină,
Plânge c-a rămas străină.
- Vin' la mine, dragă, vină,
Eu nu te-oi lăsa, drăguţă,
Şi te-oi mângâie, mândruţă!

272. Cine, dragă, ţi-a şoptit

Ms. 22.225 c, 27/1048 BN	Mihai Branu, cobzar şi lăutar sătesc, 55 ani Uideşti, 28 iunie 1909

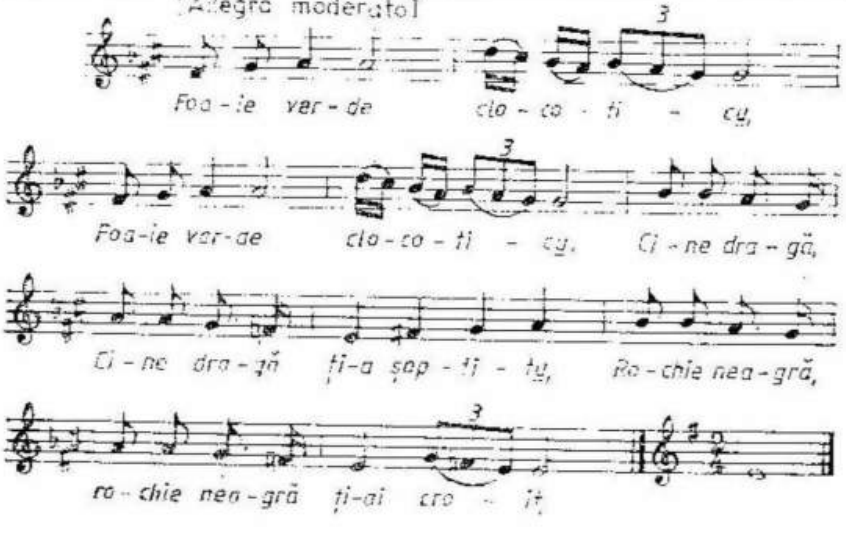

Foaie verde clocotic*u*,
Cine, dragă, :/ ţi-a şoptit*u*

Rochie neagră :/ ţi-ai croit,
Rochie neagră de mătasă?

Zor' de ziuă :/ se revarsă,
Du-te dragă :/ dar acasă.
Eu acasă nu m-oi duce
Batâr ziua :/ să m-apuce

Că gurița :/ ți-o fost dulce,
Și eu m-am întârziatu,
Zor' de ziuă :/ m-apucatu
Și eu dragă :/ am oftatu.

273. De s-ar face dealu șes

Ms. 6, XLI, 5/2005 AIEF	Savin Mezdrea, țăran, 25 ani Dorna Candrenilor, 19 august 1913

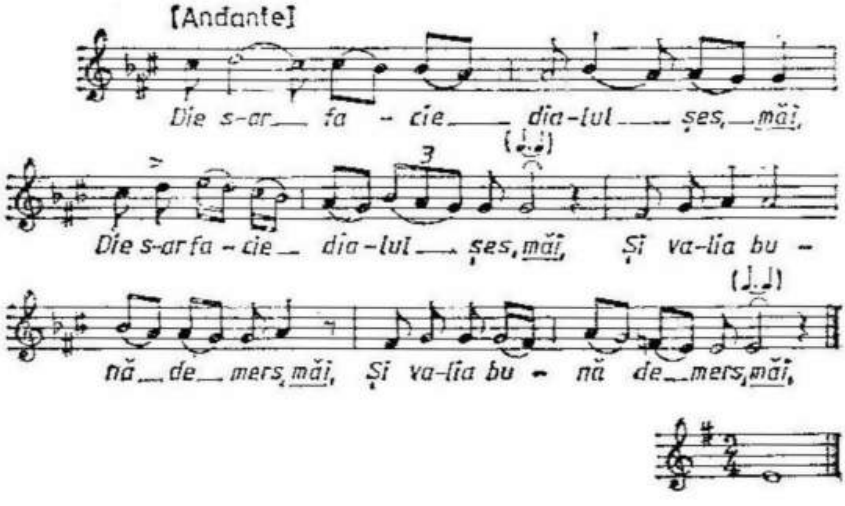

Die s-ar facie dealu şes
Şi valia bună di mers,
Cu lelia să mă-ntâlnesc,
Două vorbe să vorbesc,
Inima să-mi răcoresc,
Două vorbe tăinuite
Să lie țâie mândra mintie.
- Haidem, puică, să fugim!
- Dar undie să pribegim?
- La răchita cu frunza.
- Dar cinie ni-a cununa?
- Iesti-un popă între fagi
Şi cunună pie ciei dragi.
Punie luna nună marie
Cum samă în lumie n-arie,
Luceferii vornicei,
Iar stelielie vor fi druştie.

274. Cum arde inima-n mine

Ms. 22.224, 137/1044 BN	Casandra a lui Alexa Bacrău, cântăreață sătească (oarbă), 60 ani Uideşti, 28 iunie 1909

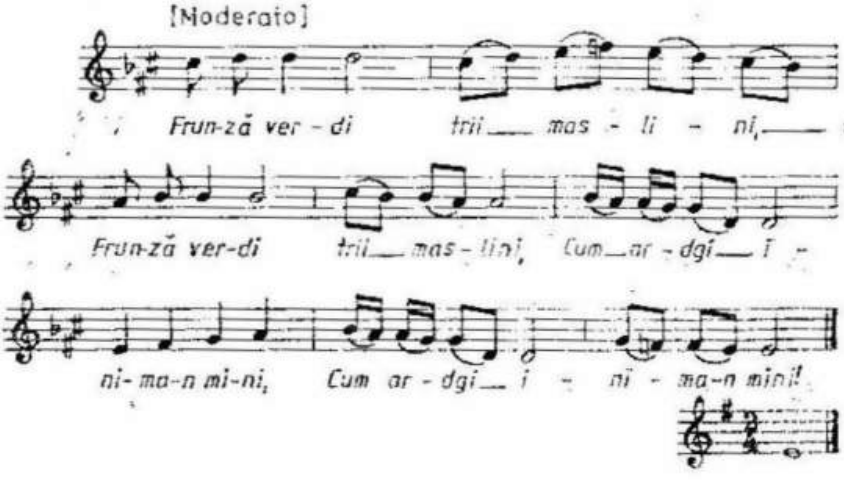

Frunză verde trii maslini,
Cum ardge inima-n mini!
Puțintică ce-au rămas
Şi-aceia de dor mi-a ars.
Dgi la deal de casa ta
Mi se primblă iubita,
Se primblă şi se roteşte,
De mine nici nu gândeşte.
Frunză verde de-un chiperi,
Câte stele sunt pe ceri*u*,
Numai luna şi o stè
Ştie de patima mè
Casa ta cea lăudată
Tătă la crâşmă-i cărată.

275. Ce mergi, murgule, -aşa greu?

Ms. 22.224, 209/810 BN	Cassian Monor, ţăran, 45 ani Brăieşti, 18 august 1908

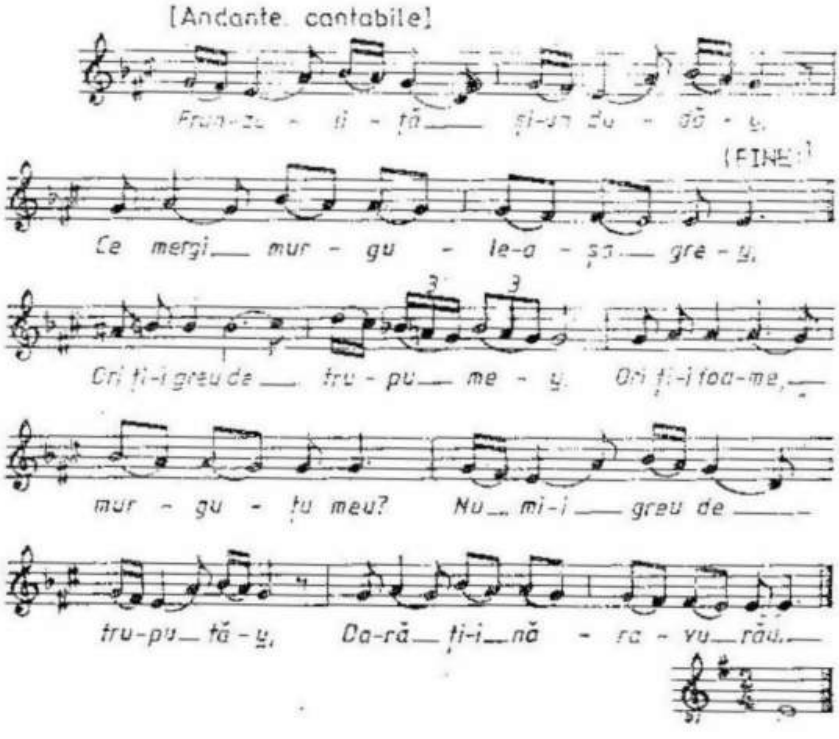

Frunzuliţă şi-un dudău,
Ce mergi, murgule, -aşa greu,
Ori ţi-i greu de trupu me*u*,
Ori ţi-i foame, murguţul meu?
- Nu mi-i greu de trupu tău,
Dară ţi-i năravul rău:
Tu la toate crâşmele
Te iubeşti cu mândrele
Şi eu razim poprelele
Şi ovăz ni [-s] stelele.
Şi fânu nuielele
Şi grajdiu ni-s gardurile.
Stau la crâşmă sub părete,
Pchier di foame şi di setie.
Tu ţii mâna la mândra-n sân,
Aş sta şi eu cu botu-n fân;
Cum ţi-i drag cu puica-n vie,
Aşa mi-i setie şi mnie;
Cum ţi-i drag cu puica ţie,
Aşa mi-i foame şi mnie.

Interpretul cântă primele două versuri ale textului pe rândurile 3-4 ale strofei melodice.
[p. 304]

INDICE DE LOCALITĂȚI ŞI INFORMATORI

INDICE DE LOCALITĂŢI ŞI INFORMATORI

Localitatea de origine	Localitatea în care s-a făcut culegerea	Anul culegerii	Informatorul (unde nu precizăm ocupaţia sau origine socială, Voevidca menţionează „ţăran/ţărancă")	Nr. crt. în volum Nr. crt. în manuscrisul original (în paranteză)
1.	2.	3.	4.	5.
Arbore		1908	Trifon Casandra, 40 ani	2(866)
Baiaşeşti		1908	Camciuc Garafina, 16 ani	266(798)
			Frijan Ileana, 35 ani	255(797)
			Mihalovici Marghioala, 32 ani	176(795), 188(796)
Bădeuţi		1909	Cazac Catrina, 20 ani	56(1071)
			Cazac Petrea, 23 ani	245(1063)
			Cazac Saveta, 16 ani	93(1069)
			Lucescu Vasile, 38 ani	46(1067)
Berchişeşti		1908	Ianuş Rahila, 42 ani	117(822), 129(823)
			Panţiri Ana, 38 ani	95(821)
Botuşana		1908	Boca Catrina, elevă, 10 ani	183(858)
Brăieşti		1908	Monor Cassian, 45 ani	275(810)
Bucşoaia		1913	Ciofu Ana (Ioana), 20 ani	66(1916), 163(1917)
			Săhlean Paraschiva, 25 ani	1(1909), 71(1913)
Burla		1909	Moţoc Axenia, 30 ani	67(1113), 218(1111)
			Torac Odochia, 41 ani	86(1117)
	Cernăuţi	1915	Panţir Mihalachi, 30 ani	208(2302)
Cacica		1908	Ciocan Casandra, 36 ani	60(852)
Calafindeşti		1914	Alexei Elisabeta, 11 ani	102(2067)
			Bodnariuc Pavel, 25 ani	15(2057)
			Caciur Domnica, 14 ani	105(2061)
			Lavric Toader, 13 ani	34(2066)
			Lazor Zahara, 42 ani	236(2052)
			Lazurca Vasile, 23 ani	170(2059)
			Lazurca Victoria, 15 ani	167(2062)
			Turturean Vasile, paroh gr.-ort., 62 ani	147(2070)
Capu Cimpului	Cernăuţi	1914	Croitor Spiridon, 26 ani	108(2231)
Capu Codrului		1908	Nedele Saveta, 21 ani	187(831)
Cajvana	Cernăuţi	1914	Chirilă Ana, 28 ani	137(2219)
Chilişeni		1909	Moldovan Leonora, 21 ani	49(1978)
Ciocăneşti		1913	Moroşan Ilie, 47 ani	49(1978)

1.	2.	3.	4.	5.
Cîmpulung		1908	Cherar Alexa, cîntăreţ ţărănesc, 35 ani	270(715)
			Chiorut Rozalia, 40 ani	75(881), 269(883)
			Creţu Petrea, lăutar sătesc (voce, vioară) 35 ani	72(902)
			Dornean Toader, cantor bisericesc, 51 ani	13(839)
		1908, 1909	Lojinschi Iftimia, 45 ani	84(873), 202(871) 254(1447)
		1909	Merilă Petrea, cîntăreţ sătesc, 13 ani	149(1441), 267(1439)
Comăneşti		1907	Nistranschi Teodor, elev, 13 ani	173(222)
Costina		1907, 1908	Haidău Nicolai, 22 ani	244(546)
			Bodinciuc Casandra, 11 ani	224(553)
			Romaşcan Victor (?)	79(47)
Crasna	Cernăuţi	1914	Gherman Tanasi, 28 ani	52(2181)
Dorotea-Plotoniţa		1908	Gemanar Ioana, 65 ani	64(660)
			Roşu Maria, 23 ani	141(658)
Dorna-Candrenilor		1913	Capră Calinic, cîntăreţ sătesc, 21 ani	122(1993), 128(1990)
			Mezdrea Carp, 28 ani	164(2003)
			Mezdrea Savin, 25 ani	232(2004), 273(2005)
Dragoşa		1913	Buga Alexandra, 21 ani	228(1925), 237(1921)
Drăgoieşti		1907	Petroaie Roxanda, 15 ani	177(198)
	Suceava		Deac Ana, 15 ani	229(4), 233(1a), 242(1567)
Frumosu		1908	Scripcari Pachiţa, 61 ani	112(676), 240(678), 247(677)
			Scripcă Chirilă, 31 ani	9(682)
Frătăuţul Nou		1909	Nicoară Ilie, 67 ani	264(1178)
Frătăuţul Vechi		1909	Istrati Ioana, 17 ani	51(1225)
Fundu-Moldovei		1908	Burduhos Iftimia, 60 ani	178(771)
			Ciumăc Axinia, 74 ani	3(760)
			Popovici Casandra, 56 ani	80(758), 130(756)
Gălăneşti		1909	Cuciurean Vasile, cantor bis. aux., 24 ani	98(1235)
Grăniceşti		1907	Gherasim Saveta, 21 ani	219(296)
			Gherasim Floarea, 16 ani, Moroşan Mihalachi, lăutar, 32 ani	180(302)
		1910	Bourean Glicheria, 13 ani	76(1553)
			Grămadă Elisaveta, 18 ani	68(1549)

1.	2.	3.	4.	5.
			Gutău Eleonora, 13 ani	42(1548), 121(1546)
			Moroşan Agripina, 21 ani	113(1552)
Gura Humorului		1907	Beleca Rahila, 17 ani	132(14*a*)
			Lupu Veronica, 18 ani	131(215)
Gura-Sadovei		1908	Erhan-Cnejec Paraschiva, cîntăreaţă săteasca 37 ani	234(896), 249(745),
			Id. şi Pazari Nicolai, lăutar sătesc (vioară), 38 ani	257(844)
			Pisdeli Ioan, 30 ani	94(773)
		1913	Latiş Simion, 27 ani	215(1954)
			Rusu Mihai, 18 ani	199(1938)
			Timu Ana, 22 ani	26(1945), 106(1933), 175(1932), 238(1931), 260(1934)
			Timu Anghelina, 20 ani	145(1935), 246(1936)
Gura Solcei		1907	Andrian Ilie, 12 ani	135(314)
	Iacobeşti	1911	Ienciu Anghel, lăutar sătesc, 36 ani	90(1667), 251(1680)
Horodnicul de Jos		1912	Popescul Dimitrie, 26 ani	37(1787), 74(1780), 143(1784)
			Tiron Onofrei, gospodar şi factor poştal, 30 ani	144(1791)
	Suceava	1907	Ieroftei Mihai, lăutar, 50 ani	12(17)
	Cernăuţi	1921	Itfinca Ana, 20 ani	124(2195)
Horodnicul de Sus		1909	Ivoleţ Reveca, 15 ani	62(1143)
Iacobeni		1908	Birlean Ieremia, cantor bisericesc, 32 ani	231(917)
Iacobeşti		1907	Lupuleac Ioan, 22 ani	115(312)
Ilişeşti		1908	Cimpan Paraschiva, 68 ani	89(570)
			Roşca Marina, 41 ani	10(565)
	Bosanci	1907	Doboş Filaret, prof. liceu in Suceava, 26 ani	155(55)
Liteni		1907	Marţineac Gheorghe, 26 ani	7(182)
			Maximiuc Catrina, 19 ani	213(185)
			Marţineac Veronica, 18 ani	263(178)
Ludihumora		1907	Rusu Dumitru, 20 ani	207(72), 209(74*a*)
Lucăceşti	Buneşti	1908	Sauciuc Mădălina, 50 ani	212(336)
Marginea		1909	Furcaş Maria, 20 ani	36(1128)
			Rotar Vasile, 37 ani	91(1138), 197(1136)

1.	2.	3.	4.	5.
Mănăstirea Humorului		1907	Smetcinschi Elena, soție învățător, 23 ani	193(117)
		1913	Cozma Casandra, 17 ani	154(1893)
			Poștovici Saveta, 16 ani	65(1902), 85(1899) 104(1903)
			Tiron Ileana, 15 ani	33(1907)
Măzănăiești		1907	Muscă Alexandru (?)	191(136)
Mitocul Dragomirnei	Suceava	1907	Trifoiu Maria, 29 ani	235(1)
Mușenița		1909	Șotropa Iulia, soție răzeș, 54 ani	53(1083)
Negrileasa		1908	Brînză Ioana, 60 ani	103(635)
			Șincar Paraschiva, 36 ani	150(630), 226(631)
Oprișeni		1909	Popovici Iacob, 74 ani	181(1503)
Păltinoasa		1907	Bodron Catrina (?)	35(87)
			Bradu Catrina, 30 ani	156(92)
Pârhăuți		1907	Teleagă Domnica, 19 ani	168(67)
		1910	Cozubaș Gheorghi, 27 ani	162(1527)
			Ghervan Victoria, 18 ani	225(1544)
			Pribeagu Casandra, 14 ani	258(1533)
			Rumedia Ileana, 17 ani	248(1538)
			Rumedia Saveta, 36 ani	11(1541)
Pârteștii de Sus		1908	Gherman Maranda, 88 ani	153(944)
			Turcu Ileana, 57 ani	55(949)
Pătrăuți pe Suceavă		1908	Barbier Ioan (de), diriginte școlar, 38 ani	220(530)
			Turturean Marta, 52 ani	92(527), 241(529)
			Urîtu Catinca, 70 ani	32(531), 99(533)
		1910	Bogdaniuc Anița, 46 ani	165(1629)
Poieni		1909	Puiu Zanfira, 37 ani	14(1472), 109(1474), 221(1475)
			Id. și Portică Gheorghe, lăutar sălesc (vioară) 49 ani	101(1476)
Poieni-Solca	Cernăuți	1914	Slimac Eugenia, 33 ani	40(2250)
Pojorîta		1908	Bedrule Victoria, 18 ani	198(889)
			Lupu Casandra, 10 ani	116(2016), 252(2015)
			Lupu Nastasia, 48 ani	58(1961), 100(1963), 136(2020), 214(1960)
			Lupu Teodosia, 24 ani	204(2010)
Românești		1907	Gafenco Ion „Frunză", 80 ani	210(294)
			Tofan Ana, 29 ani	196(292)

1.	2.	3.	4.	5.
Rus-Plavalar		1908	Bolohan Ileana, 22 ani	216(185*a*)
			Bujorean Dochița, 49 ani	120(381)
			Șerban Ileana, 32 ani	73(383)
Rus-Poieni		1909	Chilău Anița, 28 ani	140(1034)
			Lăcătuș Nastasia, 45 ani, Lăcătuș Minodora, 14 ani, Muntean Zamfira, 27 ani	174(1030)
Rușii Mănăstioara		1908	Cojocar Ana, 40 ani	184(67*a*)
			Croitor Iulța, 19 ani	134(377)
			Verenca Emanuil, elev școală normală, 21 ani	138(414), 259(418)
			Verenca Nicanor, cantor bisericesc, 58 ani	48(374), 123(375), 192(410)
Satul Mare	Cernăuți	1914	Popescu Pamfil, 24 ani	88(2234)
			Prelipicean Pancratie, învățător superior, 54 ani	39(2233)
Sf. Ilie		1908	Popovici Ioan, lăutar, 21 ani	57(3307), 133(331)
			Reuț Olga (?)	118(52)
Sf. Onufri	Suceava	1908	Agapi Grigori, student gimnazial, 21 ani	200(521)
Siret		1909	Siretean Vasile, orășan, 75 ani	171(1099), 253(1103)
Solca	Cernăuți	1914	Burdă Ioan, 26 ani	201(2191)
			Ciobotar Nicolai, 34 ani	59(2186)
			Ciobotar Paraschiva, 30 ani	31(2189)
Soloneț		1907	Milici Filemon, 36 ani	261(232)
			Pral Eduard, învățător superior, 45 ani	8(228)
	Suceava	1908	Tipa Mihai, student gimnazial, 17 ani	6(518)
Straja		1908	Juravlia Cristina, 26 ani	27(790)
			Popescu Anița, 48 ani	96(783), 157(789), 203(784)
Stroiești		1907	Delnea Rahila, 22 ani	114(164), 186(162)
			Gemeniuc Ana, 28 ani	41(162*a*), 169,(163)
			Poleac Natalia, 42 ani	166(153)
Stulpicani		1908	Bilous Mihai, învățător, 31 ani	190(651)
			Cernăuțean Ion, 67 ani	179(626)
			Flocea Dochița, 60 ani	250(622)
Stupca		1908	Bidirel Ion, lăutar, 48 ani	256(582)
			Oniga Alexandru, 58 ani	160(607), 205(605), 211(608)

1.	2.	3.	4.	5.
			Oniga Roxanda, 25 ani	125(597)
			Sabin Ilie, învățător, 28 ani	152(590)
			Sarmanu Tanasi, 18 ani	222(599)
Suceava		1907	Ciudin Gheorghe, psalt la Mân. Sf. Ioan, 51 ani	148(150)
			Muntean Garofița, orășancă, 50 ani	69(323)
		1908	Moldovan Grigori, orășan, 33 ani	262(438)
			Turcu Anton, lăutar sătesc, 55 ani	159(493), 172(492)
		1914	Găină Domnica, orășancă, 55 ani	54(2093)
			Gălătuș Dumitru, orășan, 30 ani	87(2112)
			Gălătuș Fevronia, orășancă, 23 ani	47(2110), 82(2111)
			Mitrofan Ileana, orășancă, 26 ani	97(2108)
			Moldovan Nicanor, orășan, 36 ani	45(2115)
Suceviță		1909	Zaremba Vasile, 50 ani	107(1132), 161(1131)
Șcheia		1907	Păcurari Ilie, 22 ani, Rostoș Gh., lăutar, 28 ani	213(186*a*)
			Pop Ileana, 22 ani	194(117*a*)
			Pop Rahila, 15 ani	206(146)
			Prelipccan Aglaia, învățătoare, 21 ani	127(114*a*)
Șerbănți		1914	Melniciuc Pancrati, 40 ani	22(2082)
			Prochipciuc Varvara, 40 ani	195(2076)
Teodorești		1907	Bădăluță Domnica (?), Urzac Ileana (?)	268(262)
Tișăuți		1907	Iftodi Domnica, 28 ani	126(9), 265(28)
			Mleșniță Silvia (Zenovia), soție învățător superior, 40 ani	185(28)
			Scoboliuc Veronica, 24 ani	139(11)
Uidești		1909	Bacrău Casandra, cîntăreață sătească (oarbă), 60 ani	182(1037), 271(1041), 274(1044)
			Branu Mihai, cîntăreț și cobzar sătesc, 55 ani	272(1048)
Valea Seacă	Miron	1908	Plaiu Vamvil, lăutar sătesc (vioară), 38 ani și Plaiu Ștefania, 30 ani	230(932)
Vatra Dornei		1909	Drăjineț Saveta, 28 ani	119(1051)
			Ionescu Sofia, soție cantor, 26 ani	151(1052)
Vatra Moldoviței		1908	Ciocan Eugenia, 30 ani	227(695)
Vicovul de Jos		1912	Burciu Domnica, 16 ani	21(1802), 38(1800), 83(1801), 142(1799)

1.	2.	3.	4.	5.
			Burlă Domnica, 19 ani, Motescu Aglaia, 19 ani	25(1815)
			Cifan Zenovia, 53 ani	20(1797), 50(1821)
			Motescu Aglaia, 19 ani, Schipor Ana, 16 ani	18(1812)
			Muntean Eugenia, 16 ani	17(1816), 24(1818)
			Şorodoc Maria, elevă, 13 ani	19(1806), 50(1821)
	Suceviţa	1909	Pîrghie Gheorghe, 25 ani	111(1130)
Vicovul de Sus		1912	Bălici Irina, 19 ani	4(1832), 44(1840), 70(1857), 77(1837)
			Ursachi Dochiţa, 38 ani	5(1829), 16(1831), 28(1824), 110(1851), 146(1853)
	Botuşana	1908	Burciu Gheorghe, învăţător superior, 37 ani	29(860)
	Gara Karlsberg		Bob Marina, servitoare la gară, 13 ani	63(778)
			Stipor Zamfira, servitoare la gară, 13 ani	23(776)
Voitinel		1909	Scherciuc Glicheria, 37 ani	30(1243), 43(1240), 61(1241), 78(1238)
			Vartolomei Nicoai, 70 ani	189(1242)
Volovăţ		1909	Iliş Gavril, 19 ani	81(1124)
Zahareşti		1908	Tomoioagă Reveca, 21 ani	217(433), 223(434)

INDICE DE TITLURI

INDICE DE TITLURI

A

Am avut o mîndră mică, nr. 201
Am avut o sorioară, nr. 40
Am avut o scîrbă mare, nr. 135
Am la inimioară-un schin, nr. 2
Am un gălbân și nu-i bun, nr. 179, 207
Arde-ai lumi într-un cias, nr. 1
Astă vară ce-am vărat, nr. 65
Auzi cum răsună valea, nr. 271
Azi îi anu de cînd zac, nr. 219

B.

Bade de la Valea Sacă, nr. 14
Bate murgul din picior, nr. 108
Bat-o Dumnezeu, s-o bată, nr. 189
Bărbatu mi-i mînios, nr. 227
Boii mei cînd anu doină, nr. 115
Bucuros cătau-aș fi, nr. 117
Busuioace, busuioace, nr. 124

C.

Canadă, țară secreată, nr. 217
Cat la lună, luna-i sus, nr. 62
Catincuță, un' te duci? nr. 171
Ce-am zis, maică, către tine? nr. 233
Ce mergi murgule-asa greu? nr. 275
Ce mi-i drag pi lumia asta, nr. 256
Ce te-abați din drum mereu? nr. 136
Ce te clatini, braduie? nr. 182
Ce te mai căinești, bogate? nr. 52
Cel ce are noroc, are, nr. 128
Cel ce-i fript la inimioară, nr. 75
Cel ce m-o făcut pe mine, nr. 226
Cine dor pe vale n-are, nr. 87
Cine, dragă, ți-a șoptit? nr. 272
Cine iubește și lasă, nr. 134
Cine m-a făcut pe mine, nr. 270
Cine n-are scîrbă-n lume, nr. 216
Cine-n lume nu iubește, nr. 222
Cini scîrba mi-ar lua, nr. 143
Cînd am fost maicei mai drag, nr. 239
Cînd erai la mă-ta fată, nr. 215
Cînd eram, eram, eram, nr. 160
Cînd eram cu părinții, nr. 243
Cînd eram în vremia mia, nr. 66
Cînd eram la maica fată, nr. 79, 260
Cînd eram mai bolnăvior, nr. 235
Cînd eram, puic,-amîndoi, nr. 261
Cînd la oaste m-au luat, nr. 258
Cînd ne-am luat amîndoi, nr. 199, 200
Cîntă cucu în pădure, nr. 63
Cîntă păsăruica-n salcii, nr. 181
Cît am îmblat pe lumuță, nr. 51
Cît am pătimit și-am tras, nr. 7
Cît e omul tinerel, nr. 48
Codrule, frunză subțire, nr. 25
Colo-n deal, de după deal, nr. 11
Colo-n vale la portiță, nr. 119
Colo-n vale-ntre hotare, nr. 224
Colo-n vale, vălicică, nr. 173
Constantine Bălucele, nr. 195
Constantine Volociene, nr. 37
Copilă din doi părinți, nr. 213
Cu urîtu și cu prostu, nr. 266
Cucoșel cu pana neagră, nr. 248
Cucule cu pană sură, nr. 120
Cucule cu pene multe, nr. 23
Cucule cu peni rari, nr. 58
Cucule cu pene scumpe, nr. 59
Cucule de pe cetate, nr. 198
Cucule de pe harag, nr. 100
Cucule de peste vie, nr. 242
Cucule drăguțule, nr. 131
Cucule haiducule, nr. 265
Cucule pasăre blîndă, nr. 93, 178
Cucule porumbule, nr. 130
Cuculeț cu pană sură, nr. 132
Cuculețu din paduri, nr. 33
Cui mă lași, bade sărace? nr. 86
Cum arde inima-n mine, nr. 274
Cum nu-i mintea fetei proastă? nr. 64

D.

Dar ce stai, mîndră, -n grădină? nr. 24
De-acasă cînd am plecat, nr. 81
Dealule mîndru, frumos, nr. 188
De-ar fi mîndra-n deal la cruce, nr. 263

De-ar şti, Doamne, cineva, nr. 41
De-a vrè puica, de n-a vrè, nr. 249
De la noi a triia casă, nr. 234
De la Straja mai la vale, nr. 43
De s-ar face dealu şes, nr. 273
Descuntă-mă, părinte, nr. 137
Despăgubeşte-mă, lele, nr. 49
De le-ar pulea mama creşte, nr. 26
Dimineaţa cînd mă scol, nr. 158
Dinapoia casei mele, nr. 165
Doamne, -ajută cucului, nr. 15
Doamne, partea muierească, nr. 10
Două fete mi-s dragi mie, nr. 154
Draga mamii frumusică, nr. 236
Dragă mi-a fost lumia mie, nr. 54
Dragă mi-i cîrşma-n paduri, nr. 228
Dragă mi-i fata săracă, nr. 232
Dragă, scumpă sorioară, nr. 220
Dragostea din ce-i făcută? nr. 45
Dumnezeule cel sfînt, nr. 257

E.

Eu ce samăn, nu răsare, nr. 230
Eu is om cu supărare, nr. 203
Eu pi cap nu am pehical, nr. 33
Eu petrec numa-nfr-un chin, nr. 238
Eu mă duc, puica rămîne, nr. 121

F.

Fă-mă, Doamne, ce m-ai face, nr. 4, 85, 97
Fă-mi, Doamne, o cărăruşă, nr. 172
Făr' să vreu mă depărtez, nr. 6
Fecior de mîndră ce eşti, nr. 180
Frunză verzi am tot cîntat, nr. 84

G.

Grăia luna către soare, nr. 153

H

Hai, bădiţă-n jos, în lunce, nr. 8
Hai liuliuţu, dragu mamei, nr. 27
Hai, Mariţă, să bem vin, nr. 211
Hai, mîndră, să ne him dragi, nr. 244
Hai, puicuţă, -n paş mai tare, nr. 72
Haidem, puică, să cîntăm, nr. 99

I.

Iei la noi, între hotară, nr. 148
Ista an n-a fost al meu, nr. 12
Iubita mea floare mîndră, nr. 28
Îmblă badea-n hortăşie, nr. 168
Îmblă lumea hărăţiie, nr. 20
În vremea vieţii mele, nr. 145

J.

Jijioară, apă lină, nr. 101

L.

La fîntîna cea de piatră, nr. 68, 255
La poala sub codru verdi, nr. 104
La poartă la cireşel, nr. 17
La portiţa lui Ion, nr. 214
La valea lui Ionică, nr. 241
Lasă vîntul să mă bată, nr. 55

M.

Mai la vale de poliică, nr. 221
Maica mă cînd m-o făcut, nr. 237
Maică, să şii blestemată, nr. 174
Mamă, ce m-ai făcut fată, nr. 98
Mamă, decît mă făcui, nr. 38
Mamă, nu mă da cu sila, nr. 96
Mare-i lumia şi nu-ncap, nr. 50
M-au făcut maica frumoasă, nr. 259
Mă duc, mîndră, la catane, nr. 107
Mă suiam în deal, pe stîncă, nr. 123
Mă trudesc, puică, de-un an, nr. 208
Mă uitam spre Slobozie, nr. 216
Măi, bădiţ,-al meu iubit, nr. 30
Măi bădiţă, măi Florică, nr. 89
Măi bădiţă, Ioniţă, nr. 245
Măi bădiţă, măi Tănasă, nr. 44
Măi bădiţă, măi vecine, nr. 82
Măi băiete, măi creştine, nr. 204
Măi bărbate, bărbătuţ, nr. 13
Măi bărbate, fii cu minte, nr. 129
Măi Marină din livezi, nr. 122
Măi puiule de departe, nr. 229
Măicuţă cînd m-ai născut, nr. 146
Mărinţă, Mărioară, nr. 139
Merg la apă cu-o coliţă, nr. 111
Merg, maică, -n ţară străină, nr. 212
Merg pe drum şi prind a plînge, nr. 196
Meri murgule-n pas mai tare, nr. 205
Meri, puiule, de iubeşte, nr. 186
Mi-a trecut vara de coasă, nr. 9
Mi-ai cîntat, bade, de ducă, nr. 184
Mierliţă, mierliţă, nr. 250
Mîndra mă din ceri căzută, nr. 262
Mîndră eşti, leliţă fată, nr. 106
Mîndră, eu ţi-am spus asară, nr. 147
Mult am plîns cu astă vară, nr. 218

M.

Mult te-am privit cu cu drag, nr. 53
Multă scîrbă-mi face mie, nr. 85
Munte, munte, piatră seacă, nr. 21

N.

N-am a trăi cît lumea, nr. 151
N-au rămas inimă-n mine, nr. 73
Nacajît ca mine nu-i, nr. 95
Neculai, peniță neagră, nr. 156
Nici aceia nu-i femeie, nr. 141
Ni-i bărbatu băutor, nr. 206
Nu crede flăcăului, nr. 18, 36, 71
Nu mai este om pe lume, nr. 3
Nu stă lumea într-o fată, nr. 69
Nu știu, puiu ce nu vine, nr. 133
Nu știu unde-i al meu bine, nr. 5
Numai eu is la părinți, nr. 183

O.

Of, a mea fetiță, nr. 118
Oi plînge o săptămînă, nr. 42
Om frumos la frumos trage, nr. 88
Om scîrbit ca mine nu-i, nr. 116
Om străin ca mine nu-i, nr. 152

P.

Pasere cu casa-n colț, nr. 80
Părăuaș cu apă rece, nr. 268
Părăuaș pe lîngă moară, nr. 225
Păsărică din dumbravă, nr. 77
Păsărică din ogor, nr. 67
Pe casa lui Ionică, nr. 185
Pe cea mîndră poieniță, nr. 267
Pe cel deal, pe cea cărare, nr. 138
Pe cel deal pe cea costiță, nr. 94
Pe cel deal, pe cel deluț, nr. 29
Pe dealu la răsărit, nr. 76
Pe din jos de Oltul mare, nr. 194
Pe din gios de Orășie, nr. 19
Pe drumul ist ce merg eu, nr. 60
Pe drumțu-ndelungat, nr. 209
Pe malul unui părău, nr. 192
Pe mine ce m-au mîncat, nr. 190
Pe sub lună, pe sub stele, nr. 193
Pe ulița armenească, nr. 47
Pentru tine mîndrulucă, nr. 167
Pisti-un deal și-o vălicea, nr. 251
Pin' ce eram copiliță, nr. 240
Pînă codru frunza-și ține, nr. 22
Plîngi mireasă și suspină, nr. 140
Poruncit-au puica mea, nr. 56
Prins-au scîrba rădăcină, nr. 92
Prutule, apă vioară, nr. 254
Puica badii cea frumoasă, nr. 91
Puică, de dragostea noastră, nr. 150
Puișor de mierlă neagră, nr. 166
Puișorule de cuc, nr. 34
Puiuț c-a meu nu mai vezi, nr. 125
Puiuțu meu cel dintîi, nr. 252

R.

Rage Balan după deal, nr. 45
Răsai lună mai dîgrabă, nr. 142
Rujiță de pe răzor, nr. 175

S.

Sara bună, eu mă duc, nr. 191
Sara bună mi-aș lua, nr. 144, 161
Sara bună, mîndrulucă, nr. 231
Sara pe cînd însăra, nr. 149
Saraca inima mè, nr. 61
Să nu crezi feciorului, nr. 163
Sărmanul sufletul meu, nr. 57
Seleaca inima mea, nr. 31
Scîrbă azi, scîrbă și mîne, nr. 162
Scîrbitu-i omu cu gleată, nr. 269
S-o dus cucu la oraș, nr. 112
S-o dus cucu-n Rusalim, nr. 223
Soacu mi-i, măicuță, mi-i soacu, nr. 164
Sună valea, toată valea, nr. 103
Și-asară și-alaltă sară, nr. 16
Știi bădiță, cum ziceai, nr. 24

T.

Tăte plugurile limlă, nr. 197
Tinerețe, haine bune, nr. 202
Tînără m-am măritat, nr. 187
Trandafir din ceia parte, nr. 78
Trecui valea și-un părău, nr. 155
Tot mai lin, dorule, lin nr. 170
Tot mă mustră cugetu, nr. 74
Tot mă mustră și cucuțu, nr. 176
Tot mă-ntreabă frunza crudă, nr. 35
Tot ți-am zis, maică, ți-am zis, nr. 127
Tu Ileană dintre brazi, nr. 157
Tu străin și cu străin, nr. 159
Tu te duci, bade sărace, nr. 102

U.

Unde mergi, lele Catrină? nr. 264
Unde zbori, măi, cuc hain? nr. 109

V.

Vai de omul cel străin, nr. 70
Vai di cela ce iubeşte, nr. 246
Vai nanaşă, nanaşucă, nr. 39
Vai, săraca mea mindrucă, nr. 177
Văzui soarele ieşind, nr. 253
Vin doi nouraşi dn sus, nr. 110
Vine dorul prin grădină, nr. 126
Vine-un nouraş din sus, nr. 113
Vişinică, Vişinică, nr. 90

Z.

Zic duşmanii că-s gunoi, nr. 114
Zis-a luna de cu sară, nr. 105
Zise luna către soare, nr. 169

GLOSAR

GLOSAR

aclaz, s.n. — probabil atlaz
agud, s.m. — dud
alior, s.m. — plantă erbacee cu flori galbene, laptele cucului
anțărț, adv. — acum doi ani
avrămească, s.f. — plantă erbacee cu flori albe sau trandafirii, folosită în medicină, veninariță

banat, s.n. — bănat, părere de rău, supărare
baraboi, s.m. — plantă erbacee cu rădăcină comestibilă
barnețe, s.f. pl. — biruețe, bete, briu îngust purtat în jurul taliei
batir, adv. — măcar
berezuic, s.m. — berejnic, pădurar
bghurău, s.m. — birău, primar (la sate): în context mai degrabă *birar*, perceptor
bili, vb. — (cu privire la o pînză) a albi prin muiere în apă și întindere repetată la soare
bogăt, adv. — bugăt, destul
bold, s.n. — ac cu gămălie
breaz, adj. — (despre animale) cu o pată albă în frunte sau cu o dungă albă pe bot

brudie, adj. f. — tînără, necoaptă la minte
brulac, s. — probabil raniță pentru pline (germ. Brotsack)

caleap, s.n. — căleap, scul
calină, s.f. — călină, fructul călinului (arbust) de culoare roșie, zemos, necomestibil
caus, s.n. — căuș, vas de lemn sau de metal în formă de cupă sau de lingură mare folosit pentru a lua cu el apă, făină, grăunțe
cercă, vb. — a proba, a încerca
chiti, vb. — a arunca o privire, a înțelege din ochi
ci, vb. — a fi
ciparat, adj. — pipărat
ciumpăvi, vb. — (despre animale) a se îmbolnăvi de picioare, a nu mai putea umbla
cirsmă, s.f. — crișmă, circiumă
clădi, vb. — aici cu sensul de a ridica o claie
clocotic, s.m. — probabil clopoțel, plantă erbacee cu flori mari albastre
comîndă, vb. — a face pomenire pentru morți
cordăn, s.n. — aici cu sens de graniță, frontieră
cotli, vb. — (despre un rîu) a cotili, a face cotituri multe
cremenar, *cramanar*, s.n. — închisoare, pușcărie

divan, s.n. — aici probabil sicriu
drănicioară, s.f. — dim. de la draniță, un fel de șindrilă
dubălar, s.m. — tăbăcar
dudău, s.m. — plantă erbacee otrăvitoare, cucută

făgădău, s.n. — circiumă, han
finar, s.n. — felinar

gaidan, s.n. — găitan, șiret împletit sau răsucit din fire de lînă, mătase, metal, folosit ca ornament pentru piese de îmbrăcăminte
galafir, s.m. — probabil calomfir, plantă erbacee aromatică cu flori galbene

găti, vb. — a gàta, a termina
gerdan, s.n. — gherdan, șirag de mărgele, salbă
getea, s.f. — beteală
gili vb. — vezi a bili
gilitoare, s.f. — bilitoare, loc unde se întinde pînza la soare pentru a se albi
gireadă, s.f. — grămadă, claie
giță, *gițișoară*, s.f. — cosiță, coadă
gloată, s.f. — mulțime, copii mulți într-o familie
gros, s.n. — închisoare

hac, s.n. — simbrie, plată
haită, s.f. — cățea, aici cu sensul de femeie rea, desfrînată
harag, s.m. — arac
hauptwahe (germ. Hauptwahe) — garda principală, localul gărzii principale
hărăție, adj — de la verbul a *hărăți* — a atița, a întărîta
hi, vb. — a fi
hîd, adj. — urît
hîști vb. — a alunga o pasăre cu strigătul „hîș"
hojmă, adv. — mereu, neîncetat
holercă, s.f. — rachiu
hraniță, s.f. — graniță
hrăni, vb. refl. — a-i fi de ajuns, a se sătura de ceva
huciurele, s.n. pl. — diminutiv de la huci, huceag, hățiș, tufiș
hui, vb. — aici cu sensul de a apostrofa, a certa, a huli

în, *inga*, interj. — ia, iacă, iată
împopoța, vb. — a (se) împopoțona, a (se) găti

jin, s.n. — vin
jină, s.f. — vină
jireadă, s.f. — vezi gireadă

laria, s.f. — lalea
loji, vb. refl. — a se lovi, a se potrivi, a se asemăna
lungoare, s.f. — lingoare, febră tifoidă

maioran, s.m. — plantă erbacee plăcut mirositoare cu flori roșiatice sau albe, maghiran
măestre, s.f. pl. — aici cu sensul de femei iscusite, abile
mărizel, s.m. — probabil diminutiv de la amorez, iubit
mierță, s.f. — măsură de capacitate pentru cereale (aprox. 20—25 litri)
mocosi, vb. — a lucra încet, fără spor
moină, s.f. — cîmp necultivat unul sau mai mulți ani pentru a fi lăsat să se odihnească; cîmp muiat de ploaie

nieder, interj. germ. — culenți!

odolean, s.m. — plantă erbacee cu flori trandafirii sau albe, valeriană
oghial, s.n. — plapumă

pănuși, s.f. pl. — foile care înfășoară știuletele de porumb.
peniță, s.f. — diminutiv de la pană
pînzătură, s.f. — ștergar din bumbe folosit de femeile căsătorite pentru îmbrobodit
pîrdalnic, adj. — afurisit, blestemat
pliji, vb. — a plivi
podobgi, vb. — a podobi, a împodobi
pomăt, s.n. — livadă
porumb, adj. — de culoare cenușiu-albăstrie

porumbele, s.f. pl. — diminutiv de la porumbe, fructele de culoare neagră-vineţie ale arbustului numit porumbar
poling, s.n. — legătură (lanţ sau curea) care prinde plugul de grindei
pricină, s.f. — ceartă, vrajbă
prifont, s.n. — pîine cazonă
primeni, vb. — a schimba, a împrospăta
prăţap, s.n. — prăjină de lemn despicată la un capăt
prundar, s.n. — prundiş, malul unei ape acoperit cu prundiş

răritură, s.f. — rarişte, pădure rară
rozmalin, s.m. — mic arbust cu miros plăcut, avînd frunzele totdeauna verzi şi florile albastre, roşii sau albe, rozmarin.

scîrbă, s.f. — supărare, necaz, mîhnire
scîrbit, *scîrghit*, adj. — supărat, amărît
secreală, *sicreală*, adj. f. — blestemată, afurisită
seleac, *săleac*, adj. — sărac, biet
semenic, s.n. — plantă erbacee cu flori mici şi galbene, siminoc
sorţi, s.m.pl. — alegere, desemnare prin aruncarea unor zaruri, prin trăgerea unor bilete etc., lăsînd să decidă întîmplarea ; prin extensie *recrutare* ; expresia *a trage la sorţi* — a recruta prin sistemul sorţilor
spuză, s.f. — cenuşă fierbinte amestecată cu jăratic
slăbosti, vb. — a merge în peţit
slăbostie, s.f. — peţire
stîrni, vb. — aici cu sensul de a scorni, a inventa
străin, adj. — singur, stingher
străinătate, s.f. — aici şi cu sensul de mediu străin în care se află cineva, departe de familie, de prieteni
strînsură, s.f. — adunătură, grup de oameni strînşi într-un loc
strug, s.m. — rug, vrej
struţ, *struţuşor*, s.n. — mănunchi de flori

şagă, s.f. — glumă
şăgui, vb. — a glumi
şelui, vb. — a celui, a înşela, a amăgi
şi, vb. — a fi
şierăle, s.n.pl.art. — de la şier — fier, brăzdar de plug
şip, s.n. — sticlă pentru păstrat lichide

telincă, s.f. — aici teleagă, căruţă mică cu două roţi
tiencală, s.f. — tihnă, odihnă, linişte
tieni vb. — a tihni, a prii
toloacă, s.f. — teren liber neîngrădit, între case sau la marginea satului, maidan ; ogor lăsat necultivat pe care, de obicei, pasc vitele
ţelină, s.f. — pămînt nearat sau lăsat mulţi ani nelucrat, pîrloagă

vadră, s.f. — unitate de măsură a capacităţii (10 ocale) folosită pentru lichide
văzdugiele, s.f.pl. — diminutiv de la văzdoagă, plantă erbacee decorativă cu flori galbene
vioară, adj.f. — (despreape curgătoare) limpede, cristalină
vornicel, s.m. — diminutiv de la vornic (primar) ; ajutor de primar la sate

zăbăgi, vb. — a zăbovi
zălăi, vb. — a sicîi, a hărţui
zbîrlit, adj — (despre oameni) supărat, înfuriat
zgărdiţă, s.f. — diminutiv de la zgardă, colier lucrat din diferite materiale şi în tehnici variate, făcînd parte din costumul popular românesc

CUPRINSUL ORIGINAL

CUPRINS

Studiu introductiv 5
Notă asupra ediției 47
Corpus de melodii și texte 49

I. Doine 49
1. Arde-ai lumi într-un cias 50
2. Am la inimioară-un schin 52
3. Nu mai este om pe lume 53
4. Fă-mă, doamne, ce mă-i face 54
5. Nu știu unde-i al meu bine 55
6. Făr' să vreu mă depărtez 56
7. Cît am pălimit și-am tras 57
8. Hai, bădiță-n jos, în lume 58
9. Mi-a trecut vara de coasă 59
10. Doamne, partea muiereasică 60
11. Colo-n deal, de după deal 61
12. Ista am n-a fost al meu 62
13. Măi bărbate, bărbătuț 63

II. Cîntece propiu-zise 65
14. Bade de Valea Sacă 66
15. Doamne, -ajută cucului 67
16. Și-asară și-alaltă sară 67
17. La poartă la cireșel 68
18. Nu credi flăcăului 68
19. Pe din gios de Orășie 69
20. Îmblă lumea hărăllie 69
21. Munte, munte, piatră sacă 70
22. Pînă codru frunza-și ține 70
23. Cucule cu pene multe 71
24. Știi, bădiță, cum ziceai? 72
25. Codrule, frunză subțire 72
26. De te-ar putea mama crește 73
27. Hai liuliuțu, dragu mamei 74
28. Iubita mea floare mîndră 75
29. Pe cel deal, pe cel deluț 76
30. Măi bădiț, -al meu iubit 77
31. Seleaca inima me 78
32. Cuculețu din paduri 79
33. Un pi cap nu am pehicat 80
34. Puișorule de cuc 81

35. Tot mă-ntreabă frunza crudă 82
36. Nu crede flăcăului 83
37. Constantine Volociene 83
38. Mamă, decît mă făceai 84
39. Vai nanașă, nanașucă 84
40. Am avut o sorioară 85
41. De-ar ști, Doamne, cineva 86
42. Oi plînge o săptămînă 86
43. De la Straja mai la vale 87
44. Măi bădiță, măi Tănasă 88
45. Dragostea din ce-i făcută? 88
46. Rage Balan după deal 89
47. Pe ulița armenească 90
48. Cît e omul tinerel 91
49. Despăgubește-mă, lele 92
50. Mare-i lumia și nu-ncap 93
51. Cît am îmblat pe lumuță 93
52. Ce te mai căinești, bogate? 94
53. Mult te-am privit eu cu drag 94
54. Dragă mi-a fost lumia mie 95
55. Lasă vîntul să mă bată 96
56. Poruncit-au pulca mea. 97
57. Sărmanul sufletul meu. 98
58. Cucule cu peni rari 99
59. Cucule cu pene scumpe 100
60. Pe drumu ist ce merg eu 101
61. Saraca inima mè 102
62. Cat la lună, luna-i sus 103
63. Cîntă cucu în pădure 104
64. Cum nu-i mintea fetei proastă? 105
65. Astă vară ce-am vărat 105
66. Cînd eram în vremia mia 106
67. Păsărică din ogor 106
68. La fîntîna cea de piatră 107
69. Nu stă lumea într-o fată 108
70. Vai de omul cel străin 109
71. Nu crede flăcăului 110
72. Hai, puicuță, -n pas mai tare 111
73. N-au rămas inimă-n mine 112
74. Tot mă mustră cugetu 113
75. Cel ce-i fript la inimioară 114
76. Pe dealu la răsărit 115
77. Păsărică din dumbravă 116
78. Trandafir din ceia parte 117
79. Cînd eram la maica fată. 118
80. Pasăre cu casa-n colț 119
81. De-acasă cînd am plecat 120
82. Măi bădiță, măi vecine 121
83. Multă scîrbă-mi face mie 121

84. Frunză verzi am tot cîntat 122
85. Fă-mă, Doamne, ce m-ei face 123
86. Cui mă lași, bade sărace?. 124
87. Cine dor pe vale n-are 124
88. Om frumos la frumos trage 125
89. Măi bădiță, măi Florică 126
90. Vișinică, Vișinică 127
91. Puica badii cea frumoasă 128
92. Prins-au scîrba rădăcină 129
93. Cucule pasere blîndă 130
94. Pe cel deal, pe cea costiță 131
95. Nacajit ca mine nu-i 132
96. Mamă, nu mă da cu sila 133
97. Fă-mă, Doamne, ce m-ei face 134
98. Mamă, ce m-ai făcut fată? 135
99. Haidem, puică, să ciutăm 136
100. Cucule de pe harag 137
101. Jijioară, apă lină 138
102. Tu te duci, bade sărace 138
103. Sună valea, toată valea 139
104. La poala sub codru verdi 139
105. Zis-a luna de cu sară 140
106. Mîndră ești, leliță fată 141
107. Mă duc, mîndră, la catane 142
108. Bate murgul din picior 143
109. Unde zbori, măi cuc hain? 144
110. Vin doi nouraşi din sus 145
111. Merg la apă cu-o cofiță 146
112. S-o dus cucu la oraș 147
113. Vine un nouraș din sus 148
114. Zic dușmanii că-s gunoi 149
115. Boii mei cînd aud doină 150
116. Om scîrbit ca mine nu-i 151
117. Bucuros cătan-aș fi 152
118. Of, a mea fetiță! 153
119. Colo-n vale la portiță. 154
120. Cucule cu pană sură 155
121. Eu mă duc, puica rămîne 156
122. Măi Marină din livezi 157
123. Mă suiam în deal, pe stîncă 158
124. Busuioace, busuioace 159
125. Puiuț c-a mau nu mai vezi 160
126. Vine dorul prin grădină 161
127. Tot ți-am zis, maică, ți-am zis 162
128. Cel ce are noroc, are 163
129. Măi bărbate, fii cu minte 164
130. Cucule porumbule 165
131. Cucule drăguțule 166
132. Cuculeț cu pană sură 167

133. Nu știu, puiu ce mi vine 168
134. Cine iubește și lasă 169
135. Am avut o scîrbă mare. 170
136. Ce te-abali din drum mereu? 171
137. Descumnă-mă, părinte 172
138. Pe cel deal, pe cea cărare 173
139. Mărintă, Mărioară 174
140. Plingi mireasă și suspină 175
141. Nici aceia nu-i femeie 176
142. Răsai lună mai digrabă 177
143. Cini scîrba mi-ar lua 178
144. Sara bună mi-aș lua 179
145. În vremea vieții mele 180
146. Măicuță cînd m-ai născut 181
147. Mîndră, cu ți-am spus asară 182
148. Ici la noi, între hotară 183
149. Sara pe cînd însăra 184
150. Puică, de dragostea noastră 185
151. N-am a trăi cît lumea. 186
152. Om străin ca mine nu-i 187
153. Grăia luna către soare 188
154. Două fete mi-s dragi mie 189
155. Trecui valea și-un pârău 190
156. Necuiai, peniță neagră 191
157. Tu lleană dintre brazi 192
158. Dimineața cînd mă scol 193
159. Tu străin și cu străin 194
160. Cînd eram, eram, eram 195
161. Sara bună mi-aș lua 196
162. Scîrbă azi, scîrbă și mîne 197
163. Să nu crezi feciorului 198
164. Somn ni-i, măicuță, ni-i somn 198
165. Dinapoia casei mele 199
166. Puișor de mierlă neagră 199
167. Pentru tine mîndrulucă 200
168. Îmblă badea-n hortășie 201
169. Zise luna către soare 202
170. Tot mai lin, dorule, lin 202
171. Cantincuță, un' te duci? 203
172. Fă-mi, Doamne, o cărăruș ă . . . . . ș 203
173. Colo-n vale, vălicică 204
174. Maică, să ții blestemată 204
175. Rujiță de pe răzor 205
176. Tot mă mustră și cucuțu 206
177. Vai, săraca mea mîndrucă 207
178. Cucule pasăre blîndă 208
179. Am un galbăn și nu-i bun 209
180. Fecior de mîndră ce ești 210
181. Cîntă păsăruica-n salcii 211

182. Ce te clatini, bradule 212
183. Numai eu is la părinți 212
184. Mi-ai cîntat, bade, de ducă 213
185. Pe casa lui Ionică. 214
186. Meri, puiule, de iubește 215
187. Tînără m-am măritat 216
188. Dealule mîndru, frumos 217
189. Bat-o Dumnezeu, s-o bată 218
190. Pe mine ce m-au mîncat? 219
191. Sara bună, eu mă duc 220
192. Pe malul unui pîrîu 221
193. Pe sub lună, pe sub stele 222
194. Pe din jos de Oltul mare 223
195. Constantine Bălucele 224
196. Merg pe drum și prind a plînge 225
197. Tăte plugurile îmblă 226
198. Cucule de pe cetate 227
199. Cînd ne-am luat amîndoi 228
200. Cînd ne-am luat amîndoi 229
201. Am avut o mîndră mică 230
202. Tinerele, haine bune 231
203. Eu is om cu supărare 232
204. Măi băiete, măi creștine 233
205. Meri murgule-n pas mai tare 234
206. Mi-i bărbatu bător 235
207. Am un galbăn și nu-i bun 236
208. Mă trudese, puică, de-un an 237
209. Pe drumutu-ndelungat 238
210. Mă uitam spre Sloboziie 239
211. Hai, Mariță, să bem vin 240
212. Merg, maică, -n țară străină 241
213. Copilă din doi părinți 242
214. La portița lui Ion 243
215. Cînd erai la mă-ta fată 244
216. Cine n-are scîrbă-n lume 245
217. Canadă, țară secreată 246
218. Mult am plîns eu astă-vară 247
219. Azi îi anu de cînd zac 248
220. Dragă, scumpă sorioară 249
221. Mai la vale de poliță 250
222. Cine-n lume nu iubește 251
223. S-o dus cucu-n Rusalim 252
224. Colo-n vale-ntre hotare 253
225. Pîrînas pe lîngă moară 254
226. Cel ce m-o făcut pe mine 255
227. Bărbatu mi-i mînios 256
228. Dragă mi-i cîrșma-n păduri 257
229. Măi, puiule de departe 258
230. Eu ce samăn, nu răsare 259
231. Sara bună mîndrulucă 260